

การศึกษาสภาพการใช้และการส่งผ่านยาบ้าของเด็กและเยาวชนใน
สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง

ปริญญานิพนธ์
ของ
วาสนา เกิดผล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
พฤษภาคม 2545
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

866.4

866.4

75

การศึกษาสภาพการใช้และการส่งผ่านยาบ้าของเด็กและเยาวชนใน
สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง

บทคัดย่อ
ของ
วาสนา เกิดผล

14 ค.ค. 2545

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
พฤษภาคม 2545

149530

A STUDY OF JUVENILE'S AMPHETAMINE USE AND TRAFFICKING IN
THE CENTRAL OBSERVATION AND PROTECTION CENTER

AN ABSTRACT
BY
WASANA KEODPHON

Present in partial fulfillment of the requirement
for the master of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University

May 2002

Wasana Keodphon. (2002). *A Study of Juvenile's Amphetamine use and Trafficking in the Central Observation and Protection Center*. Master thesis, M.Ed. (Guidance and Counseling Psychology). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assist. Prof. Dr. Nanta sooruksa, Prof. Dr. Pongpan Kirdpitak.

The purpose of this study was mainly aimed to understand the process of becoming amphetamine use and trafficking of juvenile in the Central Observation and Protection center. The study was device into 3 major aspects. First, The processes of becoming the beginning of amphetamine use. Second the pattern of becoming the regular of amphetamine addict. Last, the patterns of trafficking amphetamine both retail and wholesale. Forty-seven key informants were obtained from the Central Observation and Protection Center, 23 were male from Ban Metta and 24 were female from Ban Pranee, age between 13-21 years and got primary level education In-dept interview was the major method for data collection. The findings of the study were concluded as the followings.

The process of becoming the beginning of amphetamine use were started from disjunction of families, schools and peer groups the main agent who encouraged the children and youth to enter in amphetamine use beginner. The first they without payment and smoke $\frac{1}{2}$ -2 tabiets was the popular technique. Becoming they the regulars of amphetamine addict. The children and youth have to pay for the drug by cash.

After the children and youth becoming the regular of amphetamine addict. The dosages of taking increased as the frequent of taking increased, and use amphetamine themselves in their house. Smoking was the popular technique. The children and youth cold buy amphetamine by cash that given by their parents, cash from their work, collecting cash among themselves, borrowed cash from others and from dealing Amphetamine itself or credit for buying.

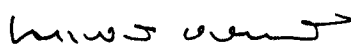
The mobile phones was the tools for communication in the wholesale of amphetamine trafficking where crowded of people such as department stores, supermarkets, The children and youth did smuggle amphetamine in plastic bags tapped with black tape around the body. For the amphetamine was done in hand at remote area or isolate area such as empty street, public room. They did smuggle amphetamine in the coffee straws, Saran wrap foil paper. The children and youth could hide amphetamine in side the body such as nose, ears, hair, vagina cloths and/or outside the body such as trash cans, electric poles and underground.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

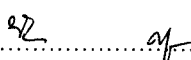
การศึกษาศาภาพการใช้และการส่งผ่านยาบ้าของเด็กและเยาวชน
ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง

ของ
นางสาววาสนา เกิดผล

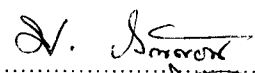
ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

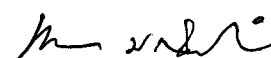
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร หะวานนท์)
วันที่ 10 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2545

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทา สุทธิรักษา)

.....กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. ฝ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร. เมธินันท์ ภิญญชน)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทศพร มณีศรีขำ)

ปริญญาโทฉบับนี้ ได้รับเงินอุดหนุนวิจัยและส่งเสริมวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท-เอก
ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จากทบวงมหาวิทยาลัย

ประกาศคุณประการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทา สุริรักษา ประธาน
ควบคุมปริญญานิพนธ์ และศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ซึ่งให้
ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ โดยละเอียดทุกขั้นตอน ผู้วิจัย
รู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.เมธิรินทร์ ภิญญชน และผู้ช่วยศาสตราจารย์ทศพร
มณีศรีขำ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง อาจารย์ เจ้าหน้าที่
เด็กและเยาวชน ของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง กระทรวงยุติธรรม ที่ได้ให้ความร่วมมือ
ในการเก็บข้อมูล

ขอขอบคุณน้อง ๆ ที่ได้ให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ที่แม้ไม่สามารถกล่าวนามได้ ด้วยข้อจำกัดทาง
วิชาการ มิตรภาพที่ทุกท่านได้ให้ความร่วมมือต่อผู้วิจัยนั้นเป็นสัมพันธภาพที่มีอาลัยมลิ

ขอขอบคุณ คุณภาณุ โคตรพิลา คุณประณีต อินทจักร์ คุณภัทรา สาริขวิน และเพื่อนรุ่น 32
วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ทุกคนที่ให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ ให้ความห่วงใย และให้กำลังใจแก่
ผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบคุณ คุณสมฤทธิ์ และคุณหทัยทิพย์ นิลวรรณ คุณสละ และคุณวิรัช สีชมพู คุณณรงค์
บรรทัดจันทร์ ที่คอยให้ความห่วงใย และเป็นกำลังใจในการทำงานมาโดยตลอด

ขอขอบคุณ คุณวรรณุช คุณอัจฉรา คุณสุวรรณี ที่ให้ความช่วยเหลือในการจัดทำเอกสารและข้อมูลของ
การศึกษานี้ ขอขอบคุณสำหรับกำลังใจ ความห่วงใยและเอื้ออาทรจาก คุณชุตินา เกิดผล

คุณค่าทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากงานวิจัยในครั้งนี้ ขอมอบให้กับ บิดา มารดา คุณปู่ คุณย่า คุณตา
คุณยายและบรรพบุรุษอาจารย์ทั้งหลายที่ได้อบรมสั่งสอนและปลูกฝังคุณความดี ตลอดจนประสิทธิ์ประสาท
วิทยาการความรู้ ให้กับผู้วิจัยมาตั้งแต่ต้นมาจนถึงปัจจุบัน

วาสนา เกิดผล

ผู้วิจัย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ปัญหาของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและยาบ้า.....	7
ความหมายของยาเสพติด.....	7
ประเภทของยาเสพติด.....	8
ความหมายของยาบ้า.....	9
ประวัติและความเป็นมาของยาบ้า.....	10
ลักษณะของยาบ้า.....	11
สารประกอบที่มีอยู่ในเม็ดยาบ้า.....	12
ประเภทของยาบ้า.....	13
การออกฤทธิ์ของยาบ้า.....	14
วิธีการใช้ยาบ้า.....	17
โทษและผลกระทบของการใช้ยาบ้า.....	19
โครงสร้างการผลิตยาบ้า.....	22
สถานการณ์การค้ายาบ้า.....	22
ปัญหาอิทธิพลการค้ายาบ้า.....	27
โครงสร้างราคาและวงเงินที่เกี่ยวข้อง.....	28
การป้องกันยาบ้าและมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับยาบ้า.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า.....	31
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	31
งานวิจัยในประเทศ.....	32
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสัมมนาเชิงลึก.....	35
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	40
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	40
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การจัดกระทำวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	75
บทย่อ.....	75
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	75
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	75
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	75
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	76
การอภิปรายผล.....	79
ข้อเสนอแนะ.....	87
บรรณานุกรม.....	89
ภาคผนวก.....	95
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	98

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน	44

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงความหมายของยาเสพติด.....	7
2 แสดงการเสพยาบ้าเข้าสู่ร่างกาย โดยวิธีการกิน.....	17
3 แสดงการเสพยาบ้าเข้าสู่ร่างกาย โดยวิธีการฉีด.....	18
4 แสดงการเสพยาบ้าเข้าสู่ร่างกาย โดยวิธีการสูบ หรือสูด.....	18
5 แสดงลักษณะการค้ายาบ้าในประเทศไทย.....	26

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันยาบ้า หรือแอมเฟตามีนเป็นปัญหาที่สำคัญปัญหาหนึ่งของสังคมไทย โดยมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นทุกขณะตามความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศการแพร่ระบาดของยาบ้ามีวิวัฒนาการ กลไกการดำเนินการที่ซับซ้อน ซ่อนเร้น และรวดเร็ว ทำให้ในสถานการณ์ปัจจุบันยังไม่สามารถหยุดยั้งการแพร่ระบาดได้ และมีกลุ่มประชากรจำนวนไม่น้อยได้เริ่มเข้าสู่สถานภาพการเป็นผู้ใช้ยาบ้าเพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งเดิมยาบ้าเป็นที่นิยมใช้กันในกลุ่มผู้ใช้แรงงานต่าง ๆ เช่น คนขับรถบรรทุก แรงงานเกษตร และลูกเรือประมง เนื่องจากเมื่อกินยาเข้าไปแล้วทำให้มีแรงทำงานได้ต่อเนื่องยาวนาน ปัจจุบันยาบ้าได้แพร่ระบาดเข้าสู่กลุ่มนักเรียนวัยรุ่น รวมทั้งบุคคลในหลากหลายอาชีพ จากสถิติของผู้เข้ารับการรักษาในสถานบำบัดรักษายาเสพติดและโรงพยาบาลจิตเวช พบว่ามีกลุ่มผู้เข้ารับการรักษาจำแนกออกเป็น 5 กลุ่มใหญ่ ในจำนวนนี้ กลุ่มนักเรียน ถือว่าเป็นกลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มคนว่างงาน กลุ่มคนรับจ้าง กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มผู้มีอาชีพขับรถตามลำดับ (ส่วนการพัฒนาข้อมูล สำนักงาน ป.ป.ส. 2541 : ภาคผนวกที่ 6) นอกจากนี้ ข้อมูลจากศาลเยาวชนและครอบครัวสถานคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง พบว่า จำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในปี 2537-2541 มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและพบว่าเป็นการแพร่ระบาดของยาบ้ามากที่สุด โดยในปี 2541 มีจำนวนเด็กและเยาวชนที่มีความผิดเกี่ยวกับคดียาบ้าถึง 15,411 คน และในจำนวนนี้เป็นเด็กวัยรุ่นในช่วงอายุ 15-18 ปี มากที่สุด จากสถิติดังที่กล่าวมา ชี้ให้เห็นว่า สังคมไทยในปัจจุบันได้มีปรากฏการณ์การใช้ยาบ้าในกลุ่มเยาวชนเกิดขึ้นแล้ว และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มปัญหาเร่งด่วนที่ทุกฝ่ายจำเป็นต้องรีบดำเนินการศึกษาทำความเข้าใจ เพื่อให้ได้แนวทางที่ถูกต้องในการดำเนินการป้องกันและแก้ไข

ความรุนแรงของสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาบ้านี้ เจ้าหน้าที่ปราบปรามยาบ้า (สำนักงาน ป.ป.ส. 2539 : 4) ได้ศึกษาค้นพบข้อเท็จจริงคือ ปัญหายาบ้ามีโครงสร้างอิทธิพลด้านต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับยาเสพติดชนิดอื่น ทำให้เป็นปัญหาที่มีความรุนแรง ไม่เพียงแต่ด้านโทษและพิษภัยเท่านั้น แต่รวมถึงปัญหาอื่นที่มีความสัมพันธ์กับยาบ้าอย่างใกล้ชิด และเพราะอิทธิพลของยาบ้าได้หยั่งรากลึกลงไปในพื้นที่หลายจังหวัดที่มีการผลิต การค้า และการแพร่ระบาดอย่างรุนแรง จนกลายเป็นโครงสร้างอำนาจกลุ่มอิทธิพลที่มีเครือข่ายครอบคลุมและคุ้มครองการค้ายาบ้า โดยมีแรงจูงใจที่สำคัญในการผลิตและการค้ายาเสพติด คือ รายได้และผลตอบแทนที่ได้รับสูงกว่าการเสี่ยง (ณรงค์ สุวรรณเปี่ยม. 2540 : 1) ซึ่งมีความสอดคล้องกับ อภิวัน อินสร (2537 : 223-224) ที่กล่าวว่า ปัญหาการแพร่ระบาดของยาบ้าที่ทวีความรุนแรงขึ้น ส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากแนวโน้มปัญหาการลักลอบค้ายา เพราะผลตอบแทนทางธุรกิจของการผลิตและการค้ามีมูลค่าสูงและคุ้มค่าต่อการเสี่ยง

ยาบ้ามีการระบาดของในหมู่เยาวชน เนื่องจากผู้ผลิต และผู้ค้าได้พัฒนารูปแบบวิธีการผลิตตามความก้าวหน้าของวิทยาการเทคโนโลยีสมัยใหม่มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงกฎหมายรวมทั้งการจับกุมของเจ้าหน้าที่ ส่วนวิธีการเสพก็มีหลากหลายวิธี และมีความสลับซับซ้อนขึ้นตามแต่ความนิยมของผู้เสพแต่

ละคน จากสถิติการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) พบว่าการผลิตและการค้ายาบ้ามีผลประโยชน์มหาศาล โดยมีตัวเลขการค้าที่ประเมินไว้กว้าง ๆ ว่า มีเงินหมุนเวียนจากการค้ายาบ้าในประเทศ ไม่ต่ำกว่าปีละ 2 หมื่นล้านบาท

ในด้านการผลิตจะพบว่าพื้นที่การผลิตยาบ้า ได้ขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวาง ทั้งพื้นที่ที่ผลิตหัวเชื้อ และพื้นที่ที่ผลิตอัดเม็ด กระจ่ายการผลิตไปยังขบวนการชนกลุ่มน้อยที่ค้ายาเสพติดตามแนวชายแดนไทย-พม่า-ลาวจำนวนมาก มีกำลังผลิตไม่จำกัด เพราะสารเคมีที่ใช้ในการผลิตสามารถนำเข้ามาโดยง่ายจากประเทศจีนตอนใต้ และผลผลิตเกือบทั้งหมดลักลอบลำเลียงเข้าสู่ประเทศไทยโดยง่าย (ศิระ ศิริเสาวลักษณ์. 2540 : 1) โดยมีการผสมผสานของกลุ่มผู้ค้ายาบ้ากับกลุ่มกลไกของรัฐและผู้มีอิทธิพลในพื้นที่สร้างเครือข่ายการผลิต การจำหน่ายอย่างเป็นขบวนการ แหล่งผลิตยาบ้าแหล่งใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคกลาง แถวฉะเชิงเทรา ปทุมธานี ราชบุรี นครปฐม ลพบุรี และเพชรบุรี พื้นที่ที่เป็นแหล่งผลิตหลักคือ ภาคกลาง แต่ละจุดจะกระจายของออกไป อย่างพื้นที่ ต.บางเค็ม อ.เขาย้อย จ.เพชรบุรี จะเป็นจุดกระจายของลงไปได้ส่วนทางเหนือจุดใหญ่จะอยู่ทางลพบุรี อีกแหล่งหนึ่งคือ นครสวรรค์ กำแพงเพชร ตาก ลำปาง (อรสม สุทธิสาคร. 2539 : 124) ส่วนพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือก็คือ จังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่น ชัยภูมิ เลย และหนองคาย นับเป็นภาคที่มีการผลิต และการค้ายาบ้ามากที่สุดภาคหนึ่งเช่นเดียวกับภาคเหนือ คือเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน แม่ฮ่องสอน สุโขทัย ตาก อุตรดิตถ์ และเพชรบูรณ์ ส่วนในภาคใต้จะมีแต่การค้าและการแพร่ระบาดเป็นหลัก (สำนักงาน ป.ป.ส. 2537 : 43-44)

แหล่งซื้อขายยาบ้าที่เยาวชนสามารถได้ยาบ้าสะดวกหรือง่าย เป็นปัจจัยอีกประการหนึ่งซึ่งทำให้เยาวชนเริ่มเสพยาบ้าและเสพติดไปจนกระทั่งกลายเป็นผู้ติดยาบ้า การมีโอกาสดังนี้ทำให้เยาวชนมีการเริ่มทดลองเสพยาบ้า ทำให้มีการเสพติดเพิ่มขึ้นค่อนข้างมาก ผู้ติดยาบ้าจะพยายามทุกวิถีทาง เพื่อให้ได้มาซึ่งยาบ้า โดยการเป็นผู้ขายเพื่อตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้น โดยมีการจำหน่ายทั่วไปตามแหล่งต่างๆ ทั้งปั๊มน้ำมัน ร้านอาหาร ร้านซ่อมไคนาโม ร้านค้าทั่วไป หรือหาซื้อได้จากเด็กขายพวงมาลัยริมถนน การนำยาบ้าเข้ามาจำหน่ายในโรงเรียนไม่ใช่ว่าเป็นเรื่องง่าย เพราะยาบ้ามีขนาดเล็ก ยาบ้าเข้ามาแพร่ระบาดในโรงเรียน เพราะส่วนหนึ่ง นักเรียนจะนำมาขายกันเอง โดยบุคคลภายนอกใช้นักเรียนเป็นเครื่องมือการใช้เด็กเป็นผู้ขายเพราะเด็กไม่ค่อยเป็นที่สงสัยของตำรวจ คำนิยมในเรื่องวัตถุมิมีส่วนผลักดันให้เด็กทำ ความผิด เด็กบางคนต้องการเงินไปซื้อรองเท้าสตั๊ด (รองเท้าฟุตบอล) ราคาแพง จึงมาเป็นผู้จำหน่ายยาบ้าในโรงเรียน บางคนมีเงินหมุนเวียนจากการจำหน่ายวันละเป็นหมื่น เด็กบางคนไม่ยอมเรียนให้จบทั้งที่ไม่ได้เป็นคนโง่ เพราะเด็กมีรายได้ดี จากการขายยาบ้าในโรงเรียนอยู่แล้ว (อรสม สุทธิสาคร. 2539 : 131) มีการประเมินว่า ร้อยละ 3 ของนักเรียนในสถานศึกษาที่เคยใช้ยาบ้า กำลังพัฒนาจากผู้เสพไปเป็นผู้ค้า (นิสสาร ปานประสงค์. 2542 : 56)

การซุกซ่อนยาบ้าเป็นเรื่องที่น่าศึกษา เพราะอาจมีแหล่งที่เก็บซุกซ่อนเพื่อส่งผ่านที่อาจคาดไม่ถึง เช่น จากการที่อรสม สุทธิสาคร (2539 : 125) พบว่า ยาบ้านำเข้าในสถานศึกษาได้โดย การซุกซ่อนมาในปากกาที่ดึงไส้ออก แล้วใส่ยาบ้าเข้าไปแทนที่ นักเรียนหญิงบางคนซุกซ่อนยาบ้าไว้ในเสื้อยกทรง บ้างซ่อนมาในรองเท้าผ้าใบ เย็บซ่อนไว้ในเอวกางเกง หรือซ่อนไว้ในขอบปกเสื้อ ใส่หลอดกาแฟและพันม้วนเทปไว้หนาแน่น สามารถจุได้ถึง 100 กว่าเม็ด บางครั้งอาจซ่อนยาบ้าไว้ในกระเป๋านักเรียน แล้วฝากเพื่อนที่มีความประพฤติดี ไม่เป็นที่สงสัยของครู ช่วยถือกระเป๋าเข้ามาให้

สำหรับวิธีการเสพยาบ้าเป็นที่น่าศึกษาว่าวิธีการเสพชนิดใดเป็นที่นิยม และเหตุผลของการเป็นที่นิยมคืออะไร เดิมวิธีการเสพยาบ้าเป็นวิธีง่าย ๆ ด้วยการแบ่งเป็นขา ครึ่งตัว หรือ 1 ตัว กินแล้วดื่มน้ำตามเข้าไป หรือดื่มน้ำผสมกับเครื่องดื่มชูกำลัง อีกวิธีคือใช้ฟอยล์หรือกระดาษตะกั่วในซองบุหรี่พับเป็นรูปช้อนแล้วใช้กระดาษม้วนให้เป็นหลอดไว้สูบ จากนั้นนำยาบ้าใส่ลงในช้อน แล้วเผาสูบเอาควันแบบบุหรี่ อีกวิธีก็ใช้ช้อนตะกั่วแบบวิธีที่สอง แต่เพิ่มขวดพลาสติกใส่น้ำ และท่อเหล็กขนาดเล็กเป็นรูปตัวยูคว่ำ เป็นวิธีสูบบุหรี่ผ่านน้ำ (อรสม สุทธิสาคร. 2539: 125) นอกจากนี้ยังมีการเสพโดยผสมบุหรี่อัดใส่สูบ อีกวิธีคือการบดเป็นผงละลายน้ำ จากนั้นนำไปใส่ในกระบอก แล้วฉีดเข้าเส้น (วัฒนา เต่าทอง. 2540: 67) นักเรียนผู้เสพจะใช้เงินประมาณ 600-1,000 บาท ต่อคนต่อเดือนในการเสพ และจะมียาบ้าเข้าไปในสถานศึกษาที่มีปัญหาการแพร่ระบาดแต่ละแห่ง ประมาณ 60-80 เม็ดต่อวัน เงินค้ายาบ้าในสถานศึกษาแต่ละปีมีมูลค่านับล้านบาท

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ซึ่งประกาศใช้ในวันที่ 1 ตุลาคม 2539 ได้กำหนดให้คนเป็นเป้าหมายหลักของการพัฒนา ส่วนการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นเพียงเครื่องมือของการพัฒนา แต่เราสามารถบรรลุเป้าหมายของแผนได้มากน้อยเพียงใด ในเมื่อประเทศกำลังเผชิญกับปัญหา การแพร่ระบาดอย่างรุนแรงของยาบ้าไปสู่เยาวชน ซึ่งเป็นอนาคตของชาติ เนื่องจากปรากฏการณ์ยาบ้าที่แพร่ระบาดสู่เยาวชน และระบาดเข้าสู่สถานศึกษานี้เอง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการที่จะศึกษาถึงกระบวนการการใช้ยาบ้า รวมถึงวิธีการชุกช่อนยาบ้าของเยาวชน นอกจากนี้สำนักงาน ป.ป.ส. (2539: 33) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับยาเสพติดไว้ว่า น่าจะมีการศึกษาวิจัยเพื่อหาข้อมูลในเชิงเจาะลึกถึงสภาพการแพร่ระบาดของยาเสพติดและการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขที่เหมาะสม ที่ว่าการวิจัยในเชิงคุณภาพในความสัมพันธ์กับข้อมูลด้านความรู้สึก โลกทัศน์ และวัฒนธรรม เน้นการเข้าไปสัมผัสกับข้อมูลหรือปรากฏการณ์โดยตรง จะทำให้ได้ภาพของพฤติกรรมที่มีความชัดเจน และละเอียดลึกซึ้งมากขึ้น ดังนั้นการศึกษารั้วนี้ ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาอย่างลึกซึ้ง โดยเลือกมาเป็นวิธีในการศึกษารั้วนี้ และศึกษาข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) มาเป็นวิธีในการศึกษารั้วนี้ โดยอาศัยข้อมูลจากเยาวชนผู้มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการใช้ยาบ้าโดยตรง ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องครอบคลุม อันจะเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหายาบ้าในเยาวชนให้มีประสิทธิภาพ และทำให้ยาบ้าที่ระบาดในเยาวชนหมดสิ้นไป

ปัญหาในการวิจัย

การศึกษารั้วนี้ เป็นการศึกษาปรากฏการณ์ที่มีการเกี่ยวข้องกับยาบ้า ในขอบข่ายของปรากฏการณ์การใช้ยาบ้าของเยาวชน ผู้วิจัยมีจุดรวมความสนใจที่เป็นปัญหาของการวิจัยครั้งนี้ว่า เยาวชนได้ให้ความหมายต่อกระบวนการเข้าไปใช้ยาบ้า ความคิดเห็นเกี่ยวกับยาบ้า การส่งผ่าน และมีการชุกช่อนยาบ้า ตลอดจนแบบแผนของยาบ้าในการระบาดในหมู่เยาวชน วิธีการใช้ยาบ้า รวมไปถึงการเป็นผู้ซื้อ ผู้ขายยาบ้าของเยาวชนนั้น เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมาย คือ เพื่อศึกษาสภาพการใช้ และการส่งผ่านยาบ้าของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง โดยศึกษาตั้งแต่ความคิดเกี่ยวกับยาบ้า การเริ่มเข้าสู่การใช้ยาบ้าในครั้งแรก และในครั้งต่อ ๆ มา ที่มาของยาบ้าหมายถึงทั้งจากบุคคล สถานที่ และวิธีการที่ได้ยาบ้ามา วิธีการซุกซ่อนยาบ้า การส่งผ่านยาบ้า วิธีการเสพหรือการนำยาบ้าเข้าสู่ร่างกาย สถานที่ในการเสพ ปริมาณการเสพ การเริ่มเป็นผู้ขายยาบ้า และการจูงใจลูกค้า

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ความรู้ความเข้าใจที่เกิดจากการศึกษา ปรากฏการณ์การใช้ยาบ้าของเยาวชน จะทำให้ทราบถึงเงื่อนไข และกระบวนการในการเป็นผู้ใช้ยาบ้า รวมทั้งการเข้าใจถึงโลกทัศน์และความเป็นอยู่ของเยาวชนผู้มีพฤติกรรมเป็นผู้ใช้ยาบ้า และรวมไปถึงการเป็นผู้ขายยาบ้า ซึ่งจะช่วยให้เป็นข้อมูลพื้นฐานให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้นำไปเป็นแนวทางในการวางแผน และกำหนดนโยบาย ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้ยาบ้าของเยาวชนได้ถูกต้อง ในด้านของการปฏิบัติจะเป็นข้อมูลให้กับบุคคลฝ่ายต่างๆ เช่น พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ และบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำความรู้ความเข้าใจที่ได้จากการศึกษาไปดำเนินการป้องกันการใช้ยาบ้าในเยาวชน ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มเสี่ยงอย่างยิ่งในการแพร่ระบาดของยาบ้าอย่างหนักในปัจจุบัน และเพื่อเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาบ้าในเยาวชนได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาย้อนประสบการณ์ของเยาวชนผู้ใช้ยาบ้า ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ในการศึกษาข้อมูล และจะยุติการสัมภาษณ์เมื่อพบว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลแล้ว เพื่อให้ได้ข้อมูลความจริงที่จะนำไปใช้อธิบายถึงสภาพการใช้ยาบ้าของเยาวชน ซึ่งจะศึกษาตั้งแต่ความคิดเกี่ยวกับยาบ้า การเริ่มเข้าสู่การใช้ยาบ้าในครั้งแรก และการเสพในครั้งต่อ ๆ มา ที่มาของยาบ้า หมายถึงทั้งจากบุคคล สถานที่ และวิธีการที่ได้มาของยาบ้าทั้งการเป็นผู้ซื้อ และการเป็นผู้ขาย วิธีการเสพหรือการนำยาบ้าเข้าสู่ร่างกาย สถานที่ในการเสพ ปริมาณการเสพ ความถี่ในการเสพ ตลอดจนวิธีการซุกซ่อนยาบ้าของเยาวชน การส่งผ่านยาบ้า ดังนั้นเพื่อให้การศึกษาสภาพการใช้และการส่งผ่านยาบ้า ได้มีความสอดคล้องกับปรากฏการณ์จริง ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการเลือกพื้นที่ภาคสนาม คือเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง ประกอบด้วย บ้านเมตตา บ้านกรุณา บ้านมุทิตา บ้านอุเบกขา และบ้านปราณี จำนวน 47 คน เนื่องจากในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลางนี้มีเยาวชนซึ่งมีความผิดเกี่ยวกับคดีการใช้ยาบ้า ซึ่งผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูล และติดต่อตัวบุคคลที่ศึกษาได้สะดวกและไม่เป็นอันตราย เนื่องจากมีเจ้าหน้าที่คอยดูแล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพการใช้อยาบ้า

หมายถึง ลักษณะของการใช้อยาบ้าของเด็กและเยาวชนในการศึกษาค้างนี้ จะศึกษาลักษณะของการใช้อยาบ้าโดยศึกษา ดังนี้

- 1.1 ความคิดเกี่ยวกับยาบ้า และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้อยาบ้าในครั้งแรก
- 1.2 การเริ่มเข้าสู่การใช้อยาบ้าในครั้งแรก ได้แก่ บุคคลที่แนะนำให้ใช้อยาบ้า วิธีการใช้อยาบ้า สถานที่ใช้อยาบ้า ปริมาณที่ใช้อยาบ้า วิธีการได้ยาบ้า ผลของการใช้อยาบ้า
- 1.3 การใช้อยาบ้าในครั้งต่อๆ มา ได้แก่ บุคคลที่ร่วมใช้อยาบ้า วิธีการใช้อยาบ้า สถานที่ใช้อยาบ้า ปริมาณที่ใช้อยาบ้า วิธีการได้ยาบ้า ผลที่เกิดภายหลังการหมดฤทธิ์ยาบ้า

2. การส่งผ่านยาบ้า

หมายถึง การดำเนินการส่งต่อยาบ้า ทั้งจากบุคคลและสถานที่หนึ่งไปยังบุคคลอื่นๆ และสถานที่อื่นๆ โดยศึกษาดังนี้

- 2.1 การส่งผ่านยาบ้า ได้แก่ แหล่งของยาบ้า การบรรจุยาบ้า การซุกซ่อนยาบ้า วิธีการส่งผ่านยาบ้า
- 2.2 การเป็นผู้ขายยาบ้า ได้แก่ ปัจจัยที่ทำให้มาเป็นผู้ขาย ต้นทุนของการขายยาบ้า ราคาซื้อและราคาขาย การจูงใจลูกค้า

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการเข้าสู่การใช้และการส่งผ่านยาบ้าของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและยาบ้า
 - 1.1 ความหมายของยาเสพติด
 - 1.2 ประเภทของยาเสพติด
 - 1.3 ความหมายของยาบ้า
 - 1.4 ประวัติและความเป็นมาของยาบ้า
 - 1.5 ลักษณะของยาบ้า
 - 1.6 สารประกอบที่มีอยู่ในเม็ดยาบ้า
 - 1.7 ประเภทของยาบ้า
 - 1.8 การออกฤทธิ์ของยาบ้า
 - 1.9 วิธีการใช้ยาบ้า
 - 1.10 โทษและผลกระทบจากการใช้ยาบ้า
 - 1.11 โครงสร้างการผลิตยาบ้า
 - 1.12 สถานการณ์การค้ายาบ้า
 - 1.13 ปัญหาอิทธิพลการค้ายาบ้า
 - 1.14 โครงสร้างราคาและวงเงินที่เกี่ยวข้อง
 - 1.15 การป้องกันและมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า
 - 1.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 1.2 งานวิจัยในประเทศ
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสัมภาษณ์เชิงลึก
 - 3.1 ความหมายของการสัมภาษณ์
 - 3.2 ความหมายของการสัมภาษณ์เชิงลึก
 - 3.3 หลักของการสัมภาษณ์
 - 3.4 คุณลักษณะของผู้สัมภาษณ์
 - 3.5 การสัมภาษณ์เชิงลึก

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและยาบ้า

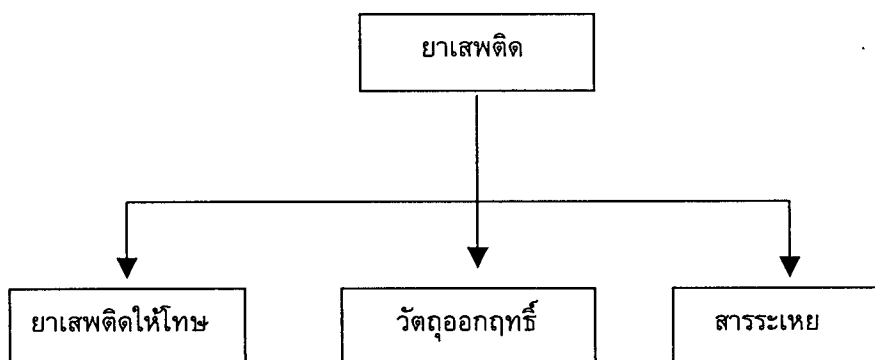
1.1 ความหมายของยาเสพติด

ความหมายของคำว่า “ยาเสพติด” ได้มีบุคคลในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ อธิบายไว้หลายทัศนะ เช่น นักสังคมสงเคราะห์ให้ความหมายว่า “ยาเสพติดเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนในสังคม” เกษักรให้ความหมายว่า “ยาเสพติดเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดพิษเรื้อรังและปรากฏอาการของโรคบางอย่างชัดเจนภายหลังเมื่อหยุดเสพ” แพทย์ให้ความหมายว่า “ยาเสพติดเป็นสิ่งที่แสดงถึงความผิดปกติของผู้เสพ” นักอาชีววิทยาให้ความหมายว่า “ยาเสพติดเป็นวัตถุมีพิษชนิดหนึ่งและพิษของยาเสพติด เป็นต้นเหตุให้เกิดอาชญากรรม”

(เปรมจิต ชลวิถี. 2518 : 19 ; อ้างอิงจาก จิตรา ล้นหลาม. 2541 : 9)

ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2534 มาตรา 3 ได้ให้ความหมายของคำว่า “ยาเสพติด” ว่า “ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และสารระเหยตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการใช้สารระเหย”

ดังนั้น คำว่า “ยาเสพติด” ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 จึงมีความหมายกว้างกว่าคำว่า “ยาเสพติดให้โทษ” เพราะยาเสพติดให้โทษเป็นเพียงประเภทหนึ่งของยาเสพติดเท่านั้น ซึ่งจะเห็นได้จากภาพประกอบข้างล่างนี้

ภาพประกอบ 1 แสดงความหมายของยาเสพติด

ที่มา : ส่วนการพัฒนาระบบข้อมูล สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2540 : 25.

สำหรับความหมายของคำว่า “ยาเสพติดให้โทษ” ได้มีบัญญัติอยู่ในพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 4 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2528 และพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2530 ดังนี้

“ยาเสพติดให้โทษ” หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ แล้ว ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น

ต้องเพิ่มขนาดการเสพเรื่อย ๆ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง กับให้รวมตลอดถึงพืช หรือส่วนของพืชที่เป็น หรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษหรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ และสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาแต่ไม่หมายความถึงยาสามัญประจำบ้านบางตำรับตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่ (กองนิติการและพิสูจน์หลักฐาน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2536 : 16 ; อ้างอิงจาก จิตรา ล้นหลาม. 2541 : 10)

ยาเสพติดให้โทษแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ซึ่งผู้เขียนจะได้กล่าวต่อไปในเรื่องประเภทของยาเสพติดให้โทษ

ความหมายของคำว่า “วัตถุออกฤทธิ์” มีบัญญัติอยู่ในพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518 มาตรา 4 ดังนี้ (จิตรา ล้นหลาม. 2541 : 10)

“วัตถุออกฤทธิ์” หมายความว่า วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่เป็นสิ่งธรรมชาติ หรือที่ได้จากสิ่งธรรมชาติ หรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่เป็นวัตถุสังเคราะห์ ทั้งนี้ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ออกประกาศฉบับที่ 97 (พ.ศ. 2539) เรื่องระบุชื่อและจัดแบ่งประเภทวัตถุออกฤทธิ์ตามความในพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518 โดยได้แบ่งวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทออกเป็น 4 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 มีทั้งหมด 16 ชนิด เช่น คาทีโนน (Cathinone) ดีอีที (DET) ดีเอ็มเอชพี (DMHP) เป็นต้น

ประเภทที่ 2 มีทั้งหมด 25 ชนิด เช่น แอมเฟปราโมน (Amfepramone) อีเฟดรีน (Ephedrine) ซูโดอีเฟดรีน (Seudoephedrine)

แอมเฟตามีน (Amphetamine) และเมทแอมเฟตามีน (Methamphetamine) ซึ่งเป็นสารที่ใช้ทำยาบ้า เป็นวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ประเภท 2 แต่ขณะนี้ได้มีประกาศของกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 135 (พ.ศ. 2539) ลงวันที่ 23 กรกฎาคม 2539 กำหนดให้เป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 16 ตุลาคม 2539 เป็นต้นไป

ประเภทที่ 3 มีทั้งหมด 8 ชนิด เช่น อะโมบาร์บิทัล (Amobarbital) ไฮโคลบาร์บิทัล (Cyclobarbitol) เพนโตบาร์บิทัล (Pentobarbital) เป็นต้น

ประเภทที่ 4 มีทั้งหมด 45 ชนิด เช่น บาร์บิทัล (Barbital) ไดอาซีแพม (Diazepam) เฟนโพรพอเรกซ์ (Fenproporex) เป็นต้น

ความหมายคำว่า “สารระเหย” มีบัญญัติอยู่ในพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. 2533 มาตรา 3 ดังนี้

“สารระเหย หมายความว่า สารเคมี หรือผลิตภัณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศว่าเป็นสารระเหย เช่น กาว กิโนเนอร์ แลคเกอร์ น้ำยาล้างเล็บ ลูกโป่งวิทยาศาสตร์ เหล้านี้เป็นต้น

1.2 ประเภทของยาเสพติด

ยาเสพติดในปัจจุบันมีมากกว่า 100 ชนิด ซึ่งแบ่งตามลักษณะของการกำเนิดได้ 2 ประเภท คือ

1. ยาเสพติดธรรมชาติ (Natural Drugs) เช่น ฝิ่น กัญชา กระเทียม เป็นต้น
2. ยาเสพติดสังเคราะห์ (Synthetic Drugs) เช่น เฮโรอีน ยานอนหลับ ยาระงับประสาท

ยาหลอนประสาท เป็นต้น

วงการแพทย์แบ่งยาเสพติดให้โทษเป็น 4 ประเภทคือ (จิตรา ล้นหลาม. 2541 : 10)

1. ยาเสพติดประเภทฝิ่น และผลิตภัณฑ์ที่มาจากฝิ่น เช่น มอร์ฟิน เฮโรอีน โคเคอิน ตลอดจนสารสังเคราะห์อื่น ๆ ที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกัน เช่น เพริดีน เมทาโน โปเซโทน เป็นต้น
2. ยากดประสาท หรือยากล่อมประสาท เช่น ฟิโนบาปีโทน ทุอินาล โซโคโดนาลโซเดียม ซอนนอร์ล และยานอนหลับอื่น ๆ เช่น โพรไมค์ คลอโรล ไฮเดรท พาราลดีไฮด์ ฆูลตาไมล์ และเมตาแกูอาโลน เป็นต้น
3. ยากระตุ้นประสาท ได้แก่ แอมเฟตามีน โคเคอิน โบกระท่อม ยาบ้า หรือ ยายัน เป็นต้น
4. ยาหลอนประสาท ได้แก่ กัญชา แอลเอสดี ดีแอมที เมสคาดีน และเห็ดบางชนิด ยาประเภทนี้จะออกฤทธิ์ทำให้ประสาทรับรู้ของร่างกายผิดแปลกไปจากเดิม

สำหรับ “ยาเสพติดให้โทษ” ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 7 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2528 และพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2530 แบ่งประเภทของยาเสพติดให้โทษเป็น 5 ประเภทคือ (จิตรา ล้นหลาม. 2541 : 12)

1. ประเภท 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรงไม่เป็นประโยชน์ทางการแพทย์มีทั้งหมด 22 ชนิด เช่น เฮโรอีน (Heroin) อาเซทอร์ฟีน (Acetorphine) แอมเฟตามีน (Amphetamine) เมทแอมเฟตามีน (Methamphetamine) เป็นต้น
2. ประเภท 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น มอร์ฟิน (Morphine) โคคาอิน (Cocaine) โคดีอิน (Codeine) ฝิ่นยา (Medicinal Opium)
3. ประเภท 3 ยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นต้นคำรับยา และมียาเสพติดให้โทษในประเภท 2 ผสมอยู่ด้วย เช่น Cosome, IL Vico Syrup, Codyl Cough Linctus (ยาแก้ไอโคดีล)
4. ประเภท 4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษ ประเภท 1 หรือ ประเภท 2 มีทั้งหมด 15 ชนิด เช่น อาเซติกแอนไฮไดรด์ (Acetic Anhydride) อาเซทิลคลอไรด์ (Acetyl Chloride) และเอทิลิดีน ไดอะเซเตต (Ethylidine Diacetate)
5. ประเภท 5 ยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึง ประเภท 4 มีทั้งหมด 4 ชนิด ได้แก่ กัญชา พืชกระท่อม พืชฝิ่น (ซึ่งหมายความรวมถึงพันธุ์ฝิ่น เมล็ดฝิ่น กล้าฝิ่น ฟางฝิ่น) และพืชเห็ดขี้ควาย

1.3 ความหมายของยาบ้า

วรลักษณ์ ชีร์โมกซ์ (2537 : 33) กล่าวว่า ยาบ้า หมายถึง ยาเสพติดประเภทกระตุ้นประสาท หรือที่เรียกอีกชื่อว่า ยายัน ทำให้ตื่นตัว ไม่่วงเหงาหาวนอน กระตุ้นการทำงานของระบบประสาทส่วนกลาง ทำให้การเคลื่อนไหวมากขึ้น รู้สึกมีเรี่ยวแรง มีพลังกระฉับกระเฉง ทำให้การกระทำที่เกิดขึ้นคล้ายเครื่องจักรกลที่ไร้จิตใจ ไร้อารมณ์ และทำลายร่างกายที่ละเล็กละน้อย

วิจิตร บุญยะโทระ (2538 : 130) ให้ความหมายของยาบ้าไว้ว่า ยาบ้า หมายถึง ยาเสพติดประเภทยากระตุ้นประสาทและเป็นยาอันตรายที่เสพติดเป็นนิสัย อยู่ในความควบคุมของพระราชบัญญัติยาเสพติด มีฤทธิ์กระตุ้นประสาทส่วนกลาง ทำให้เกิดความคิดอ่านแจ่มใสในสมอง และร่างกายไม่มีความเหน็ดเหนื่อยในช่วงระยะแรกที่เสพ พวกที่ต้องการกำลังทางกายและสมองนิยมใช้มากกว่าบุคคลปกติ เพราะฤทธิ์ของยาทำให้เกิดอาการตื่นเต้น มือสั่น ความคิดอ่านเร็วกว่าปกติแต่สมาธิเสีย มีอิทธิพลต่อการไหลเวียนของโลหิต ทำให้ความดันเลือดสูง กระตุ้นหัวใจ เกิดอาการใจสั่น การใช้จ่ายในระยะนาน ๆ จะเกิดการเป็นพิษ สุขภาพทรุดโทรม มีความเสื่อมทางจิตและเป็นโรคหาวาตะแวง

สำนักงานอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข (2539 : 1-2) สรุปความหมายของยาบ้าไว้ว่า ยาบ้า หมายถึง ยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มีฤทธิ์กระตุ้นประสาทส่วนกลางและระบบประสาทส่วนปลาย ทำให้ตื่นตัว กระปรี้กระเปร่า เหนื่อยช้า ได้แก่ ยาในกลุ่มแอมเฟตามีน ฟิโมลีน ฟิพราดอล เมทิลเฟนิเตด ในอดีตแพทย์ใช้รักษาโรคอาการซึมเศร้า ผู้ป่วยโรควงหลับ ยาลดความอ้วน ปัจจุบันไม่นิยมใช้เพราะให้ผลข้างเคียง ทำให้หลอดเลือดตีบเล็กลง ใจสั่น มือสั่น อาจก่อให้เกิดการติดยาและเกิดอาการทางประสาทได้ ประกอบกับมีการค้นพบยาใหม่ที่ให้ผลในการรักษาที่ดีกว่าและปลอดภัยกว่า

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่า ยาบ้า หมายถึง ยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 ที่มีฤทธิ์กระตุ้นประสาท มีผลทำให้ผู้เสพมีความรู้สึกสดชื่น กระปรี้กระเปร่า ไม่เหนื่อยง่าย แต่เมื่อเสพติดต่อกันเป็นระยะเวลานานจะทำให้ลายสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิต

1.4 ประวัติและความเป็นมาของยาบ้า

แอมเฟตามีน (Amphetamine) เป็นสารสังเคราะห์ที่มีฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาท สารนี้ถูกสังเคราะห์ขึ้นมาเป็นครั้งแรกในประเทศเยอรมนี เมื่อปี พ.ศ. 2430 โดย อิดิลโน (Edeleano) ความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติทางการแพทย์ของแอมเฟตามีนเพิ่งจะเริ่มมีขึ้นในปี พ.ศ. 2471 โดยการค้นพบของ กอร์ดอน แอลเลส (Gordon Alles) เพื่อที่จะหายามาใช้แทน อีเฟดรีน (Ephedrine) ทำให้ทราบคุณสมบัติต่าง ๆ ของแอมเฟตามีนมากขึ้น ในปี พ.ศ. 2473 พรินซ์เมทัลและพรอมเบิร์ก (Prinzmetal and Blomberg) นำคุณสมบัติของแอมเฟตามีนด้านกระตุ้นประสาทส่วนกลางมาใช้ในทางการแพทย์เป็นครั้งแรก และอีก 2 ปีต่อมา แพทย์เริ่มใช้แอมเฟตามีนชนิดเม็ดเพื่อรักษาโรคลมชัก หมดสติ ระงับกลุ่มอาการไฮเปอร์แอคทีฟ (Hyperactive) ในเด็ก และในปีต่อ ๆ มาเริ่มใช้ในด้านระงับความหิวและกระตุ้นประสาทส่วนกลาง ในปี พ.ศ. 2501 ทางวงการแพทย์ได้นำสารนี้มาใช้รักษาผู้ป่วยโรคหอบหืด โดยการนำแอมเฟตามีนมาใช้แทนอีเฟดรีน ที่ถูกใช้เป็นยาขยายหลอดลม (ธันวาคมส ศุภวรรณรักษ์, 2543 : 11-12)

นอกจากนี้ประเทศญี่ปุ่น ก็ได้มีการสังเคราะห์สารแอมเฟตามีนขึ้นเช่นกัน หลังประเทศเยอรมนี 1 ปี คือ ปี พ.ศ. 2431 ต่อมาในปี พ.ศ. 2475 แอมเฟตามีน ถูกผลิตออกมาในรูปของการสูดดมในชื่อว่า เบนซิดรีน อินฮา-เลอร์ (Benzedrine Inhaler) และถูกใช้กันอย่างแพร่หลายในสหรัฐอเมริกา อีก 4 ปีต่อมา คือ พ.ศ. 2479 สารนี้ถูกผลิตออกมาในรูปของ "ยาเม็ด" แอมเฟตามีนถูกนำมาใช้ในลักษณะ ช่วยขจัดความอ่อนล้าและถูกนำมาใช้กระตุ้นอารมณ์ให้ดีขึ้น ในปี พ.ศ. 2480 มีการใช้สารในลักษณะนี้แพร่หลายมากในนักเรียนนักศึกษามหาวิทยาลัย จนมีการศึกษาผลต่อสภาพจิตใจจากสารตัวนี้ โดยมหาวิทยาลัยมิเนโซตา

ประเทศสหรัฐอเมริกา อย่างไรก็ตามในระบายนี้นั้นสารนี้ก็ยังคงได้รับอนุญาตให้มีการซื้อขายกันตามสบายโดยไม่มี การควบคุม

ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 มีการประมาณการว่า มีการใช้แอมเฟตามีนถึง 2 ล้านเม็ดในกองทัพ ทหารอังกฤษและอเมริกา เพื่อต่อสู้กับความอ่อนล้าจากสงคราม ในประเทศญี่ปุ่นก็เช่นกันมีการใช้ แอมเฟตามีนอย่างแพร่หลายทั้งในกลุ่มประชาชน ทหารและคนงาน เนื่องจากความกดดันของสภาวะทาง สังคม หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 แล้วได้มีการนำแอมเฟตามีนมาใช้กันอย่างแพร่หลายทั้งในด้านการแพทย์ และด้านอื่น ๆ ที่มีได้เกี่ยวกับการแพทย์ เช่นในด้านการกีฬา การแข่งขันม้า หรือสัตว์อื่น ๆ การขับรรถ ะยะทางไกล ๆ การดูหนังสือสอบ การลดน้ำหนัก เป็นต้น จากนั้นในปี 2500 ประเทศญี่ปุ่นได้ออก กฎหมายให้แอมเฟตามีนเป็นสิ่งผิดกฎหมาย ในสหรัฐอเมริกาเองก็มีอัตราการใช้แอมเฟตามีนผิด ๆ สูงขึ้น เรื่อย ๆ โดยเฉพาะในนักเรียนนักศึกษาและคนขับรรถบรรทุก นอกจากนี้ยังมีการนำแอมเฟตามีนมาใช้ร่วม กับสารเสพติดชนิดอื่น ๆ เช่น เฮโรอินหรือใช้ร่วมกับยานอนหลับ (วรลักษณ์ ธีราโมกษ์. 2537 : 33-34)

ในช่วงปี 2510 ยาบ้าได้แพร่ระบาดเข้ามาในประเทศไทย ยาบ้าที่ส่งเข้ามาขายมีเครื่องหมายการค้า เป็นรูปหัวม้า และมีคำว่า "ลอนดอน" (London) คนไทยจึงเรียกชื่อตามเครื่องหมายการค้าที่ติดบนเม็ดยา เรื่อยมา กลายเป็น "ยาม้า" ปัจจุบันด้วยฤทธิ์ของยาบ้า จากการเสพจนทำให้เกิดประสาทหลอน คลุ้มคลั่ง เสียสติ กระทรวงสาธารณสุขจึงได้มีการประชาสัมพันธ์ให้เปลี่ยนชื่อเรียกออกเป็นประกาศกระทรวง เปลี่ยน ชื่อจาก "ยาม้า" เรียกชื่อใหม่ว่า "ยาบ้า" เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2539 (กระทรวงสาธารณสุข. 2539 : 1)

1.5 ลักษณะของยาบ้า

โดยทั่วไปลักษณะของยาบ้าเมื่อนำไปทำยาแล้วมักจะมีลักษณะเป็นเม็ดเล็ก ๆ หรือ แคปซูล โดยมี ลักษณะดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2537 : 3-4)

รูปร่าง	เม็ดยา กลมและแบน ทรงรี หรือเป็นผงบรจุในแคปซูล
ขนาด	เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 0.6 – 0.7 เซนติเมตร (6 - 7 มิลลิเมตร) หนา ประมาณ 0.1 – 0.2 เซนติเมตร (1 – 2 มิลลิเมตร)
สี	ส้ม น้ำตาล ขาว ม่วงอ่อน ฟ้า ครีมน เหลือง ชมพู ซึ่งบางครั้งมีลักษณะเป็น จุดประเล็ก ๆ เช่น ขาว น้ำตาลเข้ม และดำ เป็นต้น
สัญลักษณ์บนเม็ดยา	รูปหัวม้า / LONDON (ด้านหนึ่งของเม็ดยาประทับรูปหัวม้า อีกด้านหนึ่ง ประทับคำว่า LONDON) รูปหัวม้า / USA รูปหัวม้า / Marlboro กีเลน / LONDON M/Ω M/99 M/99 99/เส้นแบ่งครึ่งเม็ด Sp/99 รูปคางคกร / เส้นแบ่งครึ่งเม็ด K/44 ΩΩΩ/เส้นแบ่งครึ่งเม็ด หรือบางเม็ดจะมีคำว่า "SUPER" พิมพ์อยู่เหนือรูปหัวม้าและมีอักษร "D" พิมพ์อยู่ใต้รูปหัวม้า อีกด้าน หนึ่งของเม็ดยาจะเป็นเส้นแบ่งครึ่ง
น้ำหนัก	เม็ดยา 1 เม็ด หนักประมาณ 0.06 – 0.12 กรัม (60 – 120 มิลลิกรัม)
ลักษณะการบรรจุ	การแบ่งบรรจุมักแตกต่างกัน เช่น - ห่อแต่ละเม็ดด้วยกระดาษตะกั่ว หรือกระดาษหนังสือ หรือพลาสติก หรือ ซองบุหรี

- บรรจุในหลอดกาแฟ ปิดหัวท้ายด้วยความร้อน อาจบรรจุ 1 เม็ด หรือมากกว่า
- ใส่ในผ้า หรือละลายในเครื่องดื่มชูกำลังยี่ห้อต่าง ๆ
- ซุกซ่อนอยู่ในเนื้อทอผ้า หรือลูกกวาด
- บรรจุในถุง / ซองพลาสติกแบบมีฝา / ลิ้นปิดเปิด (แบบซองใส่ยา) ขนาดและสีต่าง ๆ กัน เช่น ซองสีแดง เหลือง เทา ขาว และซองพลาสติกใส ที่ของอาจพิมพ์สัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น พิมพ์คำว่า “เปาบุ้นจิ้น” “สำหรับใช้กับไก่” “ซูเปอร์แมน” “ปลาฉลาม” “METHEDRINE” “MARLBORO” “ตราทอง” และ “Jumbo Jet”

1.6 สารประกอบที่มีอยู่ในเม็ดยาบ้า (กองฝึกอบรม สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด. 2537 : 14)

เมื่อทำการตรวจพิสูจน์หาสารประกอบที่มีอยู่ในยาบ้า พบว่า มีสารออกฤทธิ์ผสมอยู่ด้วย โดยที่เม็ดยาต่าง ๆ ที่แพร่หลายอยู่มีทั้งพบในรูปยาเดี่ยวหรือยาผสมก็ได้ ดังนี้

ยาเดี่ยว	- ในเม็ดยามีสารออกฤทธิ์เพียงชนิดเดียว ได้แก่ แอมเฟตามีน (Amphetamine) เมทแอมเฟตามีน (Methamphetamine) อีเฟดรีน (Ephedrine) เฟโนโพรพอเรกซ์ (Fenproporex) และ คาเฟอีน (Caffeine) เป็นต้น
ยาผสม	- ในเม็ดยามีสารออกฤทธิ์ตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไป เช่น เมทแอมเฟตามีน (หรือแอมเฟตามีน) ผสม คาเฟอีน (Methamphetamine or Amphetamine and Caffeine) เมทแอมเฟตามีน (หรือแอมเฟตามีน) ผสม อีเฟดรีน (Methamphetamine or Amphetamine and Ephedrine) - อีเฟดรีน ผสม คาเฟอีน (Ephedrine and Caffeine) - เพมอลีน ผสม คาเฟอีน (Pemoline and Caffeine) - เมทแอมเฟตามีน (หรือแอมเฟตามีน) ผสม อีเฟดรีน และ คาเฟอีน (Methamphetamine or Amphetamine, Ephedrine and Caffeine) - เพมอลีน ผสมกับอีเฟดรีน และ คาเฟอีน (Pemoline, Ephedrine and Caffeine) - ฟินาโซน ผสมกับอีเฟดรีน และ คาเฟอีน (Penazone, Ephedrine and Caffeine) - เดกซ์โตรเมโทรแฟน ผสมกับอีเฟดรีน และ คาเฟอีน (Dextromethorphan, Ephedrine and Caffeine) - แอมเฟตามีน ผสมกับ เมทแอมเฟตามีน อีเฟดรีน และ คาเฟอีน (Amphetamine, Methamphetamine, Ephedrine and Caffeine)

- เฟเนทิลีน ผสมกับ อีเฟดรีน คาเฟอีน และเบนโซเคน (Fenethyline, Ephedrine, Caffeine and Benzocaine)
- เฟเนทิลีน ผสมกับ เฟนฟลูรามีน อีเฟดรีน และ คาเฟอีน (Fenethyline, Fenfluramine, Ephedrine, Caffeine)

โดยทั่วไปมักคิดว่าใน “ยาบ้า” มี “แอมเฟตามีน” เป็นสารประกอบอยู่เท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากในอดีตจะพบสารแอมเฟตามีนเป็นสารสำคัญในเม็ดยา โดยที่เม็ดยา 1 เม็ด จะมีน้ำหนักสุทธิประมาณ 60 – 120 มิลลิกรัม (0.06 – 0.12 กรัม) และมีสารออกฤทธิ์ หรือเมทแอมเฟตามีนอยู่ประมาณ 30 – 40 % หรือประมาณ 18 – 48 มิลลิกรัม (0.018 – 0.048 กรัม) นอกจากแอมเฟตามีนแล้วพบว่าปัจจุบันมีการนำเอาสารอื่นที่มีฤทธิ์ในการกระตุ้นการทำงานของระบบประสาทได้ทำนองเดียวกับแอมเฟตามีน หรืออนุพันธ์ของแอมเฟตามีน แต่ความรุนแรงของการกระตุ้นประสาท และอาการข้างเคียงที่เกิดขึ้นจากฤทธิ์ของแต่ละตัวจะมีความแตกต่างกัน เช่น อีเฟดรีน (Ephedrine) คาเฟอีน (Caffeine) เฟเนทิลีน (Fenethyline) ฟีนาโซน (Phenazone) เฟนฟลูรามีน (Fenfluramine) เพมอลีน (Pemoline) เดกซ์โตเมโทรแฟน (Dextromethorphan) และเบนโซเคน (Benzocain) เป็นต้น

1.7 ประเภทของยาบ้า

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาบ้าหรือแอมเฟตามีนในประเทศไทย อาจจัดกลุ่มยาบ้าได้ 3 ประเภท (สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 2537 : 23)

1.7.1 ยาบ้าแท้ ซึ่งเป็นยาบ้ากลุ่มแรกที่แพร่ระบาด มีส่วนประกอบที่สำคัญคือ สารออกฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาทส่วนกลาง จำพวกแอมเฟตามีน หรือ เมทแอมเฟตามีน ซึ่งมีลักษณะเป็นเม็ดกลมแบนสีขาว เริ่มแรกบนเม็ดมีรูปม้า ต่อมาอาจพบรูปมือชูสองนิ้ว หรือรูปดาว

1.7.2 ยาบ้าปลอม ต่อมาตัวยาแอมเฟตามีน หรือ เมทแอมเฟตามีนเป็นวัตถุออกฤทธิ์ประเภท 2 มีการควบคุมการนำเข้า ผลิต และจำหน่ายอย่างเข้มงวดภายใต้ พ.ร.บ. วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518 จึงมีการนำเอาตัวยาที่ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทส่วนกลาง แต่ออกฤทธิ์อ่อนกว่ามาใช้ซึ่งได้แก่ สารพวกอีเฟดรีน คาเฟอีน เรโอฟิลีน ยามาซึ่งมีสารประกอบจำพวกนี้จะเรียกว่ายาบ้าปลอม

1.7.3 ยาบ้าฉงน พบว่ามีการแพร่ระบาดเมื่อประมาณปี 2528 ที่ผ่านมา ซึ่งมีสารออกฤทธิ์ชื่อ เฟนโพรพอเรกซ์ (Fenproporex) หรือมีสาร เอ็นเอทิลแอมเฟตามีน (N-Ethylamphetamine) เป็นอนุพันธ์ตัวหนึ่งของแอมเฟตามีนผสมอยู่ มีคุณสมบัติหลายประการก้ำกึ่งระหว่างยาบ้าแท้ และยาบ้าปลอม และมีคุณสมบัติทางเคมีและทางกายภาพบางประการแตกต่างจากพวกแอมเฟตามีน ซึ่งใช้เป็นยาลดความอ้วนที่มีฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาทส่วนกลาง ปกติจะอยู่ในรูปของเกลือไฮโดรคลอไรด์ ยานี้เมื่อรับประทานเกือบทั้งหมดจะถูกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วกลายเป็นแอมเฟตามีน ภายใน 4 ชม. (ใน ระยะ 1-4 ชม. จะตรวจพบแอมเฟตามีนและเฟนโพรพอเรกซ์ ซึ่งไม่เปลี่ยนแปลง 5-9 % ในปัสสาวะ)

ยาบ้าฉงนที่มีเฟนโพรพอเรกซ์ เป็นตัวยาสำคัญที่เคยพบมีรูปลักษณะของเม็ดยาดังนี้

1. ยาเม็ดกลมแบน ด้านหนึ่งเรียบ อีกด้านหนึ่งมีอักษร “M”
2. ยาเม็ดกลมแบน ด้านหนึ่งมีรูปดาว 5 แฉก อีกด้านหนึ่งมีอักษร “M”
3. ยาเม็ดกลมแบน ด้านหนึ่งมีรูปม้าทั้งตัวเหนืออักษร “LONDON” อีกด้านหนึ่งมี

อักษร “M”

4. ลักษณะเช่นเดียวกับข้อ 3 แต่เม็ดหนากว่า
5. ยาเม็ดกลมแบน ด้านหนึ่งมีรูปม้าทั้งตัวเหนืออักษร "LONDON" มีดาว 2 ดวง $\Omega\Omega$ อีกด้านหนึ่งมีอักษร "M"
6. ยาเม็ดกลมแบน ด้านหนึ่งมีรูปหัวม้าเหนือ USA อีกด้านหนึ่งเรียบ

1.8 การออกฤทธิ์ของยาบ้า

ยาบ้า (ธันวาคม ศุภวรรณรักษ์, 2543 : 15-16) จัดเป็นยาเสพติดที่ออกฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาทส่วนกลางของมนุษย์ มีผลในการเพิ่มการตื่นตัวของสมอง ซึ่งการออกฤทธิ์นั้นขึ้นอยู่กับขนาดของยา ยาบ้าสามารถกระตุ้นระบบการหายใจและระบบการไหลเวียนของเลือดได้ โดยปกติจะกระตุ้นให้มีความรู้สึกแจ่มใสจิตใจสบายมีความตื่นตัวอยู่เสมอและมีแรงทำงานได้มากกว่าปกติ ไม่่วงนอน แต่ถ้าใช้ขนาดสูง ๆ จะทำให้เกิดอาการชัก คลุ้มคลั่ง หมดสติและอาจตายได้ (สารภี ศิลาและคณะ, 2534 : 10-11) ที่เป็นเช่นนี้ เพราะคุณสมบัติของสารในยาบ้าที่มีต่อระบบประสาทส่วนกลาง อย่างเช่นในกรณีของการเสพยาบ้าประเภทเมทแอมเฟตามีน ที่กำลังแพร่ระบาดในหมู่นักเรียนนักศึกษา ขณะนี้คือ เมื่อเสพยาเข้าไป จะออกฤทธิ์ภายใน 30 นาที ระดับของสารในกระแสเลือดจะสูงสุดหลังรับประทาน 2-3 ชั่วโมง ฤทธิ์จะคงอยู่นาน 10-30 ชั่วโมง และฤทธิ์จะคงอยู่ขึ้นอยู่กับการขับถ่ายปัสสาวะ ถ้าไม่ถูกขับออกมาจะถูกทำลายและขจัดออกโดยตับ สารเหล่านี้จะผ่านเข้าสู่สมอง มีผลทำให้สารสื่อประสาทที่สำคัญในสมองผิดปกติซึ่งสารสื่อประสาทที่สำคัญในสมองมี 2 ตัว คือ โดพามีน (Dopamine) และนอร์แอดรีนาลีน (Noradrenaline) (วรลักษณ์ ธีราโมกษ์, 2537 : 34-35) การออกฤทธิ์ของยาบ้าต่อสารสื่อประสาททั้ง 2 ตัว มีดังนี้

โดพามีน นั้นจะเกี่ยวข้องกับการเจ็บป่วยทางจิตของโรคทางจิตเวช (Psychiatric Disorder) คือ โรคจิต (Psychosis) นั่นคือ หากโดพามีนทำงานมากเกินไป หรือมีระดับของโดพามีนมากเกินไป จะทำให้เกิดอาการประสาทหลอน หวาดระแวง คลุ้มคลั่ง เอะอะอาละวาด เป็นต้น

ส่วน นอร์แอดรีนาลีน จะทำให้รู้สึกตึกตัก มีกำลังวังชาเหมือนคนตกใจเวลาไฟไหม้และอึดสู้เย็นหรือวิ่งหนีไฟได้เพราะร่างกายมีการหลั่ง นอร์แอดรีนาลีน ออกมามากเกินไป แต่เมื่อมีมาก ๆ ก็จะทำให้เกิดการเหนื่อยล้า อ่อนเพลียได้ง่ายมาก

นอกจากนี้ยาบ้ายังมีผลต่อศูนย์รวมประสาทสมองที่ควบคุมความหิว ทำให้ความหิวน้อยลงแต่ร่างกายของคนมีภาวะติดต่อกฤทธิ์ประการนี้ได้เร็วมาก ยาบ้าเป็นยาที่มีฤทธิ์ต่อจิตใจ จะทำให้เกิดการเสพติดและติดยาได้ง่าย ดังนั้นการเสพยาควรอยู่ในความควบคุมของแพทย์การเสพยาบ้าปริมาณสูง จะทำให้เกิดเป็นพิษอย่างรุนแรง เช่น อาเจียน ปวดศีรษะ เป็นไข้และเกิดความคิดสับสน จนอาจจะทำให้เกิดอัตวิสัยอาการได้ พิษรุนแรงนี้อาจบรรเทาได้โดยการให้กินแอมโมเนียมคลอไรด์ (Ammonium Chloride) เพื่อทำให้ปัสสาวะเป็นกรด ซึ่งจะช่วยเร่งอัตราการขับถ่ายสารยาบ้าออกจากร่างกายได้เร็วขึ้น ได้มีการทดลองให้ยาบ้าในคน พบว่า หากให้ในขนาดต่ำ จึงทำให้รู้สึกสบาย หายเหนื่อย กระฉับกระเฉง กระปรี้กระเปร่า มีความมั่นใจในตนเอง เมื่อเพิ่มขนาด ก็จะทำให้กระฉับกระเฉงมากขึ้น เริ่มจะมีความวิตกกังวลไปต่าง ๆ นา ๆ เมื่ออาหารและนอนไม่หลับ อาการนี้จะเปลี่ยนจากอารมณ์ดี ครื้นเครง เป็นอารมณ์เศร้า เซ็ง หงุดหงิดง่าย ไม่โห่ร้าย

ฤทธิ์ข้างเคียงของยาบ่านั้นมีมากมาย อาทิเช่น ความดันโลหิตสูง หัวใจเต้นเร็วไม่เป็นจังหวะ บัสสาวะไม่ออกเพราะหูดไม่ทำงาน ไข้สูงเบื่ออาหาร นอนไม่หลับ ท้องอืด อาหารไม่ย่อย มีอาการของโรคจิตหวาดระแวง เป็นต้น

สำหรับฤทธิ์ของยาบ้าเมื่อเสพกับสารอื่น ๆ จะไม่สามารถบอกได้ว่าฤทธิ์ของยาจะเริ่มขึ้นเมื่อใดและยุติเมื่อใด แต่ถ้าผู้เสพยาบ้าเพียงอย่างเดียว จะสามารถรู้สึกถึงฤทธิ์ของยาได้ และสำหรับการเสพยาบ้าร่วมกับยาและสารอื่น ๆ เช่น แอลกอฮอล์ ฤทธิ์ของยามีการปนเปกันกล่าวคือจะกระตุ้นให้แรงขึ้นกว่าเดิม แต่ไม่สามารถพยากรณ์ได้ว่าฤทธิ์ของยาแรงเท่าใด เพราะการดื่มแอลกอฮอล์ ไม่ได้มีการกำหนดขนาดของการดื่ม การเสพยาบ้ากับสารประเภทอื่น ๆ ซึ่งพบมากคือการผสมยาบ้ากับเฮโรอีนแล้วฉีดเข้าเส้น ฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาพบว่า เมื่อเสพสารดังกล่าวเข้าสู่ร่างกายแล้ว จะทำให้ร่างกายมีภาวะอาการที่ผู้เสพรู้สึกหรือบอกได้ว่า "สบายดี" คือ เฮโรอีนที่ผู้เสพอใช้ร่วมกับยาบ้า จึงทำให้รู้สึกสบายอยู่ระยะหนึ่งก่อน ร่างกายจะรู้สึกง่วงหลับ และยาบ้าจะทำให้ขยายช่วงอาการสบายคือออกไปอีกระยะหนึ่ง ตามจำนวนที่ผู้เสพผสมสารทั้งสองเข้าด้วยกัน อย่างไรก็ตามมีข้อที่น่าสังเกตคือ การที่ผู้เสพยาบ้าด้วยการฉีดยาบ้าเข้าเส้นมากกว่า 30 มิลลิกรัมต่อวันเป็นระยะเวลาดิตต่อกัน จะทำให้เกิดอาการเบื่ออาหารและมีอาการทางจิตร่วมด้วยอาการของผู้เสพยาบ้า (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิ. 2539 :54-55)

ลักษณะอาการของผู้เสพยาบ้าเพราะความจำเป็น หรือเพื่อให้เกิดความกระปรี้กระเปร่า เนื่องจากยาบ้าเป็นยาที่ถูกร่างกายดูดซึมได้ง่าย จึงต้องเพิ่มขนาดเสมอ ๆ อาการของผู้เสพยาบ้า จึงมีลักษณะอาการแตกต่างกันไป โดยแบ่งเป็นลักษณะดังนี้ ตามอาการทางกาย อาการทางจิต อาการของการเลิกเสพยาหรือหมดฤทธิ์ยา และอาการของการขาดยา

อาการทางกาย

สำหรับผู้ที่เสพยาบ้าขนาดต่าง ๆ ตั้งแต่ 20-30 มิลลิกรัมต่อวัน จะทำให้เกิดอาการของการติดยาบ้าได้ ซึ่งอาการทางกายที่มักจะพบเห็นบ่อย ๆ มีดังนี้

1. เบื่ออาหาร (Loss of Appetite)
2. มือสั่น (Tremor of the Hands)
3. พูดมาก (Talkativeness)
4. ตื่นเต้นง่าย (Excitability)
5. คลื่นไส้ (Nausea)
6. ความดันโลหิตสูง (High Blood Pressure)
7. หัวใจเต้นเร็วแรงขึ้น (Abnormal Heart Rhythm)
8. อยู่ได้นานโดยไม่ต้องนอน (Insomnia)
9. เหงื่อออก กลิ่นตัวแรง (Heavy Perspiration)
10. ท้องเสีย (Diarrhea) หรือท้องผูก (Constipation)
11. ปากและจมูกแห้ง ริมฝีปากแตกทำให้ต้องเลียริมฝีปากบ่อย ๆ
12. ทำงานเกินปกติ หงุดหงิด จุกแฉียว ชอบทะเลาะวิวาท
13. ม่านตาเบิกกว้าง (Enlarged Pupils)

อาการทางจิต

อาการทางจิตหรือเป็นบ้าจะเกิดขึ้นกับบุคคลได้ ในระหว่างที่บุคคลนั้นเสพยาบ้าได้สักระยะหนึ่ง อาการทางจิตนี้มีลักษณะคล้ายกับคนที่ เป็นโรคจิตชนิดหวาดระแวงมาก จนแทบดูไม่ออกในบางครั้ง เช่น อยู่ ๆ ก็เอะอะว่าจะมีคนมาทำร้ายตน คว่าป็นอาวุธออกมาจะป้องกันตนเอง หรือไม่ก็หนีซุกซ่อนไม่กล้าออกจากบ้าน พูดไม่รู้เรื่อง มักเห็นภาพหลอนต่าง ๆ นา ๆ ระหว่างที่มีอาการเหล่านี้จะมีอันตรายกับตัวเองถึงตายได้ เช่น เห็นภาพหลอนตกใจกลัวจนวิ่งหนีตกตึกหรือตกจากที่สูง หรืออาจถูกรถชน หรืออาจเป็นอันตรายต่อผู้อื่น เพราะมีความหลงผิดคิดว่าจะมีคนอื่นมาทำร้ายตน ก็อาจทำร้ายคนอื่นก่อนได้ ซึ่งการเสพยาบ้าในปริมาณ 50 มิลลิกรัมต่อวัน ติดต่อกัน 3 วัน อาจกระตุ้นให้เกิดอาการผิดปกติทางจิต (สำนักงาน ป.ป.ส. 2537 : 11-12)

อาการของการเลิกใช้ยา หรือหมดฤทธิ์ยา

ผู้ที่เลิกเสพยาบ้า ภายหลังเสพมานานต่อเนื่องกัน จะมีอาการทางร่างกายแต่เพียงเล็กน้อยที่เห็นชัด คือ อ่อนเพลีย ซึมเศร้า บางครั้งมีอาการใจคอหงุดหงิด อยากได้ยาอีก ในรายที่เสพเป็นครั้งเป็นคราวเมื่อยาหมดฤทธิ์อาการที่มักจะพบ คือ

1. ปวดตามกล้ามเนื้อ
2. ง่วงนอนจัด หิวจัด
3. วิงเวียน
4. อ่อนเพลียมาก
5. ซึมเศร้าไม่มีชีวิตจิตใจ
6. มือสั่น

ใน 4-8 ชั่วโมง เมื่อยาหมดฤทธิ์แล้วเสพอีกเป็นครั้งที่ 2 หลังจากนั้นร่างกายจะเกิดการต้านทานยา เกิดอาการหลับในขึ้นมาได้ (สำนักงาน ป.ป.ส. 2537 : 12)

อาการของการขาดยา

เมื่อผู้เสพยาบ้ามีอาการถึงขั้นติดยาบ้าแล้ว เมื่อไม่ได้เสพยาอีกก็จะเกิดอาการขาดยา ผู้เสพยาจะมีอาการทุกข์ทรมานมาก คือรู้สึกอ่อนเพลียแรงมากจนกระทั่งอาจไม่มีแรงแม้จะรับประทานอาหารได้ จะมีอาการเจ็บปวดตามกล้ามเนื้อ ปวดบิดในท้อง มีความรู้สึกรอนจืดสลับกับหนาวจัดได้ ผู้ที่นั้นอาจทรมานทรมานจนเอะอะ อาละวาด ทำร้ายผู้อื่นอยู่ใกล้เคียงได้ ที่สำคัญ คือ อาจถึงฆ่าตัวตายได้ เพราะรู้สึกเศร้ามาก ซึ่งเกิดจากฤทธิ์ยาที่ขาดยานั่นเอง อาการเหล่านี้จะเกิดขึ้นหลังจากขาดยาไปเพียง 2-3 วัน และอาจมีอาการทรมานแบบนี้เป็นอาทิตย์ ๆ ซึ่งผู้ติดแล้วก็มีทรมานอาการขาดยานี้ไม่ได้ก็จะดิ้นรนเสพยาบ้ามาเสพอีก เพื่อบำบัดตัวเองให้พ้นความทรมาน จึงมีอาการคล้ายกับผู้ติดยาเสพติดทั่วไป หลายคนอาจคิดว่าถ้ามียาบ้า ให้ผู้เสพติดเสพได้เรื่อย ๆ ก็คงไม่เป็นอะไรมากนัก แต่กลับปรากฏว่า ถึงจะมียาให้เสพสมำเสมอ ผู้เสพก็อาจเกิดอันตรายจากพิษยา เพราะพลังผลของเสพยาเกินขนาด เนื่องจากผู้ติดยาเสพติดมักเสพจำนวนยาเพิ่มขึ้นทุก ๆ ครั้ง พิษจากการเสพยามากเกินไปจะทำให้ผู้นั้น มีอาการที่น่าตกใจคือ ตัวซีด ไข้ขึ้น ความดันโลหิตสูงมาก ใจสั่น เหนื่อยหอบ คลื่นไส้ อาเจียน ชัก หดสติ อาจถึงตายได้ (สำนักงาน ป.ป.ส. 2537 : 12-13)

ลีวิต (Leavitt. 1982 : 446) ได้อธิบายว่า ยาบ้า มีผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของผู้เสพ หากผู้เสพเข้าไปในปริมาณมากจะทำให้ผู้เสพมีอาการหวาดระแวง ตื่นเต้น กระตือรือร้นมากกว่าปกติ มีรายงานว่าผู้เสพยาบ้า จะกลายเป็นคนก้าวร้าวอย่างรุนแรง เอะอะอาละวาด มีอาการหลงผิดหูแว่ว ประสาทหลอน และจากการศึกษาของ แจฟเฟอร์ (Jaffer. 1983 : 14-15) ในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ผู้เสพยาบ้าในปริมาณที่

มากเกินไปจะมีปัญหาต่อระบบอวัยวะในร่างกาย ในตับและไตจะถูกทำลาย สมอลงจะเสื่อมลงและสูญเสียความทรงจำ การเต้นของหัวใจผิดปกติ อาการเหล่านี้มีผลต่อสภาพร่างกายและเป็นสาเหตุทางพันธุกรรมต่อไป และอาจมีอาการของโรคต่าง ๆ แทรกซ้อน เช่น ไตวาย ตับอักเสบ น้ำหนักลด ทุพโภชนาการ ขาดวิตามินในร่างกาย ส่วนผลกระทบกระเทือนทางจิตนั้น ปรากฏให้เห็นในลักษณะอาการแสดงการกระทำมากเกินไป หงุดหงิดฉุนเฉียวเข้าข้างตนเอง เอาแต่ใจ หวาดระแวง สงสัย อารมณ์รุนแรง ชอบชวนทะเลาะหรือมีพฤติกรรมก้าวร้าว ตกอยู่ในภาวะพارانอยด์ สคิสโซไฟเนีย (Paranoid Schizophrenia) ที่มีการหลงผิดในการรับรู้อย่างรุนแรง มีอาการหูแว่วประสาทหลอน ถ้าใช้ในปริมาณมาก

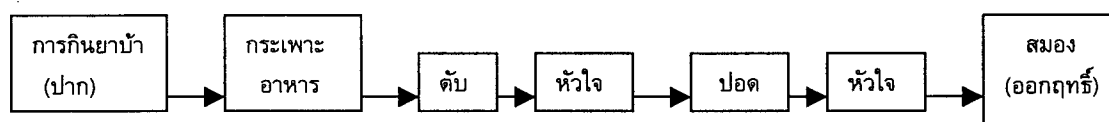
1.9 วิธีการใช้ยาบ้า

ก่อนที่จะมีการใช้ยาบ้า ผู้ใช้จะต้องเตรียมอุปกรณ์ เริ่มจากการจัดหาเม็ดยาบ้า โดยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งถ้าเป็นนักเรียนวัยรุ่น ในช่วงแรกมักจะใช้ร่วมกับเพื่อน โดยซื้อจากจุดจำหน่ายที่เป็นบ้าน ตัวบุคคล และร้านค้าตามลำดับ โดยซื้อครั้งละ 1-3 เม็ด บางจุดจำหน่ายจะมีกระดากฟอยล์ตะกั่วแถมให้ เพื่อให้ผู้ใช้ไว้พับเป็นกรวยหรือเป็นเรือสำหรับการสูบหรือสูด ในบางพื้นที่มีการให้ทดลองใช้เม็ดยาบ้าฟรีก่อนที่จะขายเม็ดยาบ้าให้ผู้ซื้อ เพื่อเป็นการยืนยันคุณภาพของเม็ดยา อุปกรณ์สำคัญในการใช้ยาบ้าในปัจจุบัน นอกจาก

กระดากฟอยล์ตะกั่วแล้ว ยังมีกระดากฟอยล์ตะกั่วในซองบุหรี ขวดพลาสติก ขวดแก้ว ท่อเหล็กรูปตัวยู ขนาดเล็ก หรือกล้องยานัดท์ ไฟแช็ค และที่สำคัญคือ เม็ดยาบ้า เป็นต้น

วิธีการใช้ยาบ้า ส่วนการพัฒนาระบบข้อมูล (2540 : 25-28) ได้ศึกษาพบว่า การใช้ยาในประเทศไทย มีด้วยกัน 3 วิธีใหญ่ ๆ ดังนี้

วิธีที่ 1 การกิน หรือ การกลืน เป็นลักษณะการใช้ยาบ้าโดยการกินครั้งละ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ หรือ 1 เม็ด ต่อครั้ง ฤทธิ์ของยาทางเภสัชวิทยา ก่อนเข้าสู่สมองจะผ่านอวัยวะต่าง ๆ ดังนี้

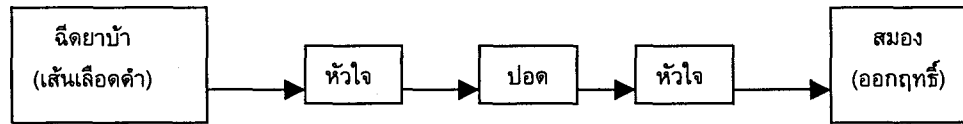

ภาพประกอบ 2 แสดงกระบวนการซึมซับเข้าสู่ร่างกายของยาบ้าโดยวิธีการกินหรือการกลืน

ที่มา : ส่วนการพัฒนาระบบข้อมูล สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2540 : 25

จากภาพประกอบดังกล่าว จะเห็นได้ว่าวิธีการใช้ยาบ้าแบบกินจะออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทช้า เพราะกระบวนการซึมซับเข้าสู่ร่างกาย โดยเฉพาะเมื่อผ่านตับจะทำหน้าที่ดูดซึมซับฤทธิ์ของยาบ้าไว้มาก ก่อนเข้าสู่อวัยวะส่วนอื่น ๆ และสมองต่อไป ประสิทธิภาพการออกฤทธิ์เต็มที่ใช้เวลาเป็นชั่วโมง กลุ่มประชากรที่ใช้ส่วนใหญ่ จะเป็นกลุ่มผู้ใช้แรงงานแบบจ้างเหมา เช่น แรงงานก่อสร้าง แรงงานเกษตร แรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น เนื่องจากกระบวนการจ้างงาน เป็นการเหมาจ่าย ผู้บริโภคต้องทำงานแข่งกับเวลาโดยตลอด และเป็นที่น่าสังเกตว่า วิธีการกินนี้ไม่เป็นที่นิยมในหมู่นักเรียนวัยรุ่น

วิธีที่ 2 การฉีด เป็นลักษณะการให้ยาบำโดย วิธีการฉีดเข้าเส้นเลือดดำ ใช้ปริมาณยาบำครั้งละ 1 เม็ด ใส่ลงไปในช้อนแล้วเติมน้ำเข้าไป จากนั้นเผาไฟให้เม็ดยาบำละลาย หรือใช้วิธีบดยาบำให้ละลายในน้ำ แล้ว จึงฉีดเข้าเส้นเลือดดำ ฤทธิ์ของยาทางเภสัชวิทยา ก่อนเข้าสู่สมองจะผ่านอวัยวะต่าง ๆ ดังนี้

ภาพประกอบ 3 แสดงกระบวนการซึมซับเข้าสู่ร่างกายของยาบำโดยวิธีการฉีด

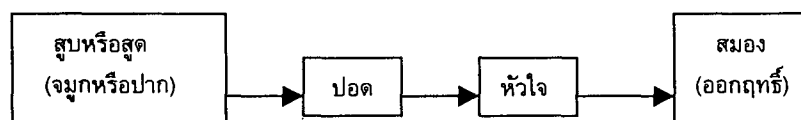
ที่มา : ส่วนการพัฒนาระบบข้อมูล สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2540 : 26

จะเห็นได้ว่าวิธีการเสพยาบำแบบฉีด จะออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทเร็วกว่าแบบวิธีกิน เนื่องจากการซึมซับเข้าสู่ร่างกาย และการออกฤทธิ์ทางสมองใช้เวลาเร็วเป็นนาที กลุ่มประชากรที่ใช้มีไม่มากนัก ส่วนใหญ่จะมีบุคลิกภาพแปรปรวน (ทางจิตและประสาท) หรือเป็นกลุ่มผู้เสพยาบำเฮโรอีนเดิมโดยวิธีการกินแล้ว หันมาเสพยาบำโดยวิธีการนี้ อาจเป็นไปได้ว่าในบางภาวะที่มีวิกฤตการณ์ เฮโรอีนราคาแพงหรือหาได้ยาก ประชากรผู้เสพยาบำเฮโรอีนจึงหันมาเสพยาบำเพื่อการทดแทน อาจกล่าวได้ว่า การให้ยาบำโดยการฉีดมักไม่พบในกลุ่มนักเรียนวัยรุ่น เพราะนิยมวิธีการสูบหรือสูดแทน

วิธีที่ 3 การสูบหรือการสูด เป็นลักษณะการให้ยาบำโดยวิธีการสูบหรือสูดไอระเหยจากการเผา ยาบำที่อยู่ในกระดาษฟอยล์ตะกั่วซึ่งสามารถแยกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1 การสูดไอระเหยของเม็ดยาบำ โดยใช้วัสดุที่เป็นกระดาษ ม้วนเป็นหลอดไว้ สำหรับสูดไอระเหยจากการเผากระดาษฟอยล์ตะกั่วที่ใส่ยาบำโดยตรง ภาษาวัยรุ่นเรียกว่า “ไม่กลั่น” ซึ่งจะให้ ความแรงกว่า แต่รู้สึกไม่นุ่ม ไม่หอม หรือไม่พริ้ว เท่าแบบสูบผ่านน้ำ

3.2 การสูบไอระเหยของเม็ดยาบำผ่านน้ำ หรือในภาษานักเรียนวัยรุ่นที่เรียกว่า “กลั่น” ซึ่งให้ความรู้สึก หอม นุ่ม ไม่บาดคอ และรู้สึกพริ้วในอารมณ์มากกว่าแบบไม่ผ่านน้ำ ทั้งนี้โดยใช้ขวดแก้ว หรือขวดพลาสติก เป็นกระบอกที่บรรจุน้ำลงไป แล้วสูบไอระเหยยาบำตรงปากขวด จากการเผา กระดาษฟอยล์ที่ใส่เม็ดยาบำลงไป โดยมีวัสดุหลักเป็นตัวยูเชื่อมระหว่างขวดกับกระดาษฟอยล์ที่เป็นไอระเหย การใช้แต่ละครั้งโดยวิธีสูบหรือสูด จะให้ยาบำในปริมาณที่ไม่เท่ากัน อาจมีตั้งแต่ครั้งละ 1/4, 1/2 หรือ 1 เม็ดต่อครั้ง ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ใช้หรือกลุ่มผู้ใช้ร่วมกัน ฤทธิ์ของยาทางเภสัชวิทยา ก่อนเข้าสู่ สมองจะผ่านอวัยวะต่าง ๆ ดังนี้

ภาพประกอบ 4 แสดงกระบวนการซึมซับเข้าสู่ร่างกายของยาบ้าโดยวิธีการสูบหรือสูด

ที่มา : ส่วนการพัฒนาระบบข้อมูล สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2540 : 26

จากภาพประกอบ อาจกล่าวได้ว่า วิธีการใช้ยาบ้าแบบสูบหรือสูดไอระเหย จะออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทรวดเร็วกว่าการใช้วิธีอื่น ๆ เนื่องจากกระบวนการซึมซับเข้าสู่ร่างกายและออกฤทธิ์ทางสมองใช้เวลาเร็วเป็นวินาที วิธีการใช้แบบนี้เป็นที่นิยมในหมู่นักเรียนวัยรุ่นปัจจุบัน ซึ่งในภาษาของหมู่วัยรุ่น มักนิยมเรียกกระดาศพอยล์ที่ใส่ยาบ้าเพื่อลนไฟว่า “เรือ” และเมื่อเกิดควันระเหยออกมา อาการที่พวกเขาใช้หลอดกาแฟหรือม้วนกระดาษเป็นหลอดเพื่อสูดควันที่ระเหยออกมานั้นเรียกว่า “จับมังกร” วิธีการดังกล่าวนี้สามารถกระทำได้อย่างรวดเร็ว สะดวกสบาย และให้ผลทันที จึงเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายในหมู่นักเรียนวัยรุ่น

1.10 โทษและผลกระทบจากการใช้ยาบ้า

โทษจากการเสพยาบ้า ผลของการเสพยาบ้าเกิดโทษต่อผู้เสพ 2 ประการ คือ (สำนักงาน ป.ป.ส. 2537 : 13-14)

โทษเฉียบพลัน ที่เกิดขึ้นทันทีทันใด ซึ่งอาจจะมีอาการทางสมองปรากฏให้เห็นได้แก่ เวียนศีรษะ นอนไม่หลับ ตัวสั่น ตกใจง่าย ช่างพูด ประสาทตึงเครียด โกรธง่าย อ่อนเพลีย เป็นไข้ จิตใจสับสน บางครั้งมีอาการมึนงง กระวนกระวาย เพ้อคลั่ง ประสาทหลอน ถ้าเป็นผู้ป่วยโรคจิต อาจจะมีความรู้สึกอยากฆ่าตัวตาย หรือฆ่าผู้อื่น ส่วนอาการที่เกี่ยวกับการไหลเวียนของโลหิตที่ปรากฏให้เห็น ได้แก่ ปวดศีรษะ หน้าผากแดง หน้าซีด หรือหน้าแดง หัวใจเต้นแรงและจังหวะเต้นผิดปกติ ความดันโลหิตสูงหรือต่ำ ปวดหน้าอกด้านซ้าย เหงื่อออกมากหรือความรู้สึกในรสอาหารผิดปกติ เบื่ออาหาร คลื่นไส้ อาเจียน ท้องเดิน และปวดท้องรุนแรง ถ้าอาการรุนแรงมาก ก่อนตายมักมีอาการชัก หหมดสติ ได้มีรายงานเกี่ยวกับการตายของผู้เสพยาบ้า 2-3 รายว่า ตายเนื่องจากโลหิตในสมองแตกหัวใจวายและใช้สูงมาก

โทษจากการใช้ยาเป็นเวลานาน การเสพยาบ้าติดต่อกันเป็นเวลาดำเนินไป จึงทำให้สมองและร่างกายถูกกระตุ้นอยู่เสมอ ไม่ได้มีการพักผ่อน ร่างกายจะต้องถูกฝึกให้ทำงานหนักอยู่ตลอดเวลา ในที่สุดก็จะทำให้สุขภาพทรุดโทรมลงทั้งทางร่างกายและจิตใจ ทำให้เกิดอาการต่าง ๆ เช่นเดียวกับกับการเกิดโทษเฉียบพลัน และทำให้ร่างกายเกิดโรคติดเชื้อมากขึ้น โรคที่พบบ่อย ๆ ได้แก่ โรคตับอักเสบ ไตไม่ทำงาน โรคเกี่ยวกับปอด นอกจากนี้การเสพยาบ้าเป็นระยะเวลานาน จะทำให้เกิดอาการประสาทหลอน ถึงกับเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คนที่ขับรถเวลามีอาการประสาทหลอนจะรู้สึกเหมือนว่ามีคนติดตามมาและพยายามที่จะจับตัว ถึงต้องขับรถเร็วเพื่อจะหนี ซึ่งอาจจะทำให้ประสบอุบัติเหตุแก่ชีวิตได้ หรือในระหว่างที่ขับรถเร็ว ๆ อาจจะหน้ามืดทันทีทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นได้

ผลกระทบจากการใช้ยา (สำนักงาน ป.ป.ส. 2534 : 17-20) ผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น มี 4 ประการด้วยกันคือ

1. ผลกระทบของการใช้ยาบ้าต่อตัวผู้เสพ

ยาบ้า มีฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาทส่วนกลาง และระบบประสาทส่วนปลาย ซึ่งมีผลทำให้มีอาการตื่นตัว หายง่วงนอน ความคิดอ่านและอารมณ์แจ่มใสขึ้น เนื่องจากถูกฤทธิ์ยากระตุ้นอยู่เสมอ ซึ่งปกติแล้วจะใช้ยาบ้าเมื่อต้องการกระตุ้นหรือฝึกให้ทำงานได้มากขึ้น หรือดำรงตนอยู่ได้โดยไม่หลับนอน ซึ่งเกินความสามารถของร่างกายตามปกติ ดังนั้น เมื่อหมดฤทธิ์ยาผู้เสพจึงมักจะมีสภาพที่อ่อนเพลีย

อย่างหนัก หลับอย่างทันทีทันใด ระบบประสาทการรับรู้ลดลง นอกจากนั้นหากเสพยาบ้าเกินขนาดหรือเสพติดต่อกันเป็นเวลานานยังก่อให้เกิดโทษและพิษภัยต่อร่างกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อจิตใจ ซึ่งมักเกิดอาการประสาทหลอนหรือเกิดอาการทางโรคจิตได้ ทำให้เกิดปัญหากับตัวผู้เสพยาบ้าเอง

การใช้อย่างผิดวิธีก่อให้เกิดผลกระทบต่อตัวผู้เสพเองหลายประการ คือ

1.1 เสียชีวิต เนื่องจากประสพอุบัติเหตุบนท้องถนนซึ่งปัจจุบันเกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้ง ส่วนใหญ่จะเป็นรถยนต์บรรทุกต่าง ๆ และรถยนต์โดยสารประจำทาง

1.2 สูญเสียอวัยวะร่างกาย พิการหรือทุพพลภาพ ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน สำหรับกลุ่มผู้ใช้แรงงานขนส่ง

1.3 ความเสียหายต่อทรัพย์สินที่จะต้องสูญหายหรือเสียหาย อันเนื่องมาจากอุบัติเหตุ

1.4 ว่างงาน หรือถูกให้ออก ไล่ออก ปลดออก จากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากการเสพยาบ้า อันทำให้สูญเสียทรัพย์สินหรือชื่อเสียงของผู้ว่าจ้าง

1.5 หหมดโอกาสก้าวหน้าในอาชีพการงาน หรือต้องหางานใหม่อยู่เนื่อง ๆ เนื่องจากมีประวัติเกี่ยวกับการเสพยาบ้า ซึ่งถือว่ามีความผิดตามกฎหมาย และอาจถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย ในกรณีที่เป็นผู้ก่อให้เกิดอุบัติเหตุ

1.6 สูญเสียเวลาและโอกาส หรือรายได้อันเนื่องมาจากต้องเข้ารับการรักษายาบาลในกรณีที่เกิดประสพอุบัติเหตุบาดเจ็บ หรือต้องเข้ารับการบำบัดรักษาในกรณีที่เสพติดยาบ้า

1.7 ถูกสังคมรังเกียจ และตราหน้าว่าเป็นคนติดยา หรือเป็นคนที่สร้างความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินแก่ส่วนรวม

1.8 ถูกจับและดำเนินคดีตามกฎหมายในกรณีที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน

2. ผลกระทบของการใช้อย่างผิดวิธีของตัวผู้เสพ

เป็นผลต่อเนื่องจากผลกระทบของการใช้อย่างผิดวิธีที่มีต่อผู้เสพเพราะหากหัวหน้าครอบครัวซึ่งเป็นผู้นำครอบครัวเป็นผู้ใช้อย่างผิดวิธีย่อมมีผลไปถึงครอบครัวด้วย คือ

2.1 รายได้ หรือเศรษฐกิจของครอบครัวประสบกับภาวะฝืดเคือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากว่ามีรายได้ทางเดียวจากหัวหน้าครอบครัว เนื่องจากหัวหน้าครอบครัวถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย

2.2 สมาชิกในครอบครัวต้องประสบความยากลำบากในการดำรงชีวิต หากหัวหน้าครอบครัวต้องประสพอุบัติเหตุ หรือถูกดำเนินคดีตามกฎหมายอันเนื่องมาจากการใช้อย่างผิดวิธี

2.3 บุตรธิดาขาดการดูแลจากบิดา อาจเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางที่ผิดหรือหันไปพึ่งยาเสพติดชนิดอื่นได้ นอกจากนี้อาจจะต้องขาดโอกาสในการศึกษาโดยไม่อาจศึกษาต่อได้ เพราะต้องหันมาทำงานเพื่อช่วยเหลือครอบครัวแทน

2.4 หากหัวหน้าครอบครัวซึ่งเสพยาบ้า และเกิดอุบัติเหตุสูญเสียอวัยวะร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ ย่อมต้องเพิ่มภาระให้ครอบครัวในการเลี้ยงดูรักษายาบาล

2.5 ในกรณีที่ผู้เสพยาบ้าตกอยู่ในสภาวะว่างงาน หรือหางานทำไม่ได้ นอกจากจะก่อให้เกิดปัญหาเศรษฐกิจในครอบครัวแล้ว ยังอาจก่อให้เกิดภาวะการแตกร้างในครอบครัว เนื่องจากสามีในฐานะผู้นำครอบครัวอาจจะมีปัญหาความกดดันทางจิตใจ ทำให้อาจหันเหพฤติกรรมไปเสพยาเสพติดอื่น ๆ อันจะก่อให้เกิดปัญหาอีกหลายด้านตามมา

3. ผลกระทบของการใช้อย่างผิดวิธีต่อเศรษฐกิจ

3.1 หากพิจารณาผลกระทบทางเศรษฐกิจต่อตนเองหรือครอบครัวที่ชัดเจนก็คือ ผลที่ได้รับจากความสูญเสียต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นสูงกว่ารายได้ที่คาดว่าจะได้รับอย่างมากมายมหาศาล การเสพยาบ้าอาจจะช่วยให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้นไม่มากเท่าใดนัก แต่หากเกิดอุบัติเหตุ หรือความผิดพลาดแล้วจะก่อให้เกิดความสูญเสียอย่างมหาศาล

3.2 รัฐบาลต้องสูญเสียงบประมาณในการบำบัดรักษาผู้เสพยาบ้า ซึ่งแม้จะมีจำนวนไม่มากเท่ากับผู้เสพยาเสพติดชนิดอื่น ๆ แต่ก็ถือว่ารัฐบาลต้องจ่ายเงินงบประมาณเพื่อเป็นค่ารักษายาบาลแก่บุคคลกลุ่มนี้เช่นกัน

3.3 การสูญเสียงบประมาณของรัฐบาลในการดำเนินการปราบปรามแหล่งผลิต แหล่งจำหน่ายยาบ้า ซึ่งมีแนวโน้มที่จะแพร่ระบาดเพิ่มมากขึ้น

4. ผลกระทบของการใช้ยาบ้าต่อสังคม

ยาบ้า เป็นยาเสพติดชนิดหนึ่งที่เกิดปัญหาในหลายด้านทั้งต่อตัวผู้เสพและสังคมส่วนรวม เป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินอย่างมหาศาล ก่อให้เกิดปัญหาหลายประการตามมา ดังนั้นจึงจำเป็นต้องป้องกันและแก้ไขการแพร่ระบาดของยาบ้าให้หมดสิ้นไป จึงจะสามารถลดผลกระทบที่มีต่อสังคมได้ผลกระทบของยาบ้าที่มีต่อสังคมพอสรุปได้ ดังนี้

4.1 ยาบ้ากับปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติดโดยตัวมันเองแล้วถือว่าเป็นอาชญากรรมชนิดหนึ่ง ได้มีผู้กล่าวไว้ว่า ปัญหาอันสำคัญยิ่ง 3 ประการ ที่เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษในประเทศต่าง ๆ คือ

- ก. ปัญหาการใช้ยาโดยผิดกฎหมาย
- ข. ปัญหาการผลิตยาเสพติดโดยผิดกฎหมาย
- ค. ปัญหาการซื้อขายและขนย้ายยาเสพติดโดยผิดกฎหมาย

ซึ่งยาบ้าเป็นยาเสพติดชนิดหนึ่ง ฉะนั้น ถ้าอาชญากรรม หมายถึง ปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นโดยการกระทำของบุคคล ซึ่งการกระทำนั้นกฎหมายบัญญัติเป็นข้อห้าม และผู้กระทำผิดจะต้องได้รับโทษตามที่กฎหมายได้บัญญัติไว้แล้ว ก็หมายความว่า ผู้ใช้ ผู้ผลิต และผู้ค้ายาเสพติดที่ผิดกฎหมายย่อมเป็นผู้ประกอบอาชญากรรม หรือมีฐานะเป็นอาชญากร บุคคลจำพวกนี้จึงถือว่าเป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อสังคม ดังนั้น ผู้ที่เสพยาเสพติดหรือทำการผลิต หรือผู้ที่ครอบครอง หรือจำหน่ายยาเสพติดจึงเป็นผู้ที่ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมที่จะต้องป้องกันและปราบปรามให้หมดสิ้นไป ซึ่งรวมถึงยาบ้าด้วย

ปัจจุบันมีเหตุการณ์ผู้เสพยาบ้าเกิดอาการทางจิต คลุ้มคลั่ง เกิดภาพหลอนต่าง ๆ ทำการจี้ตัวประกัน หรือก่อเหตุการณ์ที่ทำลายขวัญของประชาชนทั่วไป ซึ่งบุคคลที่ต้องรับเคราะห์กรรมบางครั้งเป็นบุคคลอื่น และบางครั้งก็เป็นบุคคลในครอบครัวตนเอง ซึ่งเมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้ทุกครั้งจะล่อแหลมต่อการเกิดอันตรายต่อชีวิต ซึ่งนับเป็นผลกระทบต่อสังคมอย่างร้ายแรง

4.2 ปัญหาความสูญเสียต่อบุคคลหรือสังคมส่วนรวม การเกิดอุบัติเหตุทุกครั้งนอกจากจะสร้างความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินของผู้เสพยาบ้าหรือผู้ว่าจ้างแล้ว ยังสร้างความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินแก่บุคคลอื่นหรือสังคมส่วนรวม โดยที่กลุ่มคนเหล่านี้มิได้เกี่ยวข้องอย่างใดด้วยเลย และในการเกิดอุบัติเหตุทุกครั้ง มีตัวเลขของการสูญเสียที่สูงมาก รวมทั้งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสภาพจิตของผู้ที่ประสบเหตุด้วย

4.3 ปัญหาการว่างงาน การเสพยาบ้าจนเป็นผลให้เกิดอุบัติเหตุ หรือก่ออาชญากรรมต่าง ๆ ย่อมทำให้ศักยภาพในการปฏิบัติงานของบุคคลนั้นสูญเสียไป ไม่ได้รับความเชื่อถือหรือไว้วางใจจากผู้ว่าจ้าง

ผลคือ ภาวะการว่างงานที่ตามมาอันจะส่งผลทั้งต่อตนเองและครอบครัว และที่สำคัญคือผลทางด้านจิตใจ อันอาจทำให้มีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไป และหันไปหายาเสพติดซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออีกหลายด้าน

4.4 ปัญหาครอบครัว เด็กขาดความอบอุ่นอันเนื่องมาจากสูญเสียบิดา บิดาพิกลพิการ หรือ บิดาว่างงานไร้อาชีพ ก่อให้เกิดปัญหาในครอบครัวอันส่งผลถึงบุตรธิดา โดยเฉพาะในช่วงวัยรุ่น ทำให้พฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางลบ อันเป็นปัญหาหนึ่งของสังคมที่สำคัญยิ่ง

1.11 โครงสร้างการผลิตยาบ้า

โครงสร้างการผลิตยาบ้าแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ กล่าวคือ (ผาสุก พงษ์ไพจิตร และคนอื่น ๆ. 2543 : 241-242)

กลุ่มผู้ผลิตหัวเชื้อ กลุ่มนี้เป็นกลุ่มหลักก่อนที่จะผลิตยาบ้าจะแตกตัวไปเป็นการผลิตในขั้นตอนต่าง ๆ การผลิตยาบ้าขั้นตอนนี้ถือว่ายากที่สุด ในปัจจุบันมีรายงานว่า การผลิตหัวเชื้อในระดับใหญ่มีประมาณ 5 ถึง 10 ช่างงานสำคัญ ทำการลักลอบผลิตในพื้นที่ 10 กว่าจังหวัด ในเขตภาคกลาง ซึ่งประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร นครปฐม ราชบุรี ปทุมธานี นนทบุรี สระบุรี เพชรบุรี สุพรรณบุรี

กลุ่มผู้ผลิตอัดเม็ด กลุ่มนี้จะนำหัวเชื้อยาบ้ามาผสมกับสารตัวอื่น ๆ และแบ่งเพื่ออัดเป็นเม็ดออกมา มีการเพิ่มขึ้นของกลุ่มผู้ผลิตอัดเม็ดและแหล่งผลิตอัดเม็ดใหญ่ ๆ อย่างกว้างขวางในทุกภาคของประเทศไทย ในพื้นที่ไม่น้อยกว่า 20 จังหวัด และกระจายเข้าไปในจังหวัดใกล้เคียง จนทำให้ปัจจุบัน การแพร่ระบาดของยาบ้าเป็นไปทุกจังหวัดในประเทศไทย ทางกรมสามารถจับกุมผู้กระทำความผิดในเรื่องยาบ้าได้ทุกจังหวัด ตั้งแต่ปี 2536 เป็นต้นมา โดยทั่วไปกลุ่มผู้ผลิตอัดเม็ดมักจะดำเนินการค้าส่งด้วย หรือขายให้กับผู้ค้าส่ง ซึ่งจะเป็นผู้กระจายเครือข่ายทั่วประเทศ จนถึงระดับผู้ค้าปลีก

ในมณฑลยูนนานตอนใต้ของจีน ได้กลายเป็นแหล่งผลิตอีเฟดรีนที่สำคัญไป มีการลักลอบผลิตยาบ้าขึ้นในหมู่นักกลุ่มน้อย โดยเฉพาะกลุ่ม ว่า ซึ่งเป็นผู้ผลิตเฮโรอีนที่สำคัญ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ การผลิตยาบ้าได้ผลตอบแทนที่ค่อนข้างสูงและสามารถผลิตได้ในปริมาณไม่จำกัด กระบวนการผลิตจนออกมาเป็นเม็ด และจัดส่งเข้ามาขายในประเทศไทยเริ่มขยายเครือข่ายเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการผลิตหัวเชื้อเป็นขั้นตอนที่ค่อนข้างลำบาก เพราะมีกลิ่นเหม็นมาก จำเป็นต้องหาที่ผลิตในแหล่งที่ห่างไกลผู้คน ซึ่งไม่ค่อยสะดวกมากนัก กลุ่มว่า จะอาศัยเส้นทางการค้าเฮโรอีนเป็นเส้นทางหลักในการกระจายสินค้า ในช่วงปี 2539 ราคาเฮโรอีนเพิ่มสูงขึ้นมาก จึงทำให้ผู้เสพติดเฮโรอีนหันมาเสพยาบ้าแทน

การลักลอบนำเข้าสารอีเฟดรีนเพื่อผลิตหัวเชื้อ มีอยู่ 3 แหล่งใหญ่ ได้แก่ จุดนำเข้าที่ทำเรือคลองเตย จุดนำเข้าตามแนวชายแดนไทย-พม่า ทางด้านตรงข้ามจังหวัดเชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน และจุดนำเข้าทางชายฝั่งทะเลตะวันออกและภาคกลางตอนล่าง ทางด้านจังหวัดตราด สมุทรสาคร จุดนำเข้าที่ทำเรือคลองเตย น่าจะเป็นจุดที่มีจำนวนมากที่สุด แต่จุดด้านชายแดนไทย-พม่าก็เริ่มทวีความสำคัญขึ้น เพราะปรากฏว่าจีนตอนใต้สามารถผลิตสารอีเฟดรีนได้อย่างมาก และกลายเป็นแหล่งส่งออกสารอีเฟดรีนที่สำคัญ

1.12 สถานการณ์การค้ายาบ้า

จากเอกสารประกอบการประชุมเกี่ยวกับสถานการณ์การค้ายาบ้าของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2540) พบว่า กลุ่มการค้ายาบ้าก็เช่นเดียวกันกับกลุ่มการค้ายาเสพติดที่ผิด

กฎหมายอื่น ที่มีกระบวนการในลักษณะเป็นความลับล่วงรู้กันเฉพาะภายในกลุ่มเดียวกัน แต่การค้ายาบ้ามีลักษณะที่แตกต่างไปจากการค้ายาเสพติดอื่นตรงที่มีการค้าตลาดภายในประเทศเป็นหลัก โดยที่ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อการส่งออกเหมือนกับยาเสพติดอีกหลายประเภท ดังนั้นกลุ่มการค้ายาบ้าจึงมีองค์กรที่มีกลุ่มคนไทยเข้าร่วมเป็นหลัก

1.12.1 โครงสร้างการค้ายาบ้า

1. การค้าส่งรายใหญ่ เป็นกลุ่มผู้ค้าส่งที่พบได้ใน 3 ลักษณะด้วยกัน คือ ประการแรก เป็นกลุ่มเดียวกับกลุ่มการผลิตรวบรวมนำมาทำการค้าส่งไปด้วย ประเภทที่สองเป็นกลุ่มค้าส่งกลุ่มเดียวกับกลุ่มที่ทำการผลิตขั้นอัดเม็ด และประการที่สามเป็นกลุ่มค้าส่งที่ติดต่อซื้อขายยาบ้าจากกลุ่มผู้ผลิตโดยตรง ซึ่งกลุ่มค้าส่งประเภทที่หนึ่งและสองนั้นบางส่วนได้พัฒนาขึ้นไปจากกลุ่มค้าส่งประเภทที่สาม ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงเป็นจำนวนไม่น้อย และมีการพัฒนาการที่รวดเร็วมาก โดยทั่วไป การค้ารายใหญ่ประมาณ 100,000 เม็ด โดยไม่จำเป็นว่ากลุ่มการค้านั้น ๆ จะมีแหล่งผลิตของตนหรือไม่

2. การค้าส่งระดับเอเยนต์หรือตัวแทนจำหน่าย เป็นผู้ค้ามือที่สองต่อจากกลุ่มผู้ค้ายาบ้าที่รับจากผู้ผลิต กลุ่มผู้ค้านี้จะส่งยาบ้าให้กับผู้ค้าในพื้นที่ ภายในพื้นที่ของเอเยนต์เองและส่งออกภายนอกพื้นที่ ปัจจุบันพบว่าการเพิ่มขึ้นของเอเยนต์ค้ายาบ้าเป็นจำนวนมากในหลายพื้นที่ทั่วทุกภาคของประเทศ สำหรับปริมาณการค้าระดับนี้จะไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับปริมาณการส่งยาบ้าของลูกค้าในพื้นที่ต่าง ๆ บางครั้งการส่งสินค้าแต่ละครั้ง 10,000 เม็ด ถึงเป็นแสนเม็ด

3. กลุ่มผู้ค้าระดับพื้นที่ ปัจจุบันสามารถระบุได้ว่าการค้ายาบ้ากันในทุกจังหวัดแล้ว โดยแต่ละจังหวัดมีกลุ่มผู้ค้าอยู่ในอำเภอใดอำเภอหนึ่ง หรือจังหวัดหนึ่งอาจมีการค้าระดับพื้นที่ได้หลายอำเภอด้วยกัน เอเยนต์มักจะให้ไปรับยาบ้าในพื้นที่ของเอเยนต์เองและใช้เงินสดในการซื้อ สำหรับปริมาณการซื้อไม่แน่นอนเท่าที่มีข่าวสารโดยอย่างมากประมาณ 10,000 เม็ด

1.12.2 วิธีการค้า

หลักนิยมของกลุ่มการค้ายาบ้ามักไม่มีรูปแบบตายตัวมักขึ้นอยู่กับประสบการณ์หรือความเคยชินของแต่ละบุคคลหรือกลุ่ม สิ่งสำคัญของการกำหนดรูปแบบการค้าขึ้นอยู่กับความรู้จักผูกพันเป็นการส่วนตัว หรือการเป็นเครือข่ายที่มีการซื้อขายกันเป็นประจำหรือไม่ลักษณะการติดต่อซื้อขายของกลุ่มการค้ายาบ้าที่ได้ติดตามในบางกลุ่มได้มีการเคลื่อนไหวที่พอจะมองเห็นได้เป็นขั้น ๆ มีดังต่อไปนี้

1. การติดต่อซื้อขายยาบ้าระหว่างกลุ่มผู้ค้า ในขั้นตอนนี้นับเป็นขั้นแรกของการพบปะระหว่างผู้ต้องการซื้อ กับผู้ต้องการขาย หากการติดต่อดังกล่าวเป็นกลุ่มที่มีการดำเนินการร่วมกันเป็นประจำ การติดต่อซื้อขายในครั้งต่อ ๆ ไปไม่ค่อยจะมีปัญหาแต่ประการใด แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเครดิตของการค้าในช่วงที่ผ่านมาเป็นส่วนประกอบที่สำคัญด้วย การค้าในเงื่อนไขนี้มีทั้งห้วงเวลาการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง หรือเป็นงวดประจำโดยตัวแทนของผู้ขายอาจเดินทางไปยังสาขาประจำในพื้นที่ต่าง ๆ หากเป็นการติดต่อการค้าขายในครั้งแรก ๆ การเจรจาระหว่างกันย่อมมีความระมัดระวังมากกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตกลงในด้านต่าง ๆ ก่อนข้างจะกระทำด้วยความพิถีพิถันในเรื่องต่าง ๆ ทุกเรื่อง ทั้งในเรื่องการจ่ายเงิน การส่งของ สถานที่ติดต่อ ฯลฯ ในการเจรจา ดังกล่าวมักจะดูที่คุณภาพของเม็ดยาเป็นสำคัญ ซึ่งในหลายกรณีผู้ติดต่ออาจมีการทดสอบคุณภาพโดยการทดลองเสพดูก่อนก็เป็นได้

2. การจัดหาเม็ดยาบ้าหรือรวบรวมเพื่อเตรียมส่งให้กับผู้ซื้อ ลักษณะการจัดหายาบ้าหรือรวบรวมมีแนวทางการดำเนินการในหลายรูปแบบด้วยกัน ได้แก่ ถ้าเป็นกลุ่มการค้าที่มีแหล่งผลิตเป็นของตัวเอง จะใช้ยาเสพติดของตนซึ่งจะมีสถานที่ซุกซ่อนแยกต่างหากไปจากแหล่งผลิต อาจอยู่ในพื้นที่จังหวัด

ตัวเองหรือคนละจังหวัดก็ได้ การจัดหายาบ้าของกลุ่มเหล่านี้จะไม่มีปัญหาในการรวบรวม บางกลุ่มที่ไม่มีแหล่งผลิตมักจะพบวิธีการรวบรวมยาบ้าจากหลายเจ้าของเพื่อให้เพียงพอกับความต้องการ

3. การจ่ายเงิน มีหลายวิธีการขึ้นอยู่กับความไว้วางใจระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย หากเป็นการซื้อขายกันประจำจะมีการให้เครดิตล่วงหน้าโดยผู้ขายสามารถให้ยาบ้าแก่ผู้ซื้อได้ก่อนแล้วจึงชำระเงินในภายหลัง ซึ่งกลุ่มผู้ผลิตและกลุ่มการค้ารายใหญ่มักใช้วิธีการนี้ แต่หากเป็นการซื้อขายในครั้งแรก ๆ ยังไม่มีความไว้วางใจกันมากนัก วิธีการชำระเงินมักใช้การมัดจำไว้ล่วงหน้า ซึ่งจะขึ้นอยู่กับราคากลางในแต่ละครั้ง นอกจากนั้นการชำระเงินโดยทั่วไปมักใช้เงินสดก่อนที่จะฝากเข้าบัญชีของผู้ขาย

4. การส่งมอบยาบ้า ซึ่งถือเป็นขั้นตอนที่มีความเสี่ยงมากที่สุด ผู้ลำเลียงจะต้องมีการรักษาความลับและปกปิดพฤติกรรมให้มากที่สุด ซึ่งขึ้นอยู่กับวิธีการของนักค้าในแต่ละกลุ่ม ซึ่งการดำเนินการแต่ละระดับการดำเนินการมีความแตกต่างกัน ดังนี้

วิธีการค้าส่งรายใหญ่ ผู้ค้าส่งจะมีปริมาณยาบ้าประมาณ 10-50 มัด (1,000-5,000 ถุง) จากการรับยาบ้าจากผู้ผลิต แล้วจะทำการผ่านยาบ้าไปยังผู้ค้าส่งรายกลางอย่างรวดเร็ว โดยทั่วไปผู้ค้าส่งรายใหญ่แต่ละราย จะมีลูกค้าส่งยาบ้าประมาณ 5-10 ราย ปริมาณการส่งของให้กับผู้ค้าแต่ละราย โดยเฉลี่ยครั้งละ 1,000 ถุง สำหรับวิธีการรับซื้อยาบ้าและส่งยาบ้าจะค่อนข้างแตกต่างกันบ้าง กล่าวคือ ผู้ผลิตจะนำยาบ้ามาส่งให้ถึงจุดส่งสินค้า ซึ่งส่วนมากจะเป็นพื้นที่ของผู้ค้าส่ง การชำระเงินค่ายาบ้าในภายหลัง ซึ่งพบการโอนเงินเข้าบัญชีธนาคาร และผู้ค้าส่งนำเงินสดไปให้โดยตรง ส่วนอีกประการหนึ่งที่ผู้ค้าส่งรายใหญ่ส่งยาบ้าให้กับผู้ค้าส่งรายกลางจะพบได้ใน 2 วิธีการด้วยกันคือ นัดหมายให้ผู้รับยาบ้ามารับยาบ้าในพื้นที่ของผู้ค้าส่งรายใหญ่ และผู้ค้าส่งรายใหญ่ส่งยาบ้าภายนอกพื้นที่ตามที่ตกลงกัน ซึ่งทั้งสองกรณีชำระเงินด้วยเงินสดหรือเครดิตตามความสัมพันธ์ระหว่างกัน และวิธีการส่งยาบ้าภายนอกพื้นที่ของผู้ค้าส่งรายใหญ่มีการพบการว่าจ้างอดีตมือปืน นักเลง หรืออาชญากร ให้ส่งยาบ้าโดยที่กลุ่มพวกนี้จะมีเงินจากการคิดเป็นจำนวนปริมาณยาบ้าที่ส่งแล้วแต่ระยะทางและพื้นที่โดยเฉลี่ยค่าจ้างประมาณ 500-1,000 บาทต่อยาบ้าหนึ่งถุง

วิธีการค้าส่งระดับเอเยนต์ คล้ายๆ กับการค้าส่งประเภทแรก ปริมาณการค้าส่งไปยังลูกค้าในพื้นที่ใช้การส่งเป็นมัด (ประมาณ 1-10 มัด) โดยที่ยังคงการหีบห่อและการบรรจุเหมือนเดิม การติดต่อซื้อขายใช้ทั้งระบบเครดิตและเงินสด การรับส่งยาบ้า ใช้รถยนต์ภายในกลุ่มเป็นหลัก บางครั้งใช้รถประจำทางโดยที่เอเยนต์จะไปส่งให้กับลูกค้าถึงพื้นที่

วิธีการค้าส่งระดับพื้นที่ ยาบ้าจากแหล่งผลิตจนถึงผู้ค้ารายที่ 3 นี้ จะบรรจุเป็นถุงจำนวน 100 ถุง (1 มัด) ผู้ค้าพื้นที่จะทำการเปิดถุงยาบ้าออกทุกถุง ซึ่งในแต่ละถุงโดยเฉลี่ยจะมียาบ้าประมาณสองร้อยสิบกว่าเม็ด นำยาบ้าส่วนที่เกินสองร้อยเม็ดออกแล้วจึงค่อยบรรจุใหม่ให้ผู้ขายรายย่อยต่อไป ซึ่งยาบ้าส่วนเกินนั้นผู้ค้าส่งในพื้นที่จะทำการขายปลีกเองด้วยส่วนหนึ่ง

1.12.3 การค้าปลีก

การค้าปลีก หรือที่เรียกกันว่า กลุ่มผู้ค้ารายย่อยที่จำหน่ายยาบ้าให้กับผู้เสพโดยตรง ส่วนใหญ่จะพบมากตามพื้นที่ที่มีการใช้แรงงานเป็นหลัก พื้นที่เส้นทางคมนาคมขนส่งที่สำคัญพื้นที่ที่พบการค้าปลีกมากจะเป็นพื้นที่เดียวกับพื้นที่ที่มีปัญหาการค้าส่งยาบ้าและพบว่าเป็นพื้นที่ที่มีการค้าปลีกกันอย่างเปิดเผยและมีผู้ค้าเป็นจำนวนมาก สำหรับพื้นที่การค้ารายย่อยพบว่าการกระจายตัวเพิ่มขึ้นทั่วทุกพื้นที่ของประเทศ ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่าการค้ารายย่อยของยาบ้ามีการกระจายของพื้นที่ และจำนวนผู้ค้ามากที่สุดกว่ายาเสพติด

ติดชนิดอื่น ๆ จากการสังเกตถึงคดีการจับกุมที่เกิดขึ้นมาในระยะเวลา 5 ปี พบว่า มีการเพิ่มขึ้นของปริมาณคดีในแต่ละจังหวัดเป็นอย่างมาก และได้มีการเกิดขึ้นของคดีไปทั่วทุกจังหวัด

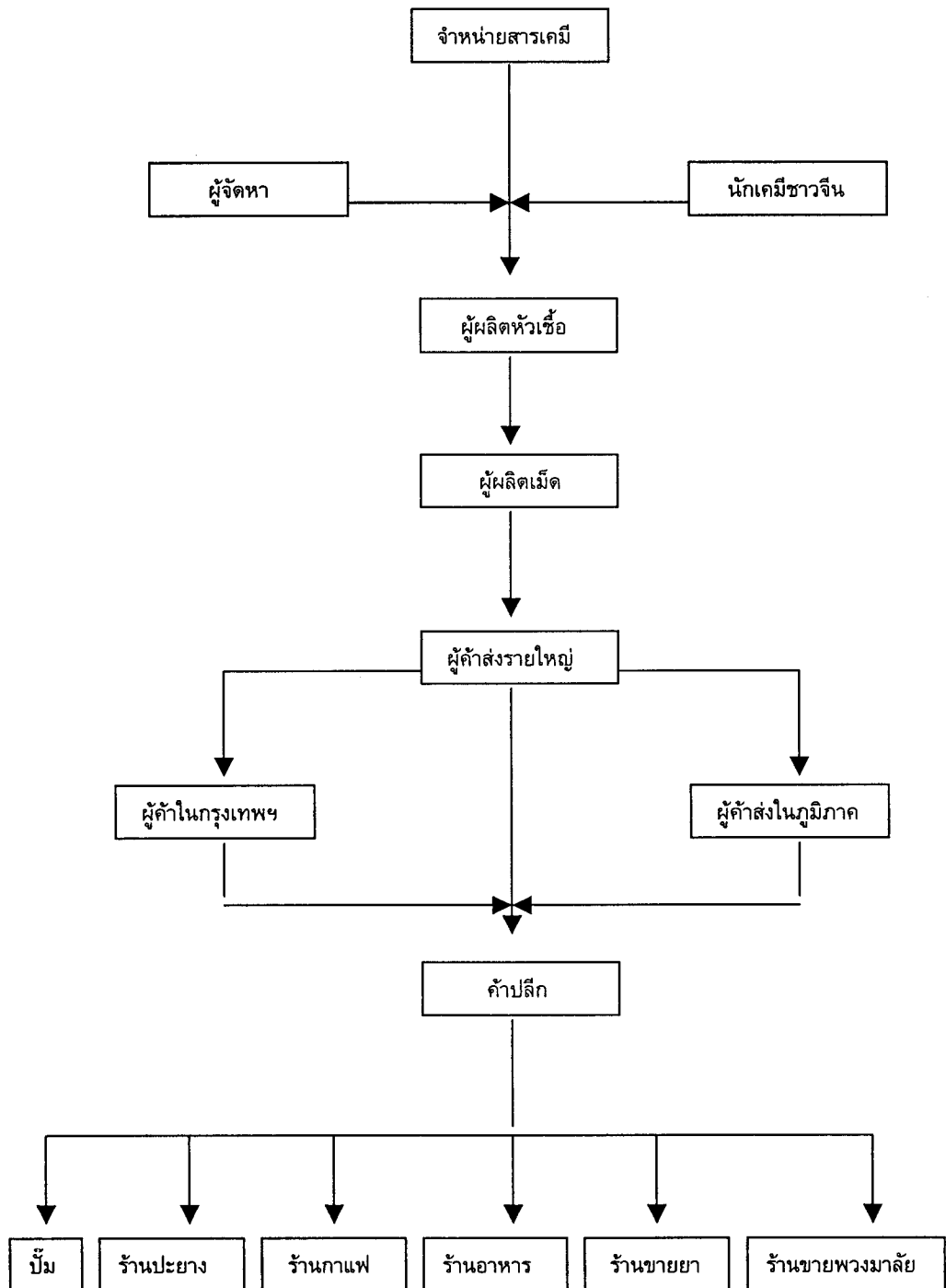
1.12.4 การค้ารายย่อย

สำหรับการค้ารายย่อยมีลักษณะการค้าที่เฉพาะและแตกต่างจากยาเสพติดชนิดอื่น ๆ ดังนี้

1. การบรรจุ ผู้ค้าจะทำการบรรจุเม็ดยาเป็นเม็ด เป็นชุด 2-3 เม็ด โดยใส่ไว้ในหลอดกาแฟ ตัดตามส่วนแล้วปิดผนึก มีการบรรจุไว้ในกระดาสฟอยล์ แต่เท่าที่พบส่วนมากจะบรรจุในหลอดกาแฟ ยาบ้า 1 เม็ด มีคำเรียกเข้าใจกันว่า 1 ตัว

2. สถานที่ค้าปลีก จุดที่พบการจำหน่ายปลีกมีหลายจุดด้วยกัน แล้วแต่กลุ่มผู้เสพ เช่น บริเวณบ้านพักอาศัยของผู้ค้าซึ่งอยู่ตามชุมชนต่าง ๆ ร้านอาหาร รถเข็นขายอาหารชั่วคราว ร้านขายพวงมาลัย บั๊มน้ำมัน รถเร่ขายของตามหมู่บ้านชนบท ชาวบ้านเดินเร่ขาย เจ้าของไร่อ้อยเป็นผู้ขาย และคนขับรถบรรทุกเป็นผู้ขาย เป็นต้น (จิตรรา ล้นหลาม, 2541 : 17-20)

ลักษณะการค้ายาบ้าในประเทศไทย

ภาพประกอบ 5 ลักษณะการค้ายาบ้าในประเทศไทย

ที่มา : ผาสุก พงษ์ไพจิตร และคนอื่น ๆ. 2543 : 243 ; อ้างอิงจาก สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.

1.13 ปัญหาอิทธิพลการค้ายาบ้า

จากการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาบ้า ได้พบข้อเท็จจริงที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ ปัญหายาบ้าเป็นปัญหาที่มีโครงสร้างอิทธิพลต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุดเมื่อเทียบกับตัวยาชนิดอื่น ๆ ทำให้ปัญหายาบ้าเป็นปัญหาที่มีความรุนแรง ไม่เพียงเฉพาะโทษพิษภัยของตัวยาเท่านั้น หากรวมถึงปัญหาอื่นที่มีความสัมพันธ์กับปัญหายาบ้าอย่างใกล้ชิด ปัญหาอิทธิพลของยาบ้าได้หยั่งรากลึกลงไปในพื้นที่หลายจังหวัดที่มีปัญหาการผลิตการค้า และการแพร่ระบาดรุนแรง จนกลายเป็นโครงสร้างอำนาจกลุ่มอิทธิพลที่ครอบคลุมและคุ้มครองกลุ่มการค้ายาบ้า

สำหรับมูลเหตุการเกิดปรากฏการณ์ดังกล่าวในพื้นที่ต่าง ๆ มีดังต่อไปนี้ (จิตรา ล้นหลาม. 2541 : 21-23)

1. ยาบ้าเป็นตัวยามีการค้าและการแพร่ระบาดอย่างเจียบ ๆ มาก่อนหน้านั้นหลายปี โดยไม่มีใครสังเกตมาก่อน กว่าที่จะได้รับความสนใจในระดับต่าง ๆ ปัญหายาบ้าได้ขยายตัวไปมากกว่าที่คิดไว้ และได้หยั่งรากลึกลงไปในพื้นที่หลายจังหวัดที่มีปัญหาการผลิตการค้า และการแพร่ระบาดรุนแรง จนกลายเป็นโครงสร้างอำนาจกลุ่มอิทธิพลที่ครอบคลุมและคุ้มครองกลุ่มการค้ายาบ้า
 2. ยาบ้าเป็นตัวยาประเภทเดียวที่สามารถขยายตัวไปยังกลุ่มประชากรอาชีพต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง ประชากรหลายส่วนมองปัญหายาบ้าเป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นมาเป็นเวลานาน จนมิใช่สิ่งแปลกปลอมแต่ประการใด อาจกล่าวได้ว่ายาบ้าเป็นยาเสพติดที่มีประชากรเป้าหมายของการค้ามากที่สุด
 3. ยาบ้ามีการประมาณการถึงผลกำไรที่เกิดขึ้นจากการค้ามากที่สุด เมื่อพิจารณาถึงจากเป้าหมายการตลาดจากข้อ 2 ทำให้เกิดการเพิ่มจำนวนขึ้นของกลุ่มนักค้ารายใหญ่ รายกลาง และรายย่อยรวมทั้งปรากฏข่าวสารของนักค้ายาเสพติดประเภทอื่นเริ่มหันมาค้ายาบ้ากันมากขึ้น
 4. การดำเนินการปราบปรามยาบ้าในแต่ก่อนมีน้อยมาก เริ่มจะมาให้ความสนใจในภายหลังปี 2533 เป็นต้นมาแต่ยังจำกัดเฉพาะบางส่วนเท่านั้น จึงไม่สามารถที่จะทำลายโครงสร้างการค้าลงได้ ทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นของกลุ่มการค้ายาบ้าใหม่ ๆ อย่างรวดเร็ว
- จากผลของการแสวงหากำไรได้อย่างรวดเร็ว จึงทำให้เกิดความร่ำรวยแก่กลุ่มการค้าต่าง ๆ เป็นอันมากและมีกลุ่มการค้าจำนวนไม่น้อย เริ่มแสวงหาอำนาจ และอิทธิพลมาคุ้มครอง การค้ายาเสพติดของตัว เพื่อไม่ให้กลุ่มตัวเองต้องถูกริบโทษตามกฎหมายหากมีความผิดพลาดเกิดขึ้น จึงได้มีการดำเนินการในวิธีต่าง ๆ สามารถจำแนกได้เป็น 2 ลักษณะสำคัญ คือ

1. กลุ่มการค้ายาบ้ายกระดับตัวเองขึ้นมาเป็นผู้มีอิทธิพลเอง โดยอาศัยอำนาจทางเศรษฐกิจที่สร้างขึ้น มา เข้าถึงใกล้ชิดกับกลไกรัฐระดับต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการให้ทุนให้โทษกับตน เพื่อเป็นการสร้างเกราะคุ้มครองตัว
2. เป็นกลุ่มผู้มีอิทธิพลอยู่แล้วและเห็นหนทางการสร้างผลกำไรจากการค้ายาบ้า จึงได้หันไปดำเนินการธุรกิจค้ายาบ้าเสียเอง ลักษณะนี้ไม่ค่อยมีปัญหาในความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่รัฐให้มาสนับสนุน คุ้มครอง เพราะเป็นสิ่งที่ตนมีอยู่แล้ว

การสร้างอิทธิพลเพื่อคุ้มครองการค้ายาบ้าดังกล่าว ได้กระทำเจียบ ๆ เป็นเวลาหลายปีมาแล้ว โดยเฉพาะในพื้นที่ตำบล อำเภอ ที่มีปัญหายาบ้ามาก มักจะมีการสร้างอิทธิพลอย่างต่อเนื่องจนมีรากฐานที่เข้มแข็ง

กลุ่มพื้นที่ที่มีการค้ายาบ้าเป็นหลัก ประกอบด้วยกลุ่มการค้าครบทุกขนาด ปริมาณการค้ายาบ้าต่อเดือนนับได้เป็นหลายล้านเม็ด มีกลุ่มผู้ค้าขนาดใหญ่หลายราย และเพิ่มมากขึ้นจนกระทั่งมีผู้ค้ารายย่อยเต็มพื้นที่ กลุ่มผู้ค้ามีการพัฒนาตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว มูลเหตุที่ทำให้การขยายตัวกันมาก เนื่องจากปัจจัย 2 ประการที่มาเกี่ยวข้อง คือ Demand และ Supply ที่ทำให้มียาบ้าออกมาจำหน่ายได้เป็นจำนวนมาก ส่วนสำคัญน่าจะเป็นความสะดวกในการขาย ซึ่งได้พบการขายยาบ้าได้ค่อนข้างเปิดเผยในพื้นที่หลักต่าง ๆ นอกจากนี้กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพผิดกฎหมายหลายประเภทได้ก้าวเข้ามาสู่วงการยาบ้ากันมากขึ้น กลุ่มผู้ค้าได้มีการสร้าง “เครือข่ายอิทธิพลคุ้มครอง” ธุรกิจการค้ายาบ้าโดยการสร้างเงื่อนไขใกล้ชิดกับกลไกรัฐเกี่ยวข้อง กระบวนการยุติธรรมบางส่วนในท้องถิ่น หรือกลุ่มผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ให้เป็นเสมือนเกราะคุ้มครองมิให้มาตรการทางกฎหมายเข้าถึงตัวบุคคลสำคัญได้ง่าย กลุ่มอิทธิพลที่เข้ามามีส่วนค้ายาบ้า ประกอบด้วย

1. ข้าราชการที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรม หรือปราบปรามโดยตรง เช่น ตำรวจ อัยการ
2. ข้าราชการทั่วไป ที่เกี่ยวข้องกับการปกครองและทหาร
3. กลไกรัฐระดับท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
4. กลุ่มการเมือง เช่น สมาชิกสภาจังหวัด เทศบาล นักการเมืองระดับชาติ หัวหน้าแผนกการเมือง
5. เจ้าของบ่อนผู้ทรงอิทธิพลท้องถิ่น

กลุ่มเหล่านี้ได้ใช้อิทธิพลของตนเองในการสร้างอิทธิพลคุ้มครองพรรคพวกของตน โดยอาจมีผลประโยชน์โดยตรง เช่นมีการเรียกเก็บส่วย ค่าคุ้มครองเป็นลูกค่าโดยตรงแต่ให้ลูกน้องดำเนินการ

กลุ่มค้ายาบับาระดับต่าง ๆ ล้วนมีบทบาทและอำนาจเศรษฐกิจในพื้นที่จากการใช้อำนาจสนับสนุน กลุ่มการเมืองทั้งระดับท้องถิ่น ระดับชาติ โดยอาจเป็นหัวหน้า หัวหน้ากลุ่มค้านี้มักใช้ฐานทางเศรษฐกิจและสังคม เข้าใกล้ชิดทั้งตำรวจ ฝ่ายปกครอง และฝ่ายยุติธรรมในพื้นที่ ดังนั้น กลไกรัฐบาลจึงตกอยู่ภายใต้อิทธิพล และคอยเป็นหูเป็นตาให้ วังเดินไปยังกลุ่มอิทธิพล เพื่อเชื่อมโยงสู่กลไกรัฐที่เป็นพรรคพวกให้ช่วยเหลือด้านคดี หรือใช้อำนาจรัฐโยกย้ายกลั่นแกล้งเจ้าหน้าที่ ผู้ค้ายาบับารายใหญ่หลายรายก็เป็นลูกน้อง หรือญาติกับผู้มีอิทธิพลท้องถิ่น (มติชน, 10 กันยายน 2538)

จากคำสัมภาษณ์ของผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจภาค 7 ว่าการจับกุมยาบ้าเขต 7 ในรอบ 9 เดือน (มกราคม ถึง สิงหาคม 2538) มีเจ้าหน้าที่ตำรวจที่พัวพันกับการค้ายาบ้าออกจากราชการไปแล้ว 15 ราย และข้าราชการอีกกว่า 30 ราย (มติชน, 23 สิงหาคม 2538)

แหล่งข่าวจากศูนย์ ป.ป.ส. ภาคเหนือยังเปิดเผยว่า จังหวัดเพชรบูรณ์เป็นเป้าหมายแห่งหนึ่งที่มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดค่อนข้างรุนแรง เนื่องจากเป็นแหล่งครบวงจรทั้งด้านการผลิต นำเข้า และเส้นทางลำเลียง ชนิดของยาเสพติดมีทั้ง ผิ่น กัญชา เฮโรอีน ยาบ้า และสารระเหย ซึ่งการปราบปรามทำได้ยาก เพราะมีนักการเมืองอิทธิพลอยู่เบื้องหลัง (มติชน, 28 สิงหาคม 2538)

1.14 โครงสร้างราคา และวงเงินที่เกี่ยวข้อง

ชนิดของยาบับามีมากมายหลายชนิด แล้วแต่การผลิตว่าจะใช้เครื่องมือใด เพราะมีกลุ่มผู้ผลิตหลายรายด้วยกัน แต่อย่างไรก็ตาม พอประมาณการต้นทุนการผลิตแอมเฟตามีน และราคาซื้อขายจากแหล่งผลิตได้อย่างคร่าว ๆ โดยประมาณการราคาในปี 2537 พบว่า (มติชน, 10 กันยายน 2538)

- ต้นทุน 3 ถึง 5 บาทต่อเม็ด หรือถุง (200 เม็ด) ราคา 600 ถึง 1,000 บาท

- ราคาขาย ณ แหล่งผลิต 12 ถึง 15 บาทต่อเม็ด หรือถุงละ 2,400 ถึง 3,000 บาท (ราคาเพิ่มขึ้น 3 ถึง 4 เท่า)

- ราคาขายส่งขึ้นอยู่กับระยะทางและจำนวนนายหน้า แต่สามารถประมาณการราคาขายส่งในภาคกลาง ราคาประมาณ 2,000 ถึง 3,000 บาทต่อถุง ส่วนภาคอีสานประมาณ 3,500 ถึง 3,800 บาท

- ราคาขายปลีก 70 บาทต่อเม็ด ซึ่งพบว่าราคาขายปลีกนี้สูงกว่าราคาผลิตถึง 20 เท่าตัว ตัวเลขนี้ชี้ให้เห็นว่ากำไรจากการผลิตยาบ้ามีสูงกว่ายาเสพติดชนิดอื่น ๆ

จากคำให้การรับสารภาพของผู้ค้ายาบ้ารายหนึ่งซึ่งถูกจับกุมในเดือนสิงหาคม 2538 ในจังหวัดพิจิตร (มติชน. 25 สิงหาคม 2538) กล่าวว่า รับยาบ้ามาจากเอเยนต์รายหนึ่งในจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อจำหน่ายให้ลูกค้าซึ่งมีทั้งคนขับรถบรรทุก ลูกจ้างกรรมกร และนักเรียนตามโรงเรียนต่าง ๆ ในพื้นที่พิจิตร โดยขายมาเป็นเวลานานกว่า 2 ปีแล้ว ยาบ้าที่ขายมีหลายชนิด คือ

1. ชนิดสีม่วง เป็นชนิดอย่างดีพิเศษและฤทธิ์แรง ราคาขายส่งเม็ดละ 40 บาท จำหน่ายปลีกเม็ดละ 80 ถึง 100 บาท ชนิดพิเศษนี้จะขายให้เด็กนักเรียน และคนขับรถบรรทุก สามารถใช้สูดควันได้ ให้ผลรุนแรงมาก เพียง 1 เม็ด จะอยู่ได้นานถึง 15 ชั่วโมง

2. ชนิดสีน้ำตาล ขายให้พวกลูกจ้าง คนงาน กรรมกร 1 เม็ดมีประสิทธิภาพอยู่ได้นาน 12 ชั่วโมง ราคาขายส่งเม็ดละ 30 บาท จำหน่ายปลีกเม็ดละ 50 ถึง 70 บาท

3. เขตรอบกรุงเทพฯ จากการจับกุมผู้ค้ายาบ้าในเขตปทุมธานี มีข้อมูลที่เปิดเผยถึงราคาขายส่งยาบ้าประมาณเม็ดละ 30 บาท และราคาขายปลีกเม็ดละ 70 ถึง 100 บาท โดยผู้ค้าส่งที่ถูกจับกุมอ้างว่ารับมาจากแหล่งผลิตในเขตจังหวัดลพบุรีเพื่อนำออกจำหน่ายในตลาดนัดสี่มุมเมือง รังสิต ซึ่งมีลูกค้านิยมเสพยาบ้ากันมาก ทั้งกลุ่มพ่อค้า แม่ค้า และกรรมกรผู้ใช้แรงงานทั่วไป

4. เขตจังหวัดลพบุรี เป็นจังหวัดที่มีรายงานว่าเป็นแหล่งผลิตและจำหน่ายรายใหญ่ เป็นศูนย์กลางการส่งไปจำหน่ายในจังหวัดต่าง ๆ ยาบ้าที่ผลิตจากจังหวัดลพบุรีมีทั้งหมด 7 สี

4.1 สีส้ม น้ำตาล และน้ำตาลเข้ม มีราคาส่งเม็ดละ 30 ถึง 35 บาท และขายปลีกเม็ดละ 50 บาท

4.2 สีช็อกโกแลต ม่วง และสีลูกหว้า มีราคาส่งเม็ดละ 50 ถึง 60 บาท และขายปลีกเม็ดละ 70 ถึง 80 บาท

4.3 ชนิดสีส้ม จะขายให้พวกสามล้อรับจ้าง และนักเรียนที่เริ่มเสพยาใหม่ ๆ ฤทธิ์ไม่ร้ายแรงเหมือน 2 ชนิดแรก 1 เม็ดอยู่ได้นาน 5 ถึง 7 ชั่วโมง จำหน่ายเม็ดละ 50 ถึง 70 บาท

ส่วนราคาขายในพื้นที่อื่น เป็นดังนี้คือ (มติชน. 25 สิงหาคม 2538)

- เขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เคยมีการขายยาบ้ากันในราคาเม็ดละ 50 ถึง 70 บาท ในช่วงที่มีการรณรงค์ปราบปรามยาบ้าอย่างเข้มงวด ราคาขายในพื้นที่ได้เพิ่มขึ้นเป็นเม็ดละ 90 ถึง 100 บาท

- ราคาในเขตภาคเหนือ มีราคาขายส่งมือแรก เม็ดละ 10 บาท มือ 2 ซึ่งจะรับไปจำหน่ายปลีกซื้อได้ในราคาเม็ดละ 25 ถึง 30 บาท และขายต่อให้ผู้บริโภคไปเสพในราคาเม็ดละ 70 ถึง 80 บาท

สำหรับจำนวนผู้ติดยาบ้านั้น สามารถนำมาใช้เพื่อประมาณการมูลค่าเพิ่มที่เกี่ยวข้องได้ เพราะยาบ้าเป็นยาเสพติดที่ผลิตเพื่อใช้ภายในประเทศเป็นหลัก จากจำนวนผู้ติดยาบ้าที่ได้จากการสำรวจของ TDR ใน

ปี 2536 โดยมีข้อสมมติฐานว่าผู้ติดยาจะเสพยาวันละ 2 เม็ด ได้จากค่าใช้จ่ายของผู้เสพยาบ้า ซึ่งตกวันละ 57 บาท โดยเป็นข้อมูลในการสำรวจของปี 2533 ซึ่งราคายาบ้าอยู่ในช่วง 20 ถึง 30 บาทเท่านั้น แสดงให้เห็นว่าผู้เสพยาบ้าวันละ 2 เม็ดขึ้นไป ซึ่งจะทำให้สามารถประมาณการการเสพยาบ้าในช่วงปี 2536 ถึง 2537 ประมาณ 188 ล้านเม็ดต่อปี โดยคิดเป็นมูลค่ารวมถึง 13,181 ถึง 15,064 ล้านบาทต่อปี และเมื่อหักด้วยต้นทุนของสารเคมีที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ โดยคิดที่ราคาประมาณ 3 บาทต่อเม็ด รวมเป็นเงินประมาณ 565 ล้านบาท จะเหลือเป็นมูลค่าเพิ่มของการค้ายาบ้าในประเทศไทย ประมาณ ปีละ 12,616.1 ถึง 14,499.1 ล้านบาท

ตารางแสดงมูลค่าเพิ่มจากการค้ายาบ้า		
จำนวนผู้ติดยาบ้า	257,965	คน
การเสพยาบ้าเฉลี่ยต่อปี	188.3	ล้านเม็ดต่อปี
ราคายาบ้าเฉลี่ยทั่วประเทศ	70 ถึง 80	บาทต่อเม็ด
มูลค่าการค้ายาบ้าโดยรวม	13,181 ถึง 15,064	ล้านบาท
หักต้นทุนค่าสารเคมีนำเข้าเฉลี่ย	564.9	ล้านบาท
มูลค่าเพิ่มของการค้ายาบ้า	12,616.1 ถึง 14,499.1	ล้านบาท

1.15 การป้องกันยาบ้าและมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับยาบ้า

1.15.1 การป้องกันยาบ้า

ความหมายของการป้องกันยาบ้า หมายถึง การให้การศึกษา ข่าวดสาร ความรู้ และข้อมูลในเรื่องคุณภาพชีวิตเกี่ยวกับยาบ้า ตลอดจนการป้องกันตนเอง ครอบครัวและชุมชนให้รอดพ้นจากยาเสพติดได้ โดยไม่พึ่งพายาบ้า รวมทั้งการปรับปรุงสภาพแวดล้อมใกล้ตัว ที่มีส่วนผลักดันวัยรุ่นให้หันไปเสพยาบ้าควบคุมกันไปด้วย (ป.ป.ส. ม.ป.ป. : 2)

มาตรการป้องกันยาบ้า ในปัจจุบันพอสรุปได้ดังนี้ (ป.ป.ส. ม.ป.ป. : 3-4)

1. มาตรการทางการศึกษา เป็นการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาจิตใจเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับกลุ่มเป้าหมาย อันจะเป็นภูมิคุ้มกันยาบ้า โดยบรรจุเนื้อหาผสมผสานไปกับการสอนวิชาต่าง ๆ ในระบบปกติ

2. มาตรการบริการสนเทศ เป็นการให้ความรู้ ข่าวดสาร เกี่ยวกับโทษ พิษ-ภัย อันตรายของยาบ้าและวิธีป้องกัน โดยผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อที่จะให้กลุ่มเป้าหมายตระหนักและตื่นตัวต่อปัญหายาบ้า

3. มาตรการทางเลือกเป็นการจัดกิจกรรมที่จะช่วยในการส่งเสริมสนับสนุน และสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อให้รู้จักหาทางเลือกที่เหมาะสมกับตน

4. มาตรการสอดแทรก เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้มีปัญหา ให้สามารถรู้จักคลี่คลายและแก้ปัญหา หรือเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

5. มาตรการใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ เป็นการนำเอาวิธีการ กระบวนการ หรือ เทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในการดำเนินการป้องกันยาบ้าให้เกิดประสิทธิภาพ

1.15.2 มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า

มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาบ้าในปัจจุบัน เป็นไปตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ในประเภทที่ 1 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2539 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ความผิด	บทกำหนดโทษ	มาตรา
ผลิต, นำเข้า, ส่งออก	จำคุกตลอดชีวิต	ม.65 วรรค 1
ผลิต, นำเข้า, ส่งออกเพื่อจำหน่าย	ประหารชีวิต	ม.65 วรรค 2
ครอบครองปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ไม่ถึง 20 กรัม	ระวางโทษจำคุก 1 ปี – 10 ปี และ ปรับตั้งแต่ 10,000 – 100,000 บาท	ม.67
จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ปริมาณคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์เกิน 100 กรัม	ระวางโทษจำคุก 5 ปี – ตลอดชีวิต และ ปรับตั้งแต่ 50,000 – 500,000 บาท	ม.66 วรรค 2
เสพ	ระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือ ประหารชีวิต	ม.66 วรรค 2
ยุยงส่งเสริมให้ผู้อื่นเสพ	ระวางโทษจำคุก 1 – 5 ปี และปรับตั้งแต่ 10,000 – 50,000 บาท	ม.93 ทวิ

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า

2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ฮาร์เกอร์ (Harger, 1971 : 6158) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นที่ติดสารเสพติดในชนชั้นกลางของอเมริกา ตามตัวแปรครอบครัว แผนการเรียน การคบเพื่อนและความบกพร่องในการคบหาสมาคมกับคนอื่น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 8 ถึง 12 จากโรงเรียน 3 แห่ง จำนวน 4,230 คน สารเสพติดที่ศึกษา คือ กัญชาซึ่งทำให้ประสาทหลอน และแอมเฟตามีน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ขาดความอบอุ่นจากครอบครัว มีโอกาสใช้สารเสพติดมากกว่านักเรียนที่ได้รับความอบอุ่นจากครอบครัว และการติดสารเสพติดของนักเรียนทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวลดลงด้วย

สโตคีย์ (Stokely, 1978 : 6026-6027A) ได้ร่วมกับโรงเรียนและชุมชนในรัฐแคลิฟอร์เนีย ทำการศึกษาเพื่อประเมินผลการป้องกันยาเสพติด โดยใช้การสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์ เพื่อประเมินผลที่ได้

รับและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผลการศึกษาพบว่า วัตถุประสงค์ที่บรรลุความสำเร็จสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดของนักเรียนและผลงานของครูแนะแนวประจำโรงเรียน ส่วนวัตถุประสงค์ที่ยังได้รับการพัฒนา ได้แก่ การประสานสัมพันธ์ของชุมชน การมีส่วนร่วมในการวางแผนของนักเรียนและการจัดสรรงบประมาณในปีเดียวกัน

พอล (Paul. 1982 : 487) ได้ศึกษาผลของแอมเฟตามีนต่อสมองของบุคคล ผลการศึกษาพบว่า สารแอมเฟตามีนจะสะสมอยู่ที่ Hypothalamic Membrane มากที่สุด แสดงว่าแอมเฟตามีนไปมีผลที่สมองไฮโปทาลามัสด้วย และเนื่องจากการทำงานของต่อมใต้สมองและระบบสืบพันธุ์อยู่ในความควบคุมของสมองไฮโปทาลามัส จะสร้างและหลั่งฮอร์โมนที่เรียกว่า Gonadotrophin Releasing Hormone ไปมีผลต่อระบบสืบพันธุ์ โดยไปกระตุ้นการสร้างและหลั่งฮอร์โมนเพศ รวมทั้งมีผลต่อการเจริญของเซลล์สืบพันธุ์ด้วย

ดาคเค และคนอื่น ๆ (Darke and others. 1994 : 1077-1083) ได้ศึกษาการเปลี่ยนวิธีการเสพยาบ้าของผู้ติดยาเสพติด โดยใช้กลุ่มตัวอย่างของผู้ใช้ยาบ้า 301 คน พบว่า ใช้โดยวิธีการฉีดเป็นที่นิยมอย่างกว้างขวางประมาณ 2 ใน 3 หรือ ร้อยละ 67 ของกลุ่มตัวอย่างมีการใช้เข็มฉีดยาร่วมกันร้อยละ 41 และมีการเปลี่ยนวิธีการใช้ยามาเป็นวิธีการฉีดร้อยละ 40 ของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้พิจารณาใช้วิธีนี้เพราะเห็นว่าประหยัดกว่า และมีความปลอดภัยต่อสุขภาพมากกว่า และมีเพียงร้อยละ 9 เท่านั้น ที่เปลี่ยนจากวิธีฉีดไปใช้วิธีอื่น ๆ และเหตุผลโดยทั่วไปที่เปลี่ยน เพราะตระหนักเกี่ยวกับการเสื่อมแข็งของเส้นเลือด ดังนั้นคำแนะนำเพื่อเป็นการแก้ปัญหาในการใช้ยาอย่างปลอดภัย ก็คือ การเตรียมแก้ไขแนวความคิดความเข้าใจผิด ๆ ที่ว่า การใช้ฉีดยานั้นประหยัดและปลอดภัยต่อสุขภาพ และให้เน้นในเรื่องปัญหาในเรื่องปัญหาของเส้นเลือดที่มีความสัมพันธ์กับการใช้ยาโดยวิธีการฉีด

รายงานการศึกษาวิจัยของสถาบันวิจัยนานาชาติด้านสุขภาพอนามัย (Asahi News Service. 1997 : 1 - 2 ; citing National Institute of Mental Health. 1997) ซึ่งสรุปผลการสำรวจการใช้แอมเฟตามีนของผู้เสพยาแอมเฟตามีนทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมายในประเทศญี่ปุ่นไว้ว่า ปัจจุบันมีเยาวชนญี่ปุ่นประมาณ 100,000 คน ในโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ปลาย) ใน 186 โรงทั่วประเทศที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นแหล่งปัญหา มีปัญหาเรื่องการเสพยาแอมเฟตามีนในทางที่ผิด ในหลายกรณีพบว่า สถานที่ซึ่งเป็นแหล่งใหญ่ของการซื้อขายแอมเฟตามีนในญี่ปุ่นคือ ตามสถานีรถไฟใต้ดินซึ่งมีการจำหน่ายบัตรโทรศัพท์ปลอมควบคู่กับแอมเฟตามีน เนื่องจากกรณีการทำผิดกฎหมายทั้งสองประเภทนี้มีเครือข่ายโยงใยถึงกันสาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะเยาวชนวัยรุ่นในญี่ปุ่นนิยมใช้เครื่องติดตามตัว (Pagers) นักเรียนที่ต้องการใช้บัตรโทรศัพท์ปลอมกับเครื่องติดตามตัว จึงเข้าไปเกี่ยวข้องกับเสพยาแอมเฟตามีนในทางที่ผิด

2.2 งานวิจัยในประเทศ

โสภา ขปิลมันต์ (2533 : 110-111) ศึกษาปัญหาการแพร่ระบาดของสารเสพติดในเด็ก พบว่า

1. สาเหตุที่ทำให้เกิดการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษคือ สภาพครอบครัว สภาพเศรษฐกิจและสังคม นโยบายการปราบปรามและสาเหตุจากตัวเด็กที่ถูกชักจูงจากเพื่อนและความอยากลองเป็นสำคัญ
2. วิธีการแพร่ระบาดของสารเสพติดคือ การถูกชักจูงจากเพื่อน ความอยากรู้อยากเห็นและการถูกหลอกล่อตามลำดับ

3. มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของสารเสพติด ซึ่งได้แก่ การกำจัดแหล่งผลิตและแหล่งซื้อขาย การอบรมเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐให้มีความรู้และความสามารถสำหรับการดำเนินงานปราบปรามยาเสพติด

ติด ให้มีการเผยแพร่ความรู้ในสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ตลอดจนการตั้งชมรมป้องกัน และการประสานงานระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง

ธนพัฒน์ หาพิพัฒน์ (2539 : 107 – 108) ศึกษาพฤติกรรมการใช้ยาบ้าของนักศึกษา : กรณีศึกษา นักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมและวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ซึ่งผลการศึกษาพบว่า

1. วิธีเสพยาบ้าส่วนใหญ่ใช้วิธีสูดควันเข้าปอด
2. เหตุผลของการใช้ยาบ้า คือต้องการแสวงหาประสบการณ์แปลกใหม่
3. แหล่งซื้อขายยาบ้าที่สำคัญคือภายในสถาบัน โดยมีเพื่อนนักศึกษาเป็นผู้จำหน่าย
4. นักศึกษามีความเข้าใจยาบ้าในฐานะที่เป็นสารเสพติดชนิดหนึ่ง
5. ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ยาบ้าเรียงตามลำดับคือ การสมาคมกับ

เพื่อนที่ใช้ยาบ้า ความรู้สึกผูกพันกับบิดามารดา ความรู้สึกผูกพันกับสถาบันและครูอาจารย์ ความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่สังคมยอมรับ ความเชื่อในบรรทัดฐาน กฎเกณฑ์ของสังคม และความรวดเร็วในการลงโทษ

นงลักษณ์ โดบันลือภพ (2539 : 6-7) ได้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสพยาบ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดลำปาง จำนวน 40 คน พบว่า ร้อยละ 32.50 ของนักเรียน มีการรับรู้เกี่ยวกับความรุนแรงของการพึ่งยาบ้า ร้อยละ 65.00 ของนักเรียนทราบว่าหากติดยาบ้า มีผลต่อครอบครัว ชุมชนและประเทศชาติ ร้อยละ 17.50 ของนักเรียน มีการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการพึ่งยาบ้า ร้อยละ 50.00 บอกว่า การตัดสินใจที่จะเสพยาบ้ามิใช่เป็นเรื่องที่ตัวเองจะตัดสินใจขึ้นอยู่กับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ร้อยละ 65.00 เกรงใจและไม่กล้าขัดใจถ้าเพื่อนจะชวนไปไหน หรือทำอะไรที่นักเรียนไม่เห็นด้วย และพบว่าเมื่อนักเรียนมีเรื่องไม่สบายใจ ร้อยละ 67.50 ของนักเรียน จะปรึกษาบิดามารดาเป็นคนแรก รองลงมาคือ อาจารย์ ร้อยละ 12.5 และเพื่อน ร้อยละ 10.00

บัณฑิต อ่อนดำ และคณะ (2539 : 80-81) ได้ศึกษารูปแบบการแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับพื้นที่ โดยเน้นบทบาทของชุมชนและระบบกลไกของรัฐ และองค์กรพัฒนาเอกชนที่เอื้ออำนวยต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน : ศึกษากรณีกรุงเทพมหานคร และภาคกลาง พบว่า โครงสร้างของปัญหาและการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งด้านตัวคน ตัวยา และสภาพสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ ประการแรก ตัวคน จะเปลี่ยนแปลงจากผู้เสวยสูงอายุมานะเป็นวัยรุ่น วัยกลางคน นักเรียนระดับชั้นมัธยมและเปลี่ยนแปลงจากคนที่มียาเสพติดมาเป็นคนที่กำลังสร้างตัว คนทำงานที่ยังแข่งขันแข่งแต่ต้องพึ่งยาขยันหรือยาบ้า ประการที่สอง ตัวยาและผู้ค้า มีการเปลี่ยนแปลงตัวยาจากฝิ่นมาเป็นยาบ้าเนื่องจากพื้นที่ปลูกฝิ่นลดลง การซื้อขายผ่านเครือข่ายการค้าตรงรายย่อย (Direct Sale) ที่มีผู้มีอิทธิพลเจ้าหน้าที่ ผู้นำชุมชนเกี่ยวข้องโดยตรงและโดยอ้อม ผู้ค้ารายย่อยทำการค้าขายขยันหรือยาบ้าในครอบครัว คนดี เช่น ครู ตำรวจ เจ้าของปั้มน้ำมันและผู้นำชุมชน ขายยาบ้าให้กับลูกค้าที่เป็นคนดี คนขยัน ลูกศิษย์ และลูกบ้านของตนเอง ประการที่สาม สภาพแวดล้อม เครือข่ายการแพร่ระบาดของยาเสพติดได้พัฒนาแทรกซึมเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างทางสังคม ทั้งระดับชุมชนจนถึงระดับประเทศ เข้าครอบครองอำนาจสามอำนาจทางสังคมไว้ในกลุ่มเดียว คือ อำนาจอิทธิพลมืด อำนาจทุนจากเงิน อำนาจรัฐทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น

เยาวภา ผลกันทา (2540 : 98) ศึกษาการรับรู้อันตรายและสถานการณ์การใช้ยาบ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดลำปาง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองลำปาง 2 โรงเรียน จำนวน 352 คน

เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้อันตรายของยาบ้าอยู่ในระดับมากร้อยละ 58.2 ระดับปานกลางร้อยละ 38.4 ระดับน้อยร้อยละ 3.4 ส่วนการรับรู้สถานการณ์การใช้ยาบ้าในโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เคยเห็นบุคคลเสพยาบ้าซึ่งเป็นเพื่อนในโรงเรียนร้อยละ 14.2 เพื่อนนอกโรงเรียนร้อยละ 22.4 เคยเห็นการแจกจ่ายยาบ้าในโรงเรียนร้อยละ 9.7 และเคยเห็นอาการของผู้เสพยาบ้าร้อยละ 14.8 ทราบว่ามีการซื้อขายยาบ้าในโรงเรียนร้อยละ 40.9 และมีความเห็นว่าสถานการณ์การใช้ยาบ้าในโรงเรียนลดลงร้อยละ 32.1 การทดสอบความสัมพันธ์ พบว่าจำนวนแหล่งที่ได้รับข้อมูลข่าวสาร เกรตเฉลี่ย และเขตที่ตั้งที่พักอาศัย มีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้อันตรายของยาบ้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บุญชร เจือดี (2541 : 56-58) ศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของเด็กและเยาวชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวน 475 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม พบว่า

1. เจตคติต่อการใช้ยาเสพติดและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการใช้ยาเสพติด มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะใช้ยาเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
2. กลุ่มตัวอย่างมีเจตคติไม่ตืออย่างมาต่อการใช้ยาเสพติด โดยที่กลุ่มตั้งใจจะใช้ยาเสพติดมีเจตคติไม่ตือค่อนข้างมาต่อการใช้ยาเสพติด แตกต่างกับกลุ่มตั้งใจจะไม่ใช้ยาเสพติดที่มีเจตคติไม่ตืออย่างมาต่อการใช้ยาเสพติด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
3. กลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อเกี่ยวกับผลของการใช้ยาเสพติดว่า จะทำให้ร่างกายทรุดโทรม และสุขภาพจิตเสียอย่างมาก แต่จะทำให้สนุกสนาน ร่าเริง อารมณ์ดี สัมความทุกข์ คลายเครียดบ้างเล็กน้อย และการใช้ยาบ้าจะทำให้ขยัน มีพลังค่อนข้างมาก
4. กลุ่มตัวอย่างประเมินผลในการใช้ยาเสพติดว่า การที่ร่างกายทรุดโทรมและสุขภาพจิตเสียเป็นสิ่งที่เลวร้ายมาก และการที่สนุกสนาน ร่าเริง อารมณ์ดี สัมความทุกข์ คลายเครียด ขยัน มีพลัง เป็นสิ่งที่เลวบ้างเล็กน้อย
5. กลุ่มตัวอย่างไม่คล้อยตามกลุ่มอ้างอิงค่อนข้างสูงในการใช้ยาเสพติด โดยกลุ่มตั้งใจจะใช้ยาเสพติด มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงบ้างเล็กน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
6. กลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการใช้ยาเสพติดว่า เป็นไปไม่ได้อย่างมากที่พ่อแม่และญาติของเขาคิดว่าเขาควรใช้ยาเสพติด เป็นไปไม่ได้เพียงเล็กน้อยที่เพื่อนและตำรวจ คิดว่าเขาควรใช้ยาเสพติด และมีความเชื่อว่า คนขายยาคิดว่าเขาควรใช้หรือไม่ใช้ก็ได้
7. กลุ่มตัวอย่างมีแรงจูงใจต่ำที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการใช้ยาเสพติด
8. กลุ่มตัวอย่างมีความตั้งใจค่อนข้างสูงที่จะไม่ใช้ยาเสพติด ยกเว้นการสูบบุหรี่ ที่มีความตั้งใจเพียงเล็กน้อยที่จะไม่สูบบุหรี่

จิรพันธ์ ไตรทิพจรัส (2542 : 120-122) ทำการศึกษาโครงสร้างทางสังคมของโรงเรียนกับการแพร่ระบาดของยาบ้า : ศึกษากรณีโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยเก็บข้อมูล ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก กับบุคคล 4 กลุ่มคือ นักเรียนที่ใช้ยาบ้า 18 คน นักเรียนที่ไม่ใช้ยาบ้า 11 คน ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ 22 คน รวมถึงผู้ปกครองและผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งในและนอกโรงเรียน จำนวน 15 คน รวมทั้งสิ้น 66 คน ผลการวิจัยพบว่า การจัดระเบียบบรรทัดฐานและการจัดระเบียบความแตกต่างของโรงเรียน มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ ระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในโรงเรียน และในขณะที่นักเรียนถูกจัดกระทำจากการจัด

ระเบียบทางสังคมและมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนนักเรียน ฝ่าฝืนระเบียบ หลบครูไปมั่วสุมตามห้องน้ำและมุม ปลอดภัย ซึ่งมีผลต่อระยะห่างทางสังคมระหว่างครูกับนักเรียน ครูไม่เอาใจใส่ ขาดความรักและความเอื้ออาทร ต่อนักเรียน ขาดการควบคุมจากภายใน มีผลให้นักเรียนบางคนได้ยาบ้ามาใช้ เข้าไปติดยาบ้า และนำมา แพร่ระบาดในโรงเรียน ซึ่งมีเงื่อนไขสำคัญที่มีผลต่อการได้ยาบ้า การเข้าไปติดยาบ้า และการแพร่ระบาด ยาบ้าในโรงเรียนคือ การที่มีแหล่งยาบ้า หายาบ้าง่าย ขายง่าย ได้กำไรดี ไม่มีคนคุม และการควบคุมไม่ได้ผล

นิรนาท แสนสา (2543 : 102) ศึกษากระบวนการเข้าสู่การใช้ยาบ้าของนักเรียนวัยรุ่น จากกลุ่ม ตัวอย่างในโรงพยาบาลบำบัดรักษาผู้ป่วยติดยาเสพติด จำนวน 1 แห่ง และสถานศึกษาจำนวน 2 แห่ง พบว่า กระบวนการเข้าสู่ยาบ้าของนักเรียนวัยรุ่นสามารถจำแนกได้ เป็น 3 ขั้นตอนคือ

1. การใช้ยาบ้าครั้งแรก
2. การใช้ยาบ้าแบบเป็นบางครั้ง
3. การใช้ยาบ้าแบบเป็นประจำ

เงื่อนไขที่ทำให้นักเรียนวัยรุ่นใช้ยาบ้าในครั้งแรกประกอบด้วยการขาดเอกภาพในการถ่ายทอดและการบังคับใช้ระเบียบบรรทัดฐานทางสังคมว่าด้วยเรื่องยาบ้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งความบกพร่องของเงื่อนไขทางสังคมใกล้ตัวนักเรียน ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน กลุ่มเพื่อน สื่อมวลชน ชุมชนละแวกบ้าน ตลอดจน การแพร่ระบาดของยาบ้า รูปแบบกระบวนการเข้าสู่การใช้ยาบ้าครั้งแรกมี 4 รูปแบบ คือ

1. การเริ่มใช้ยาบ้าครั้งแรกโดยไม่ใคร่ครวญต่อรอง
2. การใคร่ครวญต่อรอง
3. ใคร่ครวญต่อรองขอการให้ออกไปจนแน่ใจจึงเริ่มใช้ยาบ้าครั้งแรก
4. เริ่มใช้ยาบ้าครั้งแรกเพื่อแก้ไขปัญหา

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสัมภาษณ์เชิงลึก

3.1 ความหมายของการสัมภาษณ์

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการสัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

ชิตชนก เชิงเชาว์ (2539 : 150) กล่าวว่า การสัมภาษณ์เป็นการเก็บข้อมูลโดยการพบปะพูดคุยกัน ในลักษณะตัวต่อตัว (Face to Face) ระหว่างผู้ถามหรือผู้สัมภาษณ์ (Interviewer) กับผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ให้สัมภาษณ์ (Interviewee)

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2538 : 104) กล่าวว่า การสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีลักษณะเหมือนการสอบถามปากเปล่า ต้องอาศัยการโต้ตอบทางวาจาเป็นหลัก ใช้ได้ดีสำหรับการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความรู้สึก ความสนใจ ความคิดเห็น และทัศนคติในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งเป็นข้อมูลทางด้านจิตอารมณ์ และ บางโอกาสก็อาจใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความคิดต่าง ๆ ซึ่งเป็นข้อมูลทางด้านพุทธิปัญญาได้ด้วย

3.2 ความหมายของการสัมภาษณ์เชิงลึก

คาน และ แคนเนล (Catherine Marshall, 1994 : 80 ; citing Kahn and Cannell, 1957 : 149) กล่าวว่า การสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นข้อมูลที่ได้จากวิธีการรวบรวมข้อมูลที่ค่อนข้างกว้าง โดยนักวิจัยเชิงคุณภาพ การสัมภาษณ์เชิงลึกอาจจะเป็นวิธีการที่แปลกกว่าวิธีอื่น ๆ ในการศึกษาเป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครง

สร้างก่อน และต่อมาให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีอิสระในการตอบสนองต่อคำถาม การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) วิธีการสัมภาษณ์แบบนี้เป็นการถามเจาะลึกเพื่อให้ได้คำตอบอย่างละเอียด อย่างครบถ้วนเท่าที่ผู้ให้สัมภาษณ์รู้ การถามนอกจากจะถามให้อธิบายแล้วจะต้องถามถึงเหตุผลด้วย เพื่อจะได้ใช้ตัดสินว่าข้อความที่ตอบนั้นถูกต้องชัดเจนและเชื่อถือได้เพียงใด เช่น ในการสัมภาษณ์การเลือกเข้ามหาวิทยาลัยของนักเรียน นอกจากจะถามว่าเลือกเข้าคณะหรือสาขาใดวิชาใดบ้างแล้ว จะต้องถามถึงเหตุผลในการเลือกและต้องถามเหตุผล (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2534 : 54)

3.3 หลักของการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ที่ดี ควรมีหลักเกณฑ์ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 104)

1. การสัมภาษณ์ต้องมีจุดมุ่งหมายแน่นอน ผู้สัมภาษณ์ต้องทราบแน่นอนว่าการสัมภาษณ์ครั้งนั้น ๆ ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง
2. ผู้สัมภาษณ์ต้องเตรียมคำถามไว้ล่วงหน้า และเรียงลำดับคำถามไว้อย่างเป็นระบบระเบียบ ไม่ให้เกิดความสับสน
3. ควรมีการฝึกหรือทดลองสัมภาษณ์ก่อนที่จะสัมภาษณ์จริง เพื่อให้เกิดความชำนาญ
4. ในการสัมภาษณ์ต้องมีการสร้างบรรยากาศให้เป็นกันเอง ผู้ถูกสัมภาษณ์จะได้สบายใจและให้ข้อมูลตามความเป็นจริงมากที่สุด
5. ผู้สัมภาษณ์ต้องมีพื้นความรู้ในเรื่องจะสัมภาษณ์เป็นอย่างดี ซึ่งจะทำให้การสนทนา
6. เป็นที่เข้าใจกัน สามารถแปลและสรุปคำได้ถูกต้อง
7. ผู้สัมภาษณ์ควรใช้วาจาสุภาพ ชัดเจน เข้าใจง่าย
8. การสัมภาษณ์ที่ดีต้องการยั่วหรือเร้าใจให้ผู้ถูกสัมภาษณ์อยากให้คำตอบ อยากแสดงความคิดเห็นโดยไม่มีแฉะคำตอบ
9. การสัมภาษณ์ต้องมีการจดบันทึกผลการสัมภาษณ์ การจดบันทึกต้องกระทำอย่างรอบคอบ ระมัดระวังให้เกิดการคลาดเคลื่อน อาจใช้เครื่องมืออื่นช่วย เช่น เทป โดยต้องขออนุญาตผู้ถูกสัมภาษณ์ด้วย
10. ผู้สัมภาษณ์ต้องมีมารยาทในการสัมภาษณ์ อย่าให้ผู้ถูกสัมภาษณ์คิดว่าคำตอบไม่ได้รับความสนใจ

3.4 คุณลักษณะของผู้สัมภาษณ์

คุณลักษณะของผู้สัมภาษณ์ที่จะให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเชื่อถือได้นั้น ควรประกอบด้วยคุณลักษณะ 6 ประการ ดังต่อไปนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2534 : 56 ; อ้างอิงจาก Moser and Kalton. 1977 : 285 – 286)

1. ความซื่อสัตย์ ผู้สัมภาษณ์ต้องมีความซื่อสัตย์ มีความละเอียดที่จะบันทึกข้อความไม่จริงหรือไม่ตรงกับที่สัมภาษณ์ รวมทั้งไม่บันทึกข้อความหรือผลสัมภาษณ์เสียเองโดยไม่ได้สัมภาษณ์
2. ความสนใจ ผู้สัมภาษณ์ควรมีความสนใจใคร่รู้ในเรื่องที่สัมภาษณ์ และเห็นคุณค่าของสิ่งที่ไปสัมภาษณ์
3. ความสามารถในการบันทึก ผู้สัมภาษณ์ต้องมีความสามารถและฉับไวที่จะบันทึกผล

การสัมภาษณ์ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

4. ความสามารถในการปรับตัว ผู้สัมภาษณ์ต้องมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและเหตุการณ์ได้อย่างรวดเร็ว

5. บุคลิกภาพและอารมณ์ ลักษณะท่าทีและอารมณ์ของผู้สัมภาษณ์มีผลอย่างมากต่อการสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ต้องไม่แสดงท่าทีที่ก้าวร้าวหรืออารมณ์ฉุนเฉียวต่อผู้ให้สัมภาษณ์

6. สถิติปัญญาและการศึกษา ผู้สัมภาษณ์ควรมีสถิติปัญญาเฉียบไวและมีการศึกษาสูงพอสมควร ซึ่งจะทำให้เข้าใจคำสั่งและตั้งคำถามได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งจับใจความของการตอบได้ถูกต้องด้วย

3.5 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

การวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นการให้การสนทนามากกว่ารูปแบบที่เป็นทางการ นักวิจัยเปิดการสัมภาษณ์ในหัวข้อทั่วไป เพื่อช่วยตรวจสอบความหมายของภาพที่เห็นกรอบแนวคิดและการตอบสนองของผู้ให้สัมภาษณ์ ในความเป็นจริงของการวิจัยเชิงคุณภาพนั้น สิ่งที่น่าสนใจของผู้ให้สัมภาษณ์จะคลี่คลายโดยผู้ให้สัมภาษณ์ ไม่ใช่จากมุมมองของนักวิจัย และสิ่งที่สำคัญก็คือการยอมรับทัศนคติของผู้ให้สัมภาษณ์ เห็นข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์เป็นสิ่งที่มีความค่าและมีประโยชน์ รวมทั้งมีการบรรยายด้วย Catherine (Marshall. 1994 : 80)

ในการสัมภาษณ์เชิงลึก สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ การทำให้ผู้ถูกสัมภาษณ์มีความรู้สึกเป็นตัวของตัวเองที่สุด และมีความยินดีที่จะให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ นั่นคือ ผู้สัมภาษณ์จะต้องแสดงความมิตร ความจริงใจ กับผู้ถูกสัมภาษณ์ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ หลังจากนั้นจึงเริ่มทำการสัมภาษณ์ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ (บุญธรรม กิจปริดาปริสุทธิ. 2534 : 58 – 60)

1. แนะนำตัวเองวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ เมื่อเข้าไปสัมภาษณ์ต้องแนะนำตัวเองว่าเป็นใคร มาจากไหน มาทำไม มีจุดมุ่งหมายและขอบเขตของการสัมภาษณ์อย่างไร ให้ความสำคัญกับผู้ให้สัมภาษณ์และให้ความมั่นใจว่า สิ่งที่ได้สัมภาษณ์ไปจะถือเป็นความลับ จะนำไปใช้ประโยชน์เฉพาะการวิจัยเท่านั้น จะไม่นำไปใช้อย่างอื่นหรือเปิดเผยให้ผู้อื่นรู้อย่างเด็ดขาด

2. เริ่มการสัมภาษณ์ ด้วยการพูดคุยชักถามตามแนวคำถามที่กำหนดไว้ และปฏิบัติดังนี้

2.1 สัมภาษณ์ทีละคำถาม

2.2 ควรเริ่มจากคำถามง่าย ๆ

2.3 พยายามให้ผู้ให้สัมภาษณ์พูดมากกว่านั่งเฉย

2.4 ใช้ภาษาสุภาพ น่ารัก ไม่ข่มขู่ ด้วยน้ำเสียงและท่าทาง

2.5 ถามด้วยภาษาง่าย ๆ พูดคุยตามสบาย แต่ไม่ควรใช้คำถามนำ

2.6 ทบทวนคำถาม ถ้าจำเป็น

2.7 พยายามตะล่อมให้ตอบตรงประเด็น เน้นจุดสำคัญ

2.8 คำถามบางอย่างอาจได้คำตอบจากการสังเกตหรือคำถามอื่นก็ไม่จำเป็นต้องถาม

2.9 ถ้าการสัมภาษณ์ใช้เวลานาน ต้องหาทางผ่อนคลายความตึงเครียด หรือให้มีการเปลี่ยนอิริยาบถบ้าง อาจใช้คำถามเบา ๆ หรือคำถามนอกเรื่องมาพูดคุยกันก็ได้

2.10 ในขณะที่พูดคุยกัน ผู้สัมภาษณ์ต้องไม่แสดงอาการ หรือท่าทีเบื่อหน่ายต่อการสัมภาษณ์หรือต่อตัวผู้ให้สัมภาษณ์

2.11 ฟังคำตอบจากผู้ให้สัมภาษณ์ด้วยความตั้งใจ เพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้อง

2.12 ให้ความรู้ให้ผู้ให้สัมภาษณ์ในการตอบคำถามอย่างเพียงพอ แต่ก็อย่าปล่อยให้การสัมภาษณ์หยุดชะงัก

2.13 ใช้กลวิธีและทักษะในการควบคุมไม่ให้เกิดการสัมภาษณ์ตอบนอกเรื่อง

2.14 หลีกเลี่ยงคำถามที่จะกระทบกระเทือนต่อความรู้สึกของผู้ให้สัมภาษณ์

2.15 อย่าใช้การพูดที่แสดงว่าเป็นการสอนผู้ให้สัมภาษณ์

3. การสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นการถามเจาะลึกเพื่อให้ได้คำตอบอย่างละเอียด การถามนอกจากจะถามให้อธิบายแล้วจะต้องถามถึงเหตุผลหรือสาเหตุด้วย โดยใช้เทคนิคการให้คำปรึกษา หรือวิธีการอื่น ๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับกลยุทธ์ของผู้วิจัย

4. การบันทึกผล ควรปฏิบัติดังนี้

4.1 บันทึกผลทันที อาจบันทึกระหว่างการสัมภาษณ์หรือหลังการสัมภาษณ์เสร็จใหม่ ๆ ไม่ควรทิ้งไว้นาน เพราะอาจหลงลืมหรือคลาดเคลื่อนได้

4.2 ถ้าคำถามเป็นแบบฟอร์มให้บันทึกคำตอบตามแบบฟอร์มนั้น เช่น เป็นแบบสัมภาษณ์ก็ควรบันทึกตามแบบสัมภาษณ์นั้น

4.3 ถ้าคำถามเป็นแบบเปิด อาจบันทึกถ้อยคำเดิมของผู้ให้สัมภาษณ์ไว้ทั้งหมด แต่ถ้าคำตอบยาวมาก ควรบันทึกเฉพาะเนื้อหาสาระที่ต้องการ และใช้ภาษาที่ชัดเจน ไม่คลุมเครือ

4.4 ควรบันทึกตามความเป็นจริง อย่ามีอคติ หรือใส่ความเห็นของตนเข้าไป

4.5 อย่าเว้นคำถามให้ว่างไว้โดยไม่มีผลการบันทึก ถ้าไม่มีคำตอบต้องบันทึกลงไปว่าเพราะเหตุใด

4.6 ข้อความในบันทึกควรประกอบด้วย ชื่อและที่อยู่ของผู้ให้สัมภาษณ์ วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ ผลการสัมภาษณ์ ซึ่งจะต้องจดบันทึกทั้งคำถาม คำตอบ รวมทั้งข้อสังเกตที่ได้ขณะสัมภาษณ์ และข้อเสนอแนะของผู้สัมภาษณ์ด้วยว่ามีอย่างไรบ้าง และสุดท้ายมีการสรุปผลการสัมภาษณ์

5. ขั้นตอนการสัมภาษณ์ การปิดการสัมภาษณ์เป็นขั้นสุดท้ายของกระบวนการสัมภาษณ์ ซึ่งถือว่ามีความสำคัญมากขั้นหนึ่ง ผู้สัมภาษณ์ควรปฏิบัติดังนี้

5.1 ทบทวนความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลที่ได้ ผู้สัมภาษณ์อาจจะทบทวนก่อนปิดการสัมภาษณ์ได้โดยถามทบทวนคำถามให้แน่ใจว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบเช่นนั้นจริง ๆ เป็นการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

5.2 กล่าวขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์ที่ให้ความร่วมมือ และย่ำว่าความสำเร็จของการได้ข้อมูลนั้น ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับผู้ให้สัมภาษณ์ ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีความภูมิใจและสบายใจเมื่อเราจากไป สิ่งนี้สำคัญมาก เพราะทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีความรู้สึกที่ดีต่อการสัมภาษณ์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมที่มีความซับซ้อน ซ่อนเร้น และหลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์เพียงพอในการอธิบายถึงสภาพการเข้าสู่การใช้และการส่งผ่านยาบ้าของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดเกี่ยวกับยาบ้ามาใช้ในการกำหนดขั้นตอนของปรากฏการณ์การเข้าสู่การใช้ยาบ้า และการส่งผ่านยาบ้าของเด็กและเยาวชน โดยมุ่งเน้นที่จะศึกษาตั้งแต่ ความคิดของเด็กและเยาวชนที่มีต่อยาบ้า และเหตุผลที่ทำให้เด็กและเยาวชนตัดสินใจเข้าสู่การ

ใช้ยาบ้าในครั้งแรก ในการใช้ยาบ้าครั้งแรกนั้นเด็กและเยาวชนได้รับการแนะนำจากใครในการเสพ มีกระบวนการเสพอย่างไร รวมถึงที่มาของยาบ้าในการเสพในครั้งแรกนั้นได้มาอย่างไร และเมื่อเสพเข้าไปแล้วมีความรู้สึกอย่างไร ส่งในการใช้ยาบ้าในครั้งต่อๆ มานั้น เด็กและเยาวชนมีวิธีการเสพอย่างไร ปริมาณการเสพมากน้อยเพียงใด และใช้สถานที่ที่เสพที่ไหน ตลอดจนบุคคลที่ร่วมเสพ ในการให้ได้ยาบ้ามาเพื่อเสพในแต่ละครั้ง เด็กและเยาวชนมีวิธีการซุกซ่อนยาบ้าอย่างไร เมื่อเด็กและเยาวชนกลายมาเป็นผู้ขายยาบ้านั้นมีปัจจัยใดที่ทำให้เด็กและเยาวชนไปเป็นผู้ขายยาบ้า และสามารถหาแหล่งทุนในการขายได้อย่างไร ราคาซื้อขายยาบ้ามีราคาเท่าไร และการส่งผ่านยาบ้าระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายนั้นมีวิธีการอย่างไร รวมถึงการมีวิธีการชักจูงลูกค้าอย่างไร ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะทำมาวิเคราะห์ และอธิบายต่อวัตถุประสงค์ในการวิจัยได้สมบูรณ์มากที่สุด ผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) กับเด็กและเยาวชนผู้ที่ใช้ยาบ้า เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และอธิบายถึงสภาพการใช้และการส่งผ่านยาบ้าของเด็กและเยาวชนต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเด็กและเยาวชนที่เสพยาบ้า จากสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง รวม 5 แห่ง คือ บ้านเมตตา บ้านกรุณา บ้านมุทิตา บ้านอุเบกขา และบ้านปรางณี จำนวน 1,500 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นเด็กและเยาวชนที่มีความผิดเกี่ยวกับยาบ้า ที่ได้พักอาศัยอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง โดยมีขั้นตอนในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. การคัดเลือกสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งมีเด็กและเยาวชนที่มีความผิดเกี่ยวกับยาบ้าได้พักอาศัยอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง ซึ่งมีทั้งหมด 5 แห่ง แล้วสุ่มด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง 2 แห่ง ได้แก่ บ้านเมตตา และบ้านปรางณี ซึ่งเป็นสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนชายและหญิงตามลำดับ

1.1 สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลางบ้านเมตตา เป็นสถานแรกรับเด็กและเยาวชนชาย ที่มีความผิดในคดีต่างๆ แต่ยังไม่ได้รับการพิจารณาตัดสินจากศาลคดีเด็กและเยาวชนในคดีความผิดที่ได้กระทำมา ซึ่งในที่นี้มีเด็กและเยาวชนที่มีความผิดเกี่ยวกับคดียาบ้าจำนวน 319 คน เด็กและเยาวชนชายเมื่ออยู่ในบ้านเมตตาจะได้รับการฝึกปฏิบัติในวิชาชีพต่างๆ และได้รับการศึกษาภาคบังคับที่จัดขึ้นภายในสถานพินิจแห่งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกบ้านเมตตาเป็นแหล่งเก็บข้อมูลสำหรับเด็กและเยาวชนชายที่ใช้ยาบ้า

1.2 สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลางบ้านปรางณี เป็นสถานรับเด็กและเยาวชนหญิง ที่มีความผิดในคดีต่างๆ ทั้งที่ยังไม่ได้รับการพิจารณาตัดสินและได้รับคำตัดสินจากศาลคดีเด็กและเยาวชน โดยมีเด็กและเยาวชนที่มีความผิดเกี่ยวกับคดียาบ้าจำนวน 270 คน เด็กและเยาวชนเมื่ออยู่ในสถานพินิจจะได้รับการศึกษา รวมถึงการได้รับทักษะทางด้านการประกอบอาชีพ ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกบ้านปรางณีเป็นแหล่งเก็บข้อมูลสำหรับเด็กและเยาวชนหญิงที่ใช้ยาบ้า

2. คัดเลือกเด็กและเยาวชนที่มีคติเกี่ยวกับยาบ้า ที่พักอาศัยในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง บ้านเมตตา และบ้านปราณี ด้วยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ เป็นเด็กและเยาวชนที่ไ้ยาบ้า และเมื่อเข้าไปเก็บข้อมูลในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง บ้านเมตตาและบ้านปราณี ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากเด็กและเยาวชนที่ไม่ความยินดีในการให้สัมภาษณ์ทั้งสิ้น 58 คน แต่พบว่า มีเด็กและเยาวชนที่มีคุณสมบัติเป็นเด็กและเยาวชนที่ไ้ยาบ้าตรงตามคุณสมบัติของการศึกษาคั้งนี้ เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 47 คน ในการได้มาของกลุ่มตัวอย่างนั้นแบ่งเป็น กลุ่มตัวอย่างจากบ้านเมตตา จำนวน 23 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากบ้านปราณี 24 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการใช้ และการส่งผ่านยาบ้าของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง ซึ่งประกอบด้วยประเด็นคำถาม ดังนี้

1. คำถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ลำดับการเกิด ระดับการศึกษา
2. ความคิด และเหตุผลในการไ้ยาบ้าในครั้งแรก ได้แก่ ความคิดเกี่ยวกับยาบ้า เหตุผลที่ตัดสินใจในการไ้ยาบ้าในครั้งแรก
3. การไ้ยาบ้าในครั้งแรก ได้แก่ วิธีได้มาซึ่งยาบ้า ได้มาจากใคร มีวิธีการใช้อย่างไร ใครเป็นคนสอนวิธีการใช้ ใช้ร่วมกับใคร สถานที่ใช้ ปริมาณยาบ้าที่ใช้ ความรู้สึกหลังการใช้เป็นอย่างไร คิดจะใช้ต่อหรือเลิกใช้ ถ้าเลิกใช้เลิกใช้อย่างไร
4. การไ้ยาบ้าในครั้งต่อๆ มา ได้แก่ ได้ยาบ้ามาอย่างไร ได้ยาบ้ามาจากใคร มีวิธีการซุกซ่อนยาบ้าอย่างไร ใช้ร่วมกับใคร สถานที่ที่ใช้ ปริมาณยาบ้าที่ใช้ในแต่ละครั้ง ความถี่ของระยะเวลาในการใช้ ระยะเวลาในการไ้ยาบ้านานเท่าไร
5. การพัฒนาเป็นผู้ขาย ได้แก่ แหล่งที่มาของยาบ้า เงินทุน ราคาซื้อ ราคาขาย ผลกำไร วิธีการส่งยาบ้า วิธีการซุกซ่อน สถานที่ซุกซ่อน การแนะนำลูกค้ารายใหม่ในการใช้ การชักจูงลูกค้า การรักษาลูกค้า

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์
2. ผู้วิจัยได้สร้างข้อคำถามในการสัมภาษณ์โดย ยึดปัญหาการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย และกรอบความคิดในการวิจัยเป็นแนวทางในการกำหนดคำถาม เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุมเนื้อหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพการใช้และการส่งผ่านยาบ้าของเด็กและเยาวชน โดยสร้างเป็นข้อคำถามปลายเปิด
3. นำข้อคำถามในการสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิคือ ศาสตราจารย์ ดร.มิ่งพรพรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทา สุวัทนา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทศพร มณีศรีวิชา อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิจารณาตรวจสอบ ความเหมาะสมแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง

4. นำข้อคำถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ไปทดลองใช้ (Try out) กับ เด็กและเยาวชนที่ใช้ยาบ้า ของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลางบ้านเมตตา จำนวน 3 คน ซึ่งเป็น เด็กและเยาวชนคนละกลุ่มตัวอย่าง โดยเป็นเด็กและเยาวชนที่อยู่ในสถานพินิจแห่งนี้เช่นกัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปยังผู้อำนวยการสถานพินิจและ คุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการ วิจัย

2. ผู้วิจัยนำแนวคำถามในการสัมภาษณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากเด็กและเยาวชนที่ใช้ยาบ้า ที่พักอาศัยอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและ เยาวชนกลาง บ้านเมตตา และบ้านกรุณา โดยกำหนดจะสัมภาษณ์วันละ 2 คน คนละ 1 ชั่วโมง ถึง 2 ชั่วโมง การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 เดือน โดยจะสัมภาษณ์ทุกวัน ยกเว้นวัน นักขัตฤกษ์และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ จากเจ้าหน้าที่ของสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชนกลาง โดยใช้เวลา 1 เดือนแรกในการสร้างความคุ้นเคยและทำให้เด็กและเยาวชนเกิดความไว้วาง ใจ ผู้วิจัยใช้เวลาเก็บข้อมูลที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลางบ้านเมตตา ตั้งแต่วันที่ 25 พฤษภาคม – 20 กรกฎาคม 2544 โดยเก็บข้อมูลในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 9.00-16.30 น. เก็บข้อ มูลที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลางบ้านปรานี ตั้งแต่วันที่ 21 กรกฎาคม – 31 สิงหาคม 2544 ในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 08.30-16.30 น. และวันเสาร์ ตั้งแต่เวลา 09.00-20.30 น.

3. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์ต่อไป

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

1. การสร้างสัมพันธภาพ เป็นการสร้างบรรยากาศในการพูดคุยให้เป็นกันเองระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้ สัมภาษณ์ เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์มีความไว้วางใจที่จะให้ข้อมูลได้อย่างละเอียดลึกซึ้ง โดยผู้วิจัยแนะนำตนเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ การเก็บข้อมูลที่ได้รับการสัมภาษณ์เป็นความลับ และนำผลการ สัมภาษณ์ไปใช้ประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น โดยไม่ระบุชื่อที่แท้จริง และในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ขออนุญาต ใช้เครื่องบันทึกเสียง และจดบันทึกประเด็นสำคัญ ในกรณีที่ผู้ให้ข้อมูลไม่อนุญาตให้ใช้เครื่องบันทึกเสียง แต่ ยินดีให้ข้อมูล ผู้วิจัยก็จะบันทึกข้อมูลในระหว่างการสัมภาษณ์แทน ทั้งนี้กระทำโดยเมื่อไม่ได้รับคำยินยอมจาก ผู้ให้ข้อมูลเท่านั้น

2. การดำเนินการสัมภาษณ์

2.1 ผู้วิจัยยึดแนวในการสัมภาษณ์ที่ได้กำหนดไว้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดลึกซึ้งซึ่งเป็นไปตามจุดมุ่ง หมายของการวิจัย และยึดหลักในการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อให้การดำเนินการสัมภาษณ์เป็นไปด้วยความราบรื่น และประสบความสำเร็จ

2.2 ผู้วิจัยใช้เทคนิคเบื้องต้นในการสัมภาษณ์เพื่อหาข้อมูล ได้แก่ การตั้งคำถาม การฟัง การเรียบ การสังเกต การให้กำลังใจ และการสรุปความ โดยใช้เทคนิคการให้คำปรึกษามาช่วยในการสัมภาษณ์ และใช้ ภาษาท่าทางที่เหมาะสม ประกอบกับน้ำเสียงที่ทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น ในระหว่างการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะ

ดำเนินการบันทึกข้อมูล และรายละเอียดต่างๆ ให้มากที่สุด โดยไม่ให้การสัมภาษณ์ในครั้งนี้ ไปรบกวนกระบวนการสัมภาษณ์

2.3 ผู้วิจัยสรุปข้อมูล ประเด็นที่สำคัญ เพื่อให้แน่ใจว่า ข้อมูลที่ได้รับถูกต้อง ละเอียดสมบูรณ์ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และกล่าวขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการถอดเทปและเขียนรายละเอียดของการสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคน แล้วนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการสัมภาษณ์มาทำการแยกแยะข้อมูล พิจารณาให้ความหมายข้อมูลแต่ละเรื่องว่าสื่อถึงเรื่องใด เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างข้อมูลและจัดกระทำหมวดหมู่ของข้อมูล (Categorizing) ในการนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาสภาพการใช้และการส่งผ่านยาบ้าของเด็ก และเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะของการบรรยาย และใช้สถิติพื้นฐานคือค่าความถี่ และค่าร้อยละ ดังที่จะได้นำเสนอในบทต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่ออธิบายให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า และวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะของการบรรยาย และใช้ค่าสถิติพื้นฐานคือ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการใช้จ่ายยาบ้า

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการส่งผ่านยาบ้า

ผลการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

ตาราง 1 แสดงข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	23	48.94
หญิง	24	51.06
อายุปัจจุบัน (ปี)		
8-12	10	21.27
16-18	36	76.60
18-21	1	2.13
อายุที่เริ่มเกี่ยวกับยาบ้า (ปี)		
8-12	9	19.15
13-15	30	63.83
16-18	8	17.02
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	22	46.80
มัธยมศึกษาตอนต้น	17	36.17
มัธยมศึกษาตอนปลาย	2	4.26
อาชีวศึกษา	6	12.77

ตาราง (ต่อ)

	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า (ปี)		
0-1	12	25.53
2-3	21	44.68
มากกว่า 3	14	29.79
วิธีการเกี่ยวข้องกับยาบ้า		
เสพอย่างเดียว	9	19.15
เสพและขาย	38	80.85

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 1 พบว่า เด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับยาบ้าเป็นเพศชาย จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 48.94 และเป็นเพศหญิงจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 51.06 เป็นเด็กและเยาวชนที่มีกลุ่มอายุ 16-18 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 76.60 รองลงมาคือกลุ่มอายุ 13-15 ปี มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 21.27 กลุ่มอายุ 18-21 ปี มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.13 อายุของเด็กและเยาวชนที่เริ่มเกี่ยวข้องกับยาบ้าอันดับ 1 คือ กลุ่มอายุ 13-15 ปี มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 63.83 รองลงมาคือกลุ่มอายุ 8-12 ปี มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 19.15 และกลุ่มอายุ 16-18 ปี มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 17.02 เด็กและเยาวชนมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษามากที่สุด คือ มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 46.80 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 36.17 ระดับอาชีวศึกษา มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 12.77 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.26 ระยะเวลาที่เด็กและเยาวชนเกี่ยวข้องกับยาบ้า อันดับหนึ่งคือ 2-3 ปี มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 44.68 รองลงมาคือมากกว่า 3 ปี มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 29.79 และ 0-1 ปี มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 25.53 เด็กและเยาวชนที่ทั้งเสพและขายยาบ้ามีจำนวนมากที่สุดคือ 38 คน คิดเป็นร้อยละ 80.85 และเสพเพียงอย่างเดียว มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 19.15

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการใช้จ่ายยาบ้า

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเกี่ยวกับยาบ้า

2.1.1 ความคิดเกี่ยวกับยาบ้า

ความคิดเกี่ยวกับยาบ้าในลักษณะต่างๆ ของเด็กและเยาวชนนั้น เป็นประการหนึ่งที่ทำให้เด็กและเยาวชนเข้าไปสู่การใช้จ่ายยาบ้าในครั้งแรก เด็กและเยาวชนที่เคยใช้ยาเสพติดชนิดอื่นมาก่อนแล้วจะเห็นว่ายาบ้าเป็นของใหม่ที่น่าจะทดลอง และสำหรับเด็กและเยาวชนที่ไม่เคยใช้ยาเสพติดใดมาก่อน จะคิดว่ายาบ้าเป็นของแปลกใหม่ที่อยากจะทดลอง ซึ่งเป็นธรรมชาติของเด็กและเยาวชนในวัยที่อยากรู้อยากลอง เหตุผลมาอธิบายถึง

ความอยากรู้อยากลองของตน ความคิดเกี่ยวกับยาบ้าของเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาบ้าครั้งแรกสรุปได้ ดังนี้

2.1.1.1 ต้องการรู้รสชาติของยาบ้า เด็กและเยาวชนซึ่งเกินกว่าครึ่งหนึ่งเป็นเด็กและเยาวชนที่ไม่เคยใช้ยาเสพติดมาก่อน และเด็กและเยาวชนที่เคยใช้ยาเสพติดชนิดอื่นมาก่อน พบว่า มีความคิดต่อยาบ้าว่า “อ้อ ตอนนั้นใจมันอยากรลองค่ะ ขอเค้าลองค่ะ ว่าเราอยากเล่นด้วยอะไรอย่างนี้ ว่าลองได้หรือเปล่า”

“ก็รู้สึกอยากรลองเฉยๆ อยากรู๊ว่าเป็นยังไง อยากรู้ทำไมถึงเล่นกันเยอะอย่างเงี้ย”

“อยากรลองเล่น เพราะรู้ว่ามันดีดี มันหอม ก็อยากรลองดูว่าเป็นไง”

“ก็อยากรลอง เห็นเค้าบอกว่ามันดี ก็อยากรู๊ว่าเป็นยังไง”

“ก็อยากสัมผัส อยากรลอง แบบว่าอย่างอื่นก็เคยลองมาแล้ว บุหรี่ กาว กล้วยา อยากรลองมั่วว่าเป็นไง”

“แบบว่าคนที่เล่นยา หรือเล่นอยากอื่นมาก่อน ก็ต้องเล่นมั่ว แบบว่าอยากรลอง”

กล่าวได้ว่าเด็กและเยาวชนมีความคิดต่อยาบ้าว่าเป็นสิ่งแปลกใหม่ ที่ตนจะได้สัมผัสถึงรสชาติที่แปลกใหม่ที่ตนไม่เคยสัมผัสมาก่อนสำหรับเด็กและเยาวชนที่ไม่เคยใช้ยาเสพติดใดๆ มาก่อน สำหรับเด็กและเยาวชนที่เคยใช้สิ่งเสพติดอื่นๆ มาก่อนแล้วนั้น ก็จะได้ลิ้มรสชาติใหม่ ซึ่งเป็นรสชาติของยาบ้านั่นเอง

2.1.1.2 ยาบ้าจะส่งผลดีต่อตนเอง เป็นประเด็นรองลงมาที่เด็กและเยาวชนได้เล่าถึงความคิดของตนเองที่มีต่อยาบ้า

“ก่อนหน้านี้ก็คิดว่า จะทำให้นอนไม่หลับอะไรอย่างนี้ครับ ก็เลยอยากรลองบ้าง อยากรู๊ว่ามันเป็นยังไง เพราะเพื่อนเค้าบอก เออเนี่ยไม่ต้องนอน ถ้าเล่นก็อยู่ได้ทั้งวันเลย ก็เลยอยากรลองครับ”

“คิดว่ามันจะทำให้เรา แบบช่วยให้ลืมปัญหาของเรา ทำให้ไม่เครียด”

“เค้าบอกว่าถ้าดูดแล้ว จะทำให้กล้าขึ้น กล้าทำอะไรได้ แบบว่าอยู่ในกลุ่มเพื่อนหนูจะอายุมาก ไม่เคยกล้าทำอะไร”

“ก็คิดว่าหนูอ้วน เป็นคนที่อ้วน แล้วก็อยากผอม เห็นเค้าบอกว่าเนี่ย ทำให้ผอมได้”

“แบบว่าบางทีก็เกียจทำงาน ทำการบ้านแบบนี้ แล้วมันว่างก็รู๊ว่าดูดแล้วมันจะทำให้ขยัน แล้วไม่ว่างก็เลยอยากรลอง”

“เวลาเรียน พอนั่งฟังอาจารย์ แล้วมันว่างเพื่อนบอกมันจะฟังอาจารย์รู๊เรื่อง ไม่เบื่อได้”

จากการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนมีความคิดต่อยาบ้าว่า จะส่งผลดีต่อตนเอง ว่าเมื่อใช้ยาบ้าแล้วจะทำให้ตนเองขยัน ทำให้หายง่วง มีความรู้สึกสดชื่นสบายใจ ลืมทุกข์และปัญหาของตนได้ มีความกล้า และมีความมั่นใจมากขึ้น ทำให้ตั้งใจเรียน และสนใจการเรียน ทำให้มีรูปร่างที่ผอมสวย สามารถทำกิจกรรมที่ตนเองอยากทำได้เป็นเวลานาน เช่น เด็กและเยาวชนที่เริ่มมาจากขายยาบ้า และหันมาเสพย์เพราะคิดว่าจะทำให้ตนเองขายยาได้มากขึ้น ทำให้ตนมีรายได้มากขึ้น

2.1.1.3 ยาบ้าจะนำรายได้มาสู่ตนเอง เด็กและเยาวชนของการศึกษา กล่าวถึงความคิดที่มีต่อยาบ้าว่า

“เห็นเขาขายกัน มีเงินมาก ชื้อโน้น ชื้อนี้ ทองเต็มตัว ก็อยากได้มั้งก็เลยมาพบ”

“เค้าบอกว่าขายดี ได้เงินเร็ว วันหนึ่งเป็นพันๆ”

“เค้าบอกไม่ต้องลงทุน ไม่ต้องมีเงิน เค้าให้เคก่อนได้ ขายแล้วค่อยเอาเงินมาคืน”

“คิดว่าจะได้ดี เพราะเห็นในชอยนั้น คนขายกันเยอะแต่ก็ขายกันได้ แล้วความรู้แค่นี้ ถ้าไม่ขายยาบ้า จะไปหาเงินได้ที่ไหนเยอะๆ”

ความคิดของเด็กและเยาวชนที่ว่าเมื่อขายยาบ้า จะทำตนเองมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีเงินทองจับจ่ายใช้สอยซื้อสิ่งต่างๆ ที่ตนเองต้องการ มีทองใส่ มีเงินจำนวนมากจากการขายยาบ้า ในเวลาอันรวดเร็ว โดยไม่ต้องมีการลงทุน และความรู้ความสามารถระดับตนเองนั้นสามารถทำได้ ทั้งๆ ที่ก็ทราบว่าเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย แต่เนื่องจากรายได้ตอบแทนที่ได้รับ ทำให้เด็กและเยาวชน คิดว่าจะลองและตัดสินใจขายยาบ้า

2.1.1.4 ยาบ้าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียให้แก่ตนเองได้ จากการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชน พบว่า

“เค้าบอกถ้ากินเนี่ยจะติด เพราะมันจะแรงกว่าคูด ก็เลยลองคูดกับเพื่อน”

“เพื่อนบอกว่า ลองนิดเดียว จะได้รู้ ไม่ติดหรอก”

“เห็นข่าวออกมา ก็ตอนนั้นมันกำลังดัง มีคนเมายาบ้าแล้วคลั่งเอามีดจี้คอเด็ก ก็อยากลอง ครั้งสองครั้งคงไม่ติด”

การรับรู้ว่าการใช้ยาบ้าจะทำให้ติดได้ แต่เด็กและเยาวชนก็อยากลอง เพราะเชื่อว่าการทดลองใช้ในปริมาณที่ไม่มาก และลองเพียงครั้งสองครั้ง จะไม่ทำให้ติด และคิดว่าวิธีการเสพยาบ้า มีวิธีที่จะทำให้ตนไม่ติดยาบ้า อีกทั้งยังมีความมั่นใจในตัวเองว่าจะสามารถควบคุมตนเองไม่ให้ติดยาบ้าหลังจากที่ลองแล้วได้

2.1.1.5 ยาบ้าเป็นของคู่กับวัยรุ่น การถามถึงความคิดเกี่ยวกับยาบ้าของเด็กและเยาวชน พบว่าเด็กและเยาวชนจำนวน 3 คน มีความคิดว่า เป็นคนทันสมัย ทำให้ตนเองเท่

“ก็ไม่มีอะไรครับ คิดว่าวัยรุ่นมากกว่า ก็คึกคะนองเลยอยากลอง”

“แบบว่าวัยรุ่นตอนนี้ ถ้าไม่รู้จักยาบ้า จะเป็นอะไรที่เซยมาก”

“ยาบ้ากับวัยรุ่น ก็ตอนนี้วัยรุ่นก็จะรู้จักกันนะ มันเท่ มีแต่คนรู้จัก”

จากการศึกษาความคิดของเด็กและเยาวชน พบว่า การที่เด็กและเยาวชนคิดว่ายาบ้าเป็นของแปลกใหม่ที่นำทดลองถึงรสชาติว่าเป็นอย่างไร คิดว่าเมื่อลองใช้แล้วยาบ้าจะส่งผลดีต่อตนเองทั้งด้านการเรียนและการทำงาน ทำให้ตนเองขยันขึ้น ไม่่วงนอน ลืมปัญหาและความทุกข์ ทำให้ตนเองสวยได้ และตนเองสามารถควบคุมตนเองได้ไม่ให้เกิดติดยาบ้า ภายหลังที่ได้ลองแล้ว และจากความคิดที่ว่ายาบ้า นั้นหากนำมาขายก็จะทำให้ตนมีรายได้จำนวนมาก อีกทั้งความคิดที่เด็กและเยาวชนเห็นว่าตนเองเป็นคนเท่และทันสมัย ด้วยเหตุผลดังกล่าวที่ว่าเด็กและเยาวชนมีความคิดต่อยาบ้าในด้านบวก แต่ขาดความรู้เรื่องโทษและพิษภัยของยาบ้าอย่างแท้จริง ทำให้เด็กและเยาวชนหันไปสู่การใช้ยาบ้าในครั้งแรก

2.1.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาบ้าในครั้งแรก

จากการศึกษาพบว่า การที่เด็กและเยาวชนจะเข้าสู่การใช้ยาบ้าในครั้งแรกนี้ มีเหตุปัจจัยหลายๆ ด้านที่ส่งผลให้เด็กและเยาวชน ตัดสินใจลองใช้ยาบ้า โดยสามารถอธิบายได้ ดังนี้คือ

2.1.2.1 ด้านครอบครัว พบว่าเด็กและเยาวชน ในการศึกษาครั้งนี้ เติบโตมาทั้งครอบครัวที่พ่อแม่อยู่ด้วยกัน และไม่ได้อยู่ด้วยกัน บางคนอยู่กับพ่อหรือแม่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง บางคนมีพ่อเลี้ยงหรือแม่เลี้ยง บางคนอาศัยอยู่กับญาติพี่น้อง เช่น ปู่ย่า ตายาย พี่ ป้า น้า อา บางคนไม่มีทั้งพ่อและแม่ รวมถึงบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายเลือด แต่อาศัยอยู่กับเพื่อน อาศัยอยู่ในวัด จากการที่เด็กและเยาวชน ที่ใช้ยาบ้า นั้นมาจากสภาพครอบครัวที่มีความหลากหลาย เด็กและเยาวชนได้พูดถึงการเข้าสู่การใช้ยาบ้าครั้งแรกของตนเอง ที่เป็นผลมาจากครอบครัวว่า

“พ่อแม่เราทะเลาะกัน เลิกกัน แล้วผมก็เล่าเรื่องที่บ้านผมให้เพื่อนฟัง ก็ไม่รู้ว่าจะทำไง เพื่อนเค้าเลยถามว่ามีเงินหรือเปล่า เดี๋ยวเราได้อะไรของแก็งมาให้”

“ที่บ้านชอบทะเลาะกัน แม่กับยายบ้างละ บางทีก็ทะเลาะกับแม่ ขึ้นมึงขึ้นกูกันเลย บางทีก็ตีกันประจำเลยแหละ”

“พ่อแม่ผมชอบทะเลาะกัน ผมก็จะกลับบ้านคำ่มากๆ รอให้ทะเลาะกันให้เสร็จก่อน ผมเบื่อ”

“ที่บ้านชอบด่า แม่จะบอกว่าผมชอบทำงานให้คนนอกบ้านก็จริงนะก็เขาพูดดีไม่ด่านี้ แม่ผมพูดทีก็ด่ามาก่อนเลยอะไรๆ ก็ด่า”

“พ่อแม่มีแฟนใหม่อยู่ที่แพร่ ผมรู้ แต่แม่มีแฟนใหม่ เขาไม่บอกผม เขาปิดผม ผมก็เลยทะเลาะกับแม่ ทะเลาะกับแฟนใหม่แม่ แล้วหนีออกมาจากบ้าน”

“พอกับแม่เลิกกัน หนูอยู่กับแม่ กับยาย และน้อง แม่ไปทำงานขายของ กลับดึก กลับมาหนูก็หลับไม่ค่อยได้คุยกัน ไม่เคยเลยที่จะกินข้าวพร้อมกัน พอตื่นมาก็วางตัวอืดๆ ใจให้”

“หนูอยู่กับแม่ แล้วก็พ่อใหม่ พ่อใหม่หนูดีนะ รักหนู แต่แม่หนูจะรักน้องมากกว่า ไม่ค่อยสนใจหนูว่าทำอะไร ไปไหนมา แม่ไม่เคยถาม”

“พ่อแม่ไม่ค่อยอยู่บ้าน ผมกลับมาตอนเย็น พอกับแม่ก็ออกไปขายอาหารตามสั่ง กลับมาอีกที 5 เข้ามาผมก็ไปโรงเรียน เขาก็ยังไม่ตื่นกัน ก็บางทีผมก็ไม่เข้าบ้านมันไม่มีใครอยู่เลย”

“(เพราะอะไรถึงหนีออกจากบ้าน) อยากมีเพื่อน อยากมีเพื่อนคุย เพราะคนที่บ้านหนูไม่ใช่แบบเฮฮา เหมือนบ้านคนอื่น ส่วนพี่ชายกับหนูก็ไม่ค่อยสนิทกัน ไม่สนิทกันมาตั้งแต่เด็กๆ แล้ว ต่างคนต่างอยู่ ไม่ยุ่ง วุ่นวายเรื่องส่วนตัวกันเลย หนูเคยขอไปด้วย เวลาเค้าไปเที่ยวกับเพื่อน พี่เขาบอกไม่ให้ไป แม่ก็ไม่ให้ไป ทำไมกับพี่มันเป็นอะไร เขาบอกเป็นผู้ชายเป็นผู้หญิง บอกนี่ย เกลียดเลย คือความคิดน้อยใจ”

“อ้อ เห็นพี่เขาทำให้เห็นเป็นแบบ ก็เลยลอง ลองไปซื้อมาเล่น แล้วแม่ก็เสพด้วย แม่จริงๆ นะคะ แต่แม่เค้ากินใส่กระตังแดง”

“พี่ก็เล่น ก็รู้ว่าเขาเล่น แต่ไม่เคยเห็นนะ แล้วอาทิดิดักญชา ส่วนแม่หนูก็อยู่ในคุกข้อหาค้าผง”

“ทั้งบ้านหนู มียายคนเดียวที่ไม่ยุ่ง นอกนั้น พี่ ป้า น้า อา ช่วยกันทำหมดเลย”

ภายในครอบครัวที่มีบรรยากาศของความขัดแย้งกัน จากการที่พ่อแม่และสมาชิกของครอบครัวปฏิบัติต่อกันโดยขาดการใช้เหตุผล ไม่พยายามทำความเข้าใจ และแสดงออกมาในลักษณะของการทะเลาะกัน จนกระทั่งมีการใช้กำลังอยู่เสมอ ทำให้เด็กและเยาวชนเห็นว่าครอบครัวของตนเองไม่มีความอบอุ่น มีแต่ปัญหา ไม่รักกัน จนเกิดความเบื่อหน่ายบ้านและครอบครัว ครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ไม่เหนียวแน่น ไม่ใส่ใจกัน ขาดการทำกิจกรรมร่วมกัน ไม่มีการสนทนาพูดคุยกัน ต่างคนต่างมีความเป็นส่วนตัวแยกห่างออกจากกัน ทำให้ไม่อาจรับรู้สารทุกข์สุกดิบของกันและกัน แม้ว่าจะอยู่ใกล้กันแต่ดูเหมือนจะห่างไกลกันทำให้เด็กและเยาวชน รับรู้ว่าตนเองห่างเหินกัน ขาดความรักต่อกัน ไม่มีใครรักและสนใจตนเอง เด็กและเยาวชนจึงหันความสนใจในการสร้างสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ นอกครอบครัว โดยเฉพาะเพื่อนซึ่งเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อเด็กและเยาวชนมาก เพื่อที่จะแสวงหาความสุขให้กับตนเอง จากการที่บุคคลในครอบครัวเป็นตัวอย่างแสดงให้เห็นถึงการใช้ยาเสพติด จะทำให้เด็กและเยาวชนเห็นว่าการใช้ยาเสพติดเป็นเรื่องที่ตนสามารถจะทำได้ เพราะคนในครอบครัวก็ใช้กัน จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่า เป็นการเปิดโอกาสต่อการเข้าสู่การใช้ยาบ้าครั้งแรกของเด็กและเยาวชนได้

2.1.2.2 ด้านเพื่อน เพื่อนเป็นปัจจัยรองลงมาจากครอบครัวที่มีส่วนต่อการใช้จ่ายครั้งแรก ซึ่งเด็กและเยาวชนได้พูดถึงการเข้าสู่การใช้จ่ายครั้งแรกของตนที่มีความเกี่ยวข้องกับเพื่อนว่า

“คือว่าตอนแรก หนูก็ไม่ได้ดูนะพี่ แล้วเพื่อนหนูทำอะไรไม่กล้า อะไรไม่แน่จริงหนูก็เลยดู คงต้องปรับสภาพกับเพื่อนๆ เขาดูด้วยกันหมด หนูก็อยู่ในนั้น ก็ต้องมีบ้าง”

“ก็เพื่อเขาดูกัน เห็นแล้วมันน่าสนใจ แยกกันดูกับเพื่อน พอเค้าชวนก็เลยดูเลย”

“คิดว่าจะได้เหมือนเพื่อน ทำอะไรเหมือนๆ กัน ไปไหนๆ ด้วยกัน เพื่อส่วนใหญ่จะเข้าใจเพื่อนได้คุยกันได้”

“ความที่เรายากมีเพื่อน อยากสนุกกับเพื่อน ไม่ได้คิดอะไร ก็เลยลองตามเพื่อน”

“ตอนแรกยังไม่ดู ก็ไม่เอายากกับเพื่อน ไปกับเขามันก็ชวนให้ลองผมก็เลยลอง”

“เพื่อนเอามาให้ลอง เพราะเขาขายด้วย แล้วเขาก็เสฟด้วย ก็เลยอยากลองดู เพื่อนบอกมันดีดี”

เพื่อนเป็นบุคคลสำคัญต่อเด็กและเยาวชน ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่จะมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ ในสังคม และรับรู้ความสามารถที่จะอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นๆ ในสังคมได้ กลุ่มเพื่อนทำให้เกิดพลัง ทำให้เกิดความรู้สึกปลอดภัย และมั่นคง ช่วยให้เกิดความสนุกสนาน และให้การยอมรับ ทำให้รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า เพื่อนมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการคิดและการกระทำของตนเองเพื่อต้องการให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนและกลุ่มเพื่อน แสดงพฤติกรรมไปในแนวทางเดียวกันถึงความสามัคคีกันภายในกลุ่มเพื่อน และถ้าหากว่าเพื่อนกลุ่มนั้นเป็นบุคคลที่ใช้จ่ายก็จะทำให้เด็กและเยาวชนหันไปใช้จ่ายในครั้งแรกได้โดยง่าย

2.1.2.3 ด้านชุมชนที่อยู่อาศัย เด็กและเยาวชนที่ใช้จ่ายได้พูดถึงชุมชนที่อยู่อาศัยของตนที่มีส่วนในการส่งผลให้ตนเองใช้จ่ายครั้งแรก

“แบบว่าที่หนูอยู่เป็นสลัมนะ แล้วทุกคนในนั้นมีอาชีพขายยาบ้ากันหมดเลย ตัวเล็กตัวน้อย ขายยาบ้ากันหมด แล้วก็เห็นๆ กันรู้จักกันหมด”

“เข้ามาเปิดหน้าต่างออกมาก็เจอแต่ยาบ้า บางคนก็ขาย บางคนก็เสฟ ทั้งเสฟ ทั้งขายก็เยอะ”

“แถวนั้นอยู่ได้ก็เพราะมี มีเงิน มีทอง มีมือถือ ก็เพราะมีทั้งนั้น”

“แถวนั้นคนไม่ดูตลกหายากมาก ส่วนใหญ่เคยดูกันทั้งนั้น”

“เค้าเรียกชอยปรารธนา ผง เนื้อ ยาบ้า มีครบ เสฟกันครบสูตรเลยแหละ เห็นคนโตๆ เขาดูกัน ก็เลยนั่งเล่นกันเองเลย”

การที่ชุมชนที่อยู่อาศัยของเด็กและเยาวชนเป็นชุมชนที่มีการแพร่ระบาดของยาบ้า อันเนื่องมาจากภาวะทางเศรษฐกิจที่ต้องทำให้ทุกคนต่างดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของตนเองและหันมาขายยาบ้า เพื่อต้องการรายได้มาจุนเจือครอบครัว เมื่อมีการค้าขายมากขึ้นจนทำให้ชุมชนกลายเป็นแหล่งของยาบ้าทำให้เด็กและเยาวชนในชุมชนนั้นๆ มีโอกาสใกล้ชิดยาบ้าได้ง่ายขึ้น และจากการที่บุคคลในชุมชนมีพฤติกรรมการใช้ยาบ้าให้เห็น ทำให้เด็กและเยาวชนเกิดการรับรู้ว่ายาบ้าเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนของตน เมื่อประกอบกับความคิดของเด็กและเยาวชนที่ว่ายาบ้าเป็นสิ่งที่น่าลอง และประกอบกับปัจจัยอื่นๆ แล้วนั้นจะเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนเข้าสู่การใช้จ่ายในครั้งแรก

2.1.2.4 ด้านโรงเรียน เด็กและเยาวชนซึ่งเป็นวัยที่อยู่ในช่วงของการศึกษาเล่าเรียน นอกจากบ้านแล้วเด็กและเยาวชนจะใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่ภายในโรงเรียน เด็กและเยาวชนได้เล่าถึงการใช้จ่ายครั้งแรกของตนที่มาจากโรงเรียนว่า

“ในโรงเรียนหนูมีชาย (สภาพเป็นอย่างไรบ้าง) ก็คือพอเข้าห้องน้ำปั๊บ ก็จะเจอสิ่งนี้เต็มไปหมดเลย”
 “แล้วบ้านเพื่อนเขาขาย แล้วเขาก็เอาเข้ามาขายในโรงเรียนด้วย แล้วครูเขาไม่ตรวจด้วย”
 “เห็นครั้งแรกที่โรงเรียน เพื่อนมันเอามาให้ลอง ในห้องน้ำโรงเรียน ขอครูไปเข้าห้องน้ำก็ไปลองกัน”
 “ผมกับเพื่อนโดดเรียน แล้วเดินออกมาทางหลังโรงเรียนมันเป็นป่า แล้วก็ไปเล่นบ้านเพื่อนก็เลยไปลอง (เพราะอะไรถึงโดดเรียน) ก็ครูเขาจะคุมมาก ถ้าตอบไม่ได้บางทีก็ทำโทษ แล้วครูจะสนใจเด็กเก่งๆ มากกว่า”

การที่มีเด็กและเยาวชนที่เป็นผู้ขายยา สามารถนำยาเข้ามากินในโรงเรียนได้โดยง่าย ทั้งนี้อาจมีจุดประสงค์ที่จะนำมาขายเอง หรือนำมาขายให้กับเพื่อนภายในโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนไม่ได้มีมาตรการที่จะควบคุมและป้องกันอย่างจริงจัง จังๆ แล้วนั้น โรงเรียนก็จะกลายเป็นแหล่งของการเสพติดและการใช้ยาบ้า ของเด็กและเยาวชนและทำให้เด็กและเยาวชน ที่ไม่เคยใช้ยาบ้า มีโอกาสเข้าถึงยาบ้าได้ง่ายและสะดวกขึ้น

2.1.2.5 ด้านสื่อมวลชน สื่อมวลชน นับว่าเป็นแหล่งหนึ่งของข่าวสารข้อมูลที่ทำให้เด็กและเยาวชนได้ทราบถึงพิษภัยและอันตรายของยาบ้า อีกทั้งสื่อยังมีการณรงค์เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชนหันไปใช้ยาบ้า เด็กและเยาวชนได้ถึงความรู้ที่ตนเองได้รับจากสื่อมวลชนว่า

“ก็ดูโทรทัศน์ว่าเป็นอย่างนี้ มันเป็นเม็ดสีนั้นๆ แล้วก็เห็นคนโดนตำรวจจับก็รู้ว่ามันผิดกฎหมาย”

“ในโทรทัศน์เขาบอกว่า ถ้าจับได้เยอะๆ ก็เขาจะยิงทิ้งเลยพวกนี้”

“เห็นข่าวในโทรทัศน์ว่ายานี้มันทำให้คนกิน คนเสพ บ้าคลั่ง เอาผิดปากคอเด็ก ผมก็กลัว แต่ที่นี้เพื่อนมาชวน บอกว่าไม่จริงหรอก ถ้ารู้จักใช้ ผมก็เลยลองเลย”

การที่เด็กได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน ซึ่งจากการศึกษาจะพบว่า โทรทัศน์เป็นสื่อที่มีอิทธิพลและให้ข้อมูลข่าวสารกับเด็กและเยาวชนมากที่สุด ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับทำให้เด็กรับรู้ว่ายาบ้ามียอันตรายต่อสุขภาพ และเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย แต่จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า มีเด็กและเยาวชนส่วนหนึ่งที่ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารดังกล่าวแล้ว มีความคิดในอีกด้านหนึ่งว่า

“ก็ข่าวใจครับ ดูข่าวโทรทัศน์ (ตอนที่ดูตอนนั้น ข่าวมันเป็นอย่างไร) ก็เพราะว่าข่าวนี้ยะแหละครับ ผมถึงอยากรูว่ามันเป็นอย่างไร ถ้ายิ่งเสนอ บางคนเขาก็ยิ่งอยากรู้ เค้าก็ยิ่งอยากลอง”

“มีความรู้สึกอยากลองเหมือนกัน เพราะช่วงนี้มันดัง มันดังก็เลยลองดู (แล้วสมชายรู้ได้อย่างไรว่ามันดัง) เพราะข่าวมันออกเยอะ (ข่าวเขาออกว่ายังไปบ้าง) เดี่ยวนี้ยาระบาด อะไอย่างนี้ ผมก็คิดว่าอยากลองเหมือนกันแหละ พอดีเพื่อนมาชวน ก็เลยไป”

“ก็ข่าวในโทรทัศน์ที่มันออก แล้วเห็นคนเมายาบ้า เอาผิดจี้คอคน ผมก็เลยอยากลองว่าจะจะเป็นทุกคนเลยหรือเปล่า”

การที่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยาบ้าจากสื่อมวลชน แต่ไม่ได้ให้ความสนใจในข้อมูลข่าวสารนั้นอย่างแท้จริงทำให้เด็กและเยาวชนไม่ได้เกิดความเข้าใจอย่างแท้จริง นอกจากข่าวสารต่างๆ จะไม่สามารถก่อให้เกิดความตระหนักในโทษและเกรงกลัวต่อพิษภัยของยาบ้าได้แล้ว ยังเป็นการกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนเกิดการอยากรู้อยากลอง อยากสัมผัสด้วยตนเอง ว่าเป็นอย่างไรที่สื่อได้นำเสนอเกี่ยวกับยาบ้าได้อย่างไร แต่อาจก่อให้เกิดความอยากรู้อยากลอง ในเด็กและเยาวชนที่มีความต้องการทดลองในสิ่งต้องห้าม แม้ว่าอาจไม่ใช่ผลโดยตรง แต่เป็นผลจากองค์ประกอบหลายๆ อย่าง ทั้งบุคลิกภาพที่ต้องการท้าทายในสิ่งใหม่ๆ ของเด็กและเยาวชน รวมถึงการที่ยาบ้าหาได้ง่ายในสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลการเริ่มเข้าสู่การใช้ยาบ้าในครั้งแรก

เมื่อเด็กและเยาวชนมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยาบ้า และประกอบกับเหตุปัจจัยหลาย ๆ ปัจจัย รวมถึงความคิดของเด็กและเยาวชนที่มีต่อยาบ้า จนทำให้ตัดสินใจเข้าสู่การใช้ยาบ้าในครั้งแรกนั้น ผู้วิจัยจะอธิบายถึงประเด็นดังต่อไปนี้

2.2.1 บุคคลที่แนะนำให้ใช้ยาบ้าในครั้งแรก

ในการใช้ยาบ้าครั้งแรก เด็กและเยาวชนจะไม่เคยเห็นยาบ้า และสัมผัสกับยาบ้ามาก่อน แม้ว่าจะได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับยาบ้ามาบ้างแล้ว ก็เป็นเพียงการสัมผัสในทางอ้อม และในการใช้ยาบ้าจะมีวิธีการใช้หลาย ๆ วิธี มีขั้นตอนจึงจำเป็นต้องมีบุคคลคอยให้ความช่วยเหลือ และร่วมใช้ยาบ้า จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้ยาบ้าครั้งแรกของเด็กและเยาวชน ถึงบุคคลที่แนะนำให้ยาบ้า พบว่า

“ก็รู้จักมาจากเพื่อน เขาเสฟอยู่ ก็มาชวนให้ลองบอกนิดเดียวก็ลองกันตอนนั้นสองคน”

“เพื่อนทำให้ดูก่อน ต้องทำแบบนี้ ลอกฟอยล์แบบนี้ละ ต้องลอกแบบนี้ ถ้าใช้ไฟแรงเกินจะไหม้”

“ก็ลองกับเพื่อนสองคน เขาทำให้หมดเลย ผมก็ดูอย่างเดียว”

“เพื่อนเค้าสอนให้ เขาบอกให้สูดเข้าไป ถ้าไม่ไหวให้ยกมือขึ้น สูดแล้วกลืนลงท้อง”

“ก็ลองกับแฟนสองคน หนูทำไม่เป็นหรอก เขาทำให้ ลอกฟอยล์แล้วก็กลืนให้”

“เป็นลูกพี่ลูกน้องกัน ตอนแรกเขาชวนเราไปเป็นเพื่อน เราก็รู้ว่าเขาสูดอยู่ แต่ตอนนั้นเรายังไม่เล่นมาคิดเล่นก็เลยให้เขาทำให้ครั้งแรก ต่อๆ มาก็เป็นเอง”

จากการศึกษาพบว่า บุคคลที่แนะนำให้เด็กและเยาวชนใช้ยาบ้า และร่วมกันใช้ยาบ้าในครั้งแรก เกือบทั้งหมดของการศึกษาครั้งนี้พบว่า คือ เพื่อนที่มีความสนิทสนมคุ้นเคยกันกับเด็กและเยาวชนเอง นอกจากเพื่อน ก็จะเป็นบุคคลใกล้ชิด คือแฟน ญาติพี่น้อง เนื่องจากเด็กและเยาวชนจะรับรู้ว่ายาบ้าเป็นสิ่งผิดกฎหมาย ถ้าจะเปิดเผยให้ผู้อื่นรู้ว่าตนใช้ยาบ้า หากไม่ใช่เป็นบุคคลที่คุ้นเคยกัน ก็อาจเป็นการนำอันตรายมาสู่ตนได้ อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะพบว่าเด็กและเยาวชนใช้ยาบ้าครั้งแรกโดยมีบุคคลอื่นร่วมใช้และแนะนำวิธีการใช้ให้ก็พบว่าเด็กและเยาวชนอีกจำนวนหนึ่งที่เข้าสู่การใช้ยาบ้าครั้งแรกด้วยตนเอง

“ครั้งแรกกิน กินกับกระตังแดง บดแล้วผสมกระตังแดง ก็ทำเองนะ”

“ก็ฝากเขาซื้อ เพื่อนหามาให้ ก็มาทำเองดูเอง เพราะตอนที่ยังไม่เคยใช้ เห็นเพื่อนทำบ่อยๆ ก็เลยทำได้”

การที่เด็กและเยาวชนใช้ยาบ้าครั้งแรกด้วยตนเอง จะเป็นวิธีการที่ใช้ที่ง่าย ๆ ไม่มีขั้นตอนซับซ้อน เช่น การบดแล้วนำผสมในเครื่องดื่มบำรุงกำลัง และถ้าหากมีวิธีการใช้ที่ซับซ้อนมากขึ้น ในการใช้ยาบ้าครั้งแรก เด็กและเยาวชนก็จะรู้จักวิธีการเหล่านั้น ก่อนหน้าที่จะใช้ยาบ้า

2.2.2 วิธีการใช้ยาบ้าครั้งแรก

การใช้ยาบ้า สามารถมีวิธีการใช้ได้หลายวิธี คือ การกิน การฉีด การสูดหรือการดูด ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ใช้แต่ละคน และความสามารถในวิธีการใช้ เนื่องจากวิธีการใช้บางวิธีจะมีขั้นตอน และต้องมีอุปกรณ์ในการใช้ ซึ่งผู้ที่จะให้วิธีดังกล่าวจะต้องเตรียมอุปกรณ์ ในการศึกษาครั้งนี้สามารถกล่าวถึงวิธีการใช้ยาบ้าครั้งแรกของเด็กและเยาวชนโดยนำเสนอตั้งแต่วิธีการที่ใช้พบมากที่สุด คือ

2.2.2.1 การดูดแบบหลอด เป็นวิธีการที่พบมากที่สุดในการศึกษาครั้งนี้ จากการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชนได้อธิบายการดูดแบบหลอดว่า

“ก็เพื่อนเค้าสอนให้ลอกของบุหรีที่มีฟอยล์ออกครับ แล้วม้วนกระดาษให้เป็นหลอด แล้วเอาไฟแช็ค
 ไลให้ดูดครับ แล้วควันก็ขึ้นมา เพื่อนก็บอกให้ดูดควันเข้าไปลึกๆ ให้เราดูดเข้าไป”

“ใช้ฟอยล์อะ แล้วก็เอายาใส่เข้าไปก็เอาไฟไล แล้วก็ดูดใช้กระดาษม้วนเป็นหลอดดูด”

“ตอนแรกเลย ทำไม่ค่อยเป็น ให้เพื่อนทำให้ เราก็ดูอย่างเดียว ดูไปได้หน่อยเดียวไม่ค่อยนานแล้ว
 ก็กลืน เพื่อก็กินจะหยุดลง แล้วก็เปลี่ยนให้คนอื่นดูด”

“ก็เอาฟอยล์ที่ห่อไปอย่าง มาพับให้เป็นถ้วย แต่เค้าเรียกกันว่าเรือ แล้วก็เอายาใส่ เอาไฟแช็คไลข้าง
 ล่าง แล้วเอากะดาษม้วนเป็นหลอดไว้ แล้วดูดควันที่ลอยขึ้นมา มันจะหอมๆ เหมือนช็อคโกแลต ดูดแล้วก็
 กลืนเข้าไป”

“ดูดอย่างเดียวเลย เพื่อนทำให้หมดเลย ลอกฟอยล์ แล้วไลให้ยาจะละลายเป็นน้ำสีต่างๆ ก่อนแล้วก็
 จะเป็นควันลอยขึ้นมา คนที่ไลเนี่ยต้องรู้ต้องใช้ไฟพอดีๆ ถ้าแรงเกินไปจะหมดเร็ว”

การดูดแบบหลอดจะประกอบไปด้วย ยาบ้า กระดาษฟอยล์ซึ่งเอามาจากของบุหรี หรือฟอยล์ที่ใช้ห่อ
 ขนมและห่ออาหารต่างๆ นำมาพับให้เป็นรูปทรงที่ใส่ยาบ้าลงไปได้ โดยจะเรียกว่า “ซ้อน” หรือ “เรือ” แล้วจะใช้
 ไฟแช็คไลข้างใต้ฟอยล์ เพื่อให้เม็ดยาละลายและกลายเป็นไอควันลอยขึ้นมา และใช้หลอดดูดควันที่ลอยขึ้นมา
 ซึ่งหลอดดูดยาคับนั้นส่วนใหญ่ทำมาจากกระดาษของบุหรี หรืออาจใช้กระดาษอื่นๆ เช่น กระดาษหนังสือพิมพ์
 กระดาษสมุด หนังสือต่างๆ การดูดหรือสูดนั้น ก็โดยการดูดไอควันของยาบ้าเข้าปอดให้ได้มากที่สุด แล้วก็
 กลืนลงไปปอด เกือบทั้งหมดของเด็กและเยาวชนในการศึกษา ใช้วิธีการดูดแบบหลอด ในการใช้ยาบ้า
 ครั้งแรก

2.2.2.2 การดูดแบบผ่านน้ำ เป็นวิธีการใช้ยาบ้าที่มีอุปกรณ์ที่ยุ่งยากกว่า และต้องใช้ความชำนาญ
 ในการฝึกหัด ซึ่งผู้วิจัยจะขออธิบายวิธีการดูดแบบผ่านน้ำในการใช้ยาบ้าในครั้งต่อๆ มา วิธีนี้ พบว่าเด็กและ
 เยาวชนพูดกันว่า

“ครั้งแรกที่ใช้ ก็ใช้ตัวผ่าน เพราะว่าเพื่อนเขาใช้อยู่ เขามีตัวผ่านอยู่แล้ว เราก็เลยดูด”

“ก็ใช้ตัวผ่าน เห็นเพื่อนบอกตัวผ่านดีกว่า ก็เลยใช้แบบตัวผ่าน”

“ให้เพื่อนทำให้ เราดูดเป็นแบบตัวผ่าน มันจะดังๆ ต้องคอยดูไม่ให้น้ำลงไปในยา ต้องคนทำเป็นจึง
 จะใช้ได้ แต่ว่าพอต่อๆ มาผมก็ทำได้ ทำใจเองด้วย”

การใช้ยาบ้าด้วยตัวผ่านน้ำ ในการใช้ยาบ้าครั้งแรกของเด็กและเยาวชน จะใช้อุปกรณ์ของบุคคลอื่น
 ที่ร่วมกันใช้ยาบ้า เนื่องจากตนยังไม่สามารถทำอุปกรณ์ได้ด้วยตนเอง พบว่าเด็กและเยาวชนจะใช้วิธีการนี้มาก
 ขึ้น เพื่อเด็กและเยาวชนมีการใช้ยาบ้าในครั้งต่อๆ มา

2.2.2.3 การกิน พบว่ามีเด็กและเยาวชน จากการศึกษาที่ใช้ยาบ้าครั้งแรกด้วยวิธีการ โดยให้
 เหตุผลในการกินที่ตรงกันคือ เพื่อต้องการที่จะให้ตนเองหายง่วง และมีกำลังในการทำงาน ซึ่งจะผสมกับเครื่อง
 ดื่มบำรุงกำลัง และเป็นวิธีการที่สะดวกและรวดเร็ว แต่จะมีรสชาติที่ขมกว่าวิธีอื่นๆ การสัมภาษณ์เด็กและเยา
 ชน พูดว่า

“ก็ฝากเพื่อนซื้อตอนนั้นไปเที่ยวกลับมาดึก แล้วต้องมาขายผักต่อ ก็เลยเอามาผสมกับกระทิงแดง
 กิน”

“เริ่มจากการกิน ตอนกินมันไม่ติด มันขม แล้วมันไม่คิดอยาก คิดว่ามันขมทำให้เบื่อรสชาตินี้ พอมา
 เห็นเพื่อนดูดในโรงเรียน แล้วมันหอมดี ก็เลยมาดูดแทน”

“ก็รู้ว่าเขาตูดกัน แต่มันทำไม่เป็น ก็เลยเอามากิน มันง่ายดี แต่มันขมนะ ขมมาก”

“กินก่อน กินกับกระทิงแดงหรือลิโพนี้แหละ แล้วเดินขายพวงมาลัย”

2.2.3 สถานที่ใช้เสพยาบ้าในครั้งแรก

เมื่อเด็กและเยาวชนตัดสินใจที่จะใช้ยาบ้าในครั้งแรก โดยที่มีการรับรู้ว่าการใช้ยาบ้าเป็นพฤติกรรม ผิดกฎหมายแล้วนั้น สถานที่ในการใช้ยาบ้าครั้งแรกของเด็กและเยาวชนจะเป็นสถานที่ที่มืดซิด และปลอดภัย จากการพบเห็นของบุคคลอื่นๆ ที่ทำให้เป็นอันตรายต่อตนเอง จากการสัมภาษณ์ถึงสถานที่ในการใช้ยาบ้าใน ครั้งแรกพบว่า

“ตูดในบ้านเพื่อน แบบเขาชวนเราก็กตามเขาไปบ้าน ก็มันอยากลอง เบื่อๆ อยู่แล้วก็เลยลอง”

“ที่บ้านของเพื่อน ก็เลิกเรียนแล้วยังไม่อยากจะกลับบ้าน ไปเล่นบ้านเพื่อนก็ไปตูดของกัน”

“แบบที่บ้านเพื่อนเขาขายอยู่ แล้วก็เปิดบ้านให้ตูดได้ด้วย ก็ไปเล่นของกันนั่น”

“ตูดในห้องน้ำบ้านเพื่อน ที่บ้านเขาไม่มีคนอยู่ พ่อกับแม่เขาไปทำงาน”

“ในห้องน้ำโรงเรียน ก็ขออนุญาตอาจารย์มาเข้าห้องน้ำ เขาก็ให้ตูดยาบ้า ก็ลองตูด”

“พอโดดเรียน แล้วหลังโรงเรียนมันเป็นป่า ก็เข้าไปตูดกันกับเพื่อน ก็อยากลองตูดดูว่าเป็นไง”

“เพื่อนเขาพาไป ก็ชวนกัน เขามอบมีขอให้ลอง ก็ไปลองกันที่ตึกข้างตึกที่เขาทำก่อสร้าง”

สถานที่ใช้ยาบ้าของเด็กและเยาวชนในครั้งแรก พบมากที่สุดคือ ตามบ้านเพื่อน ไม่น่าจะเป็นใน ห้องน้ำห้องส่วนตัว หรือห้องรับแขก ในบ้านของเพื่อนในช่วงเวลาที่ไม่มียุคคลอื่นๆ อยู่ในบ้าน และเป็นบ้าน เพื่อนที่มีการค้าขายยาบ้าอยู่แล้ว ในห้องน้ำโรงเรียน บริเวณหลังโรงเรียน และตามสถานที่ที่รกร้างต่างๆ เช่น อาคารที่กำลังก่อสร้าง จะพบว่าเด็กและเยาวชน จะใช้สถานที่ในการใช้ยาบ้าครั้งแรกให้ห่างจากบ้านของ ตนเอง เนื่องจากต้องการปกปิดผู้ปกครองและบุคคลในครอบครัวไม่ให้รู้ว่าตนเองเป็นผู้ใช้ยาบ้า

2.2.4 ปริมาณยาบ้าที่ใช้ในครั้งแรก

จากการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชน ถึงปริมาณยาบ้าที่ใช้ในครั้งแรกว่า

“ครั้งแรก ครั้งเดียว เพื่อนลนให้ครับ”

“มันเล่นกันหลายคน 3 คน ก็เล่นกันเม็ดหนึ่ง”

“ผลัดกันตูด คนละที ไม่ถึงเม็ดเลย”

“2 เม็ด คนละเม็ดกันกับเพื่อน ไม่ถึงนาทีเดียว โดนไฟมันก็ละลายแล้ว”

“เม็ดเดียว 2 คน ผลัดกันคนละที สองที แปปเดียวเอง”

“พอโดนไฟมันจะละลายเป็นน้ำสีดำๆ พอลงไปจนมันจะเป็นควันลอยขึ้นมา แปปเดียวเอง เม็ดเดียว”

จากการศึกษาพบว่า ในการใช้ยาบ้าของเด็กและเยาวชน จะเริ่มในปริมาณที่ไม่มากนัก คือ ตั้งแต่ครั้ง เม็ดจนถึง 2 เม็ด ทั้งนี้เนื่องจากการที่ร่างกายเด็กและเยาวชน ไม่เคยสัมผัสยาบ้ามาก่อน เมื่อมาใช้ครั้งแรก แม้ จะมีปริมาณไม่มากนัก แต่ก็ส่งผลต่อร่างกายได้ชัดเจน และส่งผลได้เป็นระยะเวลานาน เมื่อเทียบกับ ปริมาณที่เท่าเดิม สำหรับการใช้ในครั้งต่อๆ มา และพบว่าการใช้ยาบ้า 1 เม็ดใช้เวลาเพียงไม่กี่นาที เพราะเม็ด ยามีขนาดเล็ก และละลายได้เร็วเมื่อโดนความร้อน

2.2.5 วิธีการได้ยาบ้าในครั้งแรก

เด็กและเยาวชนได้เล่าถึงวิธีการที่จะได้ยามาเพื่อการใช้ครั้งแรกว่ามีที่มาดังนี้

“ก็เพื่อนเขาเอามา จากที่ไหนก็ไม่รู้ แล้วก็มาชวนให้เสพ”

“ไม่เสียดังค์ครับ เพื่อนเขาไปเป็นคนเอามา”

“บ้านเพื่อนเขาขาย เขาก็เอามาขายในโรงเรียน แล้วก็แบ่งให้เราเสพย์ด้วย ไม่เสียดังค์หรอก แต่พอต่อๆ ไปเขาก็เอามาขายให้”

“ตอนแรกลองฟรีครับ ตอนหลังก็ช่วยกันออกดังค์ไปซื้อ”

“ลูกพี่ลูกน้องกัน เขาเสพย์อยู่แล้วเขาไปซื้อมา แล้วก็มาแบ่งกันดูด”

จากการศึกษาพบว่า การได้ยาบ้ามาเพื่อใช้ครั้งแรกของเด็กและเยาวชนนั้น กลุ่มตัวอย่างจำนวน 42 คนในการศึกษาได้ยาบ้ามาฟรี จากบุคคลใกล้ชิด เช่น เพื่อน ญาติพี่น้อง นำมาให้ทดลองใช้หรือชักชวนให้ใช้ก่อน แล้วต่อๆ มาจึงมีการเสียค่าใช้จ่ายในการใช้ แต่ก็พบว่ามียุวชนและเยาวชนจำนวนหนึ่ง ที่มีการเสียค่าใช้จ่ายในการใช้ยาบ้า

“ก็ให้เงินเพื่อนไปซื้อมา แล้วเอามาดูดด้วยกัน”

“เสียเงินซื้อมาจากเพื่อนตอนแรกเลย 100 บาท ก็เอามากินกับกระทิงแดง”

“ตอนแรกเลย ก็ช่วยกันออกเงิน 2 คนกับเพื่อน แล้วเพื่อนไปซื้อแถวๆ ในซอยแล้วมาแบ่งกันดูด”

2.2.6 ผลของการใช้ยาบ้าในครั้งแรก

เมื่อเด็กและเยาวชนได้นำยาบ้าเข้าสู่ร่างกายในครั้งแรกแล้วนั้น โดยเฉพาะวิธีการดูดของยาบ้าเข้าไปในโพรงจมูกจะถูกดูดเข้าไปในปอดเข้าสู่กระแสเลือด ผ่านหัวใจ และสูงขึ้นสมองและส่งผลกระทบต่อสมองในเวลาที่รวดเร็ว ประมาณ 8-10 วินาที และส่งผลต่อร่างกายและจิตใจ ซึ่งจะมากขึ้นเรื่อยๆ ขึ้นอยู่กับปริมาณของยาบ้าที่ดูดเข้าไป (ป.ป.ส. 2540 : 26) ในการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชน กังวลที่เกิดภายหลังการใช้

“หนูก็ไม่รู้เหมือนกันอยู่ได้ไง ไม่กินอะไรเลย ไม่อยากกินอะไร แบบมันเบื่ออาหารไปหมด” แต่หัวน้ำนะแบบว่ามันจะคอแห้ง”

“มันก็คล้ายเครียดได้ พอเราเสพย์เข้าไปแล้วมันจะสบายใจ ลืมเรื่องทุกข์ไปได้ทุกอย่างที่เป็นความทุกข์ เราไม่คิดถึงมันเลย มันช่วยตรงนี้ได้เยอะมาก ทำให้รู้สึกอารมณ์ที่ร่าเริงตลอดเวลา”

“พอมันติดนะ อะไรที่เราไม่ชอบ อะไรที่เราไม่ยอมทำ แบบขี้เกียจทำงานบ้าน พอเสพย์เข้าไปมันทำให้ทำได้”

“ตอนยังไม่เสพย์เวลาเรียนนั่งฟังอาจารย์จะง่วงทุกที พอดูดเข้าไปแล้ว หนูจะนั่งฟังอาจารย์ได้นาน ตั้งใจฟัง แล้วก็ไม่ง่วง”

“ชอบแต่งรอยอยู่แล้วก็ชอบทำแล้วรื้อ รื้อแล้วทำใหม่ทำได้ทุกวัน ไม่เบื่อเลย”

“ทำรายงาน ทำการบ้าน จะมีสมาธิมากเลย นั่งทำโดยไม่ลืมนะ ก็ส่งงานทันเวลา”

“หัวใจเต้นเร็วขึ้น เอามือจับตุนะ แบบตุบๆ เลย แล้วคล้ายๆ ว่าเหมือนจะอยู่นิ่งไม่ได้ ต้องหาอะไรทำ”

เมื่อยาบ้าเข้าสู่ร่างกายแล้วก็จะออกฤทธิ์ต่อตัวผู้ใช้ทั้งทางร่างกายและจิตใจ จากการศึกษพบว่า ภายหลังการใช้ยาบ้าครั้งแรก เด็กและเยาวชนจะรู้สึกตัวตนเองหัวใจเต้นแรง และเร็วขึ้น และไม่สามารถที่จะอยู่นิ่งเฉยได้ ซึ่งอาการเช่นนี้ เด็กและเยาวชนเรียกว่า “ติด” ทำให้ตนเองขยันขึ้น สามารถทำงานหรือกิจกรรมต่างๆ ทั้งที่ตนชอบและไม่ชอบได้ในระยะเวลานาน โดยไม่เบื่อ และไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย นอกจากนี้ยังทำให้รู้สึกสบายร่าเริงแจ่มใส หายจากความทุกข์ใจ กระปรี้กระเปร่า ไม่รู้สึกหิว ไม่ง่วงนอน ผลจากการใช้ยาบ้าครั้งแรกนั้น บุคคลอื่นจะยังไม่สามารถสังเกตได้ เนื่องจากการใช้ครั้งแรก ซึ่งมีปริมาณการใช้ยาที่

ไม่มากนัก ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงผิดปกติไปจากบุคคลทั่วๆ ไป ผลที่เกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อบุคคลที่ใช้ที่สามารถรับรู้การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ภายหลังจากการหมดฤทธิ์ของการใช้ยาบ้าในครั้งแรกนั้น จากการศึกษาพบว่าไม่มีความแตกต่างไปจากปกติ ก่อนที่เด็กและเยาวชนจะได้เข้าสู่การใช้ยาบ้า โดยจะรับรู้อาการหมดฤทธิ์ของยาบ้าว่ารู้สึกหมดแรง ง่วงนอน หิวข้าว เพลียและเหนื่อย ความขยันหมดไป

“ก็ไม่มีอะไรมาก มันก็เริ่มหมดแรง แล้วก็อยากนอน”

“พอหมดฤทธิ์ก็หิวข้าว ง่วงนอน แล้วก็ขี้เกียจเหมือนเดิม”

“ขี้เกียจแล้วก็อยากนอนอย่างเดียวเลย”

กล่าวได้ว่า เด็กและเยาวชนเมื่อใช้ยาบ้าครั้งแรกแล้ว ฤทธิ์ของยาบ้าทำให้ตนเองรู้สึกว่ายันขึ้น ร่าเริงแจ่มใส กระปรี้กระเปร่า ไม่ง่วงนอน ไม่หิว มีสมาธิในการทำงาน ในการเรียน สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้นาน โดยไม่เบื่อ และไม่เหนื่อย เมื่อหมดฤทธิ์ยา ก็จะมีความรู้สึกหมดแรง ง่วงนอน หิว และความขยันหมดไปเพียงเท่านั้น ทำให้เด็กและเยาวชนรับรู้ถึงผลดีที่มีต่อตนเองมากกว่าผลเสีย จากการรับรู้ถึงผลดีของยาบ้า ทำให้เด็กและเยาวชนใช้ยาบ้าในครั้งต่อๆ มา

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลการใช้ยาบ้าในครั้งต่อๆ มา

การที่เด็กและเยาวชนได้มีโอกาสทดลองใช้ยาบ้าในครั้งแรกแล้วนั้น ทำให้เด็กและเยาวชนได้รู้จักรสชาติของยาบ้า วิธีการใช้ นับเป็นประสบการณ์ตรงที่ได้เกี่ยวข้องกับยาบ้า และจากประสบการณ์ในการใช้ยาบ้าครั้งแรกของเด็กและเยาวชนที่ให้ความหมายต่อการใช้ยาบ้าในทางบวก ว่ายาบ้าส่งผลดีต่อตนเองในหลายๆ ด้าน ทำให้เด็กและเยาวชนหันมาใช้ยาบ้าในครั้งต่อๆ มา และกลายเป็นผู้ติดยาบ้าในเวลาต่อมาอีกด้วย การใช้ยาบ้าในครั้งต่อๆ มาของเด็กและเยาวชนจะนำเสนอในประเด็นดังต่อไปนี้

2.3.1 บุคคลที่ร่วมใช้ยาบ้า บุคคลที่ร่วมกันใช้ยาบ้ากับเด็กและเยาวชน จากการสัมภาษณ์ เด็กและเยาวชนจะกล่าวถึงบุคคลที่ร่วมเสพด้วยว่า

“ก็เล่นดูตลกกับเพื่อน หลายคนสนุกดี แย่งกันดูด”

“เล่นกันกับเพื่อน รักกันดี มีอะไรเราก็แบ่งกัน เป็นกลุ่มเดียวกัน เรามีเราแบ่ง เพื่อนมีเพื่อนก็ให้”

“ผลัดกันกับเพื่อน ก็ต้องมีคนคอยดูต้นทางให้ พอเราดูดเสร็จ เพื่อนก็มาดูด เราก็ไปดูดต้นทาง”

“บางทีก็ 2-3 คน บางทีก็เป็นสิบยังมีเลย เอาของมารวมกัน”

“เล่นกันหลายๆ คน เรามีของก็เอามาแบ่งเพื่อน สงสารมัน มีก็แบ่งกัน เวลาเพื่อนมีก็เอามาแบ่ง”

บุคคลที่ร่วมใช้ยาบ้าในครั้งต่อๆ มายังเป็นบุคคลกลุ่มเดิมที่ใช้ด้วยกัน ทั้งนี้เพราะเด็กและเยาวชนรู้ว่าการใช้ยาบ้าเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย เพื่อป้องกันการโดนจับได้จากพ่อแม่ ผู้ปกครอง และตำรวจ จึงร่วมกันใช้กับบุคคลที่มีความคุ้นเคยกัน แม้ว่าการใช้ยาบ้าในครั้งต่อๆ มา เด็กและเยาวชนจะสามารถรู้จักวิธีการใช้ วิธีการไว้ยาบ้า และสามารถทำอุปกรณ์ได้ด้วยตนเอง แต่ก็พบว่า เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ก็ยังนิยมที่จะใช้ยาบ้าร่วมกันกับเพื่อนโดยคำนึงถึงความสุขสนุกสนานในการได้ร่วมกันใช้ยาบ้ากับเพื่อน เป็นการแสดงถึงความมีน้ำใจ แบ่งปันกัน ทำให้มีความรักและสามัคคีกันในหมู่เพื่อน และเพื่อนยังคอยดูแลความปลอดภัยให้ตนเองในขณะที่ใช้ยาบ้าอีกด้วย

จากการสัมภาษณ์แม้ว่าเด็กและเยาวชนจะนิยมร่วมใช้ยาบ้ากับบุคคลอื่นก็ตาม แต่ก็พบว่ามีเด็กและเยาวชน ที่หันมาใช้ยาบ้า เพียงลำพังคนเดียว ซึ่งเด็กและเยาวชนในส่วนนี้กล่าวว่า

“หลังๆ มาก็มาเล่นคนเดียว เพราะเล่นเยอะขึ้นๆ มันเริ่มไม่พอ มันไม่เต็ม”

“เล่นกันหลายคน ของมันมีน้อย มันไม่พอ ก็เลยมาเล่นคนเดียว”

“ดูก่อน ถ้าของมีเยอะก็เล่นกับเพื่อน ถ้ามีน้อยเราก็เอากลับมาเล่นคนเดียว”

“ก็กลัวไม่พอที่จะเล่นคนเดียวก่อนส่วนหนึ่ง แล้วอีกส่วนหนึ่งเอาไปเล่นกับเพื่อน (เพราะอะไรล่ะคะ) ก็เพื่อนมันไม่มีมันก็อยากเล่น แต่เราเล่นไปก่อน กลัวไม่เต็มที่เหลือค่อยไปเล่นกับเพื่อน”

“ก็ทำอะไรเป็นทุกอย่าง อย่าง แล้วหลังๆ มากี่เล่นคนเดียวได้ ดูคนเดียวเลย เมื่อก่อนยังทำไม่ค่อยเป็น ก็ต้องอาศัยดูตัวด้วยกันกับเพื่อน”

การใช้อย่างในครั้งต่อๆ มา เพียงลำพังของเด็กและเยาวชนนั้น เนื่องจากเด็กและเยาวชนสามารถที่จะหาอย่างมาได้ด้วยตนเอง เชี่ยวชาญในวิธีการใช้และสามารถทำอุปกรณ์ได้ด้วยตนเองและเมื่อเด็กและเยาวชนได้ใช้อย่างบ่อยขึ้น จนกลายเป็นบุคคลที่ติดอย่าง จนทำให้ร่างกายต้องการอย่างในปริมาณที่มากขึ้น และบ่อยขึ้น ทำให้เด็กและเยาวชนหันมาใช้ด้วยตนเองมากขึ้น ซึ่งจะทำให้ได้รับปริมาณอย่างที่มากเพียงพอต่อความต้องการ โดยไม่ต้องแบ่งให้บุคคลอื่น

2.3.2 วิธีการใช้อย่าง

การใช้อย่างในครั้งต่อๆ มาของเด็กและเยาวชนนั้นพบว่ามีการใช้วิธีดูดแบบหลอด และการดูดแบบผ่านน้ำ และวิธีการฉีด โดยเด็กและเยาวชนจะใช้วิธีการดูดแบบผ่านน้ำมากกว่าวิธีการดูดแบบหลอด วิธีการใช้อย่างในครั้งต่อๆ มาของเด็กและเยาวชน สามารถแยกอธิบายได้คือ

2.3.2.1 การดูดแบบผ่านน้ำ เป็นวิธีการที่พบมากที่สุด และเป็นที่ยอมรับของเด็กและเยาวชนในการใช้อย่างในครั้งต่อๆ มา ซึ่งเด็กและเยาวชนได้พูดถึงการใช้วิธีดูดแบบผ่านน้ำดังนี้

“ตอนแรกเล่นนั้นก็ดูธรรมดา แล้วก็มาอมน้ำไว้ในปากแทน พอหลังๆ ก็มาเล่นแบบผ่านน้ำ (อย่างไหนดีกว่ากัน) ตัวผ่านน้ำดีที่สุด สมมติว่าอมน้ำไปปล่าว เดี่ยวน้ำมันก็ไหลมาเปียกหลอด เดี่ยวมันก็ใส่ของเราไปปล่าว ถ้าเกิดว่าอมหลอดไม่อมอะไรเลยอย่างนั้นมันขมคอ แล้วมันจะร้อนปาก ถ้าอมลูกอมก็จะหวานขึ้นแต่ก็ยังขมมัว แล้วมันก็ร้อนปากอีกหนะคะ อมเหรียญอย่างนี้ (ทำท่าประกอบ) แล้วเหรียญมันโดนลิ้นเรา เดี่ยวมันก็จะขมคะ ก็ต้องทำตัวผ่านแล้วใส่ยาหอมแล้วมันจะเย็นๆ คือเหมือนฮอลล์หนะคะ”

“ลอกฟอยล์ เอาฟอยล์มาแล้วเอาไฟแช็คจุดแล้วลอกออก แล้วก็ต้องลดให้ฟอยล์ไม่มีสารตะกั่ว แล้วก็นี้ก็เอาย่างไปใส่แล้วก็เอาตัวผ่านน้ำ จับแล้วก็ดูด (ตัวผ่านน้ำเป็นอย่างไร) เป็นขวดแล้วมีเป็นใจรับ เป็นตัวอะไรสหรับยาวขนาดนี้ เอาหลอดยานัดต์มาทำ”

“ตัวผ่านน้ำ พอเสพแล้วมันดีกว่าหลอด ตัวผ่านน้ำมันจะช่วยกรอง ช่วยรักษาสุขภาพเรามากกว่า ถ้าดูดหลอดมันจะเจ็บคอ เพราะมีน้ำมันเยอะ”

“ใช้ตัวผ่าน ก็เอาขวดยาสูบมาทำ ในน้ำบางที่ผมก็ใช้เป็นน้ำส้ม มันจะหอมดี”

“ดูดแบบใช้หลอด แล้วมันเจ็บคอ เจ็บจนแสบ บางทีเคยไอออกมาแล้วมันมีเลือดด้วย ก็เลยมาใช้ตัวผ่าน มันจะดีกว่า เราจะไม่โหม”

“ทำตัวผ่านครับ ใช้ขวดอะไรก็ได้ ขวดนมเปรี้ยวก็ได้ เอามาเจาะรู แล้วเอาหลอดยานัดต์ บางคนก็เอาปากกาที่หมดแล้วมาตัดเอาครับ ใช้แล้วก็เก็บเอาไว้ใช้ได้อีก”

“ใช้ตัวผ่าน ใช้แล้วเก็บไว้ใช้ได้อีก (ตัวผ่านมันคืออะไรคะ) มันจะนุ่ม มันจะไม่ขมคอ”

“อมน้ำเอาไว้ในปาก แล้วก็อมหลอดอีกที เวลาดูดมันจะดังบูมๆ ในปาก ต้องคนทำเป็นนะเพราะน้ำมันจะไหลลงมา จะเสียของได้ เสรีก็บ้านน้ำทั้ง”

“ก็บางทีถ้าไม่มีตัวผ่าน ก็อาศัยน้ำไว้ในปาก แล้วบ้วนน้ำทิ้ง แรกๆ ก็กลืนน้ำเข้าไปบ้าง ไหลลงมาใส่ ยาบ้า ก็ไม่ค่อยชอบ”

การดูดแบบผ่านน้ำนั้นจากการศึกษาพบว่า ทำได้ 2 แบบคือ แบบแรกการอมน้ำไว้ในปากแล้วก็อม หลอดดูด แล้วใส่ยาบ้าลงในกระตาดฟอยล์ จึงใช้ไฟแช็คกลนใต้ฟอยล์ให้ยาบ้าละลายและเป็นควันลอยขึ้นและจึง ใช้หลอดดูดให้ควันเข้าไปผ่านน้ำในปาก เสร็จแล้วจึงบ้วนน้ำทิ้ง วิธีนี้จะใช้เวลาที่รวดเร็ว ไม่ต้องทำอุปกรณ์ตัว ผ่านน้ำ รูปแบบนี้ไม่เป็นที่นิยม เพราะจะต้องมีความชำนาญ ในการที่จะไม่ให้น้ำไหลลงมาในกระตาดฟอยล์ แล้วทำให้ยาบ้าเกิดการเสียหาย การดูดแบบผ่านน้ำที่เป็นที่นิยมคือ การทำตัวผ่านน้ำ ซึ่งจะเป็นการนำขวด แก้ว หรือขวดนมเปรี้ยวต่างๆ มาเจาะรูด้านข้างแล้วนำหลอดยาคันดัดหรือใช้ปากกาที่ตึงใส่ออกแล้วมาตัดให้มี ความโค้ง เสียบเข้าไปเพื่อใช้เป็นทางให้ควันของยาบ้าซึ่งอยู่บนกระตาดฟอยล์ที่ถูกกลนด้วยไฟแช็คลอยเข้าไป ผ่านน้ำที่อยู่ภายในขวด นอกจากภายในขวดจะบรรจุน้ำแล้ว เด็กและเยาวชนยังมีการดัดแปลงเพื่อให้มีรสชาติ ของการดูดที่ดีขึ้น โดยการใส่ยาหอมลงไปใ้ในน้ำหรือใช้น้ำหวานแทนน้ำเปล่า จะทำให้ได้รสชาติที่นุ่ม และ ความขมลดลงไป อุปกรณ์ในการดูดแบบผ่านน้ำจะเรียกว่าโจ้ เมื่อใช้แล้วสามารถนำกลับมาใช้ได้อีก การที่เด็ก และเยาวชนนิยมใช้วิธีการดูดแบบผ่านน้ำ เนื่องจากการดูดแบบผ่านน้ำจะทำให้ลดความขมของยาบ้า ทำให้มี รสชาติที่นุ่มกว่า และเข้าใจว่าน้ำจะเป็นตัวกรองเขม่าหรือที่เรียกกันว่า “ซี้ยา” ก่อนที่จะดูดเข้าไป ซึ่งจะทำให้ ไม่เจ็บคอ ไม่ทำลายสุขภาพเหมือนวิธีอื่นๆ

2.3.2.2 การดูดแบบหลอด การดูดแบบนี้ เป็นวิธีที่พบมากที่สุดในการใช้ยาบ้าครั้งแรกของเด็ก และเยาวชน และในการใช้ยาบ้าในครั้งต่อๆ มาเด็กและเยาวชนก็ยังใช้วิธีนี้อยู่ แม้ว่าจะลดลงเมื่อเทียบกับการ ดูดแบบผ่านน้ำ โดยให้สัมภาษณ์ถึงวิธีการดูดแบบหลอดว่า

“ก็ตอนแรกก็ดูดหลอด แล้วก็ใช้วิธีนี้มาตลอด (เคยใช้วิธีอื่นบ้างมั๊ยคะ) เคยดูดผ่านน้ำ แต่มันจืด มัน ไม่ถึงยา ดูดแบบหลอดมันจะแรงกว่า”

“ก็ใช้ฟอยล์ แล้วก็เอายาใส่เข้าไปแล้วเอาไฟลน แล้วก็ดูดใช้กระตาดฟอยล์มวนเป็นหลอดดูด บางทีก็ จะอมเหรียญไว้ไม่ให้มันจะมีเขม่าสีขาวๆ ก็จะมีเหรียญไว้ตรงใต้ลิ้น เอาลิ้นดันไว้แล้วก็สูบเข้าไป พอหนูเอา เหรียญออกมามันจะมีสีขาวๆ ติดออกมา มันจะทำให้คอเราแสบ”

“มันก็ขมนะ แต่หนูก็อมลูกอม เช่นฮอลล์ แล้วดูดมันจะหวาน แล้วก็เย็นๆ ทำให้ไม่ค่อยขม”

“ดูดแบบหลอดมาตลอดเลย เคยดูดแบบผ่านน้ำ แต่ว่าซี้เกียจต้องเก็บเอาไว้ใช้มันเก็บลำบาก แล้วถ้า ไม่เก็บก็ต้องมาทำตัวผ่านอยู่ ดูดหลอดเนี่ยลอกฟอยล์อย่างเดียว เร็วดี”

จากการศึกษาพบว่าเด็กและเยาวชนส่วนหนึ่งที่ใช้วิธีการดูดแบบหลอด ตั้งแต่การใช้ยาบ้าครั้งแรก มาโดยตลอดแม้จะมีการทดลองวิธีการใช้แบบอื่นๆ แต่ก็มักจะหันกลับมาใช้วิธีการดูดแบบหลอดตามเดิม โดยให้ เหตุผลว่า การดูดแบบผ่านน้ำจะทำให้ประสิทธิภาพของยาลดลง ทำให้มีรสชาติที่จืดจาง และต้องเสียเวลาทำ อุปกรณ์มากกว่าและมีความยุ่งยากในการเก็บอุปกรณ์ และที่นิยมการดูดแบบหลอด เนื่องจากรู้สึกว่าทำให้ได้ รสชาติของยาบ้าที่แรง มีความสะอาด และรวดเร็วในการเสพครั้งต่อๆ มา เด็กและเยาวชนจะมีเทคนิคใหม่ๆ เข้ามาใช้ในการดูดแบบหลอด เช่น ใช้การอมเหรียญเพื่อกรองซี้ยา และอมลูกอมเพื่อให้ได้รสหวาน และทำให้ เย็นคอในขณะที่ดูดยาบ้าเข้าไป

2.3.2.3 การฉีด จากการศึกษากับเด็กและเยาวชน เพียง 1 คน เท่านั้น ที่ใช้วิธีการฉีด และใช้วิธี การนี้เพียงไม่กี่ครั้ง เพราะการใช้วิธีการนี้จะทำให้ถูกตรวจจับได้ง่าย และทำให้รู้สึกว่าการฉีดเจ็บเวลาฉีด

“เอาละลายน้ำ ทำให้เป็นผงแล้วละลายน้ำ แล้วก็ต้ม ต้มในผ้าใก้ ผาเบ๊บซี่ แล้วก็ต้ม ต้มแล้วก็ฉีดไปในแขน ตรงโคนผม ตรงไหนก็ได้ที่มีเส้นเลือดขึ้น แล้วก็มึนเลย จะติดมากกว่ามันจะไปตามเส้นเลือด แล้วตรวจปัสสาวะก็จะหาไม่เจอ แต่มันเจ็บ แล้วก็ตำรวจตรวจง่าย ดูตามรอยแผลเขาจะรู้เลย”

2.3.3 สถานที่ใช้ยาบ้า

เด็กและเยาวชนได้กล่าวถึงสถานที่ที่ใช้ยาบ้าในครั้งต่อๆ มา ดังนี้

“ห้องน้ำโรงเรียนค่ะ บางทีก็โดดเรียน บางทีก็ขออนุญาตครูมาเข้าห้องน้ำ (มากันหลายคนมั้ยะ) ก็ทีละ 2 คน 3 คน อาจารย์เขาไม่ว่า แต่บางทีก็ป่นๆ แต่ก็ได้มา แล้วก็มาดูดกัน”

“บนห้องเรียนครับ ตอนเช้า (แล้วในห้องเรียนมีใครอยู่บ้าง) ก็ช่วงตอนเช้าเนี่ยไปโรงเรียนตอนเช้าเลย (เช้าๆ เนี่ย เวลาเท่าไรคะ) ประมาณ 6 โมงกว่าเกือบครึ่งอย่างนี้”

“เวลาดูด ดูดกันในห้องน้ำค่ะ บางทีก็หลังห้องเรียน ตอนพักกลางวัน เพราะจะไม่หิวไม่กินข้าวกลางวัน เพื่อนๆ ลงไปกันหมดแล้ว บางทีก็ให้เพื่อนคอยดูอาจารย์ให้”

“หลังโรงเรียนมันเป็นป่ารกๆ ไม่ค่อยมีคนมา บางทีก็ดูดกันแถวๆ นั้น”

“ดูดในบ้านเลย ตอนเช้าพ่อแม่ออกไปทำงาน ผมก็พาเพื่อนเข้ามาดูดในบ้าน ตอนเย็นก็ออกไป พ่อแม่ก็กลับมาตอนเย็น”

“ดูดในห้องนอนตัวเองแหละครับ บางทีก็ในห้องน้ำ ตอนเข้าไปอาบน้ำเจ๊ย กันพ่อกับแม่สงสัย”

“พอทำเป็นดูดเป็นแล้ว ก็เอามาดูดเองที่บ้านเลย เล่นคนเดียวเลย”

“บางทีก็ออกเงินกันเปิดโรงแรมดูดเลย ดูดเสร็จมีโทรศัพท์ให้ดูด้วย นอนเล่นกันก่อน (ค่าห้องราคาเท่าไรคะ) ก็ 400-500 ช่วยๆ กันออก”

“ดูดที่ตรงที่ซื้อเลย แบบว่าเขาเปิดบ้านให้ดูด ทำเป็นห้องเลย ซื้อแล้วดูดเลย ไม่ต้องเอาออกมา เดี๋ยวโดนจับได้ มีคนดูต้นทางให้ ไม่ต้องห่วงเรื่องความปลอดภัย”

“ก็ไปเที่ยวครับ เวลาไปเที่ยวดิๆ ไปดูหนัง เจอที่มีดๆ พวกผมก็เข้าไปดู”

“ห้องน้ำปั้ม ตามห้องน้ำทั่วๆ ไป บางทีจอตลอดเลย แล้วก็เดินเข้าไปแอบนั่งเล่นในป่าครับ”

“บนตึกที่เขาทำลังก่อสร้าง ยังไม่เสร็จเนี่ยก็ขึ้นไปเล่นกัน บางทีตึกที่เขาซื้อแล้ว ทิ้งเอาไว้ก็ขึ้นไปนั่งดูดกัน”

“ก็เสฟที่บ้านเพื่อนค่ะ พ่อแม่เขาไม่อยู่ ก็ไปเล่นกันในบ้านเรา”

จากการศึกษาพบว่า การเลือกสถานที่เสพยาบ้า ไม่ว่าจะเป็นครั้งแรกหรือครั้งใดๆ ก็ตาม เด็กและเยาวชนจะเลือกสถานที่ที่มีความมิดชิด ปลอดภัยจากตำรวจและการที่ผู้อื่นจะมา พบเห็น เนื่องจากเด็กและเยาวชนทราบว่าการเสพยาบ้านั้นเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย การเลือกสถานที่เสฟจึงต้องปลอดภัยนอกจากตำรวจแล้ว ยังต้องเป็นที่ที่ปลอดภัยจากผู้คน เช่น พ่อ แม่ ครู เพื่อนญาติพี่น้อง สถานที่ใช้ยาบ้าของเด็กและเยาวชนนั้น ถ้าเป็นสถานที่ในโรงเรียน จากการศึกษาค้นคว้า เด็กและเยาวชนจะใช้ห้องน้ำเป็นสถานที่เสฟมากที่สุด นอกจากนี้ก็ยังใช้บริเวณด้านหลังโรงเรียน ด้านหลังอาคารเรียน และ ภายในห้องเรียน โดยจะคอยให้เพื่อนที่ร่วมเสฟด้วยกันคอยดูต้นทางให้แล้วผลัดกันเสฟ และพบว่าเด็กและเยาวชนที่เสพยาบ้าจะมาโรงเรียนในเวลาเช้ามาก เพื่อจะได้ใช้สถานที่เสฟโดยปลอดภัยจากอาจารย์และเพื่อนนักเรียนคนอื่น นอกเหนือไปจากสถานที่ในโรงเรียนแล้ว เมื่ออยู่ภายนอกโรงเรียน เด็กและเยาวชนก็จะใช้สถานที่ เช่น ห้องน้ำสาธารณะ สวนสาธารณะ อาคารที่กำลังก่อสร้าง อาคารร้าง และบ้านเพื่อน ซึ่งจะพบมากในการเสพยาบ้า

ครั้งแรก เนื่องจากเด็กและเยาวชนต้องการให้มีคนสอนในการเสพ จนกระทั่งเสพ จนเป็นแล้วก็จะหาวิธีการเสพมากระทำที่บ้านด้วยตนเอง ซึ่งถ้าหากมาเสพที่บ้านของตนเองนั้นก็จะใช้โอกาส ที่ไม่มีผู้คนอยู่ในบ้าน หรือจะแอบกระทำภายในห้องน้ำของบ้านและภายในห้องนอนของตนเอง นอกจากนี้ เด็กและเยาวชนได้มีการเข้าห้องพักชั่วคราวในการร่วมกันเสพยาบ้า เช่น ตามโรงแรม เป็นต้น

2.3.4 วิธีการได้มาซึ่งยาบ้า

เมื่อเด็กและเยาวชนใช้ยาบ้าในครั้งต่อๆ มา จะต้องออกเงินซื้อเอง ทำให้มีค่าใช้จ่ายในการเสพยาบ้าเพิ่มขึ้น จากที่ครั้งแรกๆ อาจได้ยาบ้ามาฟรี หรือขอเสพกับคนอื่นๆ ทำให้เด็กและเยาวชนพยายามเสาะหายาบ้า ทั้งการซื้อด้วยเงินสด และการได้มาโดยไม่ต้องใช้เงินและการซื้อยาบ้า มาเพื่อเสพด้วยวิธีการต่างๆ ที่ได้อธิบายดังต่อไปนี้

2.3.4.1 ที่มาของเงินเพื่อซื้อยาบ้า เงินที่เด็กและเยาวชนจะได้มาเพื่อนำไปซื้อยาบ้า สามารถจำแนกได้คือ

2.3.4.1.1 การได้รับเงินจากผู้ปกครอง เด็กและเยาวชนได้เล่าถึงการที่ได้รับเงินจากผู้ปกครองตลอดจนบุคคลในครอบครัวเพื่อให้ได้เงินไปซื้อยาบ้า

“ก็เงินที่พ่อแม่ให้มากินขนมที่โรงเรียน วันหนึ่งก็ 80 บาทมั้ง 100 บาทมั้ง ก็พอซื้อยาแล้วเพราะตอนกลางวันไม่กินข้าว”

“ก็เงินที่ได้มาโรงเรียนวันหนึ่งๆ ก็พอแล้วผมได้วันละ 100 บาท บางทีก็ขอคนโน้น คนนี้เพิ่มอีกญาติๆ รวมๆ กันบางทีเกือบพัน แล้วก็เอามาซื้อของมาเล่น”

“เงินค่าขนมที่ได้ หนูจะไม่กินข้าวเลยนะ ก็จะเก็บๆ พอได้ครบก็จะเอาไปซื้อมาเล่น”

“ก็บอกเขาว่า ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าทำรายงาน ก็จะได้เงินเพิ่ม (แล้วที่บ้านเขาไม่สงสัยหรอกจะขอบ่อยๆ แบบนี้) เขาก็ว่า ทำไมรายงานมีเยอะจังวะ เดี่ยวซื้อ เดี่ยวซื้อ แต่ก็ขอได้นะ”

“พอเสพมากขึ้น ยาก็เริ่มขาด ก็หยิบเงินในตะกร้าขายผักของแม่”

เด็กและเยาวชนที่กำลังศึกษาเล่าเรียน โดยปกติจะได้รับเงินค่าอาหารและค่าใช้จ่ายในการศึกษาจากผู้ปกครองและบุคคลภายในบ้านตลอดจนมีการโกหกผู้ปกครองเพื่อให้ได้เงินเพิ่มมากขึ้นแล้วนำไปซื้อยาบารวมไปถึงการเก็บรวบรวมเงินให้ครบ

2.3.4.1.2 ทำงานหาเงินด้วยตนเอง เมื่อเด็กและเยาวชนกลายเป็นผู้ติดยาบ้าและเสพยาบ้ามากขึ้น ทำให้เงินที่ตนได้รับจากผู้ปกครองไม่เพียงพอต่อการเสพยาบ้า จึงเกิดหาเงินด้วยตนเอง ด้วยอายุ วัยที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน และมีความรู้น้อย จากการสัมภาษณ์ งานที่เด็กและเยาวชนสามารถทำได้จะมีลักษณะดังนี้

“ผมมีรถมอเตอร์ไซด์ ก็บางทีจะขี่ซื้อยาให้เพื่อน แล้วก็ได้อายามาซื้อครับ”

“ขายพวงมาลัยครับ ตามแยกไฟแดง ก็ได้กำไรดีก็เอามาซื้อยา ต่อมาหลังๆ เนี่ยผมรับยามาขายเลย”

“ในซอยมีโต๊ะสนุก เวลาเล่นเราจะไม่นั่งอยู่แล้ว ก็เลยมารับจ้างเฝ้าโต๊ะสนุกเลยได้ตั้งค์ด้วย ชอบดูด้วย”

“เริ่มสูบนกขึ้น พอเงินไม่พอก็ไปหาอีก ไม่มีรายได้ก็ไปขายบริการทางเพศ ที่นี้ไม่ต้องห่วงเลยพี่ ทั้งจีน ไทย ลาว ญวน เขมร ได้หมดเลยพี่”

“รับจ้างขายผัก ก็ช่วยเขา คนรู้จัก ไปจัดร้านให้เขา เขาก็ให้เงินมา 150 ก็เอามาซื้อยา”

งานที่เด็กและเยาวชนทำจะเป็นงานรับจ้างทั่วไป โดยไม่ต้องมีทักษะและความชำนาญมากนัก เช่น รับจ้างขายผัก ขายพวกมาลัย งานบางอย่างเป็นสิ่งที่ตนคุ้นเคย เช่น จากการที่ตนเองเสพยาบ้าอยู่แล้วจึงรับจ้างซื้อขายให้เพื่อน หรือการรับจ้างเฝ้าโต๊ะสนุกเกอร์ซึ่งตนมีความชอบอยู่แล้ว และจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า มีเยาวชนหญิงหนึ่งคนที่ขายบริการทางเพศ เพื่อนำเงินมาใช้ในการเสพยาบ้า

2.3.4.1.3 การรวมเงิน เป็นการนำเงินของตนเองที่มีอยู่ แต่ยังไม่เพียงพอในการซื้อขายบ้า มารวมกับเงินของบุคคลอื่น ซึ่งจากการศึกษาพบว่า เป็นเพื่อนหรือญาติที่เคยเสพด้วยกัน แล้วนำเงินนั้นไปซื้อขายบ้ามาเสพร่วมกัน วิธีนี้เด็กและเยาวชนเรียกว่า “การหุ้กัน” ดังที่เด็กและเยาวชนพูดว่า

“ให้เงินกัน เอามารวมกัน แล้วเขาไปเอา แล้วเรารออยู่ที่บ้าน”

“ก็เงินที่บูให้ หนูก็เอามารวมกับเพื่อน ได้เม็ดหนึ่ง ก็ไปซื้อมาแบ่งกันเสพ”

“หุ้กันหลาย ๆ คน มันจะได้เยอะ ๆ แล้วมาดูดด้วยกัน”

2.3.4.1.4 การขโมยของในบ้านและนำของส่วนตัวมาขายหรือนำมาแลกกับยาบ้า จากการสัมภาษณ์พบว่า

“ก็พระที่พ่อเก็บไว้ หนูก็ขโมยเอามาขาย แล้วก็เอาไปซื้อขาย”

“ของในบ้านบางทีก็เป็นของใช้ ก็แอบเอาออกไปขาย แม้รู้เขาก็จะด่า บางทีก็ตีด้วย แต่ก็ยังทำนะ”

“ก็มีสร้อยทอง แม่ทำให้มานานแล้ว ก็เอามาขาย แล้วก็เอาสร้อยของน้องมาขายด้วย ก็รู้ว่ามันไม่ดี น้องร้องไห้ใหญ่เลย แต่มันอยากมาก ก็เลยต้องทำ”

จากการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชนที่เป็นผู้ขายยาบ้าด้วย พบว่า

“เค้าก็จะเอาโทรทัศน์มาแลกยา ก็เอามาแลกกัน เช่น ทางเกงยีนส์กับยา 2-3 เม็ด เราอยากได้อะไรก็บอกต๋อ ๆ ไป เครื่องใช้ไฟฟ้า แม้กระทั่งมอเตอร์ไซด์ก็เอามาจำหน่าย

“บางทีเขาก็เอาแหวนรุ่นมาแลก เม็ด สองเม็ด ก็ให้ไป บางทีก็เป็นลำโพง ขยายเสียง เครื่องเสียงก็มี (แล้วตีราคาดีเป็นของกันยังงี้) แล้วแต่เราจะกำหนดว่าจะให้กี่เม็ด แล้วก็ต่อรองกัน (นานมัยกว่าเขาจะมาถ่ายคืน) พวกนี้มันไม่กลับมาเอาหรอก”

“พวกก็ต๋อ อย่างนี้ผมชอบดนตรี เครื่องเสียงก็มี วิทย์ โทรทัศน์ บางทีพัดลมยังมีเลย”

ความต้องการให้ได้ยาบ้ามาเพื่อเสพนั่น ทำให้เด็กและเยาวชน มีพฤติกรรมขโมยของในบ้านของตนเองเอาไปขายเพื่อนำเงินมาซื้อขายบ้า หรือนำสิ่งของเหล่านั้นไปแลกกับยาบ้า รวมไปถึงการนำของใช้ส่วนตัวของตนออกมาตีค่าเพื่อแลกกับยาบ้า หรือนำมาขายให้ได้เงินไปซื้อขายบ้า ของที่มักนำมาขายหรือแลกเปลี่ยนกับยาบ้า เช่น โทรทัศน์ พัดลม วิทย์ เครื่องเสียง เครื่องดนตรี ของสะสม เช่น พระเครื่อง เครื่องประดับที่มีค่า จำพวกแหวนรุ่น สร้อยทอง รวมไปถึงเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย และรถจักรยานยนต์ โดยการนำมาแลกเปลี่ยนกับยาบานั้น จะกำหนดการแลกเปลี่ยนแล้วแต่ความพอใจของทั้งสองฝ่าย

2.3.4.1.5 ยืมเงินผู้อื่น แม้จะพบว่ามีเพียง 3-4 คน แต่จากการศึกษาก็จะทำให้ทราบว่า ความต้องการได้มาซื้อขายบานั้น จะทำให้เด็กและเยาวชนกระทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้ยาบ้า แม้กระทั่งการขอยืมเงินจากผู้อื่น ซึ่งส่วนใหญ่ คือ เพื่อนซึ่งเป็นเพื่อนที่ทั้งเสพและไม่ได้เสพยาบ้า

“เวลาไม่มีก็ยืมเพื่อน แต่เพื่อนเขาไม่ได้เสพนะ เขาก็ให้ยืม พอมีเราก็เอาไปคืน เขาก็รู้ว่าเราเล่นของ”

“เพื่อนเขาขายยาอยู่ บางทีเขาก็เอายามาให้ แต่ส่วนใหญ่จะยืมเงินซะมากกว่า พอมีก็ค่อยคืน บางทีมันก็ยกหนี้ให้เลย เพื่อนกัน”

2.3.4.1.6 การขายยาบ้า เด็กและเยาวชนที่มีการใช้ยาบ้าในครั้งต่อๆ มาจนติดแล้วนั้น ก็มักจะหันมาขายยาบ้าด้วยโดยในเวลาเดียวกันก็จะเป็นทั้งผู้เสพและผู้ขาย โดยให้สัมภาษณ์ว่า

“ก็บางทีคนที่มันเคยเล่นแล้ว เล่นเยอะๆ แล้ว ก็พยายามหาของให้ถูกขึ้น เพื่อที่มาสลอยเอากำไรเลยต้องไปหาของที่ถูกๆ”

“ก็เพื่อนๆ ก็ดูดกันเยอะ เราไปรับมาเยอะๆ จะได้ราคาถูกกว่า แล้วก็เอาของมาขายกินกำไรอีกได้ทั้งเงิน ของก็ได้เล่น”

“เราเอามาขายเองด้วย แล้วก็ดูดด้วย ไปที่แหล่งจะได้ราคาถูก ของก็มีคุณภาพดีกว่า”

การขายยาบ้าจะทำให้เด็กและเยาวชนได้ใกล้ชิดและสัมผัสกับยาบ้าโดยตรง และสามารถหาซื้อยาบ้าได้ในราคาที่ถูกกว่าการซื้อเพื่อมาเสพอย่างเดียว เนื่องจากซื้อในปริมาณมาก นอกจากจะได้เสพยาในราคาที่ถูกลงและได้ในปริมาณที่ต้องการแล้ว ยังทำให้มีรายได้อีกด้วย ซึ่งจะอธิบายถึงรายละเอียดของการขายยาบ้าในประเด็นต่อไป

2.3.4.2 การได้ยาบ้าโดยไม่ใช้เงิน ในการใช้ยาบ้าครั้งต่อๆ มา เด็กและเยาวชนส่วนหนึ่งมีวิธีการได้ยาบ้ามาโดยไม่ต้องใช้เงินสด ซึ่งให้สัมภาษณ์ถึงการได้ยาบ้าโดยไม่ต้องใช้เงินว่า

“ก็ไปซื้อเขาน้อยๆ จนซื้อมากแล้ว บางทีเราไม่มีเงิน เขาก็ให้ของมาก่อนให้เคได้ แล้วเราก็ออเงินไปจ่ายทีหลัง”

“ซื้อกับเขาน้อยๆ เขาจำหน้าได้ ก็เอายาให้มาฟรีๆ ก็มี”

“ถ้าไม่มีจริงๆ ก็ขอเขาติดไว้ก่อน บอกพี่ ผมหมุนเงินไม่ทันจริงๆ ขอก่อนได้มั๊ย แต่ต้องประวัติไม่เสียนะ พอมีก็เอาไปให้ ไม่เคยเบี้ยวเขาเลย”

“บางทีการที่เราพาเพื่อนไปซื้อ เหมือนกับหาลูกค้าให้เขา บ่อยๆ เข้า เขาก็ให้ของมาดูด บอกกูให้มึงแล้วพาเพื่อนมาซื้ออีกนะ”

“ถ้าวันไหนไม่มีจริงๆ ก็ขอเพื่อนดูด บางทีเพื่อนมันมีของเยอะๆ มันก็เอามาเลี้ยงเรา”

“ตอนที่เรามีเราก็กแบ่งเพื่อน ดูดด้วยกัน พอเพื่อนมีเพื่อนก็แบ่งเรา แบ่งกันดูด เพื่อนเยอะไม่ขาดยาหรอกครับ”

“บางทีนะก็ตัดกรอ ใครผ่านมาก็ขอเขาบ้าง บอกเฮ้ยมีเยอะแบ่งกันดูดมั่งสิ มันรู้ว่าเราพวกเยอะก็แบ่งๆ ให้ก็ได้ดูด”

การได้มาซื้อยาบ้าโดยไม่ต้องใช้เงินสดนั้น เด็กและเยาวชนสามารถได้ยาบ้ามาโดยการได้เครดิตจากผู้ขายยาบ้าหรือเจ้าของยาบ้า ที่มีความไว้วางใจ ให้สามารถนำยาบ้ามาก่อน แล้วชำระเงินภายหลัง ทั้งนี้ความไว้วางใจที่เกิดจากความคุ้นเคยกัน ในลักษณะของผู้ซื้อและผู้ขาย ที่ผู้ซื้อทำตนเป็นลูกค้าที่ดี เป็นลูกค้าขาประจำ การแนะนำหรือชักชวนบุคคลอื่นให้ไปซื้อยาบ้า เป็นการช่วยสร้างรายได้ให้แก่ผู้ขาย ซึ่งผู้ที่แนะนำให้ไปก็อาจได้รับผลตอบแทนเป็นยาบ้าได้ และการที่เด็กและเยาวชนจะได้ยาบ้ามาเสพอีกทางหนึ่งโดยไม่ต้องให้เงินก็คือ การแบ่งปันยาบ้าระหว่างกลุ่มบุคคลที่ใช้ยาบ้าร่วมกัน นอกจากนี้ยังมีการใช้การข่มขู่ เพื่อรีดไถยาบ้าจากบุคคลอื่นอีกด้วย

2.3.4.3 การซื้อขายยาบ้า การซื้อขายครั้งแรกเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่จะได้ยาบ้ามาโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการได้มาและได้มาจากบุคคลใกล้ชิด แม้ว่าจะมีเด็กและเยาวชนบางคนเสียเงินในการซื้อขายยาบ้าเพื่อเสพครั้งแรกก็ตาม แต่ก็เป็นการฝากให้บุคคลอื่นซื้อหามาให้ ต่อเมื่อมีการซื้อขายยาบ้าในครั้งต่อๆ มา เด็กและเยาวชนจะพยายามที่จะหายาบ้าด้วยตนเอง ดังจากคำสัมภาษณ์ว่า

“พอดีเพื่อนพาไปรู้จัก เพื่อนแนะนำ ขอฝากคนนี้ด้วย เขาก็เลยเชื่อใจ ไปเอาได้ทุกวัน”

“ก็ช่วงแรกที่ผมไปกับเพื่อนไง เขาเคยเห็นหน้า ผมไปบ่อยเขาก็เลยขาย”

“ตอนแรกก็ไปกับเพื่อนก่อน ให้คนแถวนั้นเห็นหน้าหลังๆ ก็ไปตนเอง ไม่อยากยืมจมูกคนอื่นหายใจ”

“หลังๆ ไปคนเดียว บอกว่าเคยมากับคนนั้นๆ เขาจำได้ก็ขายให้ ถ้าไปกับเพื่อนก็ต้องแบ่งให้เขาชุดด้วย บางทีเรามีน้อย มันก็ไม่พอ”

“ตอนแรกฝากเขาซื้อ เราก็ต้องแบ่งให้ชุด บางทีเขาก็คิดว่าเงิน ก็ไปเอาเองดีกว่า”

“ก็รู้ว่าตรงนี้มี เพื่อนมันบอก แต่ผมไม่เคยไป ก็ไปลุยเองเลย เขาถามมาล่อซื้อหรือเปล่าวะ ผมบอกเนียนดูเอง”

“ไปซื้อเอง ต่อรองราคากับเขาได้ ถ้าซื้อเยอะๆ ก็มีแถมให้ ไม่ต้องจ่ายค่าเดินด้วย”

“ไปซื้อเอง เราจะดูด้วยว่าอันไหนยาดี ยาไม่ดี (ยาดีเป็นอย่างไร) ก็เม็ดสีแดง สีกะปิ จะติดดูแล้วไม่เหม็น

การซื้อยาบ้า นั้น ในการที่เด็กและเยาวชนจะเข้าถึงแหล่งขายยาบ้า จะต้องมียุคคลแนะนำ เช่น เพื่อน พ่อไปซื้อ เพื่อให้เด็กเกิดความคุ้นเคยระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย เนื่องจากยาบ้าเป็นสิ่งผิดกฎหมาย หากการซื้อขายไม่รอบคอบอาจนำอันตรายมาสู่ผู้ซื้อและผู้ขายทำให้โดนตำรวจจับได้ จากการศึกษาพบว่า เมื่อเด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงแหล่งยาบ้า จากการที่มีบุคคลแนะนำ จนในที่สุดเด็กและเยาวชนจะซื้อขายยาบ้าด้วยตนเอง เพราะจะทำให้สามารถต่อรองราคาและซื้อขายได้ในราคาที่ถูกลง ได้รับของแถมหากซื้อในจำนวนมากๆ ได้ยาที่มีคุณภาพดี ไม่ต้องแบ่งยาและเสียค่าจ้างในการซื้อขายยาบ้าให้กับคนอื่น

2.3.5 ปริมาณยาบ้าที่เสพ

การใช้อย่างแรก เด็กและเยาวชนจะเสพยาบ้าไปในปริมาณที่น้อย เนื่องจากร่างกายยังไม่เคยได้รับยาบ้ามาก่อน เมื่อยาบ้าเข้าสู่ร่างกายแม้ในปริมาณที่น้อย ก็ส่งผลออกฤทธิ์ต่อร่างกายได้นาน ในการใช้อย่างแรกๆ มาของเด็กและเยาวชน จากการสัมภาษณ์พบว่า

“อย่างนี้เราไม่เคยลองพอไปลอง 3 เม็ดอย่างนี้ มีความรู้แรกๆ คือว่าอยู่ได้นาน หลังๆ คือเราชินแล้วพอยาหมดฤทธิ์เราก็ต้องหามาอีก คล้ายๆ ว่ายามันหมดฤทธิ์เร็วแหละครับ”

“ก่อนที่จะถูกจับมาสูบไม่ต่ำกว่า 10 เม็ดครับ อันนี้เรื่องจริงนะเพราะพอติดไปเรื่อยๆ มันไม่เหมือนครั้งแรก ครั้งแรกมันติดติดครับ เม็ดเดียวติดได้ทั้งวัน พอต่อไปชั่วโม่งละตัวยังไม่อยู่เลย”

“ครั้งหนึ่งก็ตกครั้งละ 3 เม็ด 2 เม็ดบ้างอะไรอย่างนี้ ถ้าตามเป็นวันก็วันหนึ่งเคยเล่นถึง 15 เม็ดครับ”

“แรกๆ ครั้งตัวแค่นั้น ก็เป็นวันเลย ติดเป็นวัน ไม่หลับไม่นอน ขำไม่หัว ช่วงหลังติด 4-5 เพราะร่างกายมันชินแล้ว”

“ทุกวัน ไม่เคยเลิกเสพยาเลย แล้ววันหนึ่ง 3-4 เม็ด ก็เหมือนหิวน้ำหนะพี ถ้าคนเราเวลาหิวน้ำพีก็กินก็รอบก็หุนก็เหมือนอย่างนั้น”

“ก็มีเท่าไรเล่นเท่านั้น มีเท่าไรอยู่ ก็เล่นหมด 3 ตัว 5 ตัว บางทีเล่นเป็นสิบ พอมีเงินก็ไปซื้อยามาเล่น”

จากการศึกษาพบว่า เมื่อเด็กและเยาวชนเสพยาบ้าไปได้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง จนกลายเป็นผู้ที่ติดยาบ้าแล้วนั้น ร่างกายจะเริ่มชินกับยาบ้า และมีการปรับตัว ทำให้ต้องเพิ่มปริมาณในการเสพยาบ้า เพื่อให้ยาบ้าออกฤทธิ์ในเวลาเท่าเดิม แต่ถ้าเสพยาบ้าในปริมาณที่เท่าเดิม เช่น จากที่เคยเสพยาบ้าวันละครั้ง ก็จะต้องเสพยาบ้าถี่ขึ้นเรื่อยๆ จนกว่าผู้เสพยาบ้าจะรู้สึกว่ายามากแล้ว หรือพอแล้ว ปริมาณการเสพยาบ้าของเด็กและเยาวชนนั้นไม่มีความแน่นอนตายตัว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปริมาณยาบ้าที่ผู้เสพยาบ้ามีในขณะนั้น และกำลังทรัพย์ที่มีสำหรับซื้อยาบ้าอีกด้วย

2.3.6 ผลที่เกิดภายหลังการหมดฤทธิ์ยาบ้า

เมื่อเด็กและเยาวชนมีการเสพยาบ้าและมีการเสพยาอย่างต่อเนื่อง จะทำให้ต้องเพิ่มปริมาณการเสพยาบ้าขึ้นเรื่อยๆ และกลายมาเป็นผู้ที่ติดยาบ้าทั้งกายและใจ และเมื่อหมดฤทธิ์ของยาบ้า และผู้เสพยาไม่ได้เสพยาอีก ก็จะส่งผลต่อผู้เสพยาโดยจำแนกได้ 2 ทาง คือ ผลที่เกิดขึ้นทางร่างกาย และผลที่เกิดขึ้นทางด้านจิตใจ

2.3.6.1 ผลที่เกิดกับทางร่างกาย เมื่อเด็กและเยาวชนเสพยาบ้าจนเป็นผู้ติดยาบ้าแล้วนั้น ภายหลังหมดฤทธิ์ หากไม่มีการเสพยาติด จะส่งผลต่อร่างกายดังคำสัมภาษณ์จากเด็กและเยาวชน คือ

“หลับอย่างเดียวเลยพี่ ครูนั่งสอนหนังสือ หนูก็หลับอยู่อย่างเดียว แล้วก็เริ่มกินข้าวเยอะ”

“แต่พอหมดฤทธิ์แล้ว ก็อยากจะอยู่เฉยๆ ไม่ค่อยอยากทำอะไร อยากนอน”

“มันปวดเมื่อย ตามร่างกาย เมื่อยหลัง แล้วก็อยากอีก บางทีก็ปวดหัว มันก็อยู่ ซาๆ เหมือนสมองไม่ทำงาน”

“ถ้าหาขายไม่ได้ ก็จะนอนอย่างเดียว ตื่นมาก็กิน กินกับนอน ไม่ทำอะไร”

“เวลาม้าตายนะพี่ มันจะอยากแล้วมันจะปวดท้อง แล้วร่างกายเหมือนผีเลย มีคนบอกกระดุกเดินได้ มันจะผอม คนดูมาจะแก้มตอบทุกคนเลย หน้าซีดๆ”

“บางทีไม่อยากจะกินอะไรเลยนะ มันจะอืดๆ ท้องๆ แต่ไม่มีแรงนะ รู้สึกร่างกายตัวเองโทรมมากๆ”

การที่เด็กและเยาวชนกลายเป็นคนที่ติดยาบ้า แล้วใช้ยาบ้าเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง ฤทธิ์ของยาจะทำให้การทำงานของระบบต่างๆ ของร่างกายเปลี่ยนแปลง ทำให้ร่างกายถูกกระตุ้นด้วยฤทธิ์ของยาให้คอยตื่นตัวอยู่เสมอ ทำให้ร่างกายได้รับการพักผ่อนที่ไม่เพียงพอ ไม่ได้รับประทานอาหารที่เพียงพอ เพราะฤทธิ์ของยาจะทำให้เด็กและเยาวชนไม่่วง ไม่หิว หากมีการเสพยาติดต่อกันเป็นเวลานานๆ จะทำให้ร่างกายทรุดโทรม น้ำหนักลด ผอม ใบหน้าตอบ ซีด ขอบตาล้ำ และบวมเล็ก เมื่อหมดฤทธิ์ยาและไม่มีการเสพยาต่อก็จะทำให้เด็กและเยาวชนมีอาการขาดยา ซึ่งจะทำให้มีลักษณะอาการง่วงนอน หรือที่เด็กและเยาวชนเรียกว่า “น็อก” หรือ “ม้าตาย” เมื่อตื่นขึ้นมาก็จะมีอาการหิวจัดและรับประทานอาหารมากกว่าปกติ และมีอาการมึนงง เหนื่อยชา ซึ่เกียจ อ่อนเพลียหมดแรง ปวดเมื่อยตามร่างกาย และกล้ามเนื้อ รวมถึงมีอาการปวดศีรษะ

2.3.6.2 ผลที่เกิดขึ้นทางด้านจิตใจ นอกจากยาบ้าจะส่งผลต่อร่างกายแล้ว ก็ยังมีผลต่อจิตใจด้วยการที่เด็กและเยาวชนเสพยาบ้าเข้าไปฤทธิ์ของยาบ้าจะส่งผลต่ออารมณ์และความรู้สึกทำให้เด็กและเยาวชนมีอารมณ์สนุกสนาน ร่าเริง เป็นสุข สบายใจและไม่สบายใจและสามารถทำกิจกรรมต่างๆ อย่างเพลิดเพลิน และทำได้ในระยะเวลาอันยาวนาน ทำให้ตนเองมีความกล้ามากขึ้น และมีความมั่นใจในการทำกิจกรรมต่างๆ แต่เมื่อหมดฤทธิ์ของยาบ้าแล้วนั้น ก็จะส่งผลต่อจิตใจของเด็กและเยาวชน คือ

“จะมีความรู้สึกหงุดหงิด อยากเสพยา มองหน้าใคร ใครมองหน้าเรา มีความรู้สึกว่ายากไปด่าเขา”

“ใครมาพูดอะไร พูดไม่เข้าหู อารมณ์ไม่ดีไปเลย โวยวาย”

“หงุดหงิดโมโหง่าย จากเมื่อก่อนนี้ผมจะใจเย็นมากเลยนะ ที่บ้านบอกมึงเป็นอะไรวะซีโมโหจริง แล้วจะวังนอน ตาจะลาย”

“ถ้าวันไหนไม่ได้เสพนะมันจะกระวนกระวาย อยู่ไม่ติดเลย”

“เบื่อ แล้วก็เซ็ง ไม่อยากทำอะไร อยากจะดูดยาอย่างเดียว ต้องหาอะไรทำให้ลืมก็กินกับนอนให้มันลืม”

“โมโหง่าย หนูเคยทำร้ายแม่ด้วย แบบทุบเอาเลย เขาพูดอะไรก็ไม่รู้ เมื่อก่อนไม่เคยเลยนะ”

“เล่นติดกันแล้วไม่ได้นอนหลาย ๆ คืน ผมเคยทุบแ้วด้วย ได้ยินเหมือนตำรวจมา เข้าไปซ่อนใหญ่เลย เพื่อนบอกมึงหลอนแล้วนะ”

“ได้ยินเหมือนเสียงพี่ชาย เพราะเขาตีตอนที่รู้ว่าดูดยา ผมวิ่งเข้าป่าเลย วิ่ง ๆ ไปอยู่ในป่าจริง ๆ แล้วไม่มีอะไร”

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าเมื่อหมดฤทธิ์ของยาบ้าแล้ว หากไม่มีการเสพต่อจะส่งผลด้านจิตใจของเด็กและเยาวชนคือ จะทำให้มีความรู้สึกหงุดหงิด อารมณ์เสียได้ง่าย เบื่อ เซ็ง ซีโมโห ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ เช่น จากที่เคยเป็นคนใจเย็น ก็จะเจ้าอารมณ์ และบางครั้งอาจมีการใช้กำลังในการทำร้ายผู้อื่น นอกจากนี้ยังส่งผลทำให้เกิดอาการหลอนทางการได้ยิน และมีอาการหวาดระแวง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการส่งผ่านยาบ้า

3.1 ข้อมูลการส่งผ่านยาบ้า ประกอบด้วยรายละเอียด ดังต่อไปนี้

3.1.1 แหล่งของยาบ้า เด็กและเยาวชนจะทราบแหล่งของยาบ้าได้จากคำบอกเล่า ของบุคคลที่ชักชวนให้เสพในครั้งแรก จนในที่สุด สามารถเข้าไปถึงแหล่งยาบ้าได้ด้วยตนเอง จากการศึกษาแหล่งของยาบ้าสามารถจำแนกได้ดังนี้

3.1.1.1 แหล่งของยาบ้าภายในโรงเรียน เด็กและเยาวชนได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับยาบ้าในโรงเรียนว่า

“ก็เพื่อนเค้าเอามาจากที่บ้านไง คล้าย ๆ ว่าเอามาขายในโรงเรียนแบบเนี้ย (แล้วราคาละคะ) ตอนเล่นช่วงแรกตอนนั้นมันราคา 120 บาทครับ เม็ดหนึ่ง ”

“เพื่อนเค้าขายอยู่อย่างนี้ แล้วเพื่อนที่ดูด้วยกันอยู่แล้วเค้าบอกว่าเอาเปล่าที่โรงเรียนก็มี เค้าบอกว่าไม่ต้องเอามาจากบ้านหรอกที่โรงเรียนก็มีขายอะไรอย่างนี้ละ ราคาตัวละ 70 มั่ง 80 มั่ง ”

“ก็เอามาขายในโรงเรียน (ขายให้ใครคะ) ก็เพื่อน ๆ กันครับ แล้วเขาก็บอกกันต่อๆ ไป ใครรู้ก็มาซื้อ”

“(ขายในโรงเรียนเนี่ย อาจารย์เค้าไม่ทราบหรือคะ) ก็แอบใจครับ บางทีก็จะอยู่แถวมุมตึก บางทีก็นั่งอยู่หน้าห้องน้ำเลย”

“ขายในโรงเรียนแป๊บเดียวหมด มีเท่าไรก็ไม่พอ ต้องดูต่อน บางทีขายแล้วไม่มีดู (ขายราคาเท่าไรคะ) 80 บ้าง 100 บ้าง (แล้วจะขายตอนไหนคะ) ตอนเช้าถ้ามาโรงเรียนเช้า แล้วก็ขายตอนพักกลางวัน นั่งขายอยู่หลังโรงเรียนละ”

จากการศึกษาพบว่าแหล่งยาบ้าในโรงเรียน เกิดจากเกิดจากการที่มีนักเรียนนำยาบ้าเข้ามาขายในโรงเรียน โดยการชักชวนเข้ามาเพื่อให้พ้นจากการตรวจค้นของอาจารย์ เด็กและเยาวชนที่เสพยาบ้าจะรู้ว่า

ใครเป็นคนนำยาบ้ามาขายในโรงเรียน ซึ่งสถานที่ที่เป็นแหล่งของยาบ้าในโรงเรียนจะเป็นที่ปลอดภัยจากการพบเห็นของครู เพื่อน และบุคคลอื่นๆ ที่เป็นอันตรายต่อการถูกจับได้ เช่น ห้องน้ำ หลังโรงเรียน มุมอาคารเรียน

3.1.1.2 แหล่งยาบ้าบริเวณชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ จากการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชน พบว่า มีแหล่งยาบ้าอยู่ในบริเวณที่ตนอาศัยอยู่ คือ

“ตอนแรกไม่รู้ว่ายี่ห้อบ้านมี พ่อตีเพื่อนบอกว่าแถวบ้านมีก็มีผมก็เลยมาเอาแถวบ้านดีกว่า”

“เดินไป 2-3 ก้าวก็ถึง ก็เดินเข้าไปเอาแล้วก็เอามาดูดที่บ้าน”

“พอโดนจับได้ ก็ออกจากโรงเรียน ที่นี้พอมายู่บ้าน พอรู้ว่าแถวบ้านก็มีก็เลยมาเอาแถวบ้าน”

“แถวบ้านถูกกว่า บางทีเขาก็บอกให้มาเอาที่บ้าน เพราะเอาที่โรงเรียนมันเอาเข้ามายากมันเลยแพง ถ้าเรามาเอาที่บ้านมันจะได้ราคาถูก”

“ก็เอามาจากแถวบ้านเนี่ยแหละ เข้าไปขายในโรงเรียนด้วย ก็รู้จักกัน”

“แถวบ้านหนูเป็นแหล่งเลย เปิดประตูบ้านมาก็เจอยาบ้าแล้ว ทุกบ้านขายกันหมด หากินด้วยยาบ้ากันทั้งนั้น”

“ที่มีเงินมีทองใช้กันแถวบ้านหนูนะเธอ ขายยาบ้าทั้งนั้นแหละ มีทั้งส่ง ทั้งขาย”

เด็กและเยาวชนที่ใช้ยานั้น มีที่อยู่อาศัยอยู่ในชุมชนที่เป็นแหล่งของยาบ้า ทำให้เด็กและเยาวชนสามารถใกล้ชิดยาบ้าได้ง่ายขึ้น และเมื่อมีการใช้ยาครั้งต่อไปก็สามารถหายาบ้ามาเพื่อเสพได้สะดวกขึ้น

3.1.1.3 แหล่งยาบ้าภายนอกชุมชน นอกจากภายในโรงเรียนและบริเวณชุมชนที่ตนอยู่อาศัยแล้ว ที่มาของยาบ้านั้นมาจาก

“มีคนเขาบอกว่าแถวคลองเตยถูก หนูก็ไปเอา ได้ตัวละ 30 บาท แล้วเอามาขาย 80 มั่ง 60, 70 แล้วแต่”

“ก็มีคนเขาบอก แล้วก็เคยไปกับเขา มันก็ถูกจริง ของมีเยอะถ้าซื้อมากๆ เขาก็จะแถมให้ด้วย”

“มันใกล้ต้องนั่งรถไป แต่มันถูกกว่า แล้วของมันก็ดีกว่า ไม่เหม็น”

“เพื่อนเขาพาไปเอา ซื้อแล้วก็นับกันในบ้านนั่นเลย แล้วเขามีให้เล่นฟรีด้วย แถมให้”

“บางทีก็เอารถมอเตอร์ไซด์ไป บางทีก็ไปรถเมล์ แล้วขากลับแท็กซี่ ต้องไปซื้อเยอะๆ มันถึงจะคุ้มค่ารถ”

“มันถูกนะ ที่โน่น ใกล้ก็จริง แต่เอามาขายกำไรดี รับมา 40 ขาย 80 ได้ครึ่งต่อครึ่ง แต่ต้องเสี่ยงเจอตำรวจนะ”

การที่เด็กและเยาวชน กลายมาเป็นผู้ที่ติดยาบ้าแล้วนั้น จะทำให้ตนเองเสพยาบ้าในปริมาณที่มากขึ้น และบ่อยขึ้นเนื่องจากร่างกายมีความเคยชินกับยาบ้าแล้ว และเด็กและเยาวชนที่เสพยาบ้าบ่อยขึ้นเนื่องจากร่างกายมีความเคยชินกับยาบ้าแล้ว ทำให้ต้องหาแหล่งยาบ้าที่มีราคาถูกเพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการเสพ และทำให้ต้นทุนในการขายต่ำลงจะทำให้ได้ผลกำไรที่เพิ่มขึ้น ซึ่งแหล่งยาบ้าที่มีราคาถูกนั้นจากการศึกษาพบว่าอยู่ห่างไกลจากบ้านและที่อยู่อาศัยของเด็กและเยาวชน โดยเด็กและเยาวชนเขาจะทราบแหล่งยาบ้านี้มาจากการบอกเล่าต่อๆ กันภายในกลุ่มที่ใช้ยาบ้าด้วยกัน แม้ว่าจะต้องเสี่ยงกับการตรวจค้นของตำรวจ และใช้เวลาในการเดินทางมากกว่า แต่เด็กและเยาวชนก็ยังหายาจากแหล่งภายนอกชุมชนที่ตนอาศัยอยู่เนื่องจากมียาบ้าจำนวนมาก ขายในราคาที่ถูก มีของแถมและยามีคุณภาพดี

3.1.2 การบรรจุยาบ้า

จากการสัมภาษณ์ เด็กและเยาวชนจะมีวิธีการบรรจุยาบ้าดังนี้

“ซื้อหลอดดูดน้ำมา เอาสีขาว เอามาหลายสิก็ก็ได้ เอามันมาตัดก่อน ตัดให้มันพอดีกับเม็ดก็ได้ แล้วจุดเทียนลง หรือเอาไฟแช็คลงหลอด เอามือบีบหรือว่าใช้แหนบก็ได้ เขาให้แพ็คติดกันทีละเม็ดคะ”

“แพ็คเป็นหลอด แพ็คทีละ 10 ตัว หรือจะทำทีละตัว บางทีก็สองตัว เวลาขายก็เอามันตัดให้ง่ายดี แล้วถ้าไม่แพ็คบางทียามันจะติดมือ แล้วโดนความชื้น ทำให้ยาเสียหายได้”

“บางทีก็ใช้หลอดแพ็ค หรือใช้ฟอยล์ก็ห่อทีละเม็ดๆ ก็ได้”

“แพ็คใส่ถุงสีฟ้าคะ เค้าจะแพ็คมาให้ถุงละ 200 แล้วก็พันสก็อตเทปดำคะ”

“เอาใส่ถุงยา ถุงที่ขายตามร้านขายยา ก็นับแล้วก็เอาใส่ แล้วก็เอาสก็อตเทปพันอีกทีหนึ่ง บางทีถุงละ 20 , 50 แล้วแต่เราจะทำ เวลาขายมันจะหยิบง่าย”

“มันจะเป็นถุงสีน้ำเงิน เมื่อแกะถุงสีน้ำเงินแล้ว ก็เอาเข้าไปใส่ถุงพลาสติกอีกทีหนึ่ง ซึ่งจะมีจำนวน 199-200 เม็ด ต้องเป็นแบบนี้ทุกถุง ค่อยใส่พันสก็อตเทป”

การเก็บยาบ้าลงในบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้สะดวกต่อการเสพและการขาย การบรรจุยาบ้านั้นจะช่วยรักษาคุณภาพของยาบ้าเอาไว้ ไม่ให้โดนความชื้นแล้ว ยังเป็นการปลอดภัยต่อสายตาของตำรวจ พ่อแม่ และครูอาจารย์อีกด้วย สำหรับการขายแล้วการบรรจุยาบ้าจะทำให้ง่ายต่อการหยิบจับและส่งให้ผู้ซื้อได้คล่องแคล่ว ว่องไวขึ้น เพราะถ้าใช้มือจับสัมผัสยาบ้าโดยตรงแล้ว ยาบ้าจะติดมือและทำให้ตำรวจตรวจจับได้ง่ายขึ้น จากการศึกษาพบว่า การบรรจุยาบ้าจะมี 2 ลักษณะ คือ บรรจุเพื่อขายส่งและบรรจุเพื่อขายปลีก สิ่งที่ใช้บรรจุยาบ้าจะต้องมีความมิดชิดและง่ายต่อการซุกซ่อนอีกด้วย จากการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนนิยมบรรจุยาบ้าลงในหลอดกาแฟ โดยบรรจุเป็นแถวๆ 1 แถวจะมียาบ้าจำนวน 10 เม็ด และบรรจุทีละเม็ดหรือ 2 เม็ด โดยใช้ไฟลนปิดหัวปิดท้าย และพบว่านิยมห่อกระดาษฟอยล์ทีละเม็ด แต่ถ้าเป็นจำนวนมากๆ ก็บรรจุลงในถุงพลาสติกที่ใช้บรรจุยา จำนวนที่บรรจุคือ 20 เม็ดขึ้นไป ถ้าบรรจุ 200 เม็ด จะเรียกว่า 1 คอก ถ้าจำนวนบรรจุ 10 - 12 คอกจะเรียกว่า 1 มัด การบรรจุในถุงยาจะใช้สก็อตเทปพันทับให้ทั่วอีกชั้น

3.1.3 การซุกซ่อนยาบ้า

ยาบ้าเมื่อบรรจุเรียบร้อยแล้ว ในการที่จะนำไปส่งให้ลูกค้า ไม่ว่าจะเป็นการค้าปลีกหรือการค้าส่ง ก่อนที่ผู้ขายจะนำไปส่งให้ลูกค้าก็จะต้องมีการเก็บซ่อนให้มิดชิดและรอดพ้นจากการตรวจค้นพบของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือแม้แต่กระทั่งการที่เด็กและเยาวชนจะนำยาบ้าเข้ามาในโรงเรียน ก็จะต้องให้ปลอดภัยจากครูอาจารย์ การซุกซ่อนนั้นเกิดขึ้นกับทั้งสองฝ่าย คือ ทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย ไม่ว่าจะเป็นการซุกซ่อนเพื่อการเสพหรือซุกซ่อนเพื่อการขาย หากเพียงว่าการซุกซ่อนเพื่อการเสพนั้นจำนวนยาบ้าซึ่งมีจำนวนไม่มากนัก ทำให้ง่ายและสะดวกต่อการซุกซ่อนกว่าการซุกซ่อนเพื่อการขาย จากการศึกษา สามารถแบ่งการซุกซ่อนยาบ้าได้ 2 แบบ คือ การซุกซ่อนตามบริเวณร่างกาย และการซุกซ่อนภายนอกร่างกาย

3.1.3.1 การซุกซ่อนตามบริเวณร่างกาย การซุกซ่อนยาบ้าไว้ตามร่างกายสามารถเก็บยาบ้า ไว้ได้ตั้งแต่ 1 เม็ดไปจนถึงมากที่สุดเป็นคอกๆ (1 คอกมี 200 เม็ด) นอกจากจะเก็บซ่อนไว้ตามอวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกายแล้ว เด็กและเยาวชนยังเก็บไว้ในเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายอีกด้วย

“ ถ้าไว้อย่างนี้แหละ แต่ตำรวจมาผมนโยนได้ตลอด จะเขยี่ยทิ้งทางไหนก็ได้ ปาไปเลย ค่อยไปหาบางทีหาเจอ ”

" บางทีก็เอาสกอตเทปดำพันไว้ที่เอว พันไว้ที่ขาบ้าง ผมใส่กางเกงยีนส์ เนีย อย่างเวลาตำรวจค้น เขาไม่ค่อยลืบลูบขา บางทีก็ตามตะเข็บ คอเสื้อ ตะเข็บกางเกงผมกรีดตะเข็บกางเกง "

" เวลาไปโรงเรียนก็จะยัดใส่นมคะ ใส่กระเป๋าลับกระโปรงอย่างนี้คะ "

" เวลาไปเอาของก็จะใส่กระเป๋ารรรดมา บางทีก็ยัดใส่ช่องคลอด ใส่ได้ประมาณ 2 ถุงแต่มันต้องรวมกันคะ มัดสกอตเทปดำให้รอบเลยแล้วก็ใส่ถุงยางอีกทีหนึ่ง "

" เก็บไว้ตรงยางมดผม ก็เอามิดกรีดยางมันจะเป็นผ้า แล้วก็เอาใส่เข้าไปตรงนั้น มันก็ไม่เห็นคะ "

" ก็รองเท้า ในนม กางเกงใน เหน็บไว้ข้างๆ แล้วมันจะเป็นหลอดหรือไม่ก็ใส่ ถุงยอันเล็กๆ แล้วก็เอาเข็มกลัดๆ ไว้กับกางเกงในหรือไม่ก็ปลายกางเกง "

จากการศึกษาพบว่า การซุกซ่อนยาบ้าตามบริเวณร่างกายนั้น เด็กและเยาวชนจะเก็บยาบ้าไว้ในจุมูกโดยนำหลอดที่บรรจุยาบ้าแล้วใส่เข้าไปในรูจุมูกของตน เพื่อต้องการเอาออกก็จะสั่งออกเหมือนการสั่งน้ำมูกหรือกลืนลงคอแล้วเอาออกทางปาก ซ่อนไว้ในหู ซ่อนไว้ตามเสื้อชั้นใน โบว์ผูกผม ตามเป้กางเกงชั้นใน การเจาะปักเสื้อ ตะเข็บกางเกง เจาะขอบเอวกางเกง แล้วเก็บซ่อนยาบ้าไว้ ซ่อนไว้ในกระเป๋าลับกางเกง ยีนส์ สันรองเท้าที่มีช่องว่างแล้วปิดทับด้วยพื้นรองเท้า พันสกอตเทปไว้ตามใต้ฝ่าเท้า ตามรอบเอว ต้นขา ด้านใน ตามหน้าท้อง บริเวณใกล้ๆ อวัยวะเพศ ช่องคลอด นอกจากนี้เด็กและเยาวชนที่ซื้อเสฟนั้นนิยมถือยาบ้าไว้ในมือและใส่ไว้ในกระเป๋าสีเสื้อหรือกระเป๋ากางเกง ซึ่งจะทำให้ง่ายต่อการโยนทิ้งเมื่อเจอตำรวจค้น

3.1.3.2 การซุกซ่อนภายนอกร่างกาย เด็กและเยาวชนเก็บยาบ้าไว้ภายนอกร่างกาย ดังนี้

" ก็จะเอาใส่ถุงยาแล้วเอาสกอตเทปพันแล้วซ่อนไว้ตามซอกบ้านอะไรอย่างนี้ บางครั้งก็วางตามโคนต้นไม้ใส่ถุงมามา แบบมองดูเหมือนไม่มีอะไรอย่างนี้เป็นแค่ถุงขยะเฉยๆ อะไรอย่างนี้ครับผม "

" บางทีผมก็ซ่อนไว้ตามรูเสาไฟฟ้า ผมก็ใส่ไว้แล้วเดินเข้ามา หยิบขายให้เขาไป บางทีก็ใส่กระปุกอะไรก็ได้ เล็กๆ ขอบสวยๆ เอามาใส่ แต่พันสกอตเทปดำก็ดี บางทีตำรวจมันมีดๆ ต่างๆ ก็โยนไปเขาไม่ค่อยเห็น "

" ตอนเก็บ ถ้าของมดเยอะจัดก็จะเอาฝังดินไว้ ใส่ ดินน้ำมันแล้วก็ฝังไว้คะ ใส่ถุงก่อน ใส่ถุงพลาสติก แล้วก็มัดไว้แล้วพันให้แน่นๆ แล้วก็ใส่ดินน้ำมัน "

" ส่วนมากจะเอาไว้ในกระติกน้ำคะ ฝามันก็หมุนออกแล้วจะมีรูในนั้นมันจะมีโฟม เราก็กัดโฟมออก แล้วก็ใส่ไว้ในนั้นแล้วปิดตามเดิม ถ้าหลังนาฬิกาตรงที่เราใส่ถ่านคะ จะเก็บตรงนั้น "

" ก็พัดลมมันจะมี 3 แฉก เราก็ซื้อพัดลมมาหลายๆ แฉกหรือไม่ก็สกอตเทปคะ เอาวางไว้ข้างบนแล้วเอาพัดลมเปิด เวลา พัดลมหมุนก็จะไม่หล่นลงมา "

" ใส่กล่องเหล้าเปรี๊ยะ กล่องหนึ่งจะใส่ได้ 2 มัด ถ้าสมมุติเอา 6 มัด ก็จะใส่ 3 กล่อง "

" เอาไว้ใต้หมอนในห้องนอน หรือบางทีก็จัดใส่กล่อง ใส่กระปุกอะไรที่มันสวยๆ ด้ามปากกาที่เคยเอาไว้ ปากกาตราม้าที่มีสองหัว เอาใส่มันออก แล้วก็เอาใส่เข้าไป "

" รั้วบ้านเป็นสังกะสี ก็เอามาแอบๆ ซุกเอาไว้ บางทีก็เอาไว้ใต้ฝ้ายบ้าน แล้วเอาสกอตเทปแปะทับไว้อีกทีหนึ่ง "

การซุกซ่อนภายนอกร่างกาย เป็นการหลีกเลี่ยงการถูกจับกุมและเป็นวิธีการปลอดภัยสำหรับเด็กและเยาวชนที่มียาบ้า เมื่อถูกตรวจค้นก็จะไม่พบยาบ้าในร่างกายทำให้เอาผิดกับตนเองไม่ได้ แม้ว่าเด็กและเยาวชนที่ซ่อนยาบ้าไว้ภายนอกร่างกาย แต่ก็มักจะเก็บไว้ในที่ที่ไม่ห่างไกลสายตาของตนเองนัก เพื่อให้สะดวก

ต่อการเสพหรือการจัดส่งให้ลูกค้า และจะซ่อนไว้ในที่ๆ คนทั่วไปหรือตำรวจคาดไม่ถึง การซ่อน ยาบ้าของแต่ละคนจะต่างกันออกไปตามความสามารถของแต่ละบุคคลและเป็นไปตามสิ่งแวดล้อมของตนเอง จากการศึกษพบว่า เด็กและเยาวชนจะซ่อนยาบ้าไว้ในถุงขนมขบเคี้ยว ใส่ในขวด แล้วทิ้งไว้ตามกองขยะ เอาไว้ในเสาไฟฟ้า ขอบประตูบ้าน ใต้หมอนหนุน กล่องหรือกระปุก พัดลมเพดาน หลอดไฟ ใต้เบาะรถจักรยานยนต์ เอาซ่อนไว้ในลำโพงเครื่องเสียง เอาใส่ถุงพลาสติก หรือใส่ดินน้ำมัน แล้วฝังดินเอาไว้เก็บไว้ในช่องใส่ถ่านของนาฬิกาติดผนัง ตามรั้วบ้าน ด้ามปากกา ฝากระติกน้ำ

3.1.4 การส่งผ่านยาบ้า

การส่งผ่านยาบ้า เป็นวิธีการส่งมอบยาบ้าจากมือผู้ขายไปยังผู้ซื้อ รวมถึงการรับเงินในการซื้อขายด้วย จากการศึกษาสามารถ จำแนกรูปแบบของการส่งผ่านยาบ้าได้ 2 แบบ คือ

3.1.4.1 การส่งผ่านแบบขายปลีก จากการสัมภาษณ์พบว่าวิธีการ ดังนี้คือ

"ก็แบบผมไปยืนหน้าบ้านอย่างนี้ เขาส่งเงินให้ผมแล้วผมก็ส่งของให้เขา แบบว่าแพ็กไว้อยู่แล้วอย่างนี้ครับ แล้วก็เอามือปิดตัวยาให้เค้าไป "

"หนูก็จะหยิบห่อกระดาดอะไรก็ได้ ตัวรถเมล์เก็บๆ แถวนั้น ห่อแล้วจะเดินเอาไปไว้ จุดหนึ่งแล้วจะบอกให้เงิน เขาจะจ่ายเงินให้หนูก่อน แล้วหนูก็จะเอาวางให้เขา "

"ทำที่ว่าเราเดินไปส่งก๋วยเตี๋ยว แล้วก็ขอเข้าห้องน้ำที่อยู่หลังร้านแล้วเค้าก็จะส่งยาให้ เราผ่านประตูสังกะสีที่เขาทำเป็นห้องน้ำ แล้วเราก็ส่งเงินให้ เค้าก็จะส่งยาให้ แล้วก็เดินออกมาจากห้องน้ำ บางทีเขาก็จะส่งยาใต้ซามก๋วยเตี๋ยวแล้วก็รับส่งยากัน ตอนรับซามก๋วยเตี๋ยว (แล้วเวลาเราซื้อจะบอกกันอย่างไรละ) ก็บอกเค้าเอาก๋วยเตี๋ยว 5 ซาม ก็คือ 5 เม็ด อย่างนี้แหละ"

"ก็ส่งให้กันเลย บางทีก็ตามในซอยเล็กๆ เดินเข้าไปในซอยที่ไม่ค่อยมีคน ใช้ตัวบังพอเสร็จต่างคนก็ต่างเดินกันไปคนละทางเลย"

"ก็รับเงินจากเขาก่อน หรือบางทีเขาก็จะเดินเข้าไปในตู้โทรศัพท์ แล้วเอาเงินวางไว้ แล้วเดินออกมาเขาก็เดินเข้าไปทำทีโทรศัพท์ แล้วก็นับเงิน แล้วก็เอายาวางให้เค้า แล้วก็เดินไปเลย"

"ก็จะนั่งอยู่ในซอย หน้าร้านขายของชำ เวลามีคนมาซื้อ เค้าก็จะมานั่งใกล้ๆ เรา เหมือนคนคุยกัน เค้าก็จะบอก 2 ตัว แบบนี้ แล้วเรานับเงินมานับ แล้วก็เอายาให้"

การส่งมอบยาบ้าระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อเสพ ซึ่งจะเป็นการส่งยาบ้ากันในจำนวนที่น้อยและจำนวนเงินที่รับมอบกันนั้นก็ไม่ได้มีมูลค่ามาก ทำให้การส่งผ่านยาบ้าในลักษณะของการขายปลีกนั้นเป็นไปอย่างง่าย ๆ เหมือนกับการยื่นหมื่อยื่นแมว ซึ่งจะไม่ยุ่งยากซับซ้อนเหมือนกับการขายส่ง จากการศึกษพบว่า ในการส่งผ่านยาบ้าแบบขายปลีกนั้นจะมีลักษณะที่ผู้ซื้อยื่นเงินให้ผู้ขายก่อน เมื่อผู้ขายรับเงินแล้วก็จะยื่นยาให้ผู้ซื้อ แล้วต่างฝ่ายต่างเดินจากกันไป โดยทำในบริเวณที่ลับตาคน เช่น ที่มุมมืดๆ ใช้ลำตัวบังเวลายื่นรับส่งยาตามตู้โทรศัพท์ ภายในร้านก๋วยเตี๋ยว ตามซอยแคบๆ ที่ไม่มีคนพลุกพล่าน ซึ่งในการส่งผ่านยาแบบนี้ จะทำในเวลาที่รวดเร็ว

3.1.4.2 การส่งผ่านแบบขายส่ง จากการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชน พบว่าการส่งผ่านยาบ้าแบบขายส่ง มีวิธีดังนี้

" พวกติดอยู่ในรถครับก็แบบมันจะเป็นหม้อเบต เราก็ยกหม้อเบตแล้วใส่ยาลงไป แล้วก็หาโฟมหรืออะไรก็ได้ครับรองแล้วก็เอาหม้อเบตใส่อีกทีแล้วก็ไปครับ เอารถเข้าจอดที่บ้านเพื่อนแล้วก็ให้ของให้เพื่อนครับ (เยอะไหมคะ) บางครั้งก็ 2 ถังครับ "

" ถ้าถัง 2 ถังอย่างนี้ก็จะไปคนเดียว แบบว่า 1 ถังคอปฟีเมตจะไปคนเดียว ก็จะขึ้นรถเมลไปบ่างรถแท็กซี่ไปบ่าง "

" ก็จะบอกสี่เสือ การแต่งกายหรือว่าอ้วนสูงผอมอะไรยังไง หรือบางทีก็อาจจะเห็นหน้ากันมาแล้ว บางทีก็จะโทรถามกันอะไรอย่างนี้ "

" จะมีลูกค้าโทรมานัดว่าจุดนี้หรือตรงไหน เขาจะเอาของมาส่งให้เราเราคำนึง แล้วเราเอาไปส่งเขาต่ออีกราคำนึง เช่น ถ้าเราเอามา 6,300 เราก็เอาให้เขา 6,500 แบบเนี้ย "

" ขับรถติดอยู่กับคนที่ติดต่อซื้อขายเราอย่างเงี้ย เราไปที่เซเว่นโช่มัยคะ เราก็ซื้อรถนำหน้าเขาไปก่อนแล้วก็โทรบอกเขาว่าให้เขาซื้อรถติดอยู่กับหนู แล้วส่งยา แล้วเอาเงินมา "

" พอเจอก็สลับกระเป๋ากันเพราะกระเป๋าเหมือนกัน หนูมีกระเป๋าแต่คนละลาย ทุกคนจะไม่เหมือนกัน จะซื้อให้ลูกค้าคนละใบ เจ้าหนึ่งสีขาว เจ้าหนึ่งสีส้ม แต่เจ้าที่เรานัดกระเป๋าก็เหมือนเรา "

การส่งมอมยาบ้าที่มีจำนวนมากๆ และมีมูลค่ามากกว่าการขายปลีก ดังนั้นวิธีการส่งผ่านยาบ้าในลักษณะนี้จึงจำเป็นต้องทำด้วยความรอบคอบและระมัดระวัง เพราะถ้าหากทำผิดพลาดโดนตำรวจจับได้แล้วจะเสียหายมากและได้รับโทษที่รุนแรงกว่า การส่งผ่านยาบ้าแบบขายส่งจึงมีวิธีการที่ซับซ้อนมากกว่าการขายปลีก การส่งผ่านแบบขายส่งนี้จะเป็นการส่งมอมยาจากแหล่งยาไปสู่เพื่อผู้ซื้อที่ต้องการนำไปขายอีกต่อหนึ่ง จากการศึกษาพบว่า การส่งผ่านแบบขายส่งจะมี การนัดพบกันตามสถานที่ที่มีคนพลุกพล่านหรือสถานที่ที่คนไม่ค่อยคิดถึง และสามารถแยกย้ายจากกันได้สะดวก เช่น บริเวณด้านหน้าและภายในห้างสรรพสินค้า ตามตลาดสด บนสะพานที่มียานพาหนะผ่าน ไปมา นอกจากนี้ยังพบว่า การส่งผ่านแบบขายส่งนั้นยาบ้าจะซุกซ่อนมาในบรรจุภัณฑ์ที่ทำให้บุคคลอื่นคาดไม่ถึงและในการส่งผ่านจะมีผู้ร่วมทำงานด้วย เช่น มีคนขับรถจักรยานยนต์และจะมีอุปกรณ์สื่อสาร ได้แก่ โทรศัพท์มือถือ เข้ามามีส่วนในการส่งผ่านยาบ้า

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลการเป็นผู้ขายยาบ้า

จากการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ของการศึกษาคั้งนี้เป็นทั้งผู้เสพและผู้ขายในขณะเดียวกัน ซึ่งในกลุ่มของการเป็นผู้เสพและผู้ขาย สามารถกล่าวได้ว่า จำนวนหนึ่งเริ่มจากการเป็นผู้เสพก่อน และเมื่อเสพต่อเนื่องมาระยะหนึ่งก็เริ่มมาเป็นผู้ขาย ส่วนเด็กและเยาวชนจำนวนที่เหลือนั้น เริ่มต้นมาจากการเป็นผู้ขายก่อนนานๆ ไปจึงเริ่มเสพ จากการศึกษาคั้งนี้ในด้านของการมาเป็นผู้ขายนั้น สามารถจำแนกได้ดังนี้

3.2.1 ปัจจัยที่ทำให้มาเป็นผู้ขาย

3.2.1.1 ผลกำไรตอบแทนจากการขาย เด็กและเยาวชนได้พูดถึงผลตอบแทนที่ได้จากการขายยาบ้าว่า

" วันไหนตำรวจเข้าอย่างนี้ก็ประมาณ 7,000 - 8,000 บาท ปกติจะได้ประมาณ 13,000 - 14,000 บาท (กำไรหรือรวมทุนด้วย) กำไรครับ เน้นๆ เลย "

" มันแบบช่วงนั้นเป็นอะไรแบบชีวิตสบายมากเลยครับ มีแต่คนเคารพนับถือ อะไรแบบคนรุ่นโตๆ กว่ายังเรียกผมว่าพี่เลย แบบใช้เงินนี้ไม่ต้องคิดเลย "

"เห็นเขาขายได้กำไรดี เห็นเขาขายดี มีเสื้อผ้าแพงๆ ใส่ มีทองใส่ "

"มันได้เงินเร็วอย่างนี้ละ เดียวมาๆ อย่างนี้ละ "

"ซื้อเสื้อผ้า ใช้เงินฟุ่มเฟือย พาเพื่อนไปเที่ยว ไปเที่ยวแบบ RCA ก็เลี้ยงเพื่อน พอหมดกลับมาก็ขายใหม่ "

"เอาไปทำบ้านสองแสน เหมียวซื้อเตียง เตียงใหญ่ๆ เลขที่ 6 ฟุต ชื่อโทรทัศน์ 21 นิ้วของโซนี่ เครื่องเสียง โซนี่ แล้วก็ตู้ โต๊ะเครื่องแป้งอย่างใหญ่เลย ชื่อตู้โชว์ ตู้เสื้อผ้า ราวตากผ้าของหนู แล้วก็โซฟาชุดนั่งเลยละ "

"ก็เอาไปซื้อเสื้อผ้าแล้วก็เลี้ยงเพื่อน แล้วก็ถ่านสตีกเกอร์ พอหมดก็ขายใหม่ แป๊บเดียวได้เป็นพัน"

"ความรู้อย่างพวกหนูจะไปทำอะไร แล้วได้เงินมากขนาดนี้ ไม่ต้องขอพ่อแม่ใช้ด้วย"

"พอได้เงินก็เอามาซื้อมอเตอร์ไซด์คันหนึ่ง ชื่อทองให้ตัวเอง ให้แฟนด้วย"

"ก่อนที่จะเข้ามาอยู่ที่นี้ หนูมีเงินเก็บหลายหมื่น พอขายได้ก็เอาไปฝากธนาคาร"

จากการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนเห็นความสำคัญของผลกำไรจากการขายยาบ้าว่า ให้ผลตอบแทนต่อตนเองที่สูง และสามารถสร้างรายได้ให้ตนเองเป็นกอบเป็นกำในเวลาที่ยาวนาน แม้จะทราบว่าการขายยาบ้าเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย แต่เมื่อเทียบกับผลกำไรที่ได้รับแล้ว ก็คุ้มค่ามาก ทำให้เด็กและเยาวชนยอมเสี่ยงที่จะขายยาบ้า เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินที่จะนำไปใช้จ่ายใช้สอยตามความพอใจของตนเอง เช่น ซื้อเครื่องแต่งกาย เสื้อผ้า เครื่องดนตรีที่ตนเองชอบ เที่ยวเตร่ จนกลายเป็นคนที่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเพราะคิดว่าตนเองหาเงินได้ง่าย และสามารถหาเงินด้วยการขายยาบ้าได้อีก เด็กและเยาวชนมีความคิดว่ายานาในอายุเท่านี้และการศึกษาของตนเองนั้นคงไม่มีงานอะไรที่ให้ผลตอบแทนสูงเหมือนกับขายยาบ้าอีกแล้ว จากการศึกษพบว่าผลกำไรที่ได้จากการขายยาบ้าจะสูงถึงหนึ่งเท่าตัวของราคายา ทำให้เด็กและเยาวชนที่ขายยาบ้ามีรายได้จากการขายยาบ้าในแต่ละวันมีมูลค่าตั้งแต่หลักพันขึ้นไป และเงินที่ได้ก็จะนำมาซื้ออาหารที่ตนเองอยากรับประทาน ชื่อของที่ชอบ เช่น เครื่องดนตรี เครื่องเสียง เสื้อผ้าแพงๆ ชื่อทองใส่ และนำเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายในการเที่ยวเตร่สนุกสนาน และเยาวชนที่ขายยาเพื่อช่วยเหลือครอบครัวก็จะนำเงินที่ได้ไปให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นค่าใช้จ่ายภายในบ้าน

3.2.1.2 ต้องการได้เสพยาบ้า เด็กและเยาวชนที่เสพยาบ้าอยู่ก่อนแล้วหันมาขายยาบ้า ให้สัมภาษณ์ว่า

"ไม่เยอะละ แต่พอหลังๆ แบบทำเองอย่างนี้ละ ก็เสพนึกเหมือนกัน วันหนึ่งเป็นสิบเลยละ "

"หนูก็อยากมีเงิน อยากมียาเอาไว้เสพ เพราะตอนนั้นหนูเริ่มติดแล้ว เขาจะให้เรา 11 เม็ดแต่ถ้าเราขายหมด 10 เม็ดแต่เราจะได้ 1 เม็ด "

"พอเราขายเองเราอยากเล่นตอนไหนก็ได้ เล่นเท่าไรก็ได้ตามที่ตัวเองต้องการ เพราะว่าเป็นยาของเรา"

"เล่นหนักขึ้น เพราะเราขายเอง ยาของเราทำให้เล่นเยอะขึ้น บางทีหลอนเลยก็มีนะ คิดว่าตำรวจจะมาจับ เพราะเล่นมากเกินไป มีเยอะก็เล่นเยอะ"

"เราขายเอง เราจะเลือกยาได้ ยาดีไม่ดียังไง เราจะรู้แล้วก็มีเงินใช้อีกด้วย ได้ทั้งเงินได้ทั้งยา"

"แบบว่าซื้อเสพอย่างเดียวนั้นจะแพงกว่า แต่พอเราซื้อเยอะๆ เราเอามาขายเนี่ยราคาจะถูกลง ทำให้ได้ของถูกมาเสพ แล้วบางทีเขาก็จะให้ของแถมด้วยนะ"

นอกจากการได้ผลกำไรจากการขายยาบ้าที่สูงแล้ว การเป็นผู้ขายยาบ้าจะทำให้เด็กและเยาวชนมีโอกาสได้สัมผัสยาบ้าโดยตรง ทำให้ตนเองเสพยาบ้าได้ตามความต้องการมากขึ้น ได้ใกล้ชิดแหล่งยาบ้าที่มีจำนวนมาก มีราคาถูก และได้ยาที่มีคุณภาพดี จึงทำให้เด็กและเยาวชนหันมาเป็นผู้ขายยาบ้าได้ง่ายขึ้น

3.2.1.3 สมาชิกในครอบครัวเป็นคนขายยาบ้า พบว่าเด็กและเยาวชนส่วนหนึ่ง ขายยาบ้าเพราะพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือสมาชิกในครอบครัวเป็นผู้ขายอยู่แล้ว

" พ่อพ่อโดนจับ แนนก็มาส่งยาให้แม่ คือ แนนจะหวงมาก แนนจะทำทุกอย่างเอง ส่งของตัวเอง "

" ถ้าเกิดเราไม่ทำอย่างนี้ เราก็ไม่ได้จ่ายค่าเทอมเพราะว่าแม่ไม่ได้ทำงานแล้ว เหมือนกับว่าพ่อแม่ไม่มีเงินใช้ บางทีเราจำเป็นต้องทำ "

" แม่เขา แบบหนูช่วยแม่ขาย คือว่าละแวกนั้นทุกบ้านคือว่าเขาขายกันหมดเลย หนูเป็นห่วงแม่กลัวแม่ถูกตำรวจจับ หนูก็เลยมาขายแทนค่ะ "

" พ่อแฟนโดนจับก็เลยมาส่งยาแทน มาทำแทน เพราะที่บ้านไม่มีเงินเลย แฟนหาอยู่คนเดียว หนูก็เลยมารับช่วงตรงนี้แทน "

" บ้านแฟนเค้าทำกันมานานแล้ว พ่อหนูเข้ามาอยู่แฟน ก็มาช่วยเค้าแพ็คแล้วก็ขาย แล้วเงินที่ได้ก็เอามาทิ้งไว้ใช้กันในบ้าน ก็มีรายได้มาจากตรงนี้นั่น "

" ที่บ้านขายยาบ้ากันหมดเลย แม่ก็ขาย ป้าก็ขาย พ่อหนูก็ติดคุกเพราะขายยา แต่ยายไม่ได้ทำ ยายแก่แล้ว "

จากการศึกษาพบว่า การที่เด็กและเยาวชนเป็นสมาชิกของครอบครัวที่มีการขายยาบ้าอยู่แล้ว ทำให้เด็กและเยาวชนมีโอกาสที่จะเป็นผู้ขายยาบ้าได้ง่าย ทั้งนี้เพราะเห็นว่า การขายยาบ้าเป็นที่มาของรายได้ที่จะนำมาใช้จ่ายภายในครอบครัวของตนเอง

3.2.2 ต้นทุนของการขายยาบ้า

ผลจากการศึกษาเด็กและเยาวชนที่ขายยาบ้า พบว่า แหล่งทุนหรือที่มาเงินทุนในการให้ได้ยาบ้ามาเพื่อนำมาขาย สามารถกล่าวได้ 2 ลักษณะ คือ

3.2.2.1 เงินสด เงินที่เป็นทุนในการขายยาบ้า เด็กและเยาวชนจะได้มาดังนี้

" แม่ให้วันละ 100 ค่ะ แล้วก็รวมเงินกับเพื่อนหุ้นกันซื้ออย่างนี้ แล้วเอามาขายที่โรงเรียนค่ะ "

" ก็เล่นไพ่ได้ เงินค่าขนมที่โรงเรียนเหลือ บ้างครั้งก็โกหกเขา (ปู่ย่า) น้องให้บ้าง "

" ตอนแรกก็เดินยอให้คนอื่น แล้วเก็บเงินที่ได้จากการเดินยอรวมๆ แล้วก็เอาไปซื้อมาขาย พอขายได้ก็เอากำไรตรงนี้ไปซื้อยามาขายอีก ค่อยๆ เพิ่มจำนวนขึ้น ทีละเล็กละน้อย "

" กู้เงินเค้ามารวมทุนก่อน พอขายได้ก็เอาเงินไปส่งดอกส่งต้นเค้า (กู้มาเท่าไรคะ) สองหมื่น (นานแค่ไหนกว่าจะใช้หมด) ก็ไม่นานเพราะขายได้เยอะ "

การใช้เงินสดไปซื้อยาบ้าจากแหล่งยาบ้าแหล่งใหญ่ที่ขายส่งและเมื่อซื้อแล้วจึงนำมาขายต่ออีกทอดหนึ่ง การที่เด็กและเยาวชนซึ่งยังอยู่ในวัยเรียนและส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพใดๆ การที่จะมีเงินสดจำนวนมากเพื่อไปซื้อยาบ้ามาขายนั้นจึงไม่ใช่เรื่องง่ายนัก การที่เด็กและเยาวชนจะหาเงินสดมานั้นก็จะทำการเก็บรวบรวมเงินค่าขนม ค่าอาหารกลางวัน เพื่อให้ได้เงินจำนวนหนึ่งพอไปซื้อยาบ้ามาขายและเมื่อได้เงินจากการขายรวมกับผลกำไร ก็จะนำไปซื้อยาบ้าได้เพิ่มจำนวนเพิ่มขึ้น แล้วนำมาขายอีกเช่นเดิมและมีการรวมหุ้นกับเพื่อนในการนำเงินมารวมเป็นทุนในการขายยาบ้า พบว่าเด็กและเยาวชนที่ไม่มีเงินจะหาเงินลงทุนโดยเริ่ม

จากการเดินยอต ซึ่งเป็นการรับเงินจากผู้ต้องการซื้อขายมาแล้วตนเองเป็นผู้ไปซื้อขายมาแล้วนำยามาให้เจ้าของเงินนั้นๆ โดยจะบวกค่ารับจ้างเดินซื้อไปกับราคายา เช่น ซื้อยาได้เม็ดละ 50 บาท ก็จะคิด 80 - 100 บาท เมื่อได้เงินจากการเดินยอตก็จะสะสมไว้จนได้จำนวนหนึ่ง ก็เริ่มนำไปซื้อขายจากแหล่งยาแล้วนำมาขายเอง การซื้อขายจากจำนวนน้อยๆ เนื่องจากมีทุนน้อย แล้วค่อยๆ เอาผลกำไรมาซื้อยาจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ วิธีการนี้ในกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ขายยาบ้าเรียกว่า " การปั่นของ " นอกจากนี้แล้วยังพบว่าเด็กและเยาวชนหาทุนในการขายยาบ้าจากการกู้เงินจากผู้ปล่อยเงินกู้แล้วผ่อนชำระเป็นงวดๆ

3.2.2.2 การได้เครดิต จากการสัมภาษณ์พบว่าเด็กและเยาวชนได้รับเครดิตจากผู้ขายดังนี้

" คือว่าของเขาโยนมาให้เนี่ย เค้าไวใจอะไรอย่างนี้ครับ แบบให้เค คือให้ยืมของก่อนแล้ว เอาเงินมาให้ทีหลัง "

" ตอนแรกไปซื้อก่อน แล้วต่อมาถามว่าเอามาส่งให้ผมได้หรือเปล่า จะมีคนที่ จักรยานเอามาส่งให้ผมขายในตอนเช้าและตอนเย็นก็จะมาเก็บเงินไป "

" เพราะว่าในละแวกบ้านเพื่อนก็จะมีกลุ่มปล่อยของอยู่แล้ว แล้วเขาไวใจนโยบายของให้หนูทำ "

"เค้าเห็นเราไปซื้อกับเค้าบ่อยๆ เค้าก็เลยถามว่าอยากขายไหม เงินดิเนะ ผมบอกผมไม่มีทุน เค้าบอกว่าเอาไปก่อน แล้วค่อยเอาเงินมาให้ทีหลังก็ได้ ผมก็เลยได้อามาขาย"

"เดินเข้าไปคุยกับเค้าเลย บอกพี่เนี่ยอยากขายแต่ไม่มีทุน ขอก่อนได้ป่าว ขายหมดแล้วเอาเงินมาให้ทีหลังได้ไหม ผมไม่เบี้ยวหรอก เขาบอกกูเชื่อว่ามึงไม่เบี้ยว แล้วก็ได้เอายามาขาย พอขายหมดผมก็เอาเงินไปให้เค้าเลยนะ ที่นี้พอมีทุนก็ซื้อเงินสดเลย"

การได้รับเครดิตเป็นการไว้วางใจ ให้ความเชื่อถ้อยกันและกันระหว่างเจ้าของยาบ้าและผู้ซื้อ ซึ่งวิธีการนี้เด็กและเยาวชนที่ต้องการขายยาบ้า จะได้รับยาบ้ามาขายก่อนเมื่อขายได้เงินแล้ว จึงนำเงินไปชำระค่ายาภายหลังโดยจะมีการตกลงราคายากันก่อน วิธีการเช่นนี้เองจากการศึกษาพบว่าเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนเป็นผู้ขายยาบ้าได้ง่ายขึ้น สะดวกขึ้น และบุคคลที่จะให้เครดิตระหว่างกันได้นั้นจะเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมและคุ้นเคยกันมาก่อน อีกทั้งได้รับความเชื่อถือว่าจะสามารถนำเงินมาคืนได้ การได้รับเครดิตนั้นอาจมีบุคคลที่สามมาเกี่ยวข้องในลักษณะของคนรู้จัก หรือเพื่อนแนะนำให้

3.2.3 ราคาซื้อและราคาขาย

ราคาซื้อและราคาขายยาบ้า นั้นไม่มีการกำหนดราคาที่แน่นอน จากการศึกษพบว่าราคาซื้อขายยาบ้าเพื่อการนำมาขายนั้นจะมีราคาเม็ดละ 30 - 60 บาท ส่วนราคาขายจะอยู่ที่เม็ดละ 50 - 120 บาท ซึ่งจะมีราคาที่สูงกว่าราคาทุน 1 เท่าตัว และปัจจัยที่ส่งผลต่อราคาซื้อและราคาขายยาบ้า สามารถจำแนกได้ดังนี้

3.2.3.1 ราคาทุน จากการสัมภาษณ์พบว่าต้นทุนยาบ้า จากแต่ละที่ จะมีราคาไม่เท่ากันคือ

" ต่างกันมาก ที่อินทามระตัวละ 50 บาท ขอลดยังไม่ได้เลย ที่คลองเตย 30 บาท "

" รับจากรุ่นพี่เม็ดละ 65 บาท เอามาปล่อย 100 บาท แต่เวลาไปรับที่พระประแดง เม็ดละ 35 บาท "

"ถ้าเค้ามาส่งให้ก็ราคา 45-50 บาท แต่ถ้าเราไปเอาเองก็จะได้ 40 แล้วก็ได้ของแถมให้เล่นฟรีอีก

ด้วย"

"ถ้าเอาแถวบ้านก็ 50-60 บาท เอามาขาย 70 ก็จะได้กำไรน้อย แต่ถ้าไปเอาที่อื่นอย่างไกลๆ มันได้กำไรเยอะนะ แต่ก็เสี่ยงเจอด่าน (ไปเอาไกลๆ ไปเอาแถวไหนคะ) ก็อย่างคลองเตย หรือว่าบางทีก็ไปเอาแถวๆ เชื้อเพลิง ก็ราคามันอยู่ที่ 30-35 บาท พอมาขาย 60-70 มันได้ครึ่งต่อครึ่งเลย"

ราคาที่ผู้ขายไปซื้อยาบ้ามาจากแหล่งยาบ้า เพื่อที่จะนำมาขายอีกต่อหนึ่ง ในที่นี้ก็คือราคาที่ซื้อมานั่นเอง เมื่อเด็กและเยาวชนที่ขายยาบ้าซื้อยาบ้าในราคาที่สูง ก็จะทำให้ต้นทุนของ การขายสูงขึ้น เมื่อนำมาขายก็จะต้องขายในราคาที่สูงกว่าผู้ที่รับซื้อมาจากแหล่งยาบ้าที่มีราคาถูก และเพื่อให้ตนเองมีกำไรมากขึ้น เด็กและเยาวชนที่ขายยาบ้าจะชวนช่วยหาแหล่งยาบ้าที่มีราคาถูก จากการศึกษาจะพบว่าเด็กและเยาวชนไม่ได้มีการซื้อยาบ้าจากแหล่งยาเพียงแหล่งเดียว แต่จะมีการเปลี่ยนแหล่งที่ซื้อเพื่อให้ได้ยาราคาถูก แม้ว่าจะต้องเสี่ยงต่อการเดินทางในระยะทางที่ไกลกว่าเดิมก็ตาม และเนื่องจากแหล่งยาบ้าที่สามารถไปรับซื้อยามาขายมีหลายแหล่ง ทำให้ราคาทุนของเด็กและเยาวชนที่ขายยาบ่านั้นมีราคาที่ไม่เท่ากัน

3.2.3.2 ความใกล้ชิดคุ้นเคยระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย จากการสัมภาษณ์พบว่าความใกล้ชิดคุ้นเคยระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย ส่งผลต่อราคายาบ้าคือ

" ผมเห็นหน้าใหม่มาแรกๆ ก็ตัวละ 70 บาท พอมาบ่อยๆ ก็ลดราคาลงเรื่อยๆ ครับ "

" 60 - 70 บาท ถ้าเป็นคนกันเองก็ขายถูกหน่อย ถ้าคนไกลๆ หรือพวกที่ไม่รู้จัก 100 บาท "

" ถ้าเป็นคนรู้จักกันก็จะแบบ 60 - 70 ค่ะ แต่ถ้าแบบไม่รู้จักกันมาที่ไหนก็ไม่รู้ ก็จะ 100 - 120 ถ้าไปปล่อย ตามเรดก็ 120 - 160 บาท "

ไม่ว่าจะในกรณีขายปลีกหรือขายส่งก็ตาม สิ่งที่อาจกล่าวได้ว่ามีผลต่อราคาซื้อ - ขาย อีกประเด็นหนึ่งก็คือ ความใกล้ชิดสนิทสนมและคุ้นเคยกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ซึ่งพบว่าถ้าหากมีความคุ้นเคยกันก็จะทำให้ซื้อ - ขาย ในราคาที่ต่ำกว่าขายให้กับบุคคลทั่วไป ในการซื้อขายกันครั้งแรกราคาซื้อขายจะมีราคาสูง ต่อเมื่อซื้อขายกันในระยะเวลานึงจะได้ราคาที่ต่ำลง และมีการถ่มสินคำให้

3.2.3.3 จำนวนผู้ซื้อและจำนวนผู้ขาย จากการสัมภาษณ์พบว่ามีผลต่อราคาซื้อขายยาบ้า ดังนี้

" เมื่อก่อนแรกๆ เม็ดละ 80 - 100 ตอนนี้อยู่ 60 คนมันขายเยอะ "

" คนขายเยอะ บางที่ต้องเข้าคิวกันขาย "

" แย่งกันขาย ใครเห็นก่อนได้ก่อน ขายตัดหน้ากันก็มี บางทีก็ขายตัดราคา เขาขาย 60 เราขาย 50 อย่างเงี้ย ก็เลยทำให้มันถูกเพราะแย่งกันขาย "

" ตอนกลางคืนคนขายน้อยๆ บางทีก็ลดราคา 100 บาท (แล้วมีคนซื้อใหม่ละ) เค้าก็ซื้อ เพราะตึกๆ ของมันมีน้อย ไม่ค่อยมีคนขาย ยังไงมันก็ต้องเอา "

ถ้าหากแหล่งยาบ้าแหล่งใดก็ตามมีผู้ซื้อมากกว่าผู้ขาย ราคาของการซื้อขายก็จะมีราคาสูง แต่ถ้าแหล่งยาบ้าที่มีผู้ขายมากกว่าผู้ซื้อแล้วนั้น จะทำให้ราคายาบ้ามีราคาต่ำลง

3.2.4 การจูงใจลูกค้า

เด็กและเยาวชนมีวิธีการในการจูงใจลูกค้า ดังนี้

" เขามาซื้อบ่อยๆ ซื้อบางทีเพื่อนมาซื้ออะไรอย่างนี้ผมก็ให้เค้าเข้ามาเสพในบ้านเลย แล้วให้เค้าออกไปตัวเปล่า "

" ผมง่ายๆ ผมเห็นใจบางทีพวกเสพไม่มีดั่งค์มาซื้อผมก็ให้ไป บางทีขอติดไว้ก่อน 10 , 20 บาท ผมก็ให้ ผมรู้ว่าคนไหนมี ไม่มี ผมก็ให้ เขาก็เลยมาซื้อกับผมบ่อยๆ บางคนไม่มีดั่งค์คำรถกลับ ผมก็ให้ดั่งค์คำรถเขา คำมอเตอร์ไซด์กลับบ้าน "

" ก็ถ่ม บางครั้งก็ซื้อแล้ว ก็เปิดให้ดูตูดฟรี ตัว 2 ตัว แบบเนี่ยไปดูข้างบนบ้านก็ได้ บางครั้งก็ยังมีห้องน้ำแถวๆ นั้น ก็จะให้เขาเสพถ่มนั้นจะดูตูดทางให้ เขา ติดใจ ก็มาซื้ออีก "

“ที่นี้เค้าก็คอยดูตำรวจให้ เวลาตำรวจมาตรวจเค้าจะรู้ แล้วเวลาเราจะไปเอาของก็โทรเข้าไปก่อนถามว่าสะดวกไหม เค้าก็จะบอกเราว่าไปร่งหรือไม่ไปร่ง จะให้เข้าไปตอนไหนได้”

“เวลาซื้อเนี่ย เค้าจะถือของออกมาให้ พอถึงถนนเราก็โบกแท็กซี่ พบเราขึ้นรถเค้าก็จะส่งของให้ เราไม่ต้องหิ้วออกมาเอง ก็จะปลอดภัยมากขึ้น”

“ถ้าคนขายมีเยอะๆ ก็มีการลดราคา เช่น เค้าขาย 60 เราขาย 55 หรือบางทีก็แถมลูกอมบ้าง 58 แถมลูกอมเม็ดหนึ่ง”

การจูงใจลูกค้า เป็นการกระทำต่างๆ นานา เพื่อชักชวนให้ผู้ต้องการซื้อยาบ้ามาเป็นลูกค้าของตน ซึ่งจาก การศึกษาพบว่า นอกจากการพูดจาสุภาพและผู้ชายมีอัธยาศัยที่ดีแล้ว ในการเชิญชวนลูกค้าให้มาซื้อยาบ้ากับตนเองนั้น ผู้ขายจะใช้วิธีการให้ส่วนลด เช่น ถ้าซื้อ 1 เม็ด 60 บาท ถ้าซื้อ 1 แกว (10 เม็ด) ให้ราคา 550 บาท ซื้อสีแดง 200 เม็ดแถมสีเขียวให้ 2 เม็ด ซึ่งสีเขียวในกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เสพยาบ้าเชื่อกันว่าเป็นหัวเสพยาบ้าและมีคุณภาพดี ซื้อยาบ้าแล้วมีสถานที่ให้เสพซึ่งจะทำให้ผู้เสพมีความปลอดภัยไม่ต้องเก็บยาบ้าแล้วนำไปหาสถานที่เสพ มีการผ่อนปรนให้ผู้ซื้อที่มีเงินมาไม่พอซื้อ ให้ค่ารถในการเดินทางกลับ และถ้าหากเป็นการซื้อขายกันเป็นจำนวนมากๆ แล้วนั้น ก็จะมีการป้องกันความปลอดภัยให้ผู้ซื้อมากขึ้น เช่น เงินถือของมาส่งให้ถึงรถ โทรศัพท์บอกความปลอดภัยจากการเข้าตรวจตราของตำรวจ เลี่ยงอาหารให้เสพยาบ้าฟรีก่อนกลับ ให้ส่วนลดมากขึ้น เพิ่มจำนวนยาบ้าที่แถมมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อจะทำให้ผู้ซื้อมาเป็นลูกค้าประจำของตน

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาสภาพการใช้และการส่งผ่านยาบ้าของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเด็กและเยาวชนที่มีความผิดเกี่ยวกับยาบ้าจากสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง ทั้งหมด 5 แห่ง คือ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลางบ้านเมตตา บ้านมุกดา บ้านกรุดา บ้านอุเบกขา และบ้านปราณี จำนวน 1,500 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเด็กและเยาวชนที่มีความผิดเกี่ยวกับยาบ้า จากสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลางบ้านเมตตาและบ้านปราณี ตั้งแต่วันที่ 25 เดือนพฤษภาคม ถึง วันที่ 31 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2544 จำนวน 47 คน โดยใช้ระยะเวลา 1 เดือนแรกในการสร้างความคุ้นเคย และทำให้เด็กและเยาวชนเกิดความไว้วางใจ และใช้เวลาในการเก็บข้อมูล 2 เดือน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการใช้ และการส่งผ่านยาบ้าของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ลำดับการเกิด ระดับการศึกษา อาชีพ
2. ความคิดและเหตุผลในการใช้ยาบ้าครั้งแรก ได้แก่ ความคิดเกี่ยวกับยาบ้า เหตุผลที่ตัดสินใจในการใช้ยาบ้าครั้งแรก
3. การใช้ยาบ้าในครั้งแรก ได้แก่ วิธีได้มาซึ่งยาบ้า วิธีการใช้ยาบ้า สถานที่ใช้ยาบ้า ปริมาณการใช้ยาบ้า บุคคลร่วมใช้ ความรู้สึกหลังการใช้ยาบ้า
4. การใช้ยาบ้าในครั้งต่อๆ มา ได้แก่ การได้มาซึ่งยาบ้า วิธีการซุกซ่อนยาบ้า สถานที่ ใช้ยาบ้า ปริมาณการใช้ยาบ้า บุคคลที่ร่วมใช้ วิธีการซุกซ่อนยาบ้า ความถี่ในการใช้ ระยะเวลาในการใช้ยาบ้า
5. การพัฒนาเป็นผู้ขาย ได้แก่ แหล่งที่มายาบ้า เงินทุน ราคาซื้อ ราคาขาย ผลกำไร วิธีการส่งยาบ้า วิธีการซุกซ่อน การชักจูงลูกค้า

วิธีดำเนินการ

ผู้นำแบบสัมภาษณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) จากเด็กและเยาวชนที่มีความผิดเกี่ยวกับยาบ้าในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลางบ้านเมตตาและบ้านปราณี โดยกำหนดสัมภาษณ์คนละประมาณ 1 - 2 ชั่วโมง

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้และการส่งผ่านยาบ้าของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ระยะเวลา 3 เดือน ตั้งแต่วันที่ 25 พฤษภาคม – 20 กรกฎาคม 2544 ทุกวันจันทร์ – วันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 09.00 – 16.30 น. ณ บ้านเมตตา และตั้งแต่วันที่ 21 กรกฎาคม – 31 สิงหาคม 2544 วันจันทร์ – วันศุกร์ เวลา 08.30 – 16.30 น. วันเสาร์ เวลา 09.00 – 14.30 น. ณ บ้านปรางค์ โดยขอความร่วมมือจากนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ที่ทำงานในสถานพินิจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยทำการแยกแยะข้อมูล พิจารณาให้ความหมายข้อมูลในแต่ละเรื่อง เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของข้อมูล จัดกระทำหมวดหมู่ของข้อมูล (categorizing) และใช้วิธีการบรรยาย ประกอบกับการใช้สถิติพื้นฐานคือ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

ข้อมูลส่วนตัวของเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับยาบ้าในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลางพบว่า ข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา วิธีการเกี่ยวข้องกับยาบ้า และระยะเวลาในการเกี่ยวข้องกับยาบ้าของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเด็กและเยาวชนที่มีความผิดเกี่ยวกับยาบ้าที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นเพศชาย จำนวน 23 คน และเป็นเพศหญิงจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 48.94 และ 51.06 ตามลำดับ มีอายุระหว่าง 13-21 ปี มีเด็กและเยาวชนร้อยละ 63.83 ที่เกี่ยวข้องกับยาบ้าตั้งแต่อายุ 13-15 ปี ร้อยละ 46.80 เป็นเด็กและเยาวชนที่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา เด็กและเยาวชนที่มีระยะเวลาเกี่ยวข้องกับยาบ้าตั้งแต่ 2-3 ปี มีร้อยละ 44.68 และพบว่าเด็กและเยาวชนที่ทั้งเพศและชายยาบ้าคิดเป็นร้อยละ 80.85

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการใช้ยาบ้า

เด็กและเยาวชนมีความคิดต่อยาบ้าว่า เป็นสิ่งที่แปลกใหม่ น่าที่จะทดลองรสชาติของยาบ้า คิดว่ายาบ้าจะส่งผลดีต่อตนเอง ว่าเมื่อใช้แล้วจะทำให้ตนเองขยันทำให้หายวุ่น มีความรู้สึกสดชื่นสบายใจ ลืมความทุกข์และปัญหาของตนเอง ทำให้ตั้งใจเรียน สนใจเรียนมีรูปร่างที่สวยงาม คิดว่ายาบ้าจะนำรายได้มาสู่ตนเอง ทำให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นมีเงินทองใช้จ่ายใช้สอยตามที่ตนต้องการ และยาบ้าจะไม่ก่อผลเสียให้แก่ตนเอง เพราะมีความมั่นใจว่าจะสามารถควบคุมตัวเองไม่ให้ติดยาบ้า ภายหลังจากที่ลองแล้วได้ นอกจากนี้ เด็กและเยาวชนมีความคิดว่ายาบ้าเป็นของที่คู่กับวัยรุ่น ทำให้เป็นคนทันสมัย และเท่

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่ใช้ยาบ้าในครั้งแรก ประกอบด้วยเหตุปัจจัย 5 ด้าน คือ ด้านแรกครอบครัวที่มีบรรยากาศของความขัดแย้งกันจากการที่สมาชิกในครอบครัวปฏิบัติต่อกันโดยขาดการใช้เหตุผล การมีสัมพันธภาพที่ห่างเหินกันทำให้เด็กและเยาวชนเห็นว่าครอบครัวของตนเองไม่มีความอบอุ่น จนเกิดความเบื่อหน่ายครอบครัว และการที่บุคคลในครอบครัวแสดงตัวอย่างในการเป็นบุคคลที่ใช้ยาบ้า ด้านที่สองเพื่อน มีความสำคัญต่อเด็กและเยาวชนกลุ่มเพื่อนทำให้เกิดพลัง เกิดความรู้สึกมั่นคงและปลอดภัย และทำให้รู้สึกว่าตัวเองมีคุณค่า หากเด็กและเยาวชนคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมใช้ยาบ้าก็จะส่งผลทำให้เด็กและเยาวชน

เข้าสู่การใช้ยาบ้าได้ง่าย ด้านที่สามชุมชนที่อยู่อาศัยของเด็กและเยาวชน เป็นชุมชนที่มีการแพร่ระบาดของยาบ้าการที่บุคคลในชุมชนมีพฤติกรรมการใช้ยาบ้าจะทำให้เด็กและเยาวชนในชุมชนนั้นๆ มีโอกาสใกล้ชิดยาบ้าได้ง่าย ด้านที่สี่โรงเรียน การที่เด็กและเยาวชนที่ใช้ยาบ้าสามารถนำยาบ้าเข้ามาโรงเรียนได้โดยง่าย ประกอบกับบรรยากาศของการเรียนการสอนในห้องเรียนทำให้เกิดความรู้สึกว่าน่าเบื่อหน่ายก็จะทำให้เด็กและเยาวชนที่ไม่เคยใช้ยาบ้าถูกชักชวนและคล้อยตามเพื่อนไปสู่การใช้ยาบ้าได้ ด้านที่ห้าสื่อมวลชน การได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน โดยที่ไม่ได้ตระหนักถึงพิษภัยของยาบ้าอย่างแท้จริงประกอบกับความอยากรู้อยากลองของเด็กและเยาวชนทำให้เป็นการกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนเข้าสู่การใช้ยาบ้าในครั้งแรก

การเข้าสู่การใช้ยาบ้าในครั้งแรกของเด็กและเยาวชน จะได้รับคำแนะนำและร่วมกันใช้ยาบ้าจากบุคคลที่มีความสนิทสนมคุ้นเคยกันคือ เพื่อน แฟน ญาติพี่น้อง ซึ่งเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมใช้ยาบ้าอยู่ก่อนแล้ว วิธีการใช้ยาบ้าครั้งแรกของเด็กและเยาวชนที่พบมากที่สุด คือการดูดแบบหลอด นอกจากนี้ยังพบว่ามีการ ดูดผ่านน้ำ และการกิน โดยสถานที่ที่ใช้เสพในครั้งแรกที่พบมากที่สุดคือ ตามบ้านเพื่อน และบริเวณโรงเรียน ภายในห้องน้ำโรงเรียน หลังโรงเรียน ตามสถานที่รกร้างต่างๆ โดยจะเสพในปริมาณที่น้อยตั้งแต่ครึ่งเม็ดจนถึงสองเม็ด ในการเสพครั้งแรกเด็กและเยาวชนจะได้ยาบ้ามาฟรี และเมื่อใช้ยาบ้าแล้ว เด็กและเยาวชนจะพบการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อตัวเองว่าหัวใจเต้นแรงและเร็วขึ้น ไม่สามารถที่จะอยู่นิ่งเฉยได้ มีความขยันขึ้นสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้ในระยะเวลาสั้น โดยไม่เบื่อ และไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย รู้สึกสบายไม่รู้สึกหิว ไม่่วงนอน มีความร่าเริงแจ่มใส

การใช้ยาบ้าในครั้งต่อๆ มาของเด็กและเยาวชน พบว่าบุคคลที่ร่วมใช้ยาบ้ายังเป็นบุคคลกลุ่มเดิมที่เคยร่วมกันใช้ยาบ้ามาตั้งแต่ครั้งแรก และพบว่าเด็กและเยาวชนเริ่มที่จะใช้ยาบ้าเพียงลำพังมากขึ้น วิธีการใช้ยาบ้าเด็กและเยาวชนจะใช้วิธีการดูดแบบผ่านน้ำเพิ่มมากขึ้นกว่าการดูดแบบหลอดโดยจะเลือกใช้สถานที่ในการเสพยาบ้าเป็นที่ที่มีความมิดชิดและปลอดภัยจากการพบเห็นของผู้อื่น ซึ่งพบว่าเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่จะใช้สถานที่ห้องน้ำ ของโรงเรียน สวนสาธารณะ อาคารที่กำลังก่อสร้าง ตามบ้านเพื่อน และหาโอกาสที่จะใช้สถานที่ที่เป็นบ้านของตนเอง ภายในห้องน้ำในบ้าน ภายในห้องนอนของตนมากขึ้น วิธีการได้ยาบ้ามาเพื่อเสพของเด็กและเยาวชนได้มาด้วยการซื้อด้วยเงินสด โดยได้รับเงินจากผู้ปกครอง ทำงานหาเงินด้วยตนเอง การนำเงินไปรวมกับคนอื่น ยืมเงินผู้อื่น ตลอดจนการขายยาบ้า เพื่อนำเงินมาซื้อยาบ้า และการได้ยาบ้ามาโดยไม่ใช้เงินซึ่งเป็นการได้เครดิตจากผู้ขายยา ให้สามารถนำยาบ้ามาเสพก่อนแล้วชำระเงินภายหลังได้ เด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงแหล่งซื้อยาบ้าโดยการมีบุคคลแนะนำเพื่อให้เกิดความคุ้นเคยระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายจนกระทั่งในที่สุด สามารถซื้อยาบ้าด้วยตัวเองได้ พบว่า ปริมาณยาบ้าที่เสพในครั้งต่อมาจากมีปริมาณที่เพิ่มขึ้น และมีความถี่ ในการเสพมากขึ้น ภายหลังการหมดฤทธิ์ของยาบ้า จะส่งผลให้เด็กและเยาวชนอ่อนเพลียหมดแรง ปวดเมื่อยตามร่างกายและกล้ามเนื้อ มีอาการมึนงง ชี้อึดจ มีความรู้สึกหงุดหงิด อารมณ์เสียได้ง่าย เปื่อ ทำให้เกิดอาการหลอนและมีอาการหวาดระแวง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการส่งผ่านยาบ้า

แหล่งยาบ้าของเด็กและเยาวชนจะมาจากแหล่งยาบ้าภายในโรงเรียน จากการศึกษาพบว่าแหล่งยาบ้าในโรงเรียน เกิดจากเกิดจากการที่มีนักเรียนนำยาบ้าเข้ามาขายในโรงเรียน โดยการชักชวนเข้ามาเพื่อให้พ้นจากการตรวจค้นของอาจารย์ เด็กและเยาวชนที่เสพยาบ้าจะรู้ว่า ใครเป็นคนนำยาบ้ามาขายในโรงเรียน ซึ่งสถานที่ที่เป็นแหล่งของยาบ้าในโรงเรียนจะเป็นที่ปลอดภัยจากการพบเห็นของครู เพื่อน และบุคคลอื่นๆ ที่เป็นอันตรายต่อการถูกจับได้ เช่น ห้องน้ำ หลังโรงเรียน มุมอาคารเรียน แหล่งยาบ้าตาม

บริเวณชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ แหล่งยาบ้าภายนอกชุมชน โดยในการบรรจุยาบ้า เด็กและเยาวชนจะบรรจุยาบ้าลงในหลอดกาแฟ ห่อกระดาษฟอยล์ ใส่ถุงพลาสติก แล้วพันด้วยสก็อตเทป โดยจะซุกซ่อนเอาไว้ตามอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย ได้แก่ การนำหลอดที่บรรจุยาแล้ว ใส่เข้าไปในรูจมูก ซ่อนไว้ในหู ซ่อนไว้ตามเสื้อใน โบว์ผูกผม เป้ากางเกงใน ปกเสื้อ ตะเข็บกางเกง ขอบเอวกางเกง กระเป๋ารัดกางเกงยีนส์ สันรองเท้า ได้ฝ่าเท้า พันสก็อตเทปตามรอบเอว ต้นขาด้านใน บริเวณใกล้ๆ อวัยวะเพศ ใส่ในช่องคลอด ตลอดจนการถือเอาไว้ในมือ และมีการซุกซ่อนไว้ภายนอกร่างกาย ได้แก่ หิ้วไว้ตามกองขยะ ใส่ถุงขนม ได้เบาะรถจักรยานยนต์ ใส่ดินน้ำมันแล้วฝังดิน ขอบประตูบ้าน เสาคู่ไฟฟ้า พัดลมเพดาน ลำโพงเครื่องเสียง ตั๋วปากกา ฝากระดิกน้ำ นาฬิกาข้อมือ เป็นต้น โดยจะทำการส่งผ่านจากผู้ซื้อ ไปสู่ผู้ขายในลักษณะของการขายปลีกโดยการยื่นส่งให้กันในบริเวณที่มืดซิด ได้แก่ ในซอยแคบๆ ที่ไม่มีคนพลุกพล่าน บริเวณมืดๆ ตามตู้โทรศัพท์ ภายในร้านก๋วยเตี๋ยว ในการขายส่งซึ่งเป็นการส่งมอบยาที่มีจำนวนมากๆ จะมีการนัดพบกันตามสถานที่ที่มีคนพลุกพล่าน และสามารถแยกย้ายจากกันได้สะดวก เช่น ภายในห้างสรรพสินค้า ตลาดสด บนสะพานที่มียานพาหนะผ่านไปมา โดยมีการใช้อุปกรณ์สื่อสารในการติดต่อเพื่อความสะดวกในการส่งมอบ

ปัจจัยที่ทำให้มาเป็นผู้ขายยาบ้า จากการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนเห็นความสำคัญของผลกำไรจากการขายยาบ้าว่า ให้ผลตอบแทนต่อตนเองที่สูง และสามารถสร้างรายได้ให้ตนเองเป็นกอบเป็นกำในเวลาที่ยาวนาน แม้จะทราบว่าการขายยาบ้าเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย แต่เมื่อเทียบกับผลกำไรที่ได้รับแล้ว ก็คุ้มค่ามาก ทำให้เด็กและเยาวชนยอมเสี่ยงที่จะขายยาบ้า เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินที่จะนำไปใช้จ่ายใช้สอยตามความพอใจของตนเอง เช่น ซื้อเครื่องแต่งกาย เสื้อผ้า เครื่องดนตรีที่ตนเองชอบ เทียวเตร่ จนกลายเป็นคนที่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเพราะคิดว่าตนเองหาเงินได้ง่าย และสามารถหาเงินด้วยการขายยาบ้าได้อีกนอกจากการได้ผลกำไรจากการขายยาบ้าที่สูงแล้ว การเป็นผู้ขายยาบ้าจะทำให้เด็กและเยาวชนมีโอกาสได้สัมผัสยาบ้าโดยตรง ทำให้ตนเองเสพติดยาบ้าได้ตามความต้องการมากขึ้น ได้ใกล้ชิดแหล่งยาบ้าที่มีจำนวนมาก มีราคาถูก และได้ยาที่มีคุณภาพดี จึงทำให้เด็กและเยาวชนหันมาเป็นผู้ขายยาบ้าได้ง่ายขึ้น และการที่เด็กและเยาวชนเป็นสมาชิกของครอบครัวที่มีการขายยาบ้าอยู่แล้ว ทำให้เด็กและเยาวชนมีโอกาสที่จะเป็นผู้ขายยาบ้าได้ง่าย ทั้งนี้เพราะเห็นว่า การขายยาบ้าเป็นที่มาของรายได้ที่จะนำมาใช้จ่ายภายในครอบครัวของตนเอง การที่เด็กและเยาวชนจะหาเงินสดมานั้นก็จะทำการเก็บรวบรวมเงินค่าขนม ค่าอาหารกลางวัน เพื่อให้ได้เงินจำนวนหนึ่งพอไปซื้อยาบ้ามาขายและเมื่อได้เงินจากการขายรวมกับผลกำไร ก็จะนำไปซื้อยาบ้าได้เพิ่มจำนวนเพิ่มขึ้น แล้วนำมาขายอีกเช่นเดิม และมีการรวมหุ้นกับเพื่อนในการนำเงินมารวมเป็นทุนในการขายยาบ้า การได้รับเครดิตเป็นการไว้วางใจ ให้ความเชื่อถือกันและกันระหว่างเจ้าของยาบ้าและผู้ซื้อ ซึ่งวิธีการนี้เด็กและเยาวชนที่ต้องการขายยาบ้า จะได้รับยาบ้ามาขายก่อนเมื่อขายได้เงินแล้ว ซึ่งยาบ้ามีราคาซื้อ 30-60 บาท และนำมาขายในราคา 50-120 บาท โดยราคาขายจะแตกต่างกันไปตามราคาทุนที่แตกต่างกันของผู้ขายแต่ละคน ความใกล้ชิดสนิทสนมระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย จำนวนผู้ซื้อและผู้ขาย ในการจูงใจลูกค้าให้มาซื้อยาบ้า ผู้ขายแต่ละคนจะใช้วิธีการลดราคา แถมยาบ้า ดูแลความปลอดภัยให้กับผู้ซื้อ ให้ใช้สถานที่ในการเสพยา และใช้ถ้อยคำที่สุภาพ

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพการใช้ และการส่งผ่านยาบ้าของเด็กและเยาวชนที่มีความผิดปกติเกี่ยวกับยาบ้าในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง โดยผู้วิจัยได้แยกอภิปรายเป็นตอน ๆ ตามประเด็นที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและเยาวชน

ข้อมูลส่วนตัวของเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับยาบ้าในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลางพบว่า ข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา วิธีการเกี่ยวข้องกับยาบ้า และระยะเวลาในการเกี่ยวข้องกับยาบ้าของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเด็กและเยาวชนที่มีความผิดปกติเกี่ยวกับยาบ้าที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นเพศชาย จำนวน 23 คน และเป็นเพศหญิงจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 48.94 และ 51.06 ตามลำดับ มีอายุระหว่าง 13-21 ปี มีเด็กและเยาวชนร้อยละ 63.83 ที่เกี่ยวข้องกับยาบ้าตั้งแต่อายุ 13-15 ปี ร้อยละ 46.80 เป็นเด็กและเยาวชนที่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา เด็กและเยาวชนที่มีระยะเวลาเกี่ยวข้องกับยาบ้าตั้งแต่ 2-3 ปี มีร้อยละ 44.68 และพบว่าเด็กและเยาวชนที่ทั้งเพศและชายยาบ้าคิดเป็นร้อยละ 80.85 ซึ่งสอดคล้องกับสมจิตร์ วัฒนา ไชยากุล และคณะ (2525:17) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์เกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจากศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง โดยพบว่า ผู้กระทำผิดส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ระหว่าง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มากที่สุดและจากข้อมูล แสดงถึงการเปรียบเทียบอาชีพของผู้เข้ารับการบำบัดรักษา ยาบ้ามากที่สุด ถึงร้อยละ 28.3 โดยมีอัตราการเพิ่มสูงขึ้นอย่างทวีคูณ คือ ร้อยละ 16.9 ในปี 2536 เป็นร้อยละ 28.3 ในปี 2537 (สำนักงานป.ป.ส.2539:4) ซึ่งจากผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า เด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับยาบ้ามีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษานั้น แสดงให้เห็นว่าได้มีการแพร่ระบาดของยาบ้าสู่กลุ่มนักเรียนที่มีอายุน้อยยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับการศึกษาของนิรนาท แสนสา (2543:208) ที่พบว่า เมื่อนักเรียนวัยรุ่นกลายเป็นผู้ใช้ยาบ้าอย่างเป็นประจำแล้วจะมีนักเรียนวัยรุ่นเป็นจำนวนมากที่เป็นผู้ขายยาบ้าต่อไป

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการใช้ยาบ้า

2.1 ความคิดเกี่ยวกับยาบ้า จากการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนมีความคิดต่อยาบ้าว่า เป็นสิ่งใหม่ น่าที่จะทดลองรสชาติของยาบ้า คิดว่ายาบ้าจะส่งผลดีต่อตนเอง ว่าเมื่อใช้แล้วจะทำให้ตนเองขยันทำให้หายง่วง มีความรู้สึกสดชื่นสบายใจ สัมผัสความทุกข์และปัญหาของตนเอง ทำให้ตั้งใจเรียน สนใจเรียน มีรูปร่างที่สวยงาม คิดว่ายาบ้าจะนำรายได้มาสู่ตนเอง ทำให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นมีเงินทองใช้จ่ายใช้สอยตามที่ตนต้องการ และยาบ้าจะไม่ก่อผลเสียให้แก่ตนเองเพราะมีความมั่นใจว่าจะสามารถควบคุมตัวเองไม่ให้ติดยาบ้า ภายหลังจากที่ลองแล้วได้ นอกจากนี้ เด็กและเยาวชนมีความคิดว่ายาบ้าเป็นของที่ถูกกับวัยรุ่น ทำให้เป็นคนทันสมัย และเท่ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จิรพันธ์ ไตรทิพจรัส (2542 : 184) ที่พบว่าการรับรู้ของเด็กนักเรียนที่ให้ความหมายของยาบ้าในทางบวก เนื่องจากจะมองที่ผลทางบวกจากการใช้ยาบ้าเพื่อให้ทำงานได้มากขึ้นและส่งผลต่อการนำยาบ้ามาใช้ การเข้าไปติดยาบ้าและทำให้มีการแพร่ระบาดของยาบ้าภายในโรงเรียน

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาบ้าในครั้งแรก จากการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนใช้ยาบ้าในครั้งแรก ประกอบด้วยเหตุปัจจัย 5 ด้าน คือ ด้านแรกครอบครัวที่มีบรรยากาศของความขัดแย้งกันจากการที่สมาชิกในครอบครัวปฏิบัติต่อกันโดยขาดการใช้เหตุผล การมีสัมพันธภาพที่ห่างเหินกันทำให้เด็กและ

เยาวชนเห็นว่าครอบครัวของตนเองไม่มีความอบอุ่น จนเกิดความเบื่อหน่ายครอบครัว และการที่บุคคลในครอบครัวแสดงตัวอย่างในการเป็นบุคคลที่ใช้จ่าย ด้านที่สองเพื่อน มีความสำคัญต่อเด็กและเยาวชนกลุ่มเพื่อนทำให้เกิดพลัง เกิดความรู้สึกมั่นคงและปลอดภัย และทำให้รู้สึกว่าตัวเองมีคุณค่า หากเด็กและเยาวชนคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมใช้จ่ายก็จะส่งผลทำให้เด็กและเยาวชนเข้าสู่การใช้จ่ายได้ง่าย ด้านที่สามชุมชนที่อยู่อาศัยของเด็กและเยาวชน เป็นชุมชนที่มีการแพร่ระบาดของยาบ้าการที่บุคคลในชุมชนมีพฤติกรรมการใช้จ่ายจะทำให้เด็กและเยาวชนในชุมชนนั้นๆ มีโอกาสใกล้ชิดยาบ้าได้ง่าย ด้านที่สี่การที่เด็กและเยาวชนที่ใช้ยาบ้าสามารถนำยาบ้าเข้ามาโรงเรียนได้โดยง่าย ประกอบกับบรรยากาศของการเรียนการสอนในห้องเรียนทำให้เกิดความรู้สึกว่าน่าเบื่อหน่ายก็จะทำให้เด็ก และเยาวชนที่ไม่เคยใช้จ่ายถูกชักชวนและคล้อยตามเพื่อนไปสู่การใช้จ่ายได้ ด้านที่ห้าสื่อมวลชน การได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน โดยที่ไม่ได้ตระหนักถึงพิษภัยของยาบ้าอย่างแท้จริงประกอบกับความอยากรู้อยากลองของเด็กและเยาวชน ทำให้เป็นการกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนเข้าสู่การใช้จ่ายในครั้งแรก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพพร พาณิชนัยสุข (2528 : 24-25) ที่พบว่า วัยรุ่นที่มีคุณลักษณะขาดความรัก ความอบอุ่น รู้สึกขาดการให้คำปรึกษาและคำแนะนำที่ดี และเป็นผู้ที่มีความรู้สึกเบื่อ เหนง ว่าเหว่ อย่างหนือออกจากบ้านทำให้กลายเป็นผู้อยากใช้ยากระตุ้นประสาทได้มากกว่านักเรียนที่ไม่ความรู้สึกขาดในเรื่องดังกล่าว นอกจากนี้ ผลการศึกษาของ รักซ้อน รัตนจิตต์เวช (2538 : 78-79) พบว่า เยาวชนที่มีความรู้สึกขัดแย้งในใจ อันเกิดจากสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่ไม่ดี ประกอบกับความรู้สึกขัดแย้งในใจ อันเกิดจากสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่ไม่ดี ประกอบกับความรู้สึกขัดเพื่อนไม่ได้ ทำให้วัยรุ่นเกิดความรู้สึกอยากลองความคำชักชวนของเพื่อนและกลายเป็นผู้เริ่มต้นใช้เฮโรอีนในครั้งแรกได้ นอกจากครอบครัวแล้ว จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า เพื่อนมีอิทธิพลต่อการเข้าสู่การใช้จ่ายครั้งแรกของเยาวชน เนื่องจากเด็กและเยาวชนซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นนั้น จำให้มีความสำคัญกับเพื่อนและกลุ่มเพื่อน ในการที่เป็นบุคคลที่มีความเข้าใจตนเอง ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นพรรคพวกเดียวกันและนำไปสู่การทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน ความต้องการให้ตนเองเป็นที่ยอมรับภายในกลุ่ม เมื่อได้รับคำชักชวนจากเพื่อนไปสู่การกระทำพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง รวมถึงยาเสพติดต่าง ๆ นั้นและการศึกษาครั้งนี้ยังพบอีกว่า การที่เด็กและเยาวชนเป็นผู้ที่อยากรู้อยากลองและต้องการพิสูจน์ยาบ้าว่าเป็นไปตามข้อมูลที่ตนเองได้รับมาหรือไม่นั้น ทำให้เด็กและเยาวชนหันไปสู่การเริ่มใช้จ่าย สอดคล้องกับการศึกษาของ สุวิทย์ รุ่งวิสัย (2525 : 26-27) พบว่า คุณลักษณะของเยาวชนที่กลายเป็นผู้สูบบุหรี่คือ ความรู้สึกอยากลองความคิดที่เชื่อว่าบุหรี่ยจะช่วยผ่อนคลายอารมณ์ได้และความรู้สึกหวั่นไหวและเห็นด้วยกับการที่เพื่อนชักชวนนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของสำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (2530 : 61-62) ที่พบว่าคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ทำให้การใช้ยาเสพติดในครั้งแรกคือ เพราะความรู้สึกอยากทดลอง รองลงมาคือมีจิตใจอ่อนไหวคิดเห็นคล้อยตามเพื่อนหรือญาติที่เป็นผู้ชักชวน และรวมทั้งมีเรื่องกลุ่มใจในปัญหาชีวิตโดยเฉพาะความรู้สึกยุ่งยากใจ จากความสัมพันธ์ในครอบครัว ชุมชนที่อยู่อาศัยเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า การที่เด็กและเยาวชนอยู่ในชุมชนที่อยู่อาศัยที่มีการแพร่ระบาดของยาบ้าจะทำให้เด็กและเยาวชนเกิดความรู้สึกคุ้นเคยและเห็นว่ายาบ้าเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนตนเอง ซึ่งจะทำให้เป็นการเพิ่มโอกาสในการที่เด็กและเยาวชนจากการเข้าสู่ยาบ้าได้สะดวกสบายยิ่งขึ้นสอดคล้องกับการศึกษาของนิรนาท แสนสา (2543 : 195) พบว่า เงื่อนไขการซื้อขายยาบ้าแบบขายตรงในชุมชนทำให้นักเรียนเชื่อมโยงว่า ยาบ้าเป็นของจากคนที่คุ้นเคยกัน และรู้สึกว่าเพื่อน ๆ และคนในละแวกบ้านเขาก็ใช้กัน ซึ่งทำให้เป็นสิ่งที่เอื้อให้นักเรียนวัยรุ่น ได้มีโอกาสพบเห็นตัวแบบการใช้ และสามารถเข้าถึงยาบ้าได้โดยง่าย

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเข้าสู่การใช้ยาบ้าในครั้งแรก

2.2.1. บุคคลที่แนะนำให้ใช้ยาบ้า จากการศึกษาพบว่า บุคคลที่แนะนำให้เด็กและเยาวชนใช้ยาบ้า และร่วมกันใช้ยาบ้าในครั้งแรก เกือบทั้งหมดของการศึกษาค้นพบว่า คือ เพื่อนที่มีความสนิทสนมคุ้นเคยกันกับเด็กและเยาวชนเอง นอกจากเพื่อน ก็จะเป็นบุคคลใกล้ชิด คือแฟน ญาติพี่น้อง เนื่องจากเด็กและเยาวชนจะรับรู้ว่ายาบ้าเป็นสิ่งผิดกฎหมาย ถ้าจะเปิดเผยให้ผู้อื่นรู้ว่าตนใช้ยาบ้า หากไม่ใช่เป็นบุคคลที่คุ้นเคยกัน ก็อาจเป็นการนำอันตรายมาสู่ตนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรนาท แสนสา (2543 : 169) ที่พบว่า เมื่อนักเรียนวัยรุ่นก้าวเข้าสู่การใช้ยาบ้าอย่างประจำ บุคคลที่ร่วมใช้ยาบ้าส่วนใหญ่ ยังคงเป็นกลุ่มเพื่อนกลุ่มเดิมที่เคยใช้ด้วยกัน เพื่อเป็นการป้องกันอันตรายจากการถูกจับได้ หากรวมใช้กับบุคคลอื่นที่ไม่รู้จักคุ้นเคย

2.2.2. วิธีการใช้ยาบ้าครั้งแรก จากการศึกษาพบว่า ในการใช้ยาบ้าครั้งแรกเด็กและเยาวชนจะใช้วิธีการดูดหลอดมากที่สุดเนื่องจากมีวิธีการที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนจนเกินไป โดยการดูดแบบหลอดจะประกอบไปด้วย ยาบ้า กระดาษฟอยล์ซึ่งเอามาจากซองบุหรี่ หรือฟอยล์ที่ใช้ห่อขนมและห่ออาหารต่างๆ นำมาพับให้เป็นรูปทรงที่ใส่ยาบ้าลงไปได้ โดยจะเรียกว่า “ซอน” หรือ “เรือ” แล้วจะใช้ไฟแช็คคนข้างใต้ฟอยล์ เพื่อให้เม็ดยาละลายและกลายเป็นไอควันลอยขึ้นมา และใช้หลอดดูดควันที่ลอยน้ำมา ซึ่งหลอดดูดยาบ้าในส่วนนี้ส่วนใหญ่ทำมาจากกระดาษซองบุหรี่ หรืออาจใช้กระดาษอื่นๆ เช่น กระดาษหนังสือพิมพ์ กระดาษสมุด หนังสือต่างๆ การดูดหรือสูดนั้น ก็โดยการดูดไอควันของยาบ้าเข้าปอดให้ได้มากที่สุด แล้วก็กลืนลงไปปอด เกือบทั้งหมดของเด็กและเยาวชนในการศึกษา ใช้วิธีการดูดแบบหลอด ในการใช้ยาบ้าครั้งแรก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ จีรพันธ์ ไตรทิพจรัส (2542 : 48) ที่พบว่า ขั้นตอนการเสพยาบ้าของนักเรียนคือจะทำแผ่นกระดาษฟอยล์ให้มีรูปร่างเป็นแผ่นคล้ายซอน แล้วนำเม็ดยาบ้าวางลงไปบนกลางแอ่ง แล้วใช้ไฟแช็คคนด้านล่าง แล้วใช้หลอดกระดาษรูแคบ ที่ทำกับมวนกระดาษห่อบุหรี่เป็นอุปกรณ์ในการสูดควันเข้าทางจมูก แล้วกลืนลงไปปอดทั้งหมด โดยวิธีการเสพยาแบบนี้จะทำให้ยาบ้าออกฤทธิ์ต่อร่างกายได้ค่อนข้างมากและอย่างรวดเร็ว

2.2.3. สถานที่ใช้เสพ สถานที่ใช้ยาบ้าของเด็กและเยาวชนในครั้งแรก พบมากที่สุดคือ ตามบ้านเพื่อน ไม่น่าจะเป็นในห้องน้ำห้องส่วนตัว หรือห้องรับแขก ในบ้านของเพื่อนในช่วงเวลาที่ไม่มียุคคลอื่นๆ อยู่ในบ้าน และเป็นบ้านเพื่อนที่มีการค้าขายยาบ้าอยู่แล้ว ในห้องน้ำโรงเรียน บริเวณหลังโรงเรียน และตามสถานที่ที่กว้างต่างๆ เช่น อาคารที่กำลังก่อสร้าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วโรดม ปรีชาวนิช (2542 : 110) ที่พบว่าแหล่งเสพยาบ้าในโรงเรียนจะเป็นในห้องน้ำ ห้องส้วมเพียงแห่งเดียวเท่านั้น เพราะเป็นสถานที่ค่อนข้างมืดซิด สามารถเฝ้าสังเกตการณ์ระมัดระวังได้สะดวก นอกจากนี้ยังซุกซ่อนอุปกรณ์หรือทั้งอุปกรณ์ในการเสพได้ง่าย ในการเสพยาบ้าแต่ละครั้งจะมีเพื่อนนักเรียนคอยดูต้นทางให้

2.2.4. ปริมาณยาบ้าที่ใช้ จากการศึกษาพบว่า ในการใช้ยาบ้าของเด็กและเยาวชน จะเริ่มในปริมาณที่ไม่มากนัก คือ ตั้งแต่ครึ่งเม็ดจนถึง 2 เม็ด ทั้งนี้เนื่องจากการที่ร่างกายเด็กและเยาวชน ไม่เคยสัมผัสยาบ้ามาก่อน เมื่อมาใช้ครั้งแรก แม้จะมีปริมาณไม่มากนัก แต่ก็ส่งผลต่อร่างกายได้ชัดเจน และส่งผลได้เป็นระยะเวลานาน และพบว่าการใช้ยาบ้า 1 เม็ด ใช้เวลาเพียงไม่กี่นาที เพราะเม็ดยามีขนาดเล็กและละลายได้เร็วเมื่อโดนความร้อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรนาท แสนสา (2542 : 125) ที่พบว่าการใช้ยาบ้าของนักเรียนวัยรุ่นในครั้งแรก จะเป็นแบบได้ฟรี ทำให้ปริมาณที่ได้ลองมักจะน้อย และไม่ทราบถึงปริมาณที่เสพว่ามีปริมาณเท่าใด แต่จะวัดปริมาณการใช้จากการนับเป็นอัด หรือเป็นที

2.2.5. วิธีการได้ยาบ้า จากการศึกษาพบว่า การได้ยาบ้ามาเพื่อใช้ครั้งแรกของเด็กและเยาวชนนั้น เกือบทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาได้ยาบ้ามาฟรี จากบุคคลใกล้ชิด เช่น เพื่อน ญาติ พี่น้อง นำมาให้ทดลองใช้หรือชักชวนให้ใช้ก่อน แล้วค่อย มาจึงมีการเสียค่าใช้จ่ายในการใช้ แต่ก็พบว่ามีเด็กและเยาวชนจำนวนหนึ่ง ที่มีการเสียค่าใช้จ่ายในการใช้ยาบ้า ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จิรพันธ์ ไตรทิพจรัส (2542 : 201) ที่พบว่ากระบวนการจำหน่ายยาบ้าในโรงเรียน เริ่มต้นโดยมีนักเรียนบางคน นำยาบ้าเข้ามาโรงเรียนด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อจำหน่ายและเพื่อเสพร่วมกับเพื่อน กระบวนการจำหน่ายยาบ้าในโรงเรียนเริ่มต้นโดยการที่ผู้จำหน่ายรายใหญ่ ซึ่งทำให้เกิดความต้องการขึ้นกับนักเรียนที่เป็นศูนย์กลางการจำหน่ายในโรงเรียนก่อน โดยการให้ยาบ้ามาเสพรฟรี เมื่อนักเรียนติดยาบ้าแล้ว ผู้จำหน่ายก็จะขายยาบ้าให้

2.2.6. ผลของการใช้ยาบ้าในครั้งแรก จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการใช้ยาบ้าครั้งแรก เด็กและเยาวชนจะรู้สึกตัวตนเองหัวใจเต้นแรง และเร็วขึ้น และไม่สามารถที่จะอยู่นิ่งเฉยได้ ซึ่งอาการเช่นนี้ เด็กและเยาวชนเรียกว่า “ติด” ทำให้ตนเองขยันขึ้น สามารถทำงานหรือกิจกรรมต่างๆ ทั้งที่ชอบและไม่ชอบได้ในระยะเวลานาน โดยไม่เบื่อ และไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย นอกจากนี้ยังทำให้รู้สึกสบายว่าเร็งแจ่มใส หายจากความทุกข์ใจ กระปรี้กระเปร่า ไม่รู้สึกหิว ไม่่วงนอน ผลจากการใช้ยาบ้าครั้งแรกนั้น บุคคลอื่นจะยังไม่สามารถสังเกตได้ เนื่องจากการใช้ครั้งแรก ซึ่งมีปริมาณการใช้ยาที่ไม่มากนัก ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงผิดปกติไปจากบุคคลทั่วๆ ไป ผลที่เกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อบุคคลที่ใช้ที่สามารถรับรู้การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ภายหลังจากการหมดฤทธิ์ของการใช้ยาบ้าในครั้งแรกนั้น จากการศึกษาพบว่าไม่มีความแตกต่างไปจากปกติ ก่อนที่เด็กและเยาวชนจะได้เข้าสู่การใช้ยาบ้า โดยจะรับรู้การหมดฤทธิ์ของยาบ้าว่ารู้สึกหมดแรง ง่วงนอน หิวข้าว เพลียและเหนื่อย ความขยันหมดไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถพร วิสุทธิมรรค (2541 : 84) ที่พบว่า แอมเฟตามีนออกฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาทส่วนกลาง ลดความง่วงซึม ทำให้นอนไม่หลับ มีการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ให้ครึกครื้น รื่นเร็ง เป็นสุข ไม่เหนื่อย มีผลต่อระบบทางเดินอาหารทำให้เบื่ออาหาร ไม่รู้สึกหิวและสอดคล้องกับการศึกษาของ วโรตม ปรีชาวนิช (2542 : 108) ที่พบว่า การเสพยาบ้าครั้งแรกฤทธิ์ของยาบ้าทำให้รู้สึกสบาย มีความสุข มีความเพลิดเพลิน คลายความเครียด ลืมความทุกข์

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลการใช้ยาบ้าในครั้งต่อๆ มา

2.3.1. บุคคลที่ร่วมใช้ยาบ้า จากการศึกษาพบว่า บุคคลที่ร่วมใช้ยาบ้าในครั้งต่อๆ มายังเป็นบุคคลกลุ่มเดิมที่ใช้ด้วยกัน ทั้งนี้เพราะเด็กและเยาวชนรู้ว่าการใช้ยาบ้าเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย เพื่อป้องกันการโดนจับได้จากพ่อแม่ ผู้ปกครอง และตำรวจ จึงร่วมกันใช้กับบุคคลที่มีความคุ้นเคยกัน แม้ว่าการใช้ยาบ้าในครั้งต่อๆ มา เด็กและเยาวชนจะสามารถรู้จักวิธีการใช้ วิธีการไวยาวัจกรและสามารถทำอุปกรณ์ได้ด้วยตนเอง แต่ก็พบว่า เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ก็ยังนิยมที่จะใช้ยาบ้าร่วมกันกับเพื่อน โดยคำนึงถึงความสนุกสนานในการได้ร่วมกันใช้ยาบ้ากับเพื่อน เป็นการแสดงถึงความมีน้ำใจ แบ่งปันกัน ทำให้มีความรักและสามัคคีกันในกลุ่มเพื่อน และเพื่อนยังคอยดูแลความปลอดภัยให้ตนเองในขณะที่ใช้ยาบ้าอีกด้วย จากการศึกษา ยังพบว่า เด็กและเยาวชนมีการใช้ยาบ้าในครั้งต่อๆ มาเพียงลำพังของเด็กและเยาวชนนั้น เนื่องจากเด็กและเยาวชนสามารถที่จะหายาบ้ามาได้ด้วยตนเอง เชื่อว่าขบวนการในการใช้และสามารถทำอุปกรณ์ได้ด้วยตนเองและเมื่อเด็กและเยาวชนได้ใช้ยาบ้าร่อยขึ้น จนกลายเป็นบุคคลที่ติดยาบ้า จนทำให้ร่างกายต้องการยาบ้าในปริมาณที่มากขึ้น และบ่อยขึ้น ทำให้เด็กและเยาวชนหันมาใช้ยาบ้าด้วยตนเองมากขึ้น ซึ่งจะทำให้ได้รับปริมาณยาบ้าที่มากเพียงพอต่อความต้องการ โดยไม่ต้องแบ่งให้บุคคลอื่น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ

นิรนาท แสนสา (2542 : 169) ที่พบว่าเมื่อนักเรียนวัยรุ่น ก้าวเข้าสู่การใช้ยาสูบเป็นประจำ บุคคลที่ร่วมใช้ยาสูบ ยังเป็นเพื่อนกลุ่มเดิมที่เคยใช้ด้วยกัน ต่อมาเมื่อติดยาสูบหนักๆ เข้า ด้วยความที่ร่างกายและจิตใจมีความต้องการยาสูบในปริมาณที่มากขึ้น และถี่ยิ่งขึ้น ทำให้นักเรียนวัยรุ่นเริ่มแยกตัวเพื่อการเข้าถึงยาสูบด้วยตนเอง เพราะการใช้คนเดียวจะทำให้ได้ปริมาณยาที่มากกว่าการร่วมใช้กับเพื่อน

2.3.2. วิธีการใช้ยาสูบในครั้งต่อๆ มาของเด็กและเยาวชนนั้น พบว่ามีการใช้วิธีดูดแบบหลอด และการดูดแบบผ่านน้ำ โดยเด็กและเยาวชนจะใช้วิธีการดูดแบบผ่านน้ำ มากกว่าวิธีการดูดแบบหลอดจากการศึกษาพบว่า ทำได้ 2 แบบคือ แบบแรกการอมน้ำไว้ในปากแล้วก็อมหลอดดูด แล้วใส่ยาสูบลงในกระดาดฟอยล์ จึงใช้ไฟแช็คคนใต้ฟอยล์ให้ยาสูบละลายและเป็นควันลอยขึ้นและจึงใช้หลอดดูดให้ควันเข้าไปผ่านน้ำในปาก เสร็จแล้วจึงบ้วนน้ำทิ้ง วิธีนี้จะใช้เวลาที่รวดเร็ว ไม่ต้องทำอุปกรณ์ตัวผ่านน้ำ รูปแบบนี้ไม่เป็นที่นิยม เพราะจะต้องมีความชำนาญ ในการที่จะไม่ให้น้ำไหลลงมาในกระดาดฟอยล์แล้วทำให้ยาสูบเกิดการเสียหาย การดูดแบบผ่านน้ำที่เป็นที่นิยมคือ การทำตัวผ่านน้ำ ซึ่งจะเป็นการนำขวดแก้ว หรือขวดนมเปรี้ยวต่างๆ มาเจาะรูด้านข้างแล้วนำหลอดยานัดด์หรือใช้ปากกาที่ดึงไส้ออกแล้วมาตัดให้มีความโค้ง เสียบเข้าไปเพื่อใช้เป็นทางให้ควันของยาสูบซึ่งอยู่บนกระดาดฟอยล์ที่ถูกกลด้วยไฟแช็คลอยเข้าไปผ่านน้ำที่อยู่ภายในขวด นอกจากภายในขวดจะบรรจุน้ำแล้ว เด็กและเยาวชนยังมีการดัดแปลงเพื่อให้มีรสชาติของการดูดที่ดีขึ้น โดยการใส่ยาหอมลงไปในน้ำหรือใช้น้ำหวานแทนน้ำเปล่า จะทำให้ได้รสชาติที่นุ่ม และความขมลดลงไป อุปกรณ์ในการดูดแบบผ่านน้ำจะเรียกว่าโจ้ เมื่อใช้แล้วสามารถนำกลับมาใช้ได้อีก การที่เด็กและเยาวชนนิยมใช้วิธีการดูดแบบผ่านน้ำ เนื่องจากการดูดแบบผ่านน้ำจะทำให้ลดความขมของยาสูบ ทำให้มีรสชาติที่นุ่มกว่า และเข้าใจว่าน้ำจะเป็นตัวกรองเขม่าหรือที่เรียกกันว่า “ซียา” ก่อนที่จะดูดเข้าไป ซึ่งจะทำให้ไม่เจ็บคอ ไม่ทำลายสุขภาพเหมือนวิธีอื่นๆ ซึ่งมีความสอดคล้องกับการศึกษาของ นิรนาท แสนสา (2543 : 138) ที่พบว่าเด็กนักเรียนวัยรุ่นส่วนหนึ่งจะเปลี่ยนวิธีการใช้ยาสูบจากดูดธรรมดาเป็นดูดผ่านน้ำมากขึ้น เพราะการดูดแบบผ่านน้ำจะทำให้ไม่ขมคอ ไม่แสบคอ เป็นการถนอมร่างกาย และจะให้รสชาติของยาสูบที่นุ่มกว่า สดกว่า

2.3.3. สถานที่ใช้ยาสูบ จากการศึกษาพบว่า การเลือกสถานที่เสพยาสูบ ไม่ว่าจะเป็นครั้งแรกหรือครั้งใดๆ ก็ตาม เด็กและเยาวชนจะเลือกสถานที่ที่มีความมิดชิด ปลอดภัยจากตำรวจและการที่ผู้อื่นจะมาพบเห็น ถ้าเป็นสถานที่ในโรงเรียน จากการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนจะใช้ห้องน้ำ เป็นสถานที่เสพมากที่สุด นอกจากนี้ก็ยังใช้บริเวณด้านหลังโรงเรียน ด้านหลังอาคารเรียน และ ภายในห้องเรียน โดยจะคอยให้เพื่อนที่ร่วมเสพด้วยกันคอยดูต้นทางให้แล้วผลัดกันเสพ และพบว่าเด็กและเยาวชนที่เสพยาสูบจะมาโรงเรียนในเวลาที่เช้ามาก เพื่อจะได้ใช้สถานที่เสพโดยปลอดภัยจากอาจารย์และเพื่อนนักเรียนคนอื่น เมื่ออยู่ภายนอกโรงเรียน เด็กและเยาวชนก็จะใช้สถานที่ เช่น ห้องน้ำสาธารณะ สวนสาธารณะ อาคารที่กำลังก่อสร้าง อาคารร้าง และบ้านเพื่อน จนกระทั่งเสพจนเป็นแล้วก็นำวิธีการเสพมากระทำที่บ้านด้วยตนเอง ซึ่งถ้านำมาเสพที่บ้านของตนเองนั้นก็ใช้โอกาส ที่ไม่มีผู้คนอยู่ในบ้าน หรือจะแอบกระทำภายในห้องน้ำของบ้านและภายในห้องนอนของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นิรนาท แสนสา (2543 : 141) ที่พบว่าสถานที่ภายในบ้านที่นักเรียนวัยรุ่นเลือกใช้ ใช้ห้องนอน ห้องน้ำ หรือห้องชั้นบนอาคารที่ไม่มีผู้ใดพบเห็นการใช้ยาสูบของตน ที่โรงเรียน บ้านเพื่อน และสถานบริการอื่นๆ ที่เอื้อต่อการใช้ยาสูบได้ เช่น โต๊ะสนุกเกอร์ เป็นต้น ซึ่งสถานที่ต่างๆ เหล่านี้จะมีลักษณะร่วมที่พิเศษที่ต้องปลอดภัยจากการการพบเห็นของบุคคลทั่วไป ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยในการใช้ยาสูบของตนเอง

2.3.4. วิธีการได้มาซึ่งยาสูบ จากการศึกษาพบว่า วิธีการได้ยาสูบมาเพื่อเสพของเด็กและเยาวชน ได้มาด้วยการซื้อด้วยเงินสด โดยได้รับเงินจากผู้ปกครอง ทำงานหาเงินด้วยตนเอง การนำเงินไปรวมกับคน

อื่น ยืมเงินผู้อื่น ตลอดจนการขายยาบ้า เพื่อนำเงินมาซื้อยาบ้า และการไต่ยาบ้ามาโดยไม่ใช้เงินซึ่งเป็นการได้เครดิตจากผู้ขายยา ให้สามารถนำยาบ้ามาเสพก่อนแล้วชำระเงินภายหลังได้ เด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงแหล่งซื้อยาบ้าโดยการมีบุคคลแนะนำเพื่อให้เกิดความคุ้นเคยระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายจนกระทั่งในที่สุดสามารถซื้อยาบ้าด้วยตัวเองได้ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จีรพันธ์ ไตรทิพจรัส (2542 : 205) ที่พบว่า นักเรียนไต่ยาบ้ามาก่อนข้างมาก จากผู้จำหน่ายยาบ้ารายย่อยในชุมชน ซึ่งมีทั้งผู้หญิง ผู้ชาย และนักเรียน โดยบางครั้งไต่ยาบ้ามาก่อน แล้วค่อยจ่ายเงินภายหลัง การซื้อยาบ้า และสอดคล้องกับ นิรนาท แสนสา (2543 : 169) พบว่า เมื่อนักเรียนวัยรุ่นก้าวเข้าสู่การเป็นผู้ไต่ยาบ้าอย่างเป็นประจำ จะเริ่มแยกตัวเพื่อ การเข้าถึงยาบ้าด้วยตนเอง คือหาเงิน และนำเงินไปซื้อที่แหล่งด้วยตนเอง และคิดหาวิถีทางใช้ด้วยตนเอง มากขึ้น

2.3.5. ปริมาณยาบ้าที่เสพ จากการศึกษาพบว่า เมื่อเด็กและเยาวชนเสพยาบ้าไปได้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง จนกลายเป็นผู้ที่ติดยาบ้าแล้วนั้น ร่างกายจะเริ่มชินกับยาบ้า และมีการปรับตัว ทำให้ต้องเพิ่มปริมาณในการเสพขึ้น เพื่อให้ยาบ้าออกฤทธิ์ในเวลาเท่าเดิม แต่ถ้าเสพในปริมาณที่ทำเดิม เช่น จากที่เคยเสพวันละครั้ง ก็จะต้องเสพถี่ขึ้นเรื่อย ๆ จนกว่าผู้เสพจะรู้สึกว่าได้เต็มแล้ว หรือพอแล้ว ปริมาณการเสพของเด็กและเยาวชนนั้นไม่มีความแน่นอนตายตัว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปริมาณยาบ้าที่ผู้เสพมีในขณะนั้น และกำลังทรัพย์ที่มี สำหรับซื้อยาบ้าอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับความหมายของยาเสพติด (WHO.1993:1) ที่ว่า ยาเสพติดคือสารเคมี ที่เมื่อนำเข้าสู่ร่างกายด้วยวิธีกิน สูบ ฉีด ดม หรือวิธีอื่น ๆ วิธีใดวิธีหนึ่งติดต่อกันช่วงระยะเวลาหนึ่งแล้ว ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจคือ 1. ต้องเสพอยู่เสมอ เพราะเกิดความต้องการทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรง 2. ต้องเพิ่มปริมาณของยาเสพติดให้มากขึ้นเรื่อย ๆ 3. เมื่อถึงเวลาเสพแล้วไม่ได้เสพจะมีอาการอยากยา 4. สุขภาพทรุดโทรมลง

2.3.6. ผลที่เกิดภายหลังการหมดฤทธิ์ยาบ้า จากการศึกษาพบว่า ฤทธิ์ของยาบ้าจะทำให้เด็กและเยาวชนไม่่วง ไม่หิว หากมีการเสพติดต่อกันเป็นเวลานานๆ จะทำให้ร่างกายทรุดโทรม น้ำหนักลด ผอม ใบหน้าดอง ซีด ขอบตาดำ และบวมลึก เมื่อหมดฤทธิ์ยาและไม่มีเสพต่อก็จะทำให้เด็กและเยาวชนมีอาการขาดยา ซึ่งจะทำให้มีลักษณะอาการง่วงนอน หรือที่เด็กและเยาวชนเรียกว่า “น็อก” หรือ “มั่วตาย” เมื่อตื่นขึ้นมาก็จะมีอาการหิวจัดและรับประทานอาหารมากกว่าปกติ และมีอาการมึนงง เหนื่อยชา ชีเกียจ อ่อนเพลีย หดแรงแปดเมื่อยตามร่างกาย และกล้ามเนื้อ รวมถึงอาการปวดศีรษะ และยังส่งผลต่อทางด้านจิตใจโดยทำให้มีความรู้สึกหงุดหงิด อารมณ์เสีย เบื่อ เซ็ง ซึมเศร้า ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ได้ง่าย และบางครั้งอาจมีการใช้กำลังในการทำร้ายผู้อื่น ทำให้เกิดอาการหลอนทางการได้ยิน และมีอาการหวาดระแวง ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาของ แจฟเฟอร์ (ธันวาคม ศุภวรรณรักษ์. 2543 ; อ้างอิงจาก Jaffer. 1983 : 14-15. พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนผู้ใหญ่วัดบางเขน กรุงเทพมหานคร.) กล่าวว่า ผู้เสพยาบ้าในปริมาณที่มากเกินไปจะมีปัญหาต่อระบบอวัยวะในร่างกาย ในตับและไตจะถูกทำลาย สมองจะเสื่อมลงและสูญเสียความทรงจำ การเต้นของหัวใจผิดปกติ อาการเหล่านี้มีผลต่อสภาพร่างกายและเป็นสาเหตุทางพันธุกรรมต่อไป และอาจมีอาการของโรคต่างๆ แทรกซ้อน เช่น ไตวาย ตับอักเสบ น้ำหนักลด ทุพโภชนาการ ขาดวิตามินในร่างกาย ส่วนผลกระทบกระเทือนทางจิตนั้น ปรากฏให้เห็นในลักษณะอาการแสดงการกระทำมากเกินไป หงุดหงิดฉุนเฉียวเข้าข้างตนเอง เอาแต่ใจ หวาดระแวง สงสัย อารมณ์รุนแรง ชอบชวนทะเลาะ หรือมีพฤติกรรมก้าวร้าว ตกอยู่ในภาวะพارانอยด์

สคิสโซไฟเนีย (Paranoid Schizophrenia) ที่มีอาการหลงผิดในการรับรู้อย่างรุนแรง มีอาการหูแว่วประสาทหลอนถ้าใช้ในปริมาณมาก

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลการส่งผ่านยาบ้า

3.1 แหล่งยาบ้าของเด็กและเยาวชน จะมาจากแหล่งยาบ้าภายในโรงเรียน แหล่งยาบ้าตามบริเวณชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ และแหล่งยาบ้าภายนอกชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของธนพัฒน์ หาพิพัฒน์ (2539 : 108) ที่พบว่า แหล่งซื้อขายยาบ้าที่สำคัญ คือ ภายในสถานศึกษา โดยมีเพื่อนนักศึกษาเป็นผู้จำหน่าย และสอดคล้องกับการศึกษาของจิรพันธ์ ไตรทิพจรัส (2542:196) ที่พบว่า นักเรียนจะนำยาบ้าเข้าสู่โรงเรียน และนำไปจำหน่ายให้นักเรียนที่เป็นผู้เสพ โดยผู้ขายจะไปอยู่ ณ บริเวณใกล้ ๆ ห้องน้ำชายและห้องน้ำหญิง นอกอาคารเรียน โรงอาหาร บริเวณใต้ถุนอาคารเรียนและบริเวณมุมอับของอาคารเรียน และสอดคล้องกับการศึกษาของ นิรนาท แสงสา (2543 : 115) ที่พบว่า การที่ชุมชนละแวกบ้านของนักเรียนวัยรุ่น มีพฤติกรรมการใช้ยาบ้า และมีการขายยาบ้าจะส่งผลที่เอื้อให้นักเรียนวัยรุ่นได้มีโอกาสตัวแบบการใช้ และสามารถเข้าถึงยาบ้าได้โดยง่าย

3.2 การบรรจุยาบ้า จากการศึกษาพบว่า สำหรับการขายแล้วการบรรจุยาบ้าจะทำให้ง่ายต่อการหยิบจับและส่งให้ผู้ซื้อได้คล่องแคล่ว ว่องไวขึ้น เพราะถ้าใช้มือจับสัมผัสยาบ้าโดยตรงแล้ว ยาบ้าจะติดมือและทำให้ตำรวจตรวจจับ ได้ง่ายขึ้น จากการศึกษาพบว่า การบรรจุยาบ้าจะมี 2 ลักษณะ คือ บรรจุเพื่อขายส่งและบรรจุเพื่อขายปลีก สิ่งที่ใช้บรรจุยาบ้าจะต้องมีความมิดชิด และง่ายต่อการซุกซ่อนอีกด้วย จากการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนนิยมบรรจุยาบัลงในหลอดกาแฟ โดยบรรจุเป็นแถวๆ 1 แถวจะมียาบ้าจำนวน 10 เม็ด และบรรจุที่ละเม็ดหรือ 2 เม็ด โดยใช้ไฟลนปิดหัวปิดท้าย และพบว่านิยมห่อกระดาษฟอยล์ที่ละเม็ด แต่ถ้าเป็นจำนวนมากๆ ก็จะบรรจุลงในถุงพลาสติกที่ใช้บรรจุยา จำนวนที่บรรจุคือ 20 เม็ดขึ้นไป ถ้าบรรจุ 200 เม็ด จะเรียกว่า 1 คอก ถ้าจำนวนบรรจุ 10 - 12 คอกจะเรียกว่า 1 มัด การบรรจุในถุงยาจะใช้สกอตเทปพันทับให้ทั่วอีกชั้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกิตติพัฒน์ พงษ์พนัส (2539 : 30-31) ที่พบว่า ลักษณะของการบรรจุมักแตกต่างกัน เช่น แต่ละเม็ดห่อด้วยกระดาษตะกั่ว กระดาษหนังสือ พลาสติกหรือซองบุหรี่ บางครั้งบรรจุในหลอดกาแฟเพียง 1 เม็ด หรือมากกว่า แล้วปิดหัวปิดท้ายด้วยความร้อน

3.3 การซุกซ่อนยาบ้า จากการศึกษาพบว่า มีการซุกซ่อนยาบ้าเอาไว้ตามเสื้อผ้าและอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย ได้แก่ การนำหลอดที่บรรจุยาแล้ว ใส่เข้าไปในรูจมูก ซ่อนไว้ในหู ซ่อนไว้ตามเสื้อใน โบว์ผูกผม เป้ากางเกงใน ปกเสื้อ ตะเข็บกางเกง ขอบเอวกางเกง กระเป๋ารัดกางเกงยีนส์ สันรองเท้า ใต้ฝ่าเท้า พันสก็อตเทปตามรอบเอว ต้นขาด้านใน บริเวณใกล้ๆ อวัยวะเพศ ใส่ในช่องคลอด ตลอดจนการถือเอาไว้ในมือ การเก็บไว้ในภายนอกร่างกาย ได้แก่ ทิ้งไว้ในถุงขยะ ใส่ถุงขนม ใส่เบาะรถจักรยานยนต์ ใส่ดินน้ำมันแล้วฝังดิน ขอบประตูบ้าน เส้าไฟฟ้า พัดลมเพดาน ลำโพงเครื่องเสียง ด้ามปากกา ฝากระติกน้ำ นาฬิกาติดผนัง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จิรพันธ์ ไตรทิพจรัส (2542 : 195) ที่พบว่ากลวิธีนี้ยาบ้าเข้าสู่โรงเรียนของนักเรียนแบ่งได้ 3 ประการ คือ 1. สอดใส่ไปกับเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายนักเรียน เช่น เจาะตะเข็บกระโปรง กางเกง เสื้อ เหน็บไว้ในที่ยกทรง เสื้อชั้นในสตรี เจาะรูที่เป้ากางเกงใน 2. สอดใส่ไปกับสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ

3. นำยาบ้าเข้าสู่โรงเรียนด้วยวิธีการอื่น ๆ

3.4 การส่งผ่านยาบ้า จากการศึกษาพบว่า การส่งผ่านจากผู้ซื้อ ไปสู่ผู้ขายในลักษณะของการขายปลีกโดยการยื่นส่งให้กันในพื้นที่มืดซิด ได้แก่ ในซอยแคบๆ ที่ไม่มีคนพลุกพล่าน บริเวณมืดๆ ตามตู้โทรศัพท์ ภายในร้านก๋วยเตี๋ยว ในการขายส่งซึ่งเป็นการส่งมอบยาที่มีจำนวนมากๆ จะมีการนัดพบกันตามสถานที่ที่มีคนพลุกพล่าน และสามารถแยกย้ายจากกันได้สะดวก เช่น ภายในห้างสรรพสินค้า ตลาดสด บนสะพานที่มียานพาหนะผ่านไปมา โดยมีการใช้อุปกรณ์สื่อสารในการติดต่อเพื่อความสะดวกในการส่งมอบ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จีรพันธ์ ไตรทิพจรัส (2542 : 196) พบว่า เมื่อนักเรียนเป็นผู้จำหน่ายยาบ้า แล้วนำยาบ้าเข้าสู่โรงเรียนโดยในการขายจะเตรียมตัวอยู่ ณ บริเวณใกล้ห้องน้ำชาย ใต้ถุนอาคารเรียน บริเวณมุมอับของโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อให้หลุดพ้นจากสายตาของครู อาจารย์

3.5 ปัจจัยที่ทำให้มาเป็นผู้ขายยาบ้า จากการศึกษาพบว่า เด็กและเยาวชนเห็นความสำคัญของผลกำไรจากการขายยาบ้าว่า ให้ผลตอบแทนต่อตนเองที่สูง และสามารถสร้างรายได้ให้ตนเองเป็นกอบเป็นกำในเวลาที่ยาวเร็ว เงินที่ได้จะนำไปใช้จ่ายใช้สอยตามความพอใจของตนเอง และสามารถหาเงินด้วยการขายยาบ้าได้อีกนอกจากการได้ผลกำไรจากการขายยาบ้าที่สูงแล้ว การเป็นผู้ขายยาบ้าจะทำให้เด็กและเยาวชนมีโอกาสได้สัมผัสยาบ้าโดยตรง ทำให้ตนเองเสพยาบ้าได้ตามความต้องการมากขึ้น ได้ใกล้ชิดแหล่งยาบ้าที่มีจำนวนมาก มีราคาถูก และได้ยาที่มีคุณภาพดี และการที่เด็กและเยาวชนเป็นสมาชิกของครอบครัวที่มีการขายยาบ้าอยู่แล้ว ทำให้เห็นว่า การขายยาบ้าเป็นที่มาของรายได้ที่จะนำมาใช้จ่ายภายในครอบครัวของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของณรงค์ สุวรรณเปี่ยม (2540 : 1) ที่พบว่า การค้าและการแพร่ระบาดของยาบ้าเป็นโครงสร้างอำนาจกลุ่มอิทธิพล ที่มีเครือข่ายครอบคลุมและคุ้มครองการค้ายาบ้าโดยมีแรงจูงใจที่สำคัญในการผลิตและการค้ายาเสพติด คือ รายได้หรือผลตอบแทนที่ได้รับและสอดคล้องกับการศึกษาของ วโรดม ปรีชาวนิช (2542:111-113) ที่พบว่า นักเรียนร้อยละ 37.5 เป็นสมาชิกของครอบครัวที่มีพฤติกรรมการค้าจำหน่ายยาบ้า ผลกำไรที่ค่อนข้างสูงต่อการลงทุน เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนตัดสินใจเข้าสู่ระบบการค้ายาบ้า ซึ่งผลกำไรที่เป็นจุดประสงค์ประการแรก คือการได้เสพยาบ้าฟรี และรองลงมาคือจำนวนเงินที่ได้รับจากการขายยาบ้า

3.6 ต้นทุนของการขายยาบ้า จากการศึกษาเด็กและเยาวชนที่ขายยาบ้า พบว่าแหล่งทุนหรือที่มาเงินทุนในการสามารถกล่าวได้ 2 ลักษณะคือ เป็นการใช้จ่ายเงินสดไปซื้อยาบ้าจากแหล่งยาบ้าแหล่งใหญ่ ที่ขายส่ง จึงนำมาขายต่ออีกทอดหนึ่ง โดยหาเงินทุนมาจากการเก็บรวบรวมเงินค่าขนม ค่าอาหารกลางวัน เพื่อให้ได้เงินจำนวนหนึ่งพอไปซื้อยาบ้ามาขาย การเดินยอก การกู้เงินจากผู้ปล่อยเงินกู้ แล้วผ่อนชำระเป็นงวด ๆ และอีกวิธีการหนึ่งคือ การให้เครดิต เป็นการที่เด็กและเยาวชนที่ต้องการขายยาบ้า จะได้รับยาบ้ามาขายก่อน เมื่อขายได้เงินแล้วจึงนำเงินไปชำระค่ายาภายหลัง วิธีการเช่นนี้เอง จากการศึกษาพบว่าเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนเป็นผู้ขายยาบ้าง่ายขึ้น สะดวกขึ้น และบุคคลที่จะให้เครดิตระหว่างกันได้นั้นจะเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมและคุ้นเคยกันมาก่อน สอดคล้องกับการศึกษาของนิรนาท แสนสา (2543 : 163) ที่พบว่า นักเรียนสามารถได้ยาบ้ามาจากการใช้จ่ายเงินสดในการซื้อ โดยการรวมเงินกัน ทำงานหาเงินด้วยตนเองและการได้เครดิตจากผู้ขาย

3.7 ราคาซื้อและราคาขาย จากการศึกษาพบว่า ราคาซื้อและราคาขายยาบ้า นั้น ไม่มีการกำหนดราคาที่แน่นอน จากการศึกษาพบว่าราคาซื้อยาบ้าเพื่อการนำมาขายนั้นจะมีราคาเม็ดละ 30-60 บาท ส่วนราคาขายจะอยู่ที่ 50-120 บาท ซึ่งจะมีราคาที่สูงกว่าราคาทุน 1 เท่าตัว โดยราคาขายจะขึ้นอยู่กับ ราคาทุน เด็กและเยาวชนซื้อยาบ้าในราคาที่สูง ก็จะทำให้ต้นทุนของการขายสูงขึ้น เพื่อให้ตนเองมีผลกำไรมากขึ้น

จากการศึกษาจะพบว่า เด็กและเยาวชนไม่ได้มีการซื้อยาบ้าจากแหล่งยาเพียงแหล่งเดียว แต่จะมีการเปลี่ยนแหล่งที่ซื้อเพื่อให้ได้ราคาถูก พบว่าหากมีความคุ้นเคยกันก็จะทำให้ ซื้อ-ขายในราคาที่ต่ำกว่าขายให้กับบุคคลทั่ว ๆ ไป นอกเหนือไปจากนี้แล้ว ถ้าหากแหล่งยาบ้าใดก็ตามมีผู้ซื้อมากกว่าผู้ขาย ราคาของการซื้อขายก็จะมีราคาสูง แต่ถ้าแหล่งยาบ้าที่มีผู้ขายมากกว่าผู้ซื้อแล้วนั้น จะทำให้ราคายาบ้ามีราคาต่ำลง สอดคล้องกับการศึกษาของ วโรดม ปรีชาวนิช (2542 : 110) ที่พบว่า ราคายาบ้า จะกำหนดราคาอยู่ระหว่าง 90-100 บาท ซึ่งจะแพงกว่าซื้อจากภายนอกโรงเรียนเกือบเท่าตัวและสอดคล้องกับการศึกษาของ กิตติพัฒน์ พงษ์พันธ์ (2539 : 30-31) ที่พบว่า ราคาขายส่งในกรุงเทพมหานครประมาณถูกละ 2,000-3,000 บาท ส่วนราคาขายปลีกทั่วประเทศประมาณเม็ดละ 50-120 บาท

3.8 การจูงใจลูกค้า การศึกษาพบว่า นอกจากการพูดจาสุภาพและผู้ชายมีอัธยาศัยที่ดีแล้ว ในการเชิญชวนลูกค้าให้มาซื้อยาบ้ากับตนเองนั้น ผู้ชายจะใช้วิธีการให้ส่วนลด เช่น ถ้าซื้อ 1 เม็ด 60 บาท ถ้าซื้อ 1 แถว (10 เม็ด) ให้ราคา 550 บาท ซื้อสีแดง 200 เม็ดแถมสีเขียวให้ 2 เม็ด ซึ่งสีเขียวในกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เสพยาบ้าเชื่อกันว่าเป็นหัวเชื้อยาบ้าและมีคุณภาพดี ซื้อยาบ้าแล้วมีสถานที่ให้เสพซึ่งจะทำให้ผู้เสพมีความปลอดภัยไม่ต้องเก็บยาบ้าแล้วนำไปหาสถานที่เสพ มีการผ่อนปรนให้ผู้ซื้อที่มีเงินมาไม่พอซื้อ ให้ค่ารถในการเดินทางกลับและถ้าหากเป็นการซื้อขายกันเป็นจำนวนมากๆ แล้วนั้น ก็จะมีการป้องกันความปลอดภัยให้ผู้ซื้อมากขึ้น เช่น เดินถือของมาส่งให้ถึงรถ โทรศัพท์บอกความปลอดภัยจากการเข้าตรวจตราของตำรวจ เลี่ยงอาหาร ให้เสพยาบ้าฟรีก่อนกลับ ให้ส่วนลดมากขึ้น เพิ่มจำนวนยาบ้าที่แถมมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อจะให้ผู้ซื้อมาเป็นลูกค้าขาประจำของตน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จีรพันธ์ ไตรทิพจรัส (2542 : 205) ที่พบว่า นักเรียนที่เป็นผู้ขายยาบ้า จะมาโรงเรียนเข้ามาก เพื่อไม่ได้เกิดการแย่งลูกค้ากับผู้ขายรายอื่น โดยใช้วิธีการจูงใจด้วยการแจกยาบ้าให้ใช้ฟรีในช่วงแรกก่อนจนติด การเลี้ยง การให้ซื้อเงินเชื่อ โดยนายาบ้ามาใช้ก่อนแล้วจ่ายเงินภายหลัง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการใช้และการส่งผ่านยาบ้าของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กเยาวชนกลางมีข้อเสนอแนะทั่วไปและข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ผลจากการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงปรากฏการณ์ของการเป็นผู้ใช้และสภาพการส่งผ่านยาบ้า อันจะเป็นแนวทางในการที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนเหมาะสมต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการตัดสินใจในการใช้ยาบ้าครั้งแรกของเด็กและเยาวชน มีผลมาจากครอบครัว ที่มีความขัดแย้ง และมีสัมพันธภาพที่ห่างเหิน ควรจะมีการศึกษาอย่างละเอียดลึกซึ้งให้มากยิ่งขึ้น และควรมีการศึกษาถึงบุคลิกภาพของเด็กและเยาวชนคล้ายตามเพื่อนในการใช้ยาบ้า นอกจากนี้จากการเก็บข้อมูลจากเด็กและเยาวชน พบว่าเด็กและเยาวชนหญิงที่เกี่ยวข้องกับยาบ้า ส่วนหนึ่งจะมีการตั้งครรภ์ ซึ่งเป็นภาวะที่ไม่พร้อมสำหรับเด็กและเยาวชนในวัยนี้ จึงควรมีการศึกษาในเรื่องของความสัมพันธระหว่างปัญหายาบ้ากับเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เพื่อจะได้ให้การช่วยเหลือเด็กและเยาวชนได้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะทั่วไป

2.1 ชุมชนแต่ละชุมชนควรจะมีนโยบายในการจัดการป้องกัน และดูแลชุมชนของตนเอง โดยการให้สมาชิกในชุมชนร่วมกันต่อต้านยาบ้า

2.2 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรมีนโยบายในการที่จะป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชนที่เมื่อออกจากสถานพินิจและคุ้มครองเด็กไปแล้วจะไม่หันกลับไปสู่การใช้ยาบ้าได้อีก

2.3 สื่อมวลชนควรมีนโยบายในการยกระดับคุณภาพของสื่อให้สามารถจูงใจและเข้าถึงเด็กและเยาวชนเพื่อให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเกี่ยวกับยาบ้าโดยที่เมื่อนำเสนอข้อมูลไปแล้วจะไม่เป็นการกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนมีความรู้สึกรอยาทดลอง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการฝึกหัดครู. (2527). "การศึกษาสภาพการรู้จักและสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษาสังกัด
กระทรวงศึกษาธิการ," ใน. สรุปย่อผลงานวิจัย. หน้า 34-35. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานกฤษฎีกา.
- กระทรวงสาธารณสุข. (2539). ยาบ้า. นนทบุรี : กองวัตถุเสพติด กระทรวงสาธารณสุข.
- กองป้องกันยาเสพติด. (2539). ปัญหายาเสพติดในกลุ่มเยาวชน. กรุงเทพฯ : สำนักงานป้องกันและ
ปราบปรามยาเสพติด.
- กองฝึกอบรม. (2537). เอกสารเผยแพร่เรื่องยาบ้า. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามยาเสพติด.
- กิตติพัฒน์ พงษ์พนัส. (2539). การศึกษาทัศนคติของผู้เกี่ยวข้องต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาบ้าในกลุ่มผู้
ขับรถยนต์บรรทุก. ภาควิชาศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ สศ.ม. (สังคมวิทยาและมนุษย
วิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชู เจือดี. (2541). การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด ตามทฤษฎีการกระทำด้วย
เหตุผลของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การ
วัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่าย
เอกสาร.
- จิตรา ล้นหลาม. (2541). ประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามผู้ค้ายาบ้า : ศึกษากรณีการเปลี่ยน
ประเภทจากวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท เป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 1. วิทยานิพนธ์
สศ.ม. (สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
ถ่ายเอกสาร.
- จิรพันธ์ ไตรทิพจรัส. (2542). โครงสร้างทางสังคมของโรงเรียนกับการแพร่ระบาดของยาบ้า : ศึกษากรณี
โรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ชิดชนก เชิงเชาว์. (2539). วิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี.
- ดุขฎิ โยเหลา, ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และ ชัยวัฒน์ วงษ์อาษา. (2540). ปัจจัยบ่งชี้สาเหตุ การใช้และติดสาร
ระเหยของเด็กและเยาวชนในกรุงเทพมหานครและจังหวัดยโสธร. รายงานวิจัยฉบับที่ 63 กรุงเทพฯ :
สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณรงค์ สุวรรณเปี่ยม. (2540). การวิเคราะห์ขั้นตอนและกระบวนการการใช้ยาบ้าที่นำไปสู่การติดยาเสพติด.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- ธันวาคม สุกวรรณรักษ์. (2543). พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนผู้ใหญ่วิทยาบางเขน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.

- (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ธนพัฒน์ หาพิพัฒน์. (2539). พฤติกรรมการใช้ยาบ้าของนักศึกษา กรณีศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมและวิทยาลัยเทคนิคในภาคกลาง สังกัดกรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ สศ.ม. (สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- นรินาถ แสนสา. (2543). กระบวนการเข้าสู่การใช้ยาบ้าของนักเรียนวัยรุ่น. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- นิสากร ปานประสงค์. (2542, พฤศจิกายน-ธันวาคม). "มหันตภัยยาบ้า," *UPDATE*. 14(148) : 55-58.
- นิตา ชูโต. (2540). การวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : พี เอ็น การพิมพ์.
- นงลักษณ์ โตบันลือภพ. (2539). การประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจในการป้องกันโรคร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคม เพื่อการป้องกันการพึ่งยาแอมเฟตามีนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- นพพร พานิชสุข. (2532). "อิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อการใช้ยากระตุ้นประสาทแอมเฟตามีนของเด็กวัยรุ่น," ใน *สรุปย่อผลงานวิจัย*. หน้า 24-25. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- บัญชา ดาวกระจาย. (2539). พฤติกรรมของผู้ปกครองในการป้องกันสารเสพติดที่มีต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บัณฑิต อ่อนดำ และคนอื่น ๆ. (2539). รายงานผลการวิจัยเรื่องรูปแบบการแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับพื้นที่ โดยเน้นบทบาทของชุมชนและระบบกลไกของรัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนที่เอื้ออำนวยต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน : กรณีศึกษากรุงเทพมหานครและภาคกลาง. กรุงเทพฯ : สำนักงาน ป.ป.ส.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2534). เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : บี แอน บี พับลิชชิง.
- ปัญญานิตย์ พหลโยธิน และสุทธิตกดี เทพปัญญา. (2542, มีนาคม-เมษายน). "ปัญหาเกี่ยวกับยาบ้า," *สามิตสาร*. 55(2) : 148-152.
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร, สังคิต พิริยะรังสรรค์ และนวนลน้อย ตรีรัตน์. (2543). *ห่วย ช่อง บ่อน ยาบ้า เศรษฐกิจนอกกฎหมายกับนโยบายสาธารณะในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : ตรีสิน (ซิลค์เวอร์บ์คส์).
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). *วิธีการทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ยุบลวรรณ ประมวลรัฐการ. (2532). *ตัวแบบสมมุติฐานการใช้ยาหรือสิ่งเสพติดในวัยรุ่น : ทดสอบเฉพาะนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์ สศ.ม. (สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- เยาวภา ผลกันทา. (2540). การรับรู้อันตรายและสถานการณ์การใช้ยาบ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอน

- ต้นในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์). เชียงใหม่ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- รักช่อน รัตน์วิจิตรเวช. (2537). *กระบวนการติดเฮโรอีน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ลาดทองใบ ภูอภิรมย์. (2530). *บทบาทของครอบครัวในการป้องกันยาเสพติด รายงานวิจัย*. กรุงเทพฯ :
สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วัฒนา เต่าทอง. (2540, เมษายน-มิถุนายน). "บทความพิเศษยาบ้าและเฮโรอีน," *สารคดี*. 12(134) : 119-
134.
- วรลักษณ์ ชีวโมกษ์. (2537, ตุลาคม) "Amphetamine," *ชัยพฤกษ์วิทยาศาสตร์*. 41(929) : 33-35.
- วโรดม ปรีชาวนิช. (2542). *การเข้าสู่ระบบการค้ายาในโรงเรียน กรณีศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี*.
กรุงเทพฯ. : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วิจิตร บุญยะโหดะ. (2538). *อุบัติภัยใกล้ตัวเรา เล่ม 1*. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร.
- ศูนย์เวชศาสตร์ป้องกัน. (2527). "การศึกษาสภาพการใช้สารเสพติดของนักเรียนและนักศึกษา สังกัด
กระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดสงขลา พัทลุง และสตูล," ใน *สรุปย่อผลงานวิจัย*. หน้า 31-33.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานกฤษฎีกา.
- ศิระ ศิริเสาวลักษณ์. (2540, เมษายน-พฤษภาคม). "ยาบ้า : จะป้องกันได้อย่างไร," *ประชากรและการ
พัฒนา*. 17(4) : 1-2.
- ศรีสมบัติ บุญเมือง. (2527). *การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติดที่มีผลต่อการติดยาเสพติดของวัยรุ่น*.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
มหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- สมจิต วัฒนายากุลและคณะ. (2525). *การวิเคราะห์เกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจากศาลคดี
เด็กและเยาวชนกลาง*. รายงานผลการวิจัยของศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง.
- ส่วนการข่าวและการพัฒนาระบบข้อมูล. (2541). *สถานการณ์ปัญหาเสพติดในปัจจุบันและแนว
โน้มที่สำคัญในปี 2541*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- ส่วนการพัฒนาระบบข้อมูล. (2540). *การศึกษาระบบพัฒนาการผลิตยาในในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : ส่วน
การพัฒนาระบบข้อมูล สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- สาธารณสุข. (2539). *คู่มือการรณรงค์เพื่อลดอันตรายจากการใช้วัตถุออกฤทธิ์ (ยาบ้า) ในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา*.
ชัยภูมิ : กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค และเภสัชสาธารณสุข.
- สารภี ศิลา และคนอื่น ๆ. (2534). *การแพร่ระบาดของสารเสพติดที่ไม่ใช้ฝิ่นในชุมชนชาวเขา กรณีศึกษา :
การใช้สารเสพติดประเภทยาบ้าในชุมชนกะเหรี่ยง เขตพื้นที่สวรรค์น้อย ตำบลแม่เหาะ
อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. (2539). *ยาบ้า*. กรุงเทพฯ : กองเผยแพร่และควบคุมการโฆษณา,
กระทรวงสาธารณสุข.

- สุกัญญา เจียมประชา. (2543). *การศึกษารายกรณีการเสพยาบ้า : ปัญหา สาเหตุ และแนวทางในการแก้ไข*.
 ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สุวิทย์ รุ่งวิสัย. (2532). "การสูดยาและดื่มเหล้าของเยาวชนเมืองเชียงใหม่," ใน *สรุปย่อผลงานวิจัย*. หน้า 26-
 27. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- โสภา ชปิลมันต์. (2533). *การศึกษาปัญหาการแพร่ระบาดของสารเสพติดในเด็กและเยาวชนย่านชุมชน
 แออัด : ศึกษากรณีในเขตกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ : สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยใน
 พระบรมราชูปถัมภ์.
- สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. (2541). *เอกสารประกอบการประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจ
 แนวคิดและรูปแบบในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ:
 สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- ส่วนการข่าวและส่วนการพัฒนาระบบข้อมูล. (2541). *สถานการณ์ปัญหายาเสพติดในปัจจุบันและแนวโน้มที่
 สำคัญในปี 2541*. กรุงเทพฯ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- อรรถพล วิสุทธิมรรค. (2541). "โรคจิตจากแอมเฟตามีน," *ด้านยาเสพติด*. 23(35-42).
- อรสม สุทธิสาร. (2539, เมษายน). "เส้นทางภารกิจลับบนอำนาจมืดและทางโค้งของเยาวชน," *โครงการ
 พัฒนาศักยภาพกรมมนุษย์*. 17(3) : 63-69.
- อุษา คงสาย. (2538). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจ และคุ้มครอง
 เด็กเยาวชนกลาง*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม).
 กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- Asahi News Service. (1997, September). "Health Topics : Japanese Youth Discover Amphetamine,"
The New York Time Syndicate. 6 : 9/13.
- Catherine, Marshall. (1994). *Designing Qualitative Research*. California : SAGE Publications.
- Drake and others. (1994). *Transitions between Rutes of Administration of Regular Amphetamine
 Users*. New South Wales : National Drug and Alcohol Research Centre, Australia.
- Encore. (1987). *About Preventing Drug Abuse*. A scriptographic Booksouth Dearfield : Chaming L.
 Betc CO.
- Hager, David. (1971, 5 January). "Adolescent Drug Use in Middle America; Social Psychological
 Correlation," *Dissertation Abstracts*. 31(10).
- Jaffer, Jerome H. (1983). *Q&A Answer the Most Frequently Asked Questions about Drugs Abuse*.
 Weshington : Executive Office of The President.
- Jessor, R. and others. (1991). *Beyond adolescence : Problem Behavior and Young Adult
 development*. New York : Cambridge University Press.
- Paul, S. M., Hulihan – Gidlin, B. and Skolnick, P. (1982). "Potency of Phenelthamines," *Science*.
 218.

- Reid, J. and Eddy, M. (1997). "The Prevention of Antisocial Behavior: Some Considerations in the Search for Effective Intervention," in *Handbook of Antisocial Behavior*. Edited by Staff, David M., Breiling, Jame. And, Jack D. p. 343-356. USA : John Wiley & Son, Inc.
- Stokely, Barbara L. (1978, April). "An Evolution of a School Community Team for the Prevention of Drug Abuse," *Dissertation Abstract*. 38 : 6026-6027-A.
- World Health Organisation (WHO) . (1993). *Who Expert Committee on Drug Dependence*. Switzerland : World Health Organisation.

ภาคผนวก

ที่ ทม ๑๐๑๒/ ๕๕๓๔

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท ๒๓ กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวคำถามในการสัมภาษณ์

เนื่องด้วย นางสาววาสนา เกิดผล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาสภาพการใช้และการส่งผ่านยาบ้าของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง” โดยมี อาจารย์ ดร.นันทา สุรักษา และศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่สัมภาษณ์เด็กและเยาวชนในสถานพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง บ้านเมตตา บ้านปรางค์ บ้านกรุณา บ้านมุขิตา และบ้านอุเบกขา โดยขอสัมภาษณ์เด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน บ้านละ ๕๐ คน รวมจำนวน ๒๕๐ คน ที่อยู่ในความควบคุมดูแลของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง ในระหว่างเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม ๒๕๕๔

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาววาสนา เกิดผล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๖๖๔-๑๐๐๐ ต่อ ๕๗๒๖, ๕๖๔๔

โทรสาร. ๒๕๘-๔๑๑๕

15 พ.ย. ๕๕

แบบสัมภาษณ์เด็กและเยาวชนที่ใช้ยาบ้า

1. การเริ่มสนทนา เริ่มคำถามด้วยเรื่องทั่ว ๆ ไป เช่น กิจกรรมที่ได้รับ สิ่งที่น่าสนใจ เช่น กีฬา ภาพยนตร์ เพลง แนะนำตนเอง และบอกวัตถุประสงค์ของการสนทนาขออนุญาตอัดเทป ถ้าผู้ให้สัมภาษณ์ขัดข้องก็จะขอจดบันทึกคำให้สัมภาษณ์
2. คำถามชีวประวัติ เรื่องราวความสัมพันธ์ของตนเองกับครอบครัว อาชีพ ความคิดเกี่ยวกับยาบ้า เหตุผลที่ตัดสินใจในการเข้าสู่การใช้ยาบ้าในครั้งแรก
3. คำถามเกี่ยวกับการใช้ยาบ้าในครั้งแรก ได้ยาบ้ามาอย่างไร ได้ยาบ้ามาจากใคร มีวิธีการใช้อย่างไร ใครเป็นคนสอนวิธีการใช้ ใช้ร่วมกับใครบ้าง สถานที่ที่ใช้ ตลอดจนปริมาณการใช้ ความรู้สึกหลังการใช้เป็นอย่างไร คิดจะใช้ต่อ หรือเลิกใช้ ถ้าเลิกเลิกอย่างไร
4. การเข้าถึงยาบ้า และ การใช้ยาบ้าในครั้งต่อ ๆ มา ได้ยาบ้ามาอย่างไร ได้ยาบ้าจากใคร มีวิธีการซุกซ่อนยาบ้าอย่างไร มีวิธีการใช้อย่างไร ใช้ร่วมกับใคร สถานที่ที่ใช้ ปริมาณยาบ้าที่ใช้ในแต่ละครั้ง ความถี่ของระยะเวลาในการใช้ ระยะเวลาในการใช้ยาบ้านานเท่าไร
5. การพัฒนาเป็นผู้ขาย เหตุผลในการเป็นผู้ขายยาบ้า แหล่งที่มา เงินทุนในการขายยาบ้า ราคาซื้อขายยาบ้าเป็นอย่างไร มีการส่งผ่านยาบ้ากันอย่างไร มีวิธีการจูงใจลูกค้าให้มาซื้อยาบ้าอย่างไร
6. ความคิดเกี่ยวกับการเลิกใช้ยาบ้า มีความคิดต่อการเลิกใช้ยาบ้าอย่างไร มีวิธีปฏิบัติในการเลิกใช้อย่างไร

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาววาสนา เกิดผล
วันเดือนปีเกิด	1 ธันวาคม 2518
สถานที่เกิด	อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	14/85 หมู่ 6 ซอยเอมอ่อน ถนนรัตนกวี แขวงจอมทอง เขตจอมทอง กรุงเทพฯ 10150
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	-
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	-

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2536	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ (แผนกวิทย์-คณิต) จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2541	ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต (สาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว) เกียรตินิยมอันดับ 2 จาก มหาวิทยาลัยศิลปากร จังหวัดนครปฐม
พ.ศ. 2545	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ